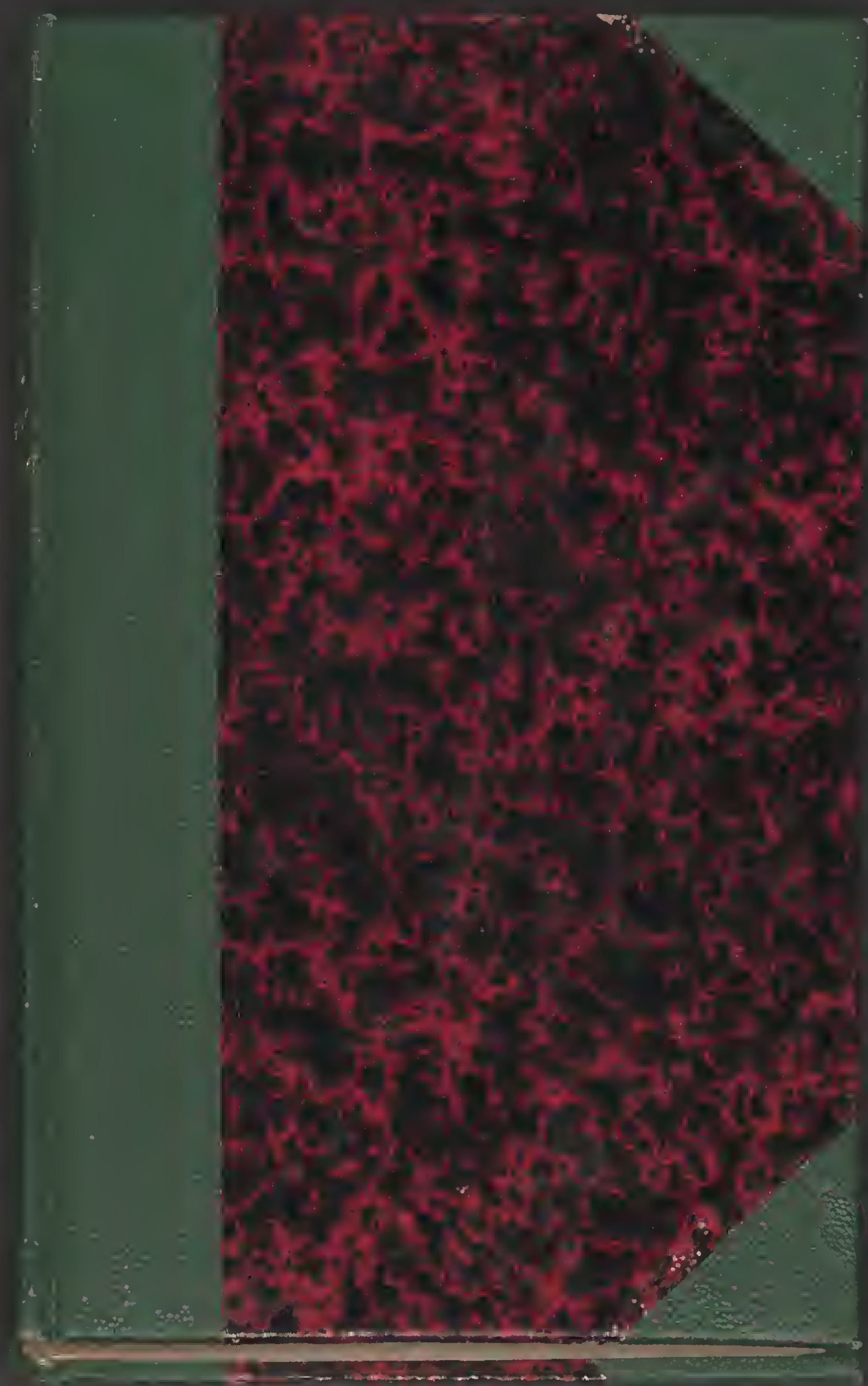

ISLANDSK LÆSEBOG

MED ORDREGISTER

OG

EN OVERSIGT

OVER

DEN ISLANDSKE FORMLÆRE,

VED

HALLDÓR KR. FRIÐRIKSSON,

CAND. PHILOS.

KJÖBENHAVN.

Jægers skandinaviske Forlagshandel.

Trykt hos S. L. Möller.

1846.

Den Interesse, som den islandske Literatur for nærværende Tid synes at tildrage sig hos de nærmest beslægtede nordiske Folkeslag, gjör det til en kjær Pligt for dem, som staae dette Sprog allernærmest, at söge efter Evne at bidrage til, at denne Interesse maatte vedvare og om muligt foröges, da unægtelig en dybere gaaende og mere udbredt Kundskab til Modersproget vil være den stærkeste Stötte for Udviklingen af det nordiske Folkeliv.

I denne Læsebog har jeg sögt at træffe et saa omhyggeligt Valg som muligt, for her at kunne tilbyde nogle af de fra Indholdets og Formens Side mest charakteristiske og klassiske Steder af den ældre Literatur, og tillige saadanne, som fremböd interessante Træk af det ældre Folkeliv i Norden. Jeg har tillige sögt at danne Skrivemaaden efter de Regler, som jeg anseer for at være mest overeensstemmende med de ved Haandskrifternes fleersidige Bearbeidelse vundne Resultater; at fölge hvert Haandskrifts Særegenheder i en Bog af denne Natur, har jeg hverken anseet som rigtigt eller passende.

Det kan maaskee forekomme Adskillige mindre rigtigt, her at optage et Stykke af den nyere islandske Literatur, og da i Særdeleshed en Oversættelse. Fra mit Standpunkt har jeg med Hensyn hertil

kun at bemærke, at Oversættelsen er forfattet i et saa reent og flydende Sprog, og har tillige saa fortræffelig vedligeholdt Originalens fine Vendinger og naive Udtryksform, at den med Rette ansees for et klassisk Arbeide. Jeg har tillige i dette Stykke med Villie modificeret den i den ældre Literaturs Værker brugelige Skrivemaade, overeensstemmende med de Regler, som nu i Hovedsagen fölges af alle, som söge at bevare Sproget i dets Reenhed; og jeg haaber, at de faa og ubetydelige Forandringer i enkelte Ordformer, som af den Grund fremtræde i det med Bogen forenede Ordregister, ikke ville foraarsage den mindste Forvirring.

Jeg har troet at kunne lette Begyndere den förste Adgang til Sproget, ved at forudskikke en kort Formlære, hvori jeg har sögt saa tydelig som muligt at fremsætte det for Begynderen allernödvendigste; jeg har i Fremsættelsen heraf naturligviis havt Hensyn til Rasks kortfattede Formlære, uden dog at betænke mig paa, at afvige fra ham i det, som efter min Anskuelse kunde fremsættes tydeligere.

Til Slutning maa jeg bemærke, at jeg har anvendt de af Rask brugte danske Kunstord; men da de ingenlunde ere almindelig bekjendte, har jeg troet at burde tilföie en Fortegnelse, saavel over dem, som over de her i Bogen forekommende Forkortelser.

KUNSTORD OG FORKORTELSER.

Navneord (*No.*) = substantivum,
Tillægsord (*To.*) = adjectivum,
Intetkjön (*I.*) = neutrum,
Hankjön (*Ha.*) = masculinum,
Hunkjön (*Hu.*) = fæmininum,
Enkelttal (*Et.*) = singularis,
Total (*Tot.*) = dualis,
Fleertal (*Fl.*) = pluralis,
Forholdsform = casus,
Nævneform (*N.*) = nominativus,
Gjenstandsform (*G.*) = accusativus,
Hensynsform (*H.*) = dativus,
Eieform (*Ei.*) = genitivus,
förste Grad (*Gr.*) = positivus,
höiere Grad = comparativus,
höieste Grad = superlativus,
Stedord (*Sto.*) = pronomen,
personlige = personalia,
Eiestedord = possessiva,
bestemmende = demonstrativa,
Kjendeordet (*Kjo.*) = articulus,
Mængdetal = numeralia cardinalia,
Ordenstal = numeralia ordinalia,
Gjerningsord (*Gjo.*) = verbum,

Handlefórm = forma activa,
Lideform = forma passiva,
Maade = modus,
fremsættende M. = indicativus,
betingende M. = conjunctivus,
bydende M. = imperativus,
Person (P.) = persona,
Navneform (Nf.) = infinitivus,
Tillægsform (Tf.) = participium,
Biform (Bf.) = supinum,
Nutid (Nut.) = præsens,
Datid (Dat.) = imperfectum,
Biord (Bo.) = adverbium,
Bindeord (Bindeo.) = conjunctio,
Forholdsord (Fho.) = præpositio.

De Tal, der forekomme i Ordregistret, betyde Side og Linie, t. Ex. 22^{20} = *Pag. 22, Linie 20.*

OVERSIGT

OVER DEN ISLANDSKE FORMLÆRE.

---

1. *Vokalerne og deres Udtale er fölgende:*

a *udtales som dansk* a (bak, allr);
ö — — — *ö aabent* (önd, öl);
á — — — *au* (ár, átt);
æ — — — *ai* (æfi, æla);
e — — — *æ* (enn, eptir);
è — — — *jæ* (fèna, sè);
i — — — *i i til* (inn, finna);
í — — — *i i drive* (drífa, bíta);
o — — — *aa* (loka, þola);
ó — — — *o men mere aabent* (stór, blót);
œ — *som* æ (*ovenfor*);
u — — *dansk ö i söd* (burt, duna);
ú — — — *u* (hús, út);
y — *som* i (fyrir, byrr);
ý — — í (býr, gnýrr);
ei *og* ey — *dansk sammensat Lyd af æ og i* (*æi*);
au — — — *öi* (auga, haugr).

2. *Medlydene ere fölgende:*

Ganebogstaver: k, g, j, h, x.
ká, ge, je, há, ex.

Tandbogstaver: t, d, ð, þ, s, z, l, r, n.
tè, dè, eð, þorn, ess, seta, ell, err, enn.
Læbebogstaver: p, b, f, v, m.
pè, bè, eff, vaff, emm.

Angaaende Udtalen af Medlydene er det at bemærke, at k *og* g *udtales foran* æ, e, i, í, œ, y, ý, ei *og* ey *som* kj *og* gj, *og naar en Selvlyd gaaer foran* g *i disse Tilfælde, udtales dette som* ij, *t. Ex.* degi *udtales* deiji, lagi *udtales som* laiji. — h *höres stedse, ogsaa foran* l, n, r, j *og* v. — ð *udtales som det danske blöde d (t. Ex. i blöd) og bruges i Midten eller Enden af en Stavelse, bagefter en Selvlyd og efter* g, r, f, *medmindre et* l, m, *eller* n *staaer foran disse.* — þ *udtales som det engelske th i* "thank", *omtrent som et læspende s.* — z *udtales som s.* — r *udtales længere ud paa Tungen end det danske r, omtrent som det italienske.* — f *udtales* a) *som f i Begyndelsen af en Stavelse;* b) *som v i Midten eller Enden af en Stavelse, undtagen* c) *foran* l *og* n, *hvor det udtales som b, t. Ex.* höfn (höbn), nafn (nabn), afl (abl). — ll *udtales som ddl, t. Ex.* kalla (kaddla). — nn *lyder som ddn efter de brede Selvlyd* (á, æ, í, ó, œ, ú, ý, ei), *men efter de andre Selvlyd som nn.*

3. *Omlydene dannes efter fölgende Regler:*

a) *naar* u *fölger i næste Stavelse, bliver:*
a *til* ö (tala, tölu).

b) *naar Endelsen begynder med* i, j *eller* r, *bliver:*
a — e (fagr — fegri);
á — æ (háttr — hætti);

au — ey (auga — eygja);
u — y (fundum — fyndi);
o — y (sonr — syni);
o — e (koma — kemr);
ú — ý (lúka — lýkr);
jú — ý (fjúka — fýkr);
jó — ý (brjóta — brýtr);
ó — ý (ból — býli).

4. *Ved Læsningen er at bemærke, at alle Medlyde regnes til den foregaaende Stavelse, undtagen i sammensatte Ord* (flot-i *ikke* flo-ti, *derimod* ú-færr). *Hovedtonen ligger altid paa den förste Stavelse.*

5. *Hankjönsordenes Böiningsmaader:*

		1.	2.	3.	4.
Et.	*N.*	floti,	hestr,	dalr,	vinr,
	G.	flota,	hest,	dal,	vin,
	H.	flota,	hesti,	dal(i),	vini,
	Ei.	flota,	hests,	dals,	vinar,
Fl.	*N.*	flotar,	hestar,	dalir,	vinir,
	G.	flota,	hesta,	dali,	vini,
	H.	flotum,	hestum,	dölum,	vinum,
	Ei.	flota,	hesta,	dala,	vina.

Angaaende den förste Böiningsmaade bör bemærkes, at de paa -andi (*oprindeligen den handlende Tillægsform*), *have i N. og G. i Fl.* -endr *og i H.* -endum, *t. Ex.* búandi *Fl. N. og G.* búendr, *H.* búendum, *og Ei.* búanda. *Nogle, især de, hvor* g *eller* k *gaaer umiddelbart foran Endelsen, indskyde et* j *foran Endelsen* a *eller* u.

Efter den anden gaae alle Tostavelses-Hankjönsord, som ende paa ll, nn (*for* lr, nr) *og* rr,

men sammentrækkes alle i Et. H. og hele Fl., t. Ex. hamarr, hamar, hamri, hamars; *Fl.* hamrar, *o. s. v.* ketill *faaer i H. og Fl.* a *for* e (katli, katlar *o. s. v.*). *Med disse ere nogle andre beslægtede, skjöndt Endelsen i N. er blot* r, *idet de beholde dette* r *igjennem alle Forholdsformer, t. Ex.* akr, akri, akrs, *Fl.* akrar, *o. s. v. Med Hensyn til dem, der ende paa* -ir, *bör bemærkes, at de i Et. gaae regelmæssig efter* 2., *men i Fl. bortkaste de* i, *t. Ex.* hellir, helli, helli, hellis, *Fl.* hellar, hella, hellum, hella. *Som* hestr *gaaer* dagr, *men hedder i Enkelttallets H.* degi.

I Enkelttallets Hensynsform i den tredie Böiningsmaade udelades som oftest i, *og H. er da liig med G.*

I den fjerde Böiningsmaade ender Fl. G. meget ofte paa u *istedetfor* i, *især i de Ord, hvor der er Omlyd. De Ord af denne Böiningsmaade, som have* ö, jö, o, á *i Enkelttallets N., forandre dette til* e, i, y, æ, *naar Endelsen er* i *eller* ir, *og de to förste* (ö *og* jö) *forandres i Ei., saavel i Et. som Fl., til* a *og* ja; *saaledes t. Ex.* völlr, völl, velli, vallar, *o. s. v.*, skjöldr, skjöld, skildi, skjaldar, *o. s. v.*, sonr, son, syni, sonar, *o. s. v.*, háttr, hátt, hætti, háttar, *o. s. v. Nogle Ord af denne Böiningsmaade, især de, hvis Stamme ender paa* g *eller* k *bagefter en anden Medlyd, indskyde et* j *foran Endelsens* a *og* u; *t. Ex.* mergr, *Ei.* mergjar; drykkr, *Ei.* drykkjar, *o. s. v. Aldeles uregelmæssige ere*:

Et.	*N.*	maðr,	fingr,	skór,	fótr,	vetr,
	G.	mann,	fingr,	skó,	fót,	vetr,
	H.	manni,	fingri,	skó,	fœti,	vetri,

	Ei.	manns,	fingrs,	skós,	fótar,	vetrar,
Fl.	*N.*	menn,	fingr,	skúar (skór),	fœtr,	vetr,
	G.	menn,	fingr,	skúa (skó),	fœtr,	vetr,
	H.	mönnum,	fingrum,	skúum (skóm),	fótum,	vetrum,
	Ei.	manna,	fingra,	skúa (skó),	fóta,	vetra.

6. Hunkjönsordenes Böiningsmaader:

		1.	2.	3.	4.	5.
Et.	*N.*	túnga,	hæð,	fylking,	veiðr*),	geit,
	G.	túngu,	hæð,	fylking(u),	veiði,	geit,
	H.	túngu,	hæð,	fylking(u),	veiði,	geit,
	Ei.	túngu,	hæðar,	fylkingar,	veiðar,	geitar,
Fl.	*N.*	túngur,	hæðir,	fylkingar,	veiðar,	geitr,
	G.	tungur,	hæðir,	fylkingar,	veiðar,	geitr,
	H.	túngum,	hæðum,	fylkingum,	veiðum,	geitum,
	Ei.	túngna,	hæða,	fylkinga,	veiða,	geita.

I de Hunkjönsord, som ende paa ja, *forsvinder* j *i Flertallets Eieform, t. Ex.* rekkja, *Fl. Ei.* rekkna. *Nogle Ord af denne Böiningsmaade, især de, der allerede have* l, m, n *i Stammen, modtage intet nyt* n *i Fl. Ei., t. Ex.* lína, *Fl. Ei.* lína, *men for det meste undgaaer man Ei. af saadanne Ord.* kona *har i Fl. Ei.* kvenna.

I de Hunkjönsord af den anden Böiningsmaade, der have ö *i N., forandres dette til* a, *naar Endelsen er* a *eller* i (för, farar, farir).

Nogle Hunkjönsord (og disse ende paa ar *i Fl. N.) indskyde et* j *foran Endelserne* ar *og* um, *t. Ex.* ben *(Saar), Et. Ei.* benjar, *Fl.* benjar, benjum, benja.

De som ende paa ing *gaae som* fylking, *dog*

*) *Ordene af denne Böiningsmaade have i de nyere Tider faaet Endelsen* i *i Et. N.*

udelades ofte Endelsen u *i G. og H.* — brúðr (*Brud*), *der ellers gaaer som* veiðr, *har i Fl. N. og G.* brúðir.

Med Hensyn til den femte Böiningsmaade er der at bemærke, at nogle Ord, som forresten gaae efter denne, have i Et. Ei. baade r *og* ar; *saaledes har* stöng (*Stang*) *baade* stengr *og* stangar; *andre have blot* r, *t. Ex.* vík (*Vig*), víkr.

Nogle Navneord af Hunkjönnet ende paa i *og bruges kun i Et. uden Böining; saadanne ere især de, der betyde Egenskab eller Tilstand, t. Ex.* æfi (*Levealder*), rèttvísi (*Retfærdighed*), *o. s. v.*

Aldeles uregelrette ere fölgende:

Et.	*N.*	nátt (*ogsaa* nótt),	kýr (*for* kú),	tá (*Taa*),	brú (*Bro*),
	G.	nátt,	kú,	tá,	brú,
	H.	nátt,	kú,	tá,	brú,
	Ei.	nætr,	kýr,	táar,	brúar,
Fl.	*N.*	nætr,	kýr,	tær,	brýr,
	G.	nætr,	kýr,	tær,	brýr,
	H.	náttum,	kúm,	tám,	brúm,
	Ei.	nátta,	kúa,	táa,	brúa.

7. *Intetkjönsordenes Böiningsmaader:*

		1.	2.	3.	4.
Et.	*N.*	auga,	klæði,	skip,	trè,
	G.	auga,	klæði,	skip,	trè,
	H.	auga,	klæði,	skipi,	trè,
	Ei.	auga,	klæðis,	skips,	três,
Fl.	*N.*	augu,	klæði,	skip,	trè,
	G.	augu,	klæði,	skip,	trè,
	H.	augum,	klæðum,	skipum,	trjám,
	Ei.	augna,	klæða,	skipa,	trjá(a).

Ord af den anden Böiningsmaade, der have k *eller* g *foran Endelsen, indskyde* j *foran denne, naar*

den begynder med a *eller* u, *t. Ex.* merki, *i Fl. H.* merkjum, *Ei.* merkja. *Det samme er ogsaa Tilfældet med nogle af den tredie Böiningsmaade, t. Ex.* nes, sker, kyn (*Kjön*), rif, sel (*Sæter*), þil, men, *o. s. v.*

Med Hensyn til den tredie Böiningsmaade bör bemærkes, at Eenstavelsesord, der indeholde a, *forandre dette i Fleertallets N., G. og H. til* ö, *t. Ex.* land, *Fl.* lönd, *imedens Tostavelsesord, der have* a *i sidste Stavelse, forandre dette til* u, *t. Ex.* sumar, *Fl.* sumur; *disse sammentrækkes desuden i Et. H. og Fl. H. og Ei.* (sumri, sumrum, sumra).

Som trè *gaaer kun* knè (*Knæ*); hlè (*Ly*) *og* spè (*Spee*) *bruges kun i Et.;* fè *hedder i Et. Ei.* fjár, *men gaaer ellers som* trè.

8. *Kjendeordet.*

		Ha.	*Hu.*	*I.*
Et.	*N.*	hinn,	hin,	hit,
	G.	hinn,	hina,	hit,
	H.	hinum,	hinni,	hinu,
	Ei.	hins,	hinnar,	hins,
Fl.	*N.*	hinir,	hinar,	hin,
	G.	hina,	hinar,	hin,
	H.		hinum,	
	Ei.		hinna.	

Anm. *Kjendeordet hedder ogsaa* inn *og* enn, *der forresten böies som* hinn.

Naar Kjendeordet föies til Navneordene er der först at iagttage, at h *alletider bortfalder, t. Ex.* konúngr-inn, hæð-in, skip-it, *og naar Navneordets Endelse er en Selvlyd, bortfalder* i *ogsaa, t. Ex.* floti-nn,

flota-nn, *o. s. v.;* túnga-n, túngu-na, *o. s. v.;* auga-t, auga-nn, *o. s. v. Det samme er ogsaa Tilfældet med Hankjönsordene i Fl. N. og Hunkjönsordene i Fleertallets N. og G., t. Ex.* flotar-nir, túngur-nar, *men i Intetkjönsordene beholdes* i, *skjöndt Endelsen er* r, myrkr-in. *Aldeles uregelmæssig bliver Kjendeordets Tilföining til Fl. N. af* maðr, *som bliver* menn-irnir. *Den eneste Indflydelse, som Kjendeordet har paa Navneordenes Böininger, er i Fl. H., hvor Endelsens* m, *bortfalder; den ubestemte Form hedder t. Ex.* flotum, *men med tilföiet Kjendeord* flotunum.

Ligesaa bortfalder hi *af Kjendeordet i Et. Hensynsform af Hankjönsordene, skjöndt Hensynsformens Endelse* i *er bortfaldet, t. Ex.* dal, *med Kjo.* dalnum, hæl, hælnum, *o. s. v.*

9. Tillægsordene.

Tillægsordene have tre Kjön: Hunkjön, Hunkjön og Intetkjön. Ethvert To. har dobbelt Böiningsmaade, den bestemte og ubestemte. Alle Tillægsordene kunne inddeles i fölgende tre Klasser:

		1.			2.		
		Ha.	*Hu.*	*I.*	*Ha.*	*Hu.*	*I.*
Et.	*N.*	ríkr,	rík,	ríkt,	loðinn,	loðin,	loðit,
	G.	ríkan,	ríka,	ríkt,	loðinn,	loðna,	loðit,
	H.	ríkum,	ríkri,	ríku,	loðnum,	loðinni,	loðnu,
	Ei.	ríks,	ríkrar,	ríks,	loðins,	loðinnar,	loðins,
Fl.	*N.*	ríkir,	ríkar,	rík,	loðnir,	loðnar,	loðin,
	G.	ríka,	ríkar,	rík,	loðna,	loðnar,	loðin,
	H.		ríkum,			loðnum,	
	Ei.		ríkra.			loðinna.	

3.

		Ha.	*Hu.*	*I.*
Et.	*N.*	grár,	grá,	grátt,
	G.	gráan,	gráa,	grátt,
	H.	gráum,	grárri,	gráu,
	Ei.	(grás),	grárrar,	(grás),
Fl.	*N.*	gráir,	gráar,	grá,
	G.	gráa,	gráar,	grá,
	H.		gráum,	
	Ei.		grárra.	

Den bestemte Form er meget simpel og regelmæssig, og anvendes naar Kjo. sættes foran.

		Ha.	*Hu.*	*I.*	*Ha.*	*Hu.*	*I.*
Et.	*N.*	(hinn) ríki	(hin), ríka	(hit), ríka,	loðni,	loðna,	loðna,
	G. H. Ei.	ríka,	ríku,	ríka,	loðna,	loðnu,	loðna,
Fl.	*(overalt)*	ríku,				loðnu.	

		Ha.	*Hu.*	*I.*
Et.	*N.*	(hinn) grái,	(hin) gráa,	(hit) gráa,
	G. H. Ei.	gráa,	gráu,	gráa,
Fl.	*(overalt)*		gráu.	

Angaaende den første Böiningsmaade er der at bemærke, at de Tillægsord, der have tt *i Stammen, eller ogsaa* t *og en Medlyd umiddelbart foran samme, faae intet nyt* t *i Intetkjönnet. De der have* ð *eller* dd, *naar der staaer en Selvlyd umiddelbart foran, forandre disse i I. til* t; *t. Ex.* glaðr, glöð, glatt, staddr, stödd, statt. *Men hvis der er en Medlyd foran* ð *eller* d, *bortfalder dette, t. Ex.* harðr, hörð, hart, vondr, vond, vont.

I nogle To. hörer r *til Stammen, og dette beholdes derfor i alle Forholdsformer; men der föies intet nyt* r *til, skjöndt Endelsen ellers begynder med et* r;

t. Ex. vitr, vitr, vitrt, *i H.* vitrum, vitri, vitru; *forövrigt gaae de regelmæssigen som* ríkr. *Som* ríkr *gaae Tf. af Gjerningsordenes förste og anden Böiningsmaade.*

Eenstavelses-Tillægsord paa nn (*f.* nr) *gaae som* ríkr, *idet de beholde* n *i I., medens de, ligesom* loðinn, *forandre* r *til* n, *t. Ex.* vænn, væn, vænt, *i H.* vænum, vænni (*f.* vænri), vænu, *o. s. v. Paa samme Maade gaae de paa* ll (*f.* lr), *men sammentrækkes desuden, naar Endelsen begynder med Selvlyd, t. Ex.* gamall, gömul, gamalt; gamlan, gamla, gamalt; gömlum, gamalli, gömlu, *o. s. v. Afvigende ere* lítill *og* mikill *i I. i Et. N. og G., der hedder* lítið *og* mikit; *desuden faaer* lítill i *i de sammentrukne Former* (litlum).

Den a n d e n *Böiningsmaades Afvigelse fra den förste bestaaer især deri, at* n *bortfalder i Et. N. og G. i I.; at de sammentrækkes, naar Endelsen begynder med Selvlyd; og at* r *efter* n *forandres til* n. *Som* loðinn *gaae Tf. af Gjerningsordenes* 3. *og* 4. *Böiningsmaade.*

Til den t r e d i e *Böiningsmaade höre saadanne Eenstavelsesord, der have et af de brede Selvlyd i Stammen, men bortkaste* r *i Hu. Det Eiendommelige for denne Böiningsmaade er, at der i I. kommer* tt, *og hvor Endelsen begynder med* r, *fordobles dette. (Et. Ei. i Ha. og I. af den ubestemte Form bruges sjelden eller aldrig).*

10. Sammenligningsgraderne.

Den höiere Grad dannes af den förste ved at

föie -ari *og* -ara *til Stammen, og dens Böining er denne:*

		IIa.	*IIu.*	*I.*
Et.	*N.*	ríkari,	ríkari,	ríkara,
G. H. Ei.		ríkara,	ríkari,	ríkara,
Fl.	*(overalt)*		ríkari.	

Paa samme Maade dannes höieste Grad, ved at föie -astr, -ust, -ast *til Stammen, t. Ex.* ríkastr, ríkust, ríkast, *og böies forövrigt regelmæssig som Tillægsordene selv.*

De paa nn, *sammentrækkes saavel i höiere som höieste Grad; t. E.* loðinn, loðnari, loðnastr, *o. s. v.*

De af den tredie Böiningsmaade tilföie -rri *i höiere Grad, og* -str *i höieste Grad, t. Ex.* mjór (*smal*), mjórri, mjóstr.

Nogle Tillægsord, skjöndt af förste Böiningsmaade, tilföie blot -ri *i höiere Grad, og* -str *i höieste Grad; men i saa Tilfælde faae de Omlyd i förste Stavelse. Saaledes t. Ex.*

langr,	lengri,	lengstr,
lágr,	lægri,	lægstr,
stórr,	stœrri,	stœrstr,
þunnr,	þynnri,	þynnstr,
djúpr,	dýpri,	dýpstr, *o. s. v.*

Nogle have baade den kortere og længere Form, t. Ex. djúpr, dýpri *og* djúpari, dýpstr *og* djúpastr, spakr, spakari *og* spekri, (*men*) spakastr.

Aldeles uregelmæssig dannes höiere og höieste Grad af fölgende To.:

góðr,	betri,	beztr,
illr, vondr,	verri,	verstr,

margr,	fleiri,	flestr,
mikill,	meiri,	mestr,
lítill,	minni,	minnstr,
gamall,	eldri,	elztr.

11. Stedordene.

Den 1. *og* 2. *Person af de personlige Stedord har foruden Enkelttal og Fleertal ogsaa Total (Dualis), og böies saaledes.*

		1. *Pers.*	2. *Pers.*	3. *Pers. tilbagevisende.*
Et.	*N.*	ek,	þú,	*fattes*,
	G.	mik,	þik,	sik,
	H.	mèr,	þèr,	sèr,
	Ei.	mín,	þín,	sín,
Tot.	*N.*	vit,	þit,	*mangler*,
	G.	okkr,	ykkr,	*ligesom i Et.*
	H.	okkr,	ykkr,	
	Ei.	okkar,	ykkar,	
Fl.	*N.*	vèr,	þèr,	*mangler*,
	G.	oss,	yðr,	*ligesom i Et.*
	H.	oss,	yðr,	
	Ei.	vor,	yðar,	

Den 3. Pers.

		Ha.	*Hu.*	*I.*
Et.	*N.*	hann,	hún,	þat, *o. s. v., see under* sá.
	G.	hann,	hana,	
	H.	honum,	henni,	
	Ei.	hans,	hennar,	
Fl.	*som af* sá.			

Eiestedordene ere fölgende:

1. *Pers. Et.*	minn,	mín,	mitt,
1. *Pers. Tot.*	okkar,	okkur,	okkart,
1. *Pers. Fl.*	vorr,	vor,	vort,

2. Pers.	*Et.*	þinn,	þín,	þitt,
2. Pers.	*Tot.*	ykkar,	ykkur,	ykkart,
2. Pers.	*Fl.*	yðvarr,	yður,	yðvart,
3. Pers.		sinn,	sín,	sitt.

Af disse böies minn, þinn, sinn *ligesom Kjo., undtagen at de hedde i N. og G. i Et. i I.* mitt, þitt, sitt, *og naar* nn *bliver til* n, *bliver* i *til* í. *De andre böies saaledes:*

		Ha.	*Hu.*	*I.*	*Ha.*	*Hu.*	*I.*
Et.	*N.*	okkarr,	okkur,	okkart,	vorr,	vor,	vort,
	G.	okkarn,	okkra,	okkart,	vorn,	vora,	vort,
	H.	okkrum,	okkarri,	okkru,	vorum,	vorri,	voru,
	Ei.	okkars,	okkarrar,	okkars,	vors,	vorrar,	vors,
Fl.	*N.*	okkrir,	okkrar,	okkur,	vorir,	vorar,	vor,
	G.	okkra,	okkrar,	okkur,	vora,	vorar,	vor,
	H.		okkrum,			vorum,	
	Ei.		okkarra.			vorra.	

		Ha.	*Hu.*	*I.*
Et.	*N.*	yðvarr,	yður,	yðvart,
	G.	yðvarn,	yðra,	yðvart,
	H.	yðrum,	yðvarri,	yðru,
	Ei.	yðvars,	yðvarrar,	yðvars,
Fl.	*N.*	yðrir,	yðrar,	yður,
	G.	yðra,	yðrar,	yður,
	H.		yðrum,	
	Ei.		yðvarra.	

Som okkarr *gaaer* ykkarr; *medens* hvorr (*hvo af To*) *og* hverr (*hvo af Flere*) *gaae som* vorr, *dog med den Undtagelse, at* hverr *indskyder et* j *foran Endelsen, naar denne begynder med* a *eller* u. *Naar Intetkjönnet af* hverr *bruges som Navneord, hedder det i Et. N. og G.* hvat.

De bestemmende Sto. ere sá *(den) og* þessi *(denne), og böies saaledes:*

		Ha.	Hu.	I.	Ha.	Hu.	I.
	N.	sá,	sú,	þat,	þessi,	þessi,	þetta,
	G.	þann,	þá,	þat,	þenna,	þessa,	þetta,
	H.	þeim,	þeirri,	því,	þessum,	þessarri,	þessu,
	Ei.	þess,	þeirrar,	þess,	þessa,	þessarrar,	þessa,
Fl.	N.	þeir,	þær,	þau,	þessir,	þessar,	þessi,
	G.	þá,	þær,	þau,	þessa,	þessar,	þessi,
	H.		þeim,			þessum,	
	Ei.		þeirra.			þessarra.	

Ubestemte Sto. ere engi *(Ingen)*, báðir *(begge) og* annarr *(en anden), som ogsaa er Ordenstal (den anden). De böies saaledes:*

		Ha.	Hu.	I.	Ha.	Hu.	I.
Et.	N.	engi,	engi,	ekki,	annarr,	önnur,	annat,
	G.	engan,	enga,	ekki,	annan,	aðra,	annat,
	H.	engum,	engri,	engu,	öðrum,	annarri,	öðru,
	Ei.	einskis,	engrar,	einskis,	annars,	annarrar,	annars,
Fl.	N.	engir,	engar,	engi,	aðrir,	aðrar,	önnur,
	G.	enga,	engar,	engi,	aðra,	aðrar,	önnur,
	H.		engum,			öðrum,	
	Ei.		engra.			annarra.	

báðir *haves kun i Fl.*

N.	báðir,	báðar,	bæði,
G.	báða,	báðar,	bæði,
H.		báðum,	
Ei.		beggja.	

Af Talord haves saavel Mængdetal som Ordenstal, nemlig:

Mængdetal.	*Ordenstal.*
einn, ein, eitt,	fyrsti,
tveir, tvær, tvau (tvö),	annarr,
þrír, þrjár, þrjú,	þriði,
fjórir, fjórar, fjögr,	fjórði,
fimm,	fimmti,
sex,	sètti (sjötti),
sjau (sjö),	sjaundi (sjöundi),
átta,	átti (áttundi),
níu,	níundi,
tíu,	tiundi,
ellefu,	ellefti,
tólf,	tólfti,
þrettán,	þrettándi,
fjórtán,	fjórtándi,
fimmtán,	fimmtándi,
sextán,	sextándi,
sautján (seytján),	sautjándi (seytjándi),
átján,	átjándi,
nítján,	nítjándi,
tuttugu,	tuttugasti,
þrjátíu,	þrítugasti,
fjörutiu,	fertugasti,
fimmtiu,	fimmtugasti,
sextiu,	sextugasti,
sjautíu (sjötíu),	sjautugasti (sjötugasti),
áttatíu,	áttatugasti,
níutíu,	nítugasti,
hundrað (tíutíu),	hundraðasti,
ellefutíu,	
stórt hundrað,	
þúsund.	þúsundasti.

Af Mængdetallene böies kun de fire förste; af disse gaaer einn *ganske som Kjo., undtagen at det*

faaer i Et. N. og G. i I. tt, *og hedder* eitt. *De andre böies saaledes:*

	Ha.	*Hu.*	*I.*	*Ha.*	*Hu.*	*I.*
N.	tveir,	tvær,	tvau (tvö),	þrír,	þrjár,	þrjú,
G.	tvo,	tvær,	tvau (tvö),	þrjá,	þrjár,	þrjú,
H.		tveim (tveimr),			þrim (þrimr, þrem, þremr),	
Ei.		tveggja.			þriggja.	

	Ha.	*Hu.*	*I.*
N.	fjórir,	fjórar,	fjögr,
G.	fjóra,	fjórar,	fjögr,
H.		fjórum,	
Ei.		fjögra.	

Naar man tæller fra 20 *til* 30, 30 *til* 40, *o. s. v., sætter man gjerne Enerne bagefter Tierne med* ok (*og*) *imellem; t. Ex.* tuttugu ok einn (21), þrjátíu ok tveir (32), *o. s. v.; dog siger man ogsaa* einn ok tuttugu, *o. s. v.*

Ordenstallene gaae alle som den bestemte Form af Tillægsordene, undtagen annarr, *der har en egen Böiningsmaade (see för).*

Foruden disse Talord har man ogsaa nogle Tillægsord, der, fra 20—70, *ere dannede af Enerne og* -tugr (*Tier*), *og fra* 80—100 *samt* 120 *af Enerne og* -rœðr.

tvítugr,	sjautugr (sjötugr),
þrítugr,	áttrœðr,
fertugr,	nírœðr,
fimmtugr,	tírœðr,
sextugr,	tólfrœðr.

Af disse danner man andre nye, ved at sætte

háls *foran, t. Ex.* hálfþrítugr, *fem og tyve,* — hálf-fertugr, *fem og tredive, o. s. v.*

12. Gjerningsordene.

Gjerningsordene inddeles i 4 Klasser. Gjerningsordene af den 1. Klasse have to Stavelser i Nutiden, tre i Datiden og to i Bf. Den 2. Klasse har to Stavelser i Nutid og Datid, men een i Bf. Den tredie Klasse har een Stavelse i Nutiden, to i Dat. og Bf. Den 4. Klasse har een Stavelse i Nut. og Dat., men to i Bf.

Gjerningsordenes fuldstændige Böining er denne:

			1.	2.	3.	4.
		Nf.	kalla,	kenna,	telja,	gefa.
			Fremsigende Maade.			
Nt.	*Et.*	*1.*	kalla,	kenni,	tel,	gef,
		2.	kallar,	kennir,	telr,	gefr,
		3.	kallar,	kennir,	telr,	gefr,
	Fl.	*1.*	köllum,	kennum,	teljum,	gefum,
		2.	kallit,	kennit,	telit,	gefit,
		3.	kalla,	kenna,	telja,	gefa,
Dat.	*Et.*	*1.*	kallaði,	kenndi,	taldi,	gaf,
		2.	kallaðir,	kenndir,	taldir,	gaft,
		3.	kallaði,	kenndi,	taldi,	gaf,
	Fl.	*1.*	kölluðum,	kenndum,	töldum,	gáfum,
		2.	kölluðut,	kenndut,	töldut,	gáfut,
		3.	kölluðu,	kenndu,	töldu,	gáfu.
			Betingende Maade.			
Nt.	*E.*	*1.*	kalli,	kenni,	teli,	gefi,
		2.	kallir,	kennir,	telir,	gefir,
		3.	kalli,	kenni,	teli,	gefi,
	Fl.	*1.*	kallim,	kennim,	telim,	gefim,
		2.	kallit,	kennit,	telit,	gefit,
		3.	kalli,	kenni,	teli,	gefi,

Dat.	*Et.*	*1.*	kallaði,	kenndi,	teldi,	gæfi,
		2.	kallaðir,	kenndir,	teldir,	gæfir,
		3.	kallaði,	kenndi,	teldi,	gæfi,
	Fl.	*1.*	kallaðim,	kenndim,	teldim,	gæfim,
		2.	kallaðit,	kenndit,	teldit,	gæfit,
		3.	kallaði,	kenndi,	teldi,	gæfi.

Bydende Maade.

	Et.	*2.*	kalla(ðu),	kenn(du),	tel(du),	gef(ðu),
		3.	kalli,	kenni,	teli,	gefi,
	Fl.	*1.*	köllum,	kennum,	teljum,	gefum,
		2.	kallit,	kennit,	telit,	gefit,
		3.	kalli,	kenni,	teli,	gefi,
handl.	*Tf.*		kallandi,	kennandi,	teljandi,	gefandi,
lid.	*Tf.*		kallaðr,	kenndr,	talinn,	gefinn,
	Bf.		kallat,	kennt,	talit,	gefit.

Lideformen er let at danne, da man overalt blot sætter st *til Endelsen i Handlef.; dog hvor Endelsen er* r, *bortfalder dette, og naar Endelsen er* t, *sammensmælter det med det paafölgende* s *til* z; *t. Ex. Nut.:*

Et. 1. 2. og 3.		kallast,	kennist,	telst,	gefst,
Fl.	*1.*	köllumst,	kennumst,	teljumst,	gefumst,
	2.	kallizt,	kennizt,	telizt,	gefizt,
	3.	kallast,	kennast,	teljast,	gefast.

Alle Ord af den förste Böiningsmaade gaae fuldkommen regelmæssig som kalla. *I den anden Böiningsmaade skulde der egentligen ingen Selvlydsforandringer finde Sted; dog ere der nogle Gjo., der forandre Selvlyden i den bet. M. Dat. og danne undertiden Bf. som Ord af förste Klasse, t. Ex.:*

vaka,	vaki,	vakti,	vekti,	vakat,
þora,	þori,	þorði,	þyrði,	þorat,
una,	uni,	undi,	yndi,	unat,
trúa,	trúi,	trúði,	tryði,	trúat.

Endnu uregelmæssigere ere fölgende:

kaupa,	kaupi,	keypti,	keypti,	keypt,
ná,	næ,	náði,	næði,	náð,
ljá,	ljæ,	lèði,	lèði,	lèð,
hafa,	hefi,	hafði,	hefði,	haft.

Med Hensyn til Selvlydsforandringerne i den tredie Böiningsmaade maa bemærkes, at de rette sig efter fölgende Regler:

Nf.	*Nut.*	*Dat.*	*Bf.*					
e,	e,	a,	a,	*t. Ex.*	dvelja,	dvel,	dvaldi,	dvalit,
y,	y,	u,	u,	—	hylja,	hyl,	huldi,	hulit,
ý,	ý,	ú,	ú,	—	flýja,	flý,	flúði,	flúit.

De som have i *i Stammen, foruden nogle Andre, modtage ingen Forandring af Selvlyden.*

Ganske uregelmæssige ere fölgende:

þykkja,	þykki,	þótti,	þætti,	þótt,
yrkja,	yrki,	orta, / yrkti,	yrti, / yrkti,	ort, / yrkt,
sækja,	sæki,	sótti,	sætti,	sótt,
unna,	ann,	unni,	ynni,	unnt,
muna,	man,	mundi,	myndi,	munat,
eiga,	á,	átti,	ætti,	átt,
mega,	má,	mátti,	mætti,	mátt,
vita,	veit,	vissi,	vissi,	vitað,
munu, / mundu,	man, / mun,	mundi,	myndi,	*fattes,*
skulu, / skyldu,	skal,	skyldi,	skyldi,	*fattes.*

Hertil kan ogsaa henföres fölgende 4 *Gjerningsord:*

snúa,	snýʹ,	sneri,	sneri,	snúit,
núa,	ný,	neri,	neri,	núit,
gróa,	græ,	greri,	greri,	gróit,
róa,	ræ,	reri,	reri,	róit.

De mærkværdigste Selvlydsforandringer i 4. Böiningsmaade ere disse:

Nf.	Nut.	Dat. Et.	Fl.	bet. M. Dat.	Bf.	
e	— e	— a	— á	— æ	— e,	*t. Ex.* geta, get, gat, gátum, gæti, getið,
e	— e	— a	— á	— æ	— o,	— bera,
e	— e	— a	— á	— æ	— u,	— nema,
e	— e	— a	— u	— y	— u,	— brenna,
a	— e	— ó	— ó	— œ	— a,	— fara,
i	— i	— a	— á	— æ	— e,	— biðja,
í	— í	— ei	— i	— i	— i,	— grípa,
á	— æ	— è	— è	— è	— á,	— ráða,
jó	— ý	— au	— u	— y	— o,	— brjóta,
jú	— ý	— au	— u	— y	— o,	— fjúka,
o	— e	— a	— á	— æ	— o,	— troða.

De uregelmæssigste af denne Böiningsmaade ere fölgende:

sjá,	sè,	sá,	sæi,	sèt,
heita,	heiti,	hèt,	hèti,	heitið,
hanga,	hangi,	hèkk,	hèngi,	hangit,
ganga,	geng,	gekk,	gengi,	gengit,
fá,	fæ,	fèkk,	fengi,	fengit,
standa,	stend,	stóð,	stœði,	staðit,
slá,	slæ,	sló,	slœgi,	slegit,
hlægja,	hlæ,	hlóg,	hlœgi,	hlegit,
deyja,	dey,	dó,	dœi,	dáit,
spýja,	spý,	spjó,	spýi,	spúit,
vaxa,	vex,	óx,	yxi,	vaxit,
auka,	eyk,	jók,	jyki,	aukit,
búa,	bý,	bjó,	byggi,	búit,
höggva,	högg,	hjó,	hyggi,	höggvit.

Ligesom slá *gaaer ogsaa* flá, *og som* auka *gaaer* ausa.

I. Af SNORRA-EDDA.

(Gylfaginning Kap. 44.)

Ferð Þórs til Útgarða-Loka.

Þat er upphaf þessa máls, at Öku-Þórr fór með hafra sína ok reið, ok með honum sá áss, er Loki er kallaðr; koma þeir at kveldi til eins búanda[1]) ok fá þar náttstað. En um kveldit tók Þórr hafra sína ok skar báða; eptir þat voru þeir flegnir ok bornir til ketils; en er soðit var, þá settist Þórr til náttverðar ok þeir lagsmenn. Þórr bauð til matar með sèr búandanum ok konu hans og börnum þeirra; sonr búanda hèt Þjálfi, en Röskva dóttir. Þá lagði Þórr hafr-stökurnar utarr frá eldinum ok mælti, at búandi ok heimamenn hans skyldu kasta á hafr-stökurnar beinunum. Þjálfi, son búanda, hèlt á lærlegg hafrsins, ok spretti á knífi sínum, ok braut til mergjar. Þórr dvaldist þar of[2]) náttina; en í óttu fyrir dag stóð hann upp ok klæddi

[1]) *En anden Form* bónda (bóndi).

[2]) *Den sædvanlige Form er* um.

sik, tók hamarinn Mjölni ok brá upp, ok vígði hafrstökurnar, stóðu þá upp hafrarnir, ok var þá annarr halltr eptra fœti; þat fann Þórr, ok taldi, at búandinn eða hans hjón mundi eigi skynsamliga hafa farit með beinum hafrsins; kennir hann at brotinn var lærleggrinn. Eigi þarf langt frá því at segja, vita megu þat allir, hversu hræddr búandinn mundi vera, er hann sá, at Þórr lèt síga brýnnar ofan fyrir augun; en þat er sá augnanna, þá hugðist hann falla mundu fyrir sjóninni einni samt; hann herði hendrnar at hamar-skaptinu, svo at hvítnuðu knúarnir. En búandinn gerði sem von var, ok öll hjónin, kölluðu ákafliga, báðu sèr friðar, buðu at fyrir kæmi allt þat, er þau áttu. En er hann sá hræðslu þeirra, þá gekk af honum móðrinn, ok sefaðist hann, ok tók af þeim í sætt börn þeirra, Þjálfa ok Röskn, ok gerðust þau þá skyldir þjónustumenn Þórs, ok fylgja þau honum jafnan síðan. Lèt hann þar eptir hafra[1]) ok byrjaði ferðina austr í Jötunheima, ok allt til hafsins, ok þá fór hann út yfir hafit þat hit[2]) djúpa; en er hann kom til lands, þá gekk hann upp, ok með honum Loki ok Þjálfi ok Röskva. Þá er þau höfðu litla hríð gengit, varð fyrir þeim mörk stór; gengu þau þann dag allan til myrkrs. Þjálfi var allra manna fóthvatastr; hann bar kýl Þórs, en til vista var eigi gott. Þá er myrkt var orðit, leituðu þeir sèr

---

[1]) *Sædvanligere* hafrana *eller* hafra sína.

[2]) *Artiklen forekommer deels med, deels uden Aspiration,* inn, in, it *og* hinn, hin, hit.

til náttstaðar, ok fundu fyrir sèr skála nokkurn[1]) mjök mikinn, voru dyrr á enda ok jafn-breiðar skálanum; þar leituðu þeir sèr náttbóls. En of miðja nátt varð land-skjálfti mikill, gekk jörðin undir þeim skykkjum, ok skalf húsit; þá stóð þórr upp, ok hèt á lagsmenn sína, ok leituðust fyrir ok fundu afhús til hœgri handar í miðjum skálanum, ok gengu þannig[2]); settist þórr í dyrrin[3]), en önnur þau voru innar frá honum, ok voru þau hrædd, en þórr hèlt hamar-skaptinu ok hugði at verja sik; þá heyrðu þau ym mikinn ok gný. En er kom at dagan, þá gekk þórr út, ok sèr hvar lá maðr skammt frá honum í skóginum, ok var sá eigi lítill; hann svaf, ok hraut sterkliga. þá þóttist þórr skilja hvat látum verit hafði of náttina. Hann spennir sik megingjörðum, ok óx honum ásmegin; en í því vaknar sá maðr ok stóð skjótt upp; en þá er sagt, at þór varð bilt einu sinni at slá hann með hamrinum, ok spurði hann at nafni; en sá nefndist Skrýmir, en eigi þarf ek, sagði hann, at spyrja þik at nafni, kenni ek, at þú ert Ása-þórr; en hvort hefir þú dregit á braut[4]) hanzka minn? Seildist þá Skrýmir til, ok tók upp hanzka sinn; sèr þórr þá, at þat hafði hann

---

[1]) *Med Hensyn til Böiningen af dette Ord, see Rasks „Veiledning til det oldnordiske Sprog", Pag. 42.*

[2]) *Sammentrukken Form for* þann veg; *den sædvanlige Form* þangat.

[3]) *Den sædvanlige Form* dyrnar, *Fl. Hunk.*

[4]) *Biformer* brott, í brott, burt *o. s. v.*

haft of náttina fyrir skála, en afhúsit, þat var þumlúngrinn [1]) hanzkans. Skrýmir spurði, ef Þórr vildi hafa föruneyti hans, en Þórr játti því; þá tók Skrýmir ok leysti nest-bagga sinn, ok bjóst til at eta dagverð [2]), en Þórr í öðrum stað ok hans fèlagar. Skrýmir bauð þá, at þeir legði mötuneyti sitt, en Þórr játti því; þá batt Skrýmir nest þeirra allt í einn bagga, ok lagði á bak sèr; hann gekk fyrir of daginn, ok steig heldr stórum, en síðan at kveldi leitaði Skrýmir þeim náttstaðar undir eik nokkurri mikilli. Þá mælti Skrýmir til Þórs, at hann vill leggjast niðr at sofna, en þèr takit nest-baggann ok búit til náttverðar yðr. Því næst sofnar Skrýmir ok hraut fast; en Þórr tók nest-baggann ok skal leysa; en svo er at segja, sem útrúligt mun þykkja, at engan knút fèkk hann leyst, ok engan álarendann [3]) hreift, svo at þá væri lausari en áðr; ok er hann sèr, at þetta verk má eigi nýtast, þá varð hann reiðr, greip þá hamarinn Mjölni tveim höndum, ok steig fram öðrum fœti at þar er Skrýmir lá, ok lýstr í höfuð honum; en Skrýmir vaknar ok spyrr, hvort laufs-blað nokkut fèlli í höfuð honum, eða hvort þeir hefði þá matazt, ok sè búnir til rekkna? Þórr segir, at þeir munu þá sofa ganga. Ganga þau þá undir aðra eik; er þat þèr satt at segja, at ekki var þá óttalaust at sofa. En at miðri nátt þá heyrir Þórr,

---

1) *Sædvanlig* þumall-inn.

2) *Hyppig hos de Gamle* dögurðr.

3) *Af* ál = ól.

at Skrýmir hrýtr ok sefr fast, svo at dunar í skóginum; þá stendr hann upp ok gengr til hans, reiðir hamarinn títt ok hart, ok lýstr ofan í miðjan hvirfil honum; hann kennir at hamars-muðrinn [1]) sökkr djúpt í höfuðit, en í því bili vaknar Skrýmir ok mælti: hvat er nú? fèll akarn nokkut í höfuð mèr? eða hvat er títt um þik, Þórr? En Þórr gekk aptr skyndiliga, ok svarar, at hann var þá ný-vaknaðr, sagði at þá var miðnátt, og enn væri mál at sofa. Þá hugsaði Þórr þat, ef hann kæmi svo í fœri at slá hann hit þriðja högg, at aldri skyldi hann sjá sik síðan; liggr nú ok gætir, ef Skrýmir sofnaði fast. En litlu fyrir dagan þá heyrir hann, at Skrýmir mun sofnat hafa, stendr þá upp ok hleypr at honum, reiðir þá hamarinn af öllu afli, ok lýstr á þunn-vangann þann, er upp vissi; sökkr þá hamarinn upp at skaptinu. En Skrýmir settist upp ok strauk of vangann, ok mælti: hvort munu fuglar nokkurir sitja í trènu yfir mèr? mik grunaði, er ek vaknaða, at tros nokkut af kvistunum fèlli í höfuð mèr; hvort vakir þú, Þórr? Mál mun vera upp at standa ok klæðast; en ekki eigut þèr nú langa leið fram til borgarinnar, er kölluð er Útgarðr. Heyrt hefi ek, at þèr hafit kvisat í milli yðar, at ek væri ekki lítill maðr vexti; en sjá skulut þèr þar stœrri menn, ef þèr komit í Útgarð. Nú mun ek ráða yðr heilræði: látið þèr eigi stórliga yfir yðr; ekki munu hirðmenn Útgarða-Loka vel þola þvílíkum kögrsveinum köpryrði;

---

[1]) =munnrinn.

en at öðrum kosti hverfit aptr, ok þann ætla ek yðr betra af at taka. En ef þèr vilit fram fara, þá stefnit þèr í austr, en ek á nú norðr leið til fjalla þessa[1]), er nú munut þèr sjá mega. Tekr Skrýmir nest-baggann, ok kastar á bak sèr, ok snýr þvers á braut í skóginn frá þeim, ok er þess eigi getið at Æsirnir bæði þá heila hittast.

Þórr fór fram á leið ok þeir fèlagar, ok gekk fram til miðs dags; þá sá þeir borg standa á völlum nokkurum, ok settu hnakkann á bak sèr aptr, áðr þeir fengu sèt yfir upp; ganga til borgarinnar, ok var grind fyrir borghliðinu, ok lokin aptr. Þórr gekk á grindina, ok fèkk eigi upp lokit; en er þeir þreyttu at komast í borgina, þá smugu þeir milli spalanna, ok komu svo inn, sá þá höll mikla, ok gengu þannig; var hurðin opin; þá gengu þeir inn, ok sá þar marga menn á tvo bekki, ok flesta œrit stóra. Því næst koma þeir fyrir konúnginn, Útgarða-Loka, ok kvöddu hann; en hann leit seint til þeirra, ok glotti um tönn ok mælti: seint er um langan veg at spyrja tíðinda, eða er annan veg en ek hygg, at þessi sveinstauli sè Öku-Þórr? en meiri muntu vera en mèr lízt þú; eða hvat íþrótta er þat, er þèr fèlagar þykkist vera viðbúnir? engi skal hèr vera með oss, sá er eigi kunni nokkurs-konar list eða kunnandi um fram flesta menn. Þá segir sá, er síðarst gekk, er Loki heitir: kann ek þá íþrótt, er ek em albúinn at reyna, at engi er hèr inni, er skjótara

---

1) *Sædvanligere* þessarra.

skal eta mat sinn en ek. þá svarar Útgarða-Loki: íþrótt er þat, ef þú efnir, ok freista skal þá þessar [1]) íþróttar; kallaði utarr á bekkinn, at sá, er Logi heitir, skal ganga á gólf fram, ok freista sín í móti Loka. þá var tekit trog eitt, ok borit inn á hallar-gólfit, ok fyllt af slátri; settist Loki at öðrum enda, en Logi at öðrum, ok át hvorrtveggi sem tíðast ok mœttust í miðju troginu; hafði þá Loki etið slátr allt af beinum, en Logi hafði ok etið slátr allt ok beinin með, ok svo trogit; ok sýndist nú öllum, sem Loki hefði látið leikinn. þá spyrr Útgarða-Loki, hvat sá hinn úngi maðr kunni leika? En þjálfi segir, at hann mun freista at renna skeið nokkur við einhvern þann, er Útgarða-Loki fær til. Hann segir, Útgarða-Loki, at þetta er góð íþrótt, ok kallar þess meiri von, at hann sè vel at sèr búinn of skjótleik, ef hann skal þessa íþrótt inna; en þó lætr hann skjótt þessa skulu freista. Stendr þá upp Útgarða-Loki ok gengr út, ok var þar gott skeið at renna eptir slèttum velli. þá kallar Útgarða-Loki til sín sveinstaula nokkurn, er nefndr er Hugi, ok bað hann renna í köpp [2]) við þjálfa. þá taka þeir hit fyrsta skeið, ok er Hugi því framarr, at hann snýst aptr í móti honum at skeiðs-enda. þá mælti Útgarða-Loki: þurfa muntu, þjálfi, at leggja þik meirr fram, ef þú skalt vinna leikinn; en þó er þat satt, at ekki hafa hèr komit þeir menn, er mèr þykkir fóthatari en

---

[1]) *Sædvanligere* þessarrar.

[2]) *Eentallets Form,* kapp, *er sædvanligere.*

svo. þá taka þeir aptr annat skeið; ok þá er Hugi er kominn til skeiðs-enda, ok hann snýst aptr, þá var langt kólfskot til þjálfa. þá mælti Útgarða-Loki: vel þykkir mèr þit renna skeiðit; en eigi trúi ek honum nú, at hann vinni leikinn; en nú mun reyna, er þeir renna hit þriðja skeiðit. þá taka þeir enn skeið; en er Hugi er kominn til skeiðs-enda ok snýst aptr, ok er þjálfi eigi þá kominn á mitt skeiðit; þá segja allir, at reynt er um þenna leik. þá spyrr Útgarða-Loki þór, hvat þeirra íþrótta mun vera, er hann muni vilja birta fyrir þeim, svo miklar sögur, sem menn hafa gert um stórvirki hans. þá mælti þórr, at helzt vill hann þat taka til, at þreyta drykkju við einhvern mann. Útgarða-Loki segir, at þat má vel vera, ok gengr inn í höllina ok kallar skutilsvein sinn, biðr at hann taki vítis-horn þat, er hirðmenn eru vanir at drekka af. því næst kemr fram skutilsveinn með horninu, ok fær þór í hönd. þá mælti Útgarða-Loki: af horni þessu þykkir þá vel drukkit, ef í einum drykk gengr af, en sumir menn drekka af í tveim drykkjum; en engi er svo lítill drykkjumaðr, at eigi gangi af í þrimr. þórr lítr á hornit, ok sýnist ekki mikit, ok er þó heldr langt, en hann er mjök þyrstr, tekr at drekka ok svelgr allstórum, ok hyggr at eigi skal þurfa at lúta optarr at sinni í hornit. En er hann þraut eyrindit, ok hann laut úr horninu, ok sèr hvat leið drykkinum, ok lízt honum svo, sem all-lítill munr mun vera, at nú sè lægra í horninu en áðr. þá mælti Útgarða-Loki: vel

er drukkit ok eigi til mikit; eigi mundak[1] trúa, ef mèr væri sagt frá, at Ása-þórr mundi eigi meira drykk drekka, en þó veit ek, at þú munt vilja drekka af í öðrum drykk. þórr svarar engu, setr hornit á munn sèr, ok hyggr nú, at hann skal drekka meira drykk, ok þreytir á drykkjuna, sem honum vannst til eyrindi, ok sèr enn, at stikillinn hornsins vill ekki upp svo mjök, sem honum líkar; ok er hann tók hornit af munni sèr, ok sèr, lízt honum nú svo, sem minna hafi þorrat[2], en í hinu fyrra sinni; er nú gott berandi borð á horninu. þá mælti Útgarða-Loki: hvat er nú, þórr? muntu nú eigi sparast til eins drykkjar meira, en þèr mun hagr á vera? svo lízt mèr, ef þú skalt nú drekka af horninu hinn þriðja drykkinn, sem þessi mun mestr ætlaðr; en ekki muntu mega hèr með oss heita svo mikill maðr, sem Æsir kalla þik, ef þú gerir eigi meira af þèr um aðra leika, en mèr lízt sem um þenna mun vera. þá varð þórr reiðr, setr hornit á munn sèr, ok drekkr sem ákafligast má hann, ok þreytir sem lengst á drykkinn; en er hann sá í hornit, þá hafði nú helzt nokkut munr á fengizt, ok þá býðr hann upp hornit, ok vill eigi drekka meira. þá mælti Útgarða-Loki: auð-sèt er nú, at máttr þinn er ekki svo mikill, sem vèr hugðum; en viltu freista um fleiri leika? sjá má nú, at ekki nýtir þú hèr af. þórr svarar: freista má ek enn of nokkura leika, en undarliga mundi mèr

---

[1]) = munda ek.

[2]) *Sædvanligere* þorrit (þverra).

þykkja, þá er ek var heima með Ásum, ef þvílíkir drykkir væri svo litlir kallaðir; en hvat leik vilit þèr nú bjóða mèr? — Þá mælti Útgarða-Loki: þat gera hèr úngir sveinar, er lítið mark mun at þykkja, at hefja upp af jörðu kött minn; en eigi mundak kunna at mæla þvílíkt við Ása-Þór, ef ek hefða eigi sèt fyrr, at þú ert miklu minni fyrir þèr, en ek hugða. Því næst hljóp fram köttr einn grár á hallar-gólfit, ok heldr mikill; en Þórr gekk til, ok tók hendi sinni niðr undir miðjan kviðinn, ok lypti upp, en köttrinn beygði hangit, svo sem Þórr rètti upp höndina; en er Þórr seildist svo langt upp sem hann mátti lengst, þá lètti köttrinn einum fœti, ok fær Þórr eigi framit þenna leik. Þá mælti Útgarða-Loki: svo fór þessi leikr, sem mik varði, köttrinn er heldr mikill, en Þórr er lágr ok lítill hjá stórmenni því, sem hèr er með oss. Þá mælti Þórr: svo lítinn sem þèr kallit mik, þá gangi nú til einnhverr, ok fáist við mik, nú em ek reiðr. Þá svarar Útgarða-Loki ok litast um á bekkina, ok mælti: eigi sè ek þann mann hèr inni, er eigi mun lítilræði í þykkja at fást við þik; ok enn mælti hann: sjám fyrst, kalli mèr hingat kerlinguna fóstru mína, Elli; fáist Þórr við hana, ef hann vill; fellt hefir hún þá menn, er mèr hafa litizt eigi ústerkligri, en Þórr er. Því næst gekk í höllina kerling ein gömul; þá mælti Útgarða-Loki, at hún skal taka fang við Ása-Þór. Ekki er langt um at gera; svo fór fang þat, at því harðara er Þórr knúðist at fanginu, því fastara stóð hún; þá tók kerling at leita til bragða, ok varð Þórr þá lauss á fótum, ok voru þær sviptingar all-harðar,

ok eigi lengi, áðr en Þórr fèll á knè öðrum fæti. Þá gekk til Útgarða-Loki, bað þau hætta fanginu, ok sagði svo, at Þórr mundi eigi þurfa at bjóða fleirum mönnum fang í hans höll; var þá ok liðit á nátt; vísaði Útgarða-Loki Þór ok þeim fèlögum til sætis, ok dveljast þar náttlangt í góðum fagnaði.

En at morgni, þegar dagaði, stendr Þórr upp ok þeir fèlagar, klæða sik, ok eru búnir braut at ganga; þá kom þar Útgarða-Loki, ok lèt setja þeim borð; skorti þá eigi góðan fagnað, mat ok drykk. En er þeir hafa matazt, þá snúast þeir til ferðar. Útgarða-Loki fylgir þeim út, gengr með þeim braut úr borginni; en at skilnaði, þá mælti Útgarða-Loki til Þórs, ok spyrr, hvernig honum þykkir ferð sín orðin, eða hvort hann hefir hitt ríkara mann nokkurn, en sik. Þórr svarar, at eigi mun hann þat segja, at eigi hafi hann mikla úsœmd farit í þeirra viðskiptum; en þó veit ek, at þèr munut kalla mik lítinn mann fyrir mèr, ok uni ek því illa. Þá mælti Útgarða-Loki: nú skal segja þèr hit sanna, er þú ert út kominn úr borginni, at ef ek lifi, ok megak ráða, þá skaltu aldri optarr í hana koma; ok þat veit trúa mín, at aldri hefðir þú í hana komit, ef ek hefða vitað áðr, at þú hefðir svo mikinn krapt með þèr; ok þú hafðir svo nær haft oss mikilli úfœru. En sjónhverfingar hefi ek gert þèr, svo at fyrsta sinn, er ek fann þik á skóginum, kom ek til fundar við yðr; ok þá er þú skyldir leysa nestbaggann, þá hafðak bundit með gresjárni; en þú fannt eigi, hvar upp skyldi lúka. En því næst laust þú mik

með hamrinum þrjú högg, ok var hit fyrsta minnst, ok var þó svo mikit, at mèr mundi endast til bana, ef á hefði komit; en þar er þú sátt hjá höll minni setberg, ok þar sáttu ofan í þrjá dali ferskeytta ok einn djúpastan, þar voru hamar-spor þín; setberginu brá ek fyrir höggin, en eigi sátt þú þat. Svo var ok of leikana, er þreyttuð við hirðmenn mína, þá var þat hit fyrsta, er Loki gerði; hann var mjök soltinn, ok át títt; en sá er Logi hèt, þat var villi-eldr, ok brenndi hann eigi seinna slátrið, en trogit. En er þjálfi þreytti rásina við þann, er Hugi hèt, þat var hugi minn, ok var þjálfa eigi vænt at þreyta skjótfœri hans. En er þú drakkt af horninu, ok þótti þèr seint líða; en þat veit trúa mín, at þá varð þat undr, er ek munda eigi trúa, at vera mætti; annarr endir[1]) hornsins var úti í hafi, en þat sáttu eigi; en nú, er þú kemr til sjávarins, þá muntu sjá mega, hvern þurð þú hefir drukkit á sænum. þat eru nú fjörur kallaðar. Ok enn mælti hann: eigi þótti mèr hitt minna vera vert, er þú lyptir upp kettinum; ok þèr satt at segja, þá hræddust allir þeir, er sá, er þú lyptir af jörðu einum fœtinum; en sá köttr var eigi sem þèr sýndist, þat var Miðgarðsormr, er liggr um lönd öll, ok vannst honum varliga lengdin til at jörðina tœki sporðr ok höfuð; ok svo langt seildist þú upp, at skammt var þá til himins. En hitt var ok mikit undr um fangit, er þú fèkkst við Elli; fyrir því, at engi hefir sá orðit, ok engi mun verða, ef svo

---

[1]) *Sædvanligst* endi.

gamall er, at elli bíðr, at eigi komi ellin öllum til falls. Ok er nú þat satt at segja, at vèr munum skiljast, ok mun þá betr hvorra-tveggju handar, at þèr komit eigi optarr mik at hitta; ek mun enn annat sinn verja borg mína með þvílíkum vèlum eða öðrum, svo at ekki vald munut þèr á mèr fá. En er Þórr heyrði þessa tölu, greip hann til hamarsins ok bregðr á lopt; en er hann skal fram reiða, þá sèr hann þar hvergi Útgarða-Loka, ok þá snýr hann aptr til borgarinnar, ok ætlast þá fyrir at brjóta borgina; þá sèr hann þar völlu víða ok fagra, en enga borg; snýr hann þá aptr ok ferr leið sína, til þess er hann kom aptr í Þrúðvanga.

II. Af Grettis-saga.

Kap. 19. Hafliði hèt maðr, er bjó á Reyðarfelli á Hvítársíðu; hann var siglingamaðr, ok átti skip í förum; þat stóð uppi í Hvítá. Sá maðr var á skipi með honum, er Bárðr hèt; hann átti konu únga ok fríða. Ásmundr sendi mann til Hafliða, at hann skyldi taka við Gretti ok sjá um með honum. Hafliði kvað sèr sagt, at maðrinn væri vanstilltr; en fyrir sakir vináttu þeirra Ásmundar tók hann við Gretti; bjóst hann þá til utanferðar. Engi vildi Ásmundr fá honum fararefni, utan hafnest ok lítið af vaðmálum. Grettir bað hann fá sèr vopn nokkut. Ásmundr segir: ekki hefir þú mèr hlýðinn verit, veit ek ok eigi hvat þú munir

þat með vopnum vinna, er þarft er; mun ek ok þau ekki til láta. Grettir mælti: þá er eigi þat at launa, sem eigi er gjört. Síðan skildu þeir feðgar með litlum kærleikum; margir báðu hann vel fara, en fáir aptr koma. Móðir hans fylgdi honum á leið, ok áðr þau skildu, mælti hún svo: eigi ertu svo af garði gjörr, frændi! sem ek vilda, svo velborinn maðr sem þú ert; þykki mèr þat mest á skorta, at þú hefir ekki vopn þat, er neytt sè, en mèr segir svo hugr um, at þú munir þeirra við þurfa. Hún tók þá undan skikkju sinni sverð búit, þat var all-góðr gripr. Hún mælti þá: sverð þetta átti Jökull föður-faðir minn, ok hinir fyrri Vatnsdælar, ok var þeim sigrsælt; vil ek nú gefa þèr sverðit, ok njót vel. Grettir þakkaði henni vel gjöfina, ok kvað sèr þetta betra þykkia, en aðrir fèmunir, þótt meiri væri. Síðan fór hann veg sinn, en Ásdís bað honum margra virkta. Grettir reið suðr um heiði, ok lètti eigi fyrr en hann kom suðr til skips. Hafliði tók vel við honum.

Lètu þeir í haf, þegar þeir voru búnir ok byr gaf, ok er þeir komu út yfir grunn öll, undu þeir segl. Grettir gjörði sèr gröf undir bátinum, ok vildi þaðan hvergi hræra sik, hvorki til austrar, nè at segli at vinna, ok ekki starfa þat, sem hann átti at skipi at gjöra til jafnaðar við aðra menn; eigi vildi hann ok kaupa af sèr. Þeir sigldu suðr um Reykjanes, ok svo suðr fyrir land; ok er landit var horfit, fengu þeir rètt mikinn; skipit

var heldr lekt, ok þoldi illa rèttinn; fengu þeir vos mikit. Grettir lèt þá fjúka í kviðlinga; þat líkaði mönnum stór-illa. Einn dag var þat, at veðr var bæði hvasst ok kalt, þá kölluðu sveinar, báðu Gretti nú duga, því at oss kólnar á klónum. Grettir leit upp ok mælti:

Happ er þat, ef hèr skal kroppna
hverr fingr kyrpingum.

Ekki fengu þeir af honum starfann, en líkaði nú verr en áðr, ok kváðu hann skyldu taka gjöld á sjálfum sèr fyrir níð sitt ok lögleysu þá, er hann gjörði. Veðrit gekk upp at eins, stóðu þeir þá í austri, svo at dœgrum skipti. Þeir heituðust þá við Gretti; ok er Hafliði heyrði þetta, gekk hann þar at, er Grettir lá, ok mælti: eigi þykkir mèr samkeypi yðvart kaupmanna gott; þú gjörir þeim úlög, en níðir þá á svo gjört ofan; en þeir heitast at steypa þèr fyrir borð. Nú er slíkt útiltækiligt. Því munu þeir eigi ráða tiltektum sínum, kvað Grettir; en þat vilda ek, at eptir dveldist einn eða tveir hjá mèr, áðr en ek genga fyrir borð. Slíkt er úgjöranda, segir Hafliði, mun oss aldri vel gefa, ef þèr berist þetta fyrir; mun ek leggja ráð til með þèr. Hvert er þat? sagði Grettir. Þeir finna at við þik, at þú níðir þá; nú vil ek, sagði Hafliði, at þú kveðir til mín nokkura níð-vísu, ok má vera, at þeir umberi betr við þik. Aldri kveð ek til þín, sagði Grettir, utan gott; gjöri ek þik ekki líkan kyrpingum. Hafliði mælti: kveða má svo, at fegri sè vísan, ef grafin er, þótt fyrst sè eigi all-fögr. Þetta hefi ek ok nœgst til, sagði Grettir. Hafliði fór til þeirra skipverja, ok mælti: mikit er erfiði

yðvart, ok von, at yðr líki illa við Gretti. Verri þykkja oss kviðlingar hans, en hvatvetna annat, segja þeir. Hafliði mælti þá hátt: hann mun ok illa af því fara um síðir.

Þeir höfðu harða útivist ok langa; komu þá lekar at skipinu, tóku menn þá at lýjast mjök á erfiði. Hafliði gekk þar til, er Grettir lá . . . . Grettir stóð skjótt upp . . . . síðan hljóp hann aptr til, þar er þeir voru at austrinum, ok spurði, hvat þeir vildu at hann gjörði. Þeir sögðu hann lítið gott gjöra mundu. Hann segir: munr er at manns liði. Hafliði bað þá eigi neita liði hans; má vera, at hann þykkist leysa sínar hendr, ef hann býðr lið sitt. Þá var ekki dælu-austr á hafskipum; kölluðu menn þat byttu-austr eða stamp-austr; hann var bæði vossamr ok erfiðr: skyldi þar hafa byttur tvær, fór þá önnur niðr, er önnur fór upp. Sveinar báðu, at Grettir skyldi sökkva byttunum, kváðu nú reyna skyldu, hvat hann mætti. Hann segir, at lítil raun mundi bezt um þat. Ferr hann þá niðr ok sökkti byttunum; voru þá fengnir til tveir at ausa móts við hann; hèldust þeir eigi lengi við, áðr þeir voru yfirkomnir af mœði; þá gengu til fjórir, ok fór allt á sömu leið. Svo segja sumir menn, at átta jusu þeir við hann, áðr en lauk, var þá ok upp ausit skipit. Þaðan af skiptist mjök um orðalag kaupmanna við Gretti, því at þeir sá, hvat hann átti undir sèr fyrir afls sakir; var hann ok þaðan frá hinn frœknasti til liðs, hvers sem við þurfti. Bar þá nú austr í haf,

lágu á myrkr mikil; fundu þeir eigi fyrr eina nótt, en þeir sigldu upp á sker skipinu, svo at undan gekk undirhlutrinn, var þá hrundit bátinum, ok fluttar af konur, ok allt þat, er laust var. þar var hólmr lítill skammt frá þeim, ok fœrðu þangat föng sín, sem þeir komust við um nóttina; en er lýsa tók áttu þeir um at tala, hvar þeir voru komnir; kenndust þeir þá við, sem áðr höfðu farit milli landa, at þeir voru komnir at Sunnmœri í Norvegi. þar var ein ey skammt frá þeim til meginlands, er heitir Háramsey[1]; þar var byggð mikil í eyjunni; þar var ok lends manns ból.

Kap. 20. þorfinnr hèt lendr maðr, sá er þar átti bú í eyjunni; hann var sonr Kárs hins gamla, er þar hafði lengi búit. þorfinnr var höfðingi mikill; ok er al-ljóst var orðit, sáu menn til úr eyjunni, at kaupmenn voru nauðuliga staddir; var þá sagt til þorfinni; hann brá við skjótt, ok lèt setja fram karfa stóran, er hann átti, reru sextán menn á borð; þeir voru á karfanum nær þrjátíu manna, fóru til sem hvatast, ok burgu fè kaupmanna, en hafskipit sökk niðr; týndist þar mikit góz. þorfinnr flutti alla menn heim af skipinu til sín; voru þeir þar viku ok þurkuðu varning sinn. Síðan fóru kaupmenn suðr í land, ok eru þeir úr sögunni. Grettir var eptir hjá þorfinni, ok lèt lítið um sik; hann var fá-talaðr lengstum. þorfinnr lèt gefa honum mat, ok

[1]) *Saaledes ifölge Ströms Söndmörs Beskrivelse. Skindbögerne skrive* Háramarsey, Áramarsey *eller* Ármannsey.

gaf sèr ekki mikit at honum. Grettir var honum úfylgjusamr, ok vildi eigi ganga með honum úti á daginn; þat líkaði illa þorfinni, en nennti þó eigi at kviðja honum mat. þorfinnr var hýbýla-prúðr ok gleðimaðr mikill; vildi hann ok, at aðrir væri glaðir.

Kap. 21. þetta sumar hit næsta bjóst Eiríkr jarl Hákonarson úr landi vestr til Englands, á fund Knúts konúngs hins ríka, mágs síns; en hann setti eptir til ríkis í Norvegi Hákon jarl, son sinn, ok fèkk hann í hendr Sveini jarli, bróður sínum, til forsjár ok ríkisstjórnar, því at Hákon var barn at aldri. En áðr Eiríkr jarl fór úr landi, stefndi hann til sín lendum mönnum ok ríkum bóndum; töluðu þeir margt um lög ok landsskipan, því at Eiríkr jarl var stjórnsamr; þótti mönnum þat mikill úsiðr í landinu, at úthlaupamenn eða berserkir skoruðu á hólm göfga menn til fjár eða kvenna; skyldu hvorir úgildir falla, sem fèllu fyrir öðrum; fengu margir af þessu smán ok fjár-missu, en sumir líftjón með öllu, ok því tók Eiríkr jarl af allar hólmgöngur í Norvegi; hann gjörði ok útlæga alla ránsmenn ok berserki, þá sem með úspektir fóru; var í þessari skipan ok ráðagjörð með jarli þorfinnr Kársson úr Háramsey, því at hann var vitr maðr ok kærr vinr jarlanna. Tveir brœðr eru nefndir til, at verstir voru, hèt annarr þórir þömb, en annarr Ögmundr illi; þeir voru háleyskir at ætt, meiri ok sterkari en aðrir menn; þeir gengu berserks-gang, ok eirðu engu, þegar þeir

reiddust. þeir tóku á burt konur manna, ok höfðu við hönd sèr viku eða hálfan mánuð, ok fœrðu síðan aptr þeim, sem áttu. þeir ræntu hvar sem þeir komu, eða gjörðu aðrar úspektir. Eiríkr jarl gjörði þá útlæga fyrir endilangan Norveg, gekk þorfinnr mest manna fyrir sekt þeirra; þóttust þeir honum eiga fullan fjandskap at gjalda. Síðan fór jarl úr landi, sem segir í sögu hans, en Sveinn jarl hafði yfirvald í Norvegi ok ríki. þorfinnr fór heim til bús síns, ok sat heima mjök til jóla; ok móti jólum býst þorfinnr at fara til bús síns, þangat sem heitir í Slýsfirði; þat er á meginlandi; hafði hann boðit þangat mörgum vinum sínum. Húsfreyja þorfinns mátti eigi fara með bónda, því at dóttir þeirra frumvaxta lá sjúk, ok voru þær báðar heima. Grettir var heima, ok húskarlar átta. þorfinnr fór nú við þrjátíu frelsingja til jóla-veizlunnar; var þar hinn mesti mannfagnaðr ok gleði. Nú kemr atfanga-dagr jóla; þá var veðr bjart ok kyrt. Grettir var lengstum úti um daginn, ok sá, at skip fóru suðr ok norðr með landi, því at hverr sótti til annars þangat, sem samdrykkjur voru settar. Bónda-dóttur var þá batnat, svo hún gekk með móður sinni; leið nú á daginn. þá sá Grettir, at skip kom at eynni, þat var ekki mikit, ok skarat skjöldum milli stafna; skipit var steint fyrir ofan sjá. þeir reru knáliga, ok stefndu at naustum þorfinns; ok er skipit kenndi niðr, hlupu þeir fyrir borð, sem á voru. Grettir hafði tölu á mönnum þessum, at þeir voru tólf saman; ekki þótti honum þeir friðliga

láta; þeir tóku upp skip sitt ok báru af sjó; eptir þat hlupu þeir at naustinu; þar stóð inni karfinn Þorfinns, sá hinn stóri; hann settu aldri færri menn á sjó, en þrír tigir, en þeir tólf rykktu honum þegar fram á fjöru-grjótið; síðan tóku þeir upp sitt skip ok báru inn í naustið. Þá þóttist Grettir sjá, at þeir mundu ætla at bjóða sèr sjálfir beina; hann gekk þá til móts við þá ok fagnaði þeim vel, ok spyrr, hverir þeir væri, eða hversu formaðr þeirra hèt. Sá svarar: skjótt er til vor mælt, ok kvaðst hann Þórir heita, ok kallaðr þömb, ok bróðir hans Ögmundr, ok aðrir kompánar þeirra; væntir ek, segir Þórir, at Þorfinnr húsbóndi yðvarr hafi heyrt vor getið, eða hvort er hann heima? Grettir svarar: gæfumenn miklir munu þèr vera, því at þèr hafit hèr góða atkomu, ef þeir eru mennirnir, sem ek ætla; bóndi er heiman farinn með alla heimamenn þá, sem frjálsir eru, ok ætlar eigi heim, fyrr en á bak jólunum; húsfreyja er heima ok bónda-dóttir, ok ef ek þættumst nokkurn mótgang eiga at gjalda, þá vilda ek þann veg at koma, því at hèr er hvatvetna þat, er hafa þarf, bæði öl ok annarr fagnaðr. Þórir þagði meðan Grettir lèt ganga töluna; síðan mælti hann til Ögmundar: fór nokkut fjarri því, sem ek gat til, segir hann, ok væri mèr þat í hug, at hefna Þorfinni, er hann hefir gjört oss útlaga; er þessi maðr ok góðr af tíðindum, þurfum vèr eigi at togast eptir orðum við hann. Orða sinna á hverr ráð, sagði Grettir, ok gjöra skal ek yðr slíkan forbeina, sem ek má, ok gangit heim með mèr. Þeir báðu hann hafa þökk fyrir, kváð-

ust hans boði hlíta mundu. En er þeir komu heim at bœnum, tók Grettir í hönd Þóri ok leiddi hann til stofu; Grettir var þá málhreifr mjök. Húsfreyja var í stofunni ok lèt tjalda hana ok búast um vel; en er hún heyrði til Grettis, nam hún staðar á gólfinu ok spyrr, hverjum Grettir fagnaði svo alvarliga. Grettir svarar: þat er ráð, húsfreyja! at taka vel við gestum; hèr er kominn Þórir bóndi þömb ok þeir tólf saman, ok ætla hèr at sitja um jólin; er þat all-gott, því at vèr áttum heldr fámennt áðr. Hún svarar: ekki tel ek þá með bóndum, eða góðum mönnum, því at þeir eru hinir verstu ránsmenn ok illvirkjar, vilda ek gjarna hafa gefit til mikinn hlut eigu minnar, at þeir hefði hèr eigi komit í þetta sinn; launar þú illa Þorfinni fyrir þat, er hann tók þik af skipbroti fèlausan, ok hefir haldit þik í vetr sem frjálsan mann. Grettir svarar: betra er nú fyrst at taka vosklæði af gestunum en at ámæla mèr, þess mun lengi kostr. Þórir mælti þá: ver eigi stygg, húsfreyja! enginn missir skal þèr í verða, þó at bóndi sè eigi heima, því at fá skal þèr mann í stað hans, ok svo dóttur þinni ok öllum heimakonum. Slíkt er karlmannliga talat, segir Grettir, mega þær þá eigi yfir sinn hlut sjá. Nú stukku fram konur allar, ok sló á þær úhug miklum ok gráti. Grettir mælti til berserkjanna: selit mèr þat í hendr, er þèr vilit af leggja, vopn ok vosklæði, því at eigi mun oss fólkit stýrilátt meðan þat er úhrætt. Þórir kvaðst eigi hirða hvat konur nögguðu, en mikinn mun eigum vèr at gjöra þín eða annarra heimamanna; lízt mèr, sem

vèr munum þik hafa at trúnaðar-manni. Sjái þèr fyrir því, sagði Grettir, en eigi gjöri ek mèr alla menn jafna; síðan lögðu þeir af flest-öll vopn. Eptir þat mælti Grettir: ráðligt þykki mèr, at þèr farit til borðs ok drekkit nokkut, því at yðr mun þyrsta af róðrinum; þeir kváðust þess al-búnir, en sögðu sèr úkunnigt til kjallara. Grettir spyrr, hvort þeir vildi hlíta hans forsjá ok umgangi; berserkirnir lètust þat gjarna vilja. Grettir ferr til, ok sœkir öl, ok gefr þeim at drekka; þeir voru mjök móðir ok sulgu stórum; lætr hann úspart ölit, þat er áfengast var til, ok gekk því lengi; hann sagði þeim ok margar kátligar sögur; varð af þessu öllu saman háreysti til þeirra at heyra. Eigi fýsti heimamenn til þeirra at koma. Þá mælti Þórir: eigi hefi ek þann mann fundit úkunnan, er svo vel vildi við oss gjöra, sem þessi maðr, eða hver laun viltu af oss fèlögum þiggja fyrir þína þjónustu. Grettir svarar: eigi ætla ek hèr til launa fyrir at svo gjörvu; en ef vèr erum þvílíkir vinir, þá er þèr farit á burt, sem nú horfist á, þá mun ek ráðast til lags með yðr; en þó at ek mega minna, en einnhverr yðar, þá mun ek eigi letja stór-ræðanna. Þeir urðu mjök glaðir við, ok vildu þegar binda fèlag sitt með fastmælum. Grettir kvað þat eigi skyldu, því at þat er satt, sem mælt er: at öl er annarr maðr, ok skal eigi bráða-bug at þessu gjöra, framarr en áðr hefi ek sagt; erum vèr litlir skapdeildar-menn hvorirtveggju; þeir sögðust eigi ætla þessu at bregða. Líðr nú á kveldit, svo at mjök tók at myrkva; þá sèr Grettir at þeir gjörast móðir nokkut

af drykknum; hann mælti þá: þykkir yðr eigi mál at fara til svefns. Þórir kvað svo vera skyldu, ok skal efna þat, er ek hèt húsfreyju. Grèttir gekk fram ok mælti hátt: gangit til sængr, konur! segir hann, svo vill Þórir bóndi skipa. Þær báðu honum ills á móti; var hinn mesti úlfaþytr til þeirra at heyra. Berserkirnir komu fram í þessu; Grettir mælti: göngum út, ok mun ek sýna yðr fatabúr Þorfinns; þeir lètu þat leiðast, komu þeir at útibúri ákafliga stóru; þar voru á útidyrr ok sterkr láss fyrir, þat var all-sterkt hús; þar var hjá salerni mikit ok sterkt, ok eitt skjaldþili milli húsanna; húsin stóðu hátt, ok var nokkut rið upp at ganga. Berserkirnir gjörðust nú umfangs-miklir, ok skotruðu Gretti; hann fór undan í fleymingi, ok er þeim var minnst von, hljóp hann út úr húsinu ok greip í hespuna, ok rekr aptr húsit ok setr lás fyrir. Þórir ok hans fèlagar ætluðu fyrst, at svarfazt mundi hafa aptr hurðin, ok gáfu sèr ekki at; þeir höfðu ljós hjá sèr, því at Grettir hafði sýnt þeim marga gripi, þá er Þorfinnr átti; litu þeir þar á um stund. Grettir flýtir ferðinni heim at bœnum, ok þegar hann kemr í dyrnar, kallar hann hátt ok spyrr, hvar húsfreyja væri; hún þagði, því at hún þorði eigi at svara; hann mælti: hèr er næsta veiðar-efni, eða eru nokkur vopn þau, sem neyt eru. Hún svarar: eru vopnin, en eigi veit ek til hvers þèr koma. Tölum síðarr um þat, segir hann, dugi nú hverr sem má, eigi mun síðarr vænna. Húsfreyja mælti: nú væri guð í garði ok góð jól, ef nokkut mætti um bœtast vorn hag; yfir sæng Þor-

finns hangir króka-spjótið stóra, er átt hefir Kárr hinn gamli; þar er ok hjálmr ok brynja ok saxit góða, ok munu eigi bila vopnin, ef þèr dugir hugrinn. Grettir þrífr hjálminn ok spjótið, en gyrðir sik með saxinu, ok gengr út skjótt. Húsfreyja kallar á húskarla, ok bað þá fylgja svo góðum dreng. Þeir hlaupa til vopna fjórir, en aðrir fjórir þorðu hvergi nær at koma. Nú er at segja frá berserkjunum, at þeim þótti Gretti dveljast aptrkoman; grunar þá nú, hvort eigi munu vera svik í; hlaupa þeir á hurðina, ok finna, at hún var læst; treysta nú á timbr-veggina, svo brakar í hverju trè; hèr kemr um síðir, at þeir fá brotið skjaldþilit, ok komust svo fram í gangrúmit, ok þar út á riðit; kemr þá á þá berserks-gangr, ok grenja sem hundar; í því bili kom Grettir at; hann tvíhenti spjótið á Þóri miðjum [1]), er hann ætlaði ofan fyrir riðit, svo þegar gekk í gegnum hann; fjöðrin var bæði löng ok breið á spjótinu. Ögmundr illi gekk næst Þóri, ok hratt honum á lagit, svo allt gekk upp at krókunum, stóð þá spjótið út um herðarnar á Þóri, ok svo framan í brjóstið Ögmundi; steyptust þeir báðir dauðir af spjótinu. Þá hljóp þar hverr út af riðinu, sem kominn var; Grettir sótti at sèrhverjum, gjörði ýmist, at hann hjó með saxinu eða lagði með spjótinu; en þeir vörðust með trjám, er lágu á vellinum, ok öllu því, er þeir fengu til, var þat hin mesta mannhætta at fást við þá fyrir afls sakir, þó at þeir hefði eigi vopn. Grettir drap þá

---

[1]) *Saaledes tre Membraner; sædvanligere* miðjan *(Gjenstandsformen).*

enn tvo af Háleygjum þar í túninu. Húskarlar fjórir komu þá at; höfðu þeir ekki ásáttir á orðit, hver vopn at hvergi skyldi hafa, sóttu þá at, þegar berserkirnir hörfuðu undan; en er þeir snerust á mót, hrukku húskarlar upp undir húsin; sex fèllu þar víkingar, ok varð Grettir bana-maðr allra; síðan leituðu aðrir sex undan, bárust þeir þá ofan at naustinu ok inn í naustið; vörðust þeir þá með árum; fèkk Grettir þá stór högg af þeim, svo við meiðingum var búit. Húskarlar fóru þá heim ok sögðu mikit af framgöngu sinni. Húsfreyja bað þá vita hvat af Gretti yrði, en þat fèkkst eigi af þeim. Tvo drap Grettir í naustinu, en fjórir komust út hjá honum; fóru þá sinn veg hvorir tveir; hann eltir þá, sem nær honum voru; gjörði nú myrkt af nótt; þeir hlupu í korn-hlöðu nokkura á þeim bœ, sem fyrr var nefndr, er á Vindheimi heitir; þar áttust þeir lengi við; en um síðir drap Grettir báða, var þá ákafliga móðr ok stirðr, en mikit var af nótt; veðr gjörði kalt mjök með fjúki, nennti hann þá ekki at leita víkinganna þeirra tveggja, er þá voro eptir, gekk hann nú heim til bœjar. Húsfreyja lèt kveikja ljós í hinum efstum loptum við gluggana, at hann hefði þat til leiðarvísis; var ok svo, at hann fat[1]) af því heim, er hann sá ljósit; en er hann kom í dyrnar, gekk húsfreyja at honum, ok bað hann vera velkominn, ok hefir þú, segir hún, mikla frægð unnit, ok leyst mik ok hjú mín frá þeirri skemmd, er vèr hefðim aldri

---

[1]) *Af* feta.

bót fengit, nema þú hefðir borgit oss. Grettir svarar: ek þykkjumst nú mjök hinn sami ok í kveld, er þèr töluðut hrakligast við mik. Húsfreyja mælti svo: vèr vissum eigi, at þú værir slíkr afreksmaðr, sem nú höfum vèr reynt; skal þèr allt sjálf-boðit innan-bæjar, þat sem ek hefi at veita, en þèr sœmd í at þiggja; en mik varir, at Þorfinnr launi þèr þó betr, er hann kemr heim. Grettir svarar: lítils mun nú við þurfa fyrst um launin, en þiggja mun ek boð þitt, þar til er bóndi kemr heim; en þess væntir mik, at þèr megit sofa í náðum fyrir berserkjunum. Grettir drakk lítið um kveldit, ok lá með vopnum sínum um nóttina. Um morguninn, þegar lýsa tók, var mönnum saman stefnt um eyna; var þá farit at leita berserkjanna, þeirra sem undan höfðu komizt um kveldit; þeir fundust at áliðnum degi undir einum steini, ok voru þá dauðir af kulda ok sárum; síðan voru þeir fœrðir í flœðar-urð eina, ok dysjaðir þar. Eptir þat fóru þeir heim, ok þóttust eyjarskeggjar í frið þegnir. Grettir kvað vísu þessa, er hann kom heim til húsfreyju:

Tólf höfum gröf hjá gjálfri
gunnelds búit runnum;
einn nam ek öllum vinna
útrauðr bráðan dauða.

Hver munu gild of gjörvast,
gulls velborin selja,
verk þau, er einn fær orkat
ítr, ef slík eru lítil.

Húsfreyja mælti: víst ertu fárra manna líki, þeirra sem nú eru til. Setr hún hann í öndvegi, ok gjörði til hans alla hluti vel. Leið nú svo fram unz Þorfinns var heim von.

III. Af Jómsvíkinga-saga.

Heitstrenging Jómsvíkinga.

Kap. 37. þá spyrjast tíðindi mikil úr Danmörku, at Strút-Haraldr jarl er andaðr, faðir þeirra Sigvalda ok þorkels; en Hemingr, bróðir þeirra, er úngr at aldri, þá er þetta er tíðinda, ok þykkist Sveinn konúngr skyldr til at gera erfi eptir Strút-Harald jarl, ef synir hans hinir eldri kæmi eigi til; því at Hemingr þótti þá enn úngr til at ráða fyrir veizlunni. Nu sendir hann orð þeim bræðrum til Jómsborgar, at þeir Sigvaldi ok þorkell kæmi til erfisins ok hittist þar, ok gerði allir samt veizlu, ok hefði tilskipan á, at hún yrði sem virðiligust eptir þvílíkan höfðingja, sem var faðir þeirra, Strút-Haraldr jarl. En þeir bræðr sendu þegar konúnginum þau orð í móti, at þeir kváðust koma mundu, ok mæltu, at konúngr skyldi allt láta til búa, þat er til veizlunnar þyrfti at hafa, en þeir kváðust til mundu fá, ok báðu hann taka öll tilföng af eigu þeirri, er átt hafði Strút-Haraldr. þá sýndist flestum mönnum úráðligt, at þeir fœri þangat, ok grunuðu, at vinátta þeirra Sveins konúngs ok Sigvalda mundi vera heldr grunn, ok þeirra allra saman Jómsvíkinga, þannig sem farit hafði með þeim fyrr viðskiptin, þótt þeir lèti þá hvorirtveggju skildiliga við aðra; en Sigvaldi ok þorkell háfi

vilja ekki annat en fara, sem þeir höfðu heitið, en Jómsvíkingar vilja ok eigi eptir vera, ok vilja þeir allir fylgja þeim Sigvalda til boðsins. Ok er at því kemr, þá fara þeir úr Jómsborg með miklu liði; þeir hafa 70 skipa annars hundraðs. Þeir fara nú þar til, er þeir koma á Sjóland, þar sem Haraldr jarl hafði fyrir ráðit, ok var Sveinn konúngr þar fyrir, ok hafði þar búa látið erfit, svo at þá var al-búit; ok er þetta um vetrnátta-skeið. Þar er hinn mesti mannfjöldi ok hin bezta veizla, ok drekka þeir Jómsvíkingar ákafliga hit fyrsta kveldit, ok fær á þá mjök drykkrinn. Ok nú er því ferr fram um hríð, þá finnr Sveinn konúngr þat, at þeir gerast náliga allir dauð-drukknir, með þeima hætti, at þeir gerast málgir mjök ok kátir, ok þykkir lítið fyrir mörgu þat at tala, er ella væri eigi örvænna, at undan liði. Ok nú er konúngr finnr þetta, þá tók hann til orða ok mælti: hèr er nú glaumr mikill ok fjölmenni, segir hann, ok vilda ek nú til þess mæla, at þèr tækit upp nokkura gleði nýja til skemtanar mönnum, ok þat er lengi væri síðan at minnum haft, ok mikils væri um vert. Sigvaldi svarar konúnginum ok mælti: þat þykkir oss vera upphafligast, segir hann, ok von at bezt muni verða fyrir sèt um gleðina, at þèr heyit fyrst, herra! þvíat vèr eigum allir til yðar at lúta, ok viljum vèr því allir samþykkjast, sem þèr vilit vera láta um gleðina, eða upp taka. Konúngr segir: þat veit ek menn gert hafa jafnan, segir hann, at dýrligum veizlum ok samkundum, ok þar er mann-

val hefir gott saman komit, at menn hafa fram haft heitstrengingar sèr til skemtanar ok ágætis, ok em ek þess fúss, at vèr freistim nú þess gamans, fyrir því, at ek þykkjumst þat sjá, svo miklu sem þèr erut nú ágætari, Jómsvíkingar, um alla norðr-hálfu heimsins, en allir menn aðrir, þá er þat ok auð-vitað, at þat mun með meira móti, er þèr vilit til hafa tekit í slíkri skemtan, ok man þat enn fara eptir öðru, at þèr erut nú meiri fyrir yðr, en aðrir menn, ok þat líkligt, at menn muni lengi þá hluti at minnum hafa, enda skal ek eigi undan draga at hefja þetta gaman. þess strengi ek heit, segir konúngrinn, at ek skal eltan hafa úr ríki sínu Aðalráð konúng, áðr liðnar sè hinar þriðju vetr-nætr, eða hafa felldan hann ella, ok náð svo ríkinu; ok nú áttú, Sigvaldi! segir konúngr, ok mæl þú eigi minna um en ek. Sigvaldi segir: svo skal vera, herra! segir hann, at um skal nokkut mæla. þess strengi ek heit, segir Sigvaldi, at ek skal herja í Norveg fyrir hinar þriðju vetr-nætr, með því liði, er ek fæ til, ok hafa eltan Hákon jarl úr landi eða drepit hann ella; at þriðja kosti skal ek þar eptir liggja. þá mælti Sveinn konúngr: nú ferr vel at, segir hann, ok er þessa vel heitstrengt, ef þú efnir þetta, ok eigi er þetta lítilmannligt, ok ver hálfu at heilli, at þú hafir þetta mælt, ok efn þetta nú vel ok drengiliga, er þèr hafit nú um mælt. Nú er þar til at taka, er þú ert, þorkell hinn háfi! segir konúngr, hvers þú vilt heitstrengja, ok er einsætt at láta verða stórmannliga. þor-

kell svarar: hugat hefi ek mína heitstrenging, herra! segir hann. þess strengi ek heit, segir þorkell, at ek mun fylgja Sigvalda bróður mínum, ok flýja eigi fyrr en ek sèk á skut-stafn skipi hans; en ef hann berst á landi, þá strengi ek þess heit, at ek skal eigi flýja, meðan hann er í fylkingu, ok ek mega sjá merki hans fyrir mèr. Vel er þetta mælt, segir Sveinn konúngr, ok muntu þat at vísu efna, ertu svo góðr drengr. Búi digri! segir konúngr, nú áttú, ok vitum vèr, at þú munt nokkurnig mikilmannliga um mæla. þess strengi ek heit þá, segir Búi, at ek skal fylgja Sigvalda í för þessa, svo sem mèr endist karlmennska til ok drengskapr, ok flýja eigi fyrr, en færri standa upp en fallnir eru, ok halda þó við meðan Sigvaldi vill. Svo fór sem vèr gátum, segir konúngr, at mikilmannliga mundi verða um mælt af þinni hendi; en nú áttú, Sigurðr kápa! segir konúngr, at mæla um enn nokkut eptir hönd Búa bróður þíns. Skjót er heitstrenging mín, herra! segir Sigurðr; þess strengi ek heit, at ek mun fylgja Búa bróður mínum, ok flýja eigi fyrr en hann er líflátinn, ef þess verðr auðit. Slíks var þar von, segir konúngr, at þú mundir því vilja at fylgja, sem bróðir þinn; en nú áttú, Vagn Ákason! segir konúngr, ok er oss þar mikit um at heyra, hvers þú strengir heit; því at þèr langfeðgar erut garpar miklir ok afætur. Vagn svarar ok mælti: þess strengi ek heit, segir Vagn, at ek skal fylgja Sigvalda í för þessa ok Búa frænda mínum, ok halda við meðan Búi vill, ef hann er lífs; ok þat læt ek fylgja, segir hann, minni heit-

strenging, ef ek kem í Norveg, at ek skal komit hafa í rekkju Ingibjargar, dóttur þorkels leiru í Vík austr, án hans ráði ok allra frænda hennar, áðr en ek koma heim aptr í Danmörk. Nú fór sem mik varði, segir konúngr, ok ertu fyrir flestum mönnum, þeim er vèr vitum, of allan vaskleik ok kurteisi. þat er sagt, at Björn hinn brezki var þar í liði þeirra Jómvíkinga, ok var einkum fèlagi Vagns Ákasonar, því at þeir áttu Bretland báðir samt, síðan er Pálnatóki andaðist. Ok nú mælti konúngr: hvers strengir þú heit, Björn hinn brezki! segir konúngr. þess strengi ek heit, segir Björn, at ek mun fylgja Vagni, fóstra mínum, sem ek hefi vit til ok drengskap. Ok nú eptir þetta slítr tali þeirra, ok fara menn at sofa vonum bráðara, ok ferr Sigvaldi í rekkju hjá konu sinni Ástríði, ok sofnar hann fast brátt, er hann kom í rekkjuna; en Ástríðr kona hans vakir, ok vekr hún hann Sigvalda, þá er hann hefir sofit mjök lengi svo, ok spyrr, ef hann muni heitstrenging sína, þá er verit hafði um kveldit; en hann svarar, ok kveðst eigi muna, at hann hefði heitstrengt nè eins um kveldit. Hún mælti; eigi mun þèr at því verða, segir Ástríðr, at því er ek get til, ok muntu bæði við þurfa vit ok ráðagerð. Hvat skal nú þá til ráðs taka, segir Sigvaldi, þú ert vitr ávallt, ok muntu nú kunna nokkur góð ráð til at gefa. Hún svarar: ek veit eigi nú, segir hún, hvert þat ráð sè, er gott er, en til skal þó nokkut leggja: þá er þú kemr til drykkju á morgin, þá vertu glaðr ok kátr, því at Sveinn konúngr mun muna heitstrengingar yðrar,

at því er ek get til; ok þá er konúngr rœðir um við þik, þá skaltu honum þessu svara, at öl er annarr maðr, ok munda ek sýnu minna hafa af tekit, ef ek væra údrukkinn; en síðan skaltu spyrja konúnginn, hvat hann mun vilja til leggja, at þú getir efnt heitstrenging þína, ok tak síðan glaðan á við konúnginn, ok lát sem þú þykkist þar allt eiga, er konúngrinn er, fyrir því, at hann þykkist nú hafa stilltan þik mjök í þessu, ok spyr, hversu mörg skip hann muni fá þèr til fararinnar, ef þú reipast við at fara; ok ef hann tekr þessu vænliga, ok kveðr þó ekki á um, hversu mörg skip hann mun til leggja með þèr, þá skaltu skora við hann fast, at hann kveði þegar á, hvat hann mun til leggja, ok seg, at þú munt margra þurfa, fyrir því at Hákon jarl hefir mikinn afla; en fyrir því skaltu svo skjótt at gala um þetta, ok skora fast við konúnginn, segir hún, at ek hygg, at honum muni nú minnst fyrir þykkja at heita þèr liðinu, ok leggja skipin til með þèr, meðan hann veit eigi víst, hvort förin tekst eðr eigi; en þá er förin er ráðin, þá get ek þik lítið af honum fá um liðit, ef hann hefir eigi áðr heitið, fyrir því at hvorigan ykkarn Hákonar jarls mun hann spara til, at hljóti úförina, ok þykkja þá bezt, at báðir hlyti.

Kap. 38. Þat er nú frá sagt, at Sigvaldi gerir svo sem Ástríðr rèð honum; ok þá er þeir taka til drykkju of daginn eptir, þá er Sigvaldi hinn kátasti, ok fær margt til gamans. Ok nú innir konúngr til um heitstrengingar þeirra, er verit höfðu um aptaninn, ok

þykkir konúnginum nú um hit vænsta, ok þykkir mjök hafa í vaðhorni upp komit við Sigvalda, ok alla þá saman Jómsvíkinga. En Sigvaldi segir konúnginum, ok mælti slíkum orðum öllum, sem Ástríðr hafði fyrir hann lagt, ok frèttir nú eptir, hvat konúngrinn vill til leggja með honum. En þar kemr, at konúngr mælir svo, at hann kveðst ætla, þá er Sigvaldi er búinn til þeirrar farar, at hann mundi til leggja með honum 20 skip. Sigvaldi svarar: þetta tillag er gott, segir hann, af einhverjum ríkum bónda, en ekki er þetta konúngligt tillag, slíkr höfðingi sem þú ert. Þá svarar Sveinn konúngr, ok var nokkut brúnölfi, ok spurði Sigvalda: hversu mikils mundir þú þykkjast við þurfa, segir hann, ef þú hefðir lið eptir því, sem þú vildir. Skjótt er þat at segja, segir Sigvaldi; beint sex tigi skipa, þeirra er öll sè stór ok vel skiput, en ek mun þó fá í staðinn eigi færri skip eða þaðan af fleiri, ok munu þau vera smærri, fyrir því at eigi má vita, hvort öll koma aptr skipin yðar, ok er þat úsýnna at svo beri til. Nú segir konúngr: búin skulu öll skipin, Sigvaldi! þá er þú ert búinn til fararinnar, segir konúngr, ráddu til at heldr! ek skal til fá þetta, er þú beiddir. Þá er vel við orðit, herra! segir Sigvaldi, ok vegsamliga, sem von var at yðr, ok látið þá nú vel efnt verða, sem nú hafi þèr heitið, fyrir því at nú skal fara þegar, er boði þessu er lokit, er nú sitjum vèr at, ok fá þú nú öll skipin, svo at eigi verði seinað, en ek mun lið til fá ok vit báðir samt. Ok nú drepr úr hljóð fyrst úr

konúnginum, ok verðr honum staðr á, ok mælti þó vonum bráðara: svo skal vera, Sigvaldi! segir konúngr, sem þú mælir til, en þó hefir þetta skjótara at borizt, en ek hugða, ok varði mik trautt, at svo skjótt mundi á þjóta, sem nú er. Þá mælti Ástríðr, kona Sigvalda: eigi er yðr þess von, segir hún, at þèr munit mjök sigrast á Hákoni jarli, ef þèr dvelit ferðinni svo, at hann spyri, ok megi við búast lengi, ef þèr fáit nú úsigr, ok er þetta eitt ráðit, segir hún, at bregða við sem skjótast, ok láta enga fara frèttina fyrir, ok komit þèr jarli á úvart. Þat er nú sagt, at þeir láta ráðna vera ferðina, þegar veizlunni er slitið, ok skipa þar nú til alls at erfinu, ok hafa ætlan á um ferðina. . . . . . Nú slítr boðinu, ok búa þeir nú lið sitt Jómsvíkingar þaðan frá veizlunni; ok er þeir eru búnir, þá fara þeir úr landinu ok hafa hundrað stór-skipa.

Frá herferð Jómsvíkinga til Norvegs.

Kap. 39. Nú fara þeir ferðar sinnar, ok gefr þeim vel byri ok taka Víkina í Norvegi. Þeir koma at síð aptans; ok þegar um nóttina hèldu þeir til býjarins í Túnsbergi, ok komu þar með öllu liðinu um miðnættis-skeið. Sá maðr er nefndr til sögunnar, er Ögmundr hèt, ok var kallaðr Ögmundr hvíti; hann var lendr maðr Hákonar jarls, úngr at aldri ok virðr mikils af Hákoni jarli; hann hefir mest forráð býjarins í Túnsbergi, þá er þessi tíðindi eru. Ok nú er herrinn er kominn í bœinn, þá tóku þeir upp náliga allan bœinn, ok drápu þar margt manna, tóku síðan allt þat,

er þeir máttu, í fjárhlutum ok fóru eigi þörfsamliga; en þeir, er fyrir voru, vöknuðu eigi við góðan draum, ok áttu margir þegar við höggum at taka ok vopnagangi. Ögmundr hvíti vaknar ok, sem aðrir menn, við þenna úfrið, ok þeir, er sváfu næstir honum í herbergi. Nú tekr hann þat ráð, ok þeir með honum, at þeir flýja undan í eitt lopt þat, er þeim þótti sem lengst mundi verjast mega; því at engi voru föng á, at komast mætti til skógarins. Ok er þeir Jómsvíkingar verða þessa varir, þá drífa þeir at loptinu, ok höggva loptið í ákafa; ok nú sjá þeir Ögmundr, at þeir munu eigi fá varizt; miklu er herr þessi harðfengri ok ákafari, er þar er kominn. Þat er sagt, at Ögmundr hvíti tekr þat ráðs, at hann hleypr úr loptinu ofan ok á strætið, ok kemr standandi niðr; en Vagn Ákason var þar nær-staddr, er hann kom niðr, ok höggr þegar til hans Ögmundar, ok hjó á hönd honum fyrir ofan úlflið, ok hefir Vagn eptir höndina, en Ögmundr komst í skóg í braut. Gullhringr hafði fylgt hendinni, ok tekr Vagn hann upp ok hefir. En Ögmundr, er hann kemr í skóginn, þá nemr hann staðar, þar er hann má heyra mál þeirra, ok vill vita, ef hann fái þat skilit af orðum þeirra, hverir þar eru komnir, því at hann veit eigi áðr, ok þykkir vera sýnu úfróðligra, ef hann kann ekki frá segja, ef hann hittir aðra menn, en slíkt víti, sem hann hafði á sèr tekit. Hann verðr nú þess varr af orðum þeirra ok ákalli, at þar eru komnir Jómsvíkingar, ok svo veit hann nú, hverr á

honum hefir unnit sjálfum. Ok nú eptir þetta þá ferr hann leiðar sinnar á skóga í brott ok merkr; ok þat er nú frá sagt, at hann liggr úti sex dœgr á mörkum, áðr en hann kemr til byggða. En þegar er Ögmundr finnr byggðir ok menn, þá hefir hann greiða allan, þann er þarf, því at margir menn vissu deili á honum, ok var hann vel um sik ok vinsæll maðr; ok ferr hann nú þar til, er hann spyrr hvar jarl er á veizlum, ok sœkir hann nú á hans fund. Jarl hefir þá tekit veizlu á þeim bœ, er heitir á Skugga, ok sá maðr er Erlingr nefndr, er veizluna hèlt; hann var lendr maðr. Jarl var þar með hundrað manna á veizlunni, ok þar var Eiríkr son hans með honum. Svo er sagt, at Ögmundr hvíti kemr þar síð dags, ok gengr þegar inn í höllina ok fyrir jarl, ok kveðr hann vel. Jarl tekr kveðju hans, ok er hann spurðr al-mæltra tíðinda; en hann segir, Ögmundr: lítil eru enn tíðindi undir förum mínum, segir hann, en gerast mætti at tíðindum eigi all-litlum. Hvattá? segir jarl. Þattá, segir Ögmundr, at ek kann at segja yðr hersögu, at mikill herr er kominn í landit, austr í Víkina, ok með hinum mesta úfriði ok styrjöld; ok þat sama ætla ek þeim í skapi búa, at halda slíku fram. Jarl mælti: hvat veit ek, segir hann, hvort menn munu aldregi hætta fyrr lygisögum í landinu, en nokkurr hangir uppi fyrir. Eiríkr svarar ok mælti: eigi er svo á slíku at taka, faðir! segir hann, ekki er þessi lygimaðr, er nú segir frá. Jarl mælti: veiztu þat mjök gjörla, frændi! segir hann, hverr þessi maðr er, ok væri þat líkligt fyrir því, er þú fylgir

máli hans. Þat ætla ek, at ek vita nokkut til, segir Eiríkr, eigi síðr en þú, faðir! at ætlan þinni; þat hygg ek, at hèr sè kominn Ögmundr hvíti, lendr maðr þinn, ok hefir hann oss opt betr fagnat, en vèr fögnum honum nú. Eigi kennda ek hann, segir jarl, gangi hann enn hingat til máls við mik. Nú gerir Ögmundr þegar, er honum komu orð jarls, þá gengr hann enn fyrir hann. Síðan spyrr jarl: hverr Ögmundr ertu, segir jarl; en hann segir honum öll deili á, svo at hann má við kannast. Þá mælti jarl: veit ek, segir hann, at þú munt sanna sögu segja, ef þú ert þesshάttar maðr; en seg mèr, segir jarl, hverr ræðr fyrir her þessum hinum mikla? Sigvaldi heitir sá, segir Ögmundr, er fyrir herliðinu ræðr, en nefnda heyrða ek í herinum bæði Búa ok Vagn, ok hefi ek þess nokkur merki á sjálfum mèr, at ek lýg þetta eigi, ok bregðr síðan upp hendinni, ok sýnir jarli handar-stúfinn. Jarl mælti þá: hart ertu leikinn, segir hann, ok sárliga; en hvort vissir þú þat, hverr þèr veitti þann geig? Rèð ek at líkindum, jarl! segir hann, af því, er þeir mæltu, þá er sá tók upp hringinn, er fylgt hafði hendinni: fènaði þèr nú, Vagn Ákason! sögðu þeir, ok þóttumst ek þaðan af vita, at hann mundi á mèr hafa unnit; ok þat kannaða ek af, segir hann, at sá herr mundi kallaðr vera Jómsvíkingar. Sannfróðr muntu of þat vera, segir jarl, af þeim mönnum, sem þú heyrðir nefnda í liðinu; en þat er þó at segja, at þenna munda ek sízt kjósa herinn, segir jarl, þótt ek ætta um alla

at velja, ok mun nú bæði við þurfa vit ok harðfengi; svo segir mèr hugr um þetta.

Frá Hákoni jarli.

Kap. 40. Nú sendir jarl þegar menn nokkura á Hlaðir til Sveins sonar síns, at segja honum hersöguna, ok sendir honum orð til, at hann safnaði liði um allan þrándheim af sinni tilsýslu, ok kveðja upp alla þá menn, er mikils eru virðir, ok svo hina, er minna háttar eru, ok fá búit hvert skip þaðan, þat er nokkurr vöxtr er at. En Guðbrandr hvíti var þar með jarli, er hann unni mest. Ok ferr jarl nú þegar af veizlunni með því liði, er hann fèkk þar. Hann ferr þar til, er hann kemr ofan í Raumsdali, ok síðan safnar hann liði um Norðmœri; en hann sendi Erling suðr um Rogaland at segja tíðindin ok safna þar liði, ok sendi jarl Erling þegar suðr þangat, áðr hann fœri frá veizlunni, ok sendir hann orð öllum vinum sínum, þeim er í landinu voru, ok öllum þeim, er nokkurr líkvendi var at, at þeir skyldi allir til hans koma með því liði, er þeir fengi til. Ok jafnvel sendi jarl þeim mönnum orð, er hann var missáttr við, at þeir skyldi ok koma á hans fund, ok kveðst sættast mundu við hvern mann, þeirra er sótti á hans fund því sinni ok veitti honum lið. Eiríkr ferr norðr um Naumudali, son Hákonar jarls, í móti Sveini bróður sínum, ok safnar liði, sem hann má, allt um eyjarnar hit ytra. þat er sagt, þá er Eiríkr sigldi suðr eptir Hamrasundum, at þar koma í móti honum herskip, ok ræðr sá maðr

fyrir liðinu, er þorkell hèt, ok var kallaðr þorkell miðlangr; hann er rauðr víkingr ok í missætti við Hákon jarl. þeir brjóta þegar upp vopn sín, víkingarnir, ok ætla at leggja at þeim; þeir hafa 3 skip. En þá er Eiríkr sèr þat, þá mælti hann við þorkel miðlang: ef þú vilt berjast við oss, segir hann, þá skulum vèr búnir þess; en þó sæi ek hèr betra ráð til. Hvert er þat? segir þorkell. Úskapligt sýnist mèr þat, segir Eiríkr, at vèr berimst sjálfir Norvegsmenn, því at nú mætti vera at fengist annarr betri kostr, ef þú vilt koma á fund föður míns með lið þitt, ok viltu veita honum slíkt, sem þú ert til færr, þá munu þit sættast, ok mun þat þá eigi verða torsótt af föður míns hendi. En þorkell svarar: þenna kost vil ek, ef þú býðst í því, Eiríkr! at mèr akist þetta eigi í tauma, er þú segir, þá er ek hitti föður þinn. Ek skal þat annast, segir Eiríkr; ok nú ræðst þorkell miðlangr með sveit sina til liðs með Eiríki. Ok brátt eptir þetta finnast þeir bræðrnir, Eiríkr ok Sveinn, ok fara þeir nú til þess staðar, er þeir höfðu á kveðit með sèr, Hákon ok Eiríkr, áðr en þeir skildist; ok síðan hittast þeir þar allir feðgar, Hákon ok Eiríkr ok Sveinn, í þeim stað, sem þeir höfðu mælt mót með sèr, ok allr herrinn skyldi hittast ok saman koma; en þat var á Sunnmœri, við ey þá, er heitir Höð, ok kemr þar margt lendra manna. þeir höfðu feðgar alls þrjú hundruð skipa, ok voru mörg ekki all-stór. þeir liggja þar á vogi þeim, er Hjörúngavogr heitir, ok bera nú saman ráð sín, ok liggja þar á voginum öllum flotanum.

Frá Jómsvíkingum.

Kap. 41. En nú er at segja frá þeim Jómsvíkingum. þeir fara nú sunnan fyrir landit úfriðsamliga, herja þar ok ræna, sem þeir koma við. þeir höggva strandhögg stór ok drepa margt manna; ok víða er þat, er þeir brenna býi at köldum kolum, ok fara með herskildi allt sunnan fyrir landit, ok flýr hvatvetna undan herinum, þat er spyrr til ok undan má komast. Ok nú fara þeir þar til, er þeir koma fyrir sund þat, er kallat er Úlfasund, ok eru þeir þá komnir at Staði; ok er þat frá sagt, at hvorigir spyrja til annarra glöggt, Hákon jarl eða Jómsvíkingar. Ok nú sigla þeir Jómsvíkingar sunnan fyrir Stað tuttugu vikur sævar, ok fara þar til, er þeir koma í höfn þá, er heitir í Hereyjum, ok leggja þar í höfnina allan flota sinn; ok er þeir eru þar komnir, þá þykkjast þeir þurfa at nýju at fá sèr vista; ok er þat sagt, at Vagn Ákason ferr á skeið sinni til eyjar þeirrar, er Höð heitir, ok veit Vagn eigi, at jarl liggr þar í voginum skammt frá eyjunni. Vagn liggr við eyna, ok ganga þeir upp, ok ætla at fá sèr strandhögg, ef svo berr at hendi. Ok nú berr svo at, at þeir finna mann einn at máli; sá rekr fyrir sèr kýr þrjár ok geitr. Vagn spyrr þann mann at nafni. Sá svarar ok kveðst Úlfr heita. þá mælti Vagn við sína menn: takit þèr nú kýrnar ok geitrnar, ok höggvit út á skip vort, ok svo ok, ef þèr finnit hèr fleira fè. Hverr er þessi maðr, segir hann Úlfr, er fyrir liðinu ræðr á þessu skipi? þessi heitir Vagn, ok er Ákason. Svo þótti mèr nú, segir

hann Úlfr, sem vera mundi nú stœrri slátra efni, ok nú eigi all-fjarri yðr komin, at því er þèr ætlit nú til, Jómsvíkingar, en höggva niðr kýr mínar eða geitr. Segðu oss, ef þú veizt nokkut til ferða Hákonar jarls, segir Vagn, ok ef þú kannt oss nokkut þat at segja með sannindum, at vèr vitim hvar hann er, þá muntu undan koma bæði kúm þínum ok geitum; eða hver eru tíðindi oss at segja? hvat veiztu til Hákonar jarls? Úlfr svarar: hèr lá hann í gærkveld síð einskipa fyrir innan eyna Höð á Hjörúngavogi, ok munut þèr þegar fá drepit hann, er þèr vilit, því at hann bíðr þar manna sinna. Þá skaltu, segir Vagn, hafa keypt í frið fè þitt allt, ok gakk nú á skip með oss, ok seg oss leið til jarls. Svo hœfir eigi, segir Úlfr, ok vil ek víst eigi berjast í móti jarli, ok sómir þat eigi; en segja mun ek yðr leið, þar til er þèr hittið inn í voginn, ef þèr vilit; ok ef ek fer með yðr á skip út, þá vil ek þat mælt eiga, at ek sè þá látinn í friði, er þèr sèt yfir þat, at þèr hittið í voginn. Nú gengr Úlfr út á skip með þeim; en þat er snemma dags; ok fara þeir Vagn þegar í Hereyjar sem tíðast, ok segja Sigvalda ok öllum Jómsvíkingum þessi tíðindi, er Úlfr sagði þeim.

Tilbúnaðr til orrustu.

Kap. 42. Nú taka þeir Jómsvíkingar at búast við at öllu, sem þeir mundi þá, at þeir skyldi fara til hins harðasta bardaga, ok vilja vera vi öllu um búnir, þótt Ulfr taki auðveldliga á. Ok er þeir eru

al-búnir, þá veita þeir atróðr at voginum. Þat er sagt, at Úlf grunar um nokkut, at þeim muni fleiri sýnast skipin í voginum, en svo sem hann hafði sagt þeim. Ok þegar er þeir sá fram koma skipin, þá hleypr Úlfr útbyrðis ok þegar á kaf, ok ætlar at leggjast til lands, ok vildi eigi bíða þess, er þeir launaði honum sitt starf. Ok er Vagn sèr þetta, þá vill hann at vísu launa honum eptir verðleikum, grípr upp síðan eitt spjót, ok sendir eptir honum, ok kemr spjótið beint á hann miðjan, ok lèzt hann þar. Nú róa þeir Sigvaldi ok allir Jómsvíkingar inn í voginn, ok sjá þá, at skipaðr var vogrinn allt frá þeim í brott af herskipum. Þeir fylkja nú þegar liði sínu öllu. En í öðrum stað þá sá þeir jarlarnir, Hákon ok synir hans, hvar þeir eru komnir, Jómsvíkingar, ok taka þegar skip sín úr tengslum, ok ætla til, hverir hverjum skulu í móti berjast. En svo er hèr frá sagt, at í austr horfi botninn á Hjörúngavogi, en mynnit í vestr; þar standa ok út á voginum steinar þrír, þeir er heita Hjörúngar, ok er einn þeirra nokkuru mestr, ok er við þá steina vogrinn kenndr. En sker liggr inn á voginum miðjum, ok er jafn-langt til lands á alla vega frá skerinu, bæði inn á vogs-botninn, ok út tveim megin gagnvart. En ey liggr sú fyrir norðan voginn, er heitir Primsigð, en Harund liggr fyrir sunnan voginn, ok þar inn frá er Harundarfjörðr. Nú er frá því at segja, at þeir Jómsvíkingar skipa þannig í fylking skipum sínum, sem nú mun hèr sagt. Sigvaldi leggr skip sitt í miðja fylking, en Þorkell hási, bróðir hans, leggr þar skip

sitt næst honum; en Búi digri ok Sigurðr kápa, bróðir hans, þeir leggja skip sín út í fylkingar-arminn annan; en Vagn Ákason ok Björn hinn brezki skipa annan arm. En þeir Hákon jarl ætla fyrir sèr í öðru lagi, hverir berjast skulu í móti þessum köppum af þeirra liði, ok skipa þeir svo til í flestum stöðum, at þrír voru ætlaðir í móti einum þeirra. Nú munum vèr þar fyrst til taka, at segja frá þeirra tilskipan, at (þeir) ætla Svein Hákonarson í móti Sigvalda; en þremr mönnum var skipat í móti þorkatli háfa, bróður Sigvalda, ok var þar Yrjar-Skeggi einn, en annarr Sigurðr steiglingr norðan af Hálogalandi, þriði þórir, er kallaðr var hjörtr. Ætlaðir voru enn tveir mennirnir með Sveini Hákonarsyni í móti Sigvalda, þeir er eigi var áðr getið: Guðbrandr úr Dölum ok Styrkárr af Gimsum. Í móti Búa var ætlaðr þorkell miðlangr, lendr maðr jarls, ok annarr Hallsteinn kerlingabani af Fjölum, ok hinn þriði þorkell leira; hann var lendr maðr jarls. En á mót Sigurði kápu, bróður Búa, voru þeir feðgar Ármóðr úr Önundarfirði ok Árni son hans. En í mót Vagni Ákasyni var ætlaðr Eiríkr jarl Hákonarson, ok annarr Erlingr af Skugga, hinn þriði Ögmundr hvíti, ok sá hinn sami átti at gjalda Vagni handar-höggit, sem fyrr var sagt. Á mót Birni hinum brezka var ætlaðr Einarr litli, lendr maðr; annarr Hávarðr uppsjá, þriði Hallvarðr af Flyðrunesi, bróðir Hávarðar; en Hákon sjálfr skal leika lauss við svo, ok var engum ætlaðr einkum í móti, ok skal hann styðja allar saman fylkingar ok ráða fyrir liðinu. þat er frá sagt, at fjórir

menn íslenzkir hafi verit með þeim feðgum, Hákoni ok Eiríki, þeir er nefndir eru: þar er til nefndr Einarr, er þá var kallaðr Skjaldmeyjar-Einarr; hann var skáld jarls, ok hafði þá lítinn sóma af jarli hjá því, sem verit hafði . . . . . Sá maðr var þar annarr íslenzkr, er hèt Vigfúss, son Víga-Glúms; þriði Þórðr, er kallaðr var örvahönd; fjórði Þorleifr, er kallaðr var skúma, hann var son Þorkels hins auðga vestan úr Dýrafirði, úr Alviðru. Þat er sagt frá Þorleifi, at hann fær sèr í skógi klumbu eina mikla eða hálf-rótildi þat, ok ferr síðan þangat, er matsveinar hafa elda ok matbúa, ok svíðr klumbuna utan alla nokkut svo, ok hefir hana í hendi sèr, ok ferr á fund Eiríks Hákonarsonar, ok gengr Eiríkr þá ofan til skips, ok er þar þá í för með honum Einarr skálaglam, ok þá slæst Þorleifr í för með þeim; ok er Eiríkr sèr hann, þá mælti hann: hvat skal þèr, Þorleifr! segir hann, klumba sú hin mikla, er þú hefir í hendi. En Þorleifr svarar honum á þá leið:

Hefi ek í hendi
til höfuðs gerfa
beinbrot Búa,
böl Sigvalda,
vo víkinga,
vörn Hákonar;
sjá skal vera,
ef vèr lifum,
eikikylfa
úþörf Dönum.

Ok nú fara þeir þar á skip fjórir íslenzkir menn með Eiríki: Þorleifr skúma ok Einarr skálaglam, Vigfúss Víga-Glúmsson ok Þórðr örvahönd.

Kap. 43. Nú eptir þetta leggjast at fylkingar, með þeirri tilskipan, sem nú var tjáð ok sagt, ok er

Hákon jarl í fylkingu með Sveini syni sínum, at efla hann í móti Sigvalda, ok tekst nú hinn harðasti bardagi millum fylkinganna, ok er hvorigum sóknar at frýja nè framgöngu; ok er þat sagt, at at jöfnu gengr með þeim Sigvalda ok þeim feðgum, svo at hvorigir láta undan síga sín skip. En þá er svo er komit, þá geta þeir Hákon jarl at líta, at Búi hefir á gjört mikinn bug á fylkingu þeirra, þar sem hann var, hinn nyrðra arminn, ok höfðu þeir, er við hann börðust, látið síga skipin undan, ok þótti þeim, sem betra mundi firr honum; en hann gengr þó á eptir eigi at síðr, ok verðr hann þeim stórhöggr, ok fá þeir illt af honum, ok er hann mannskæðr í bardaganum. Jarl getr at líta, at mjök var jafnleiki með þeim Eiríki ok Vagni at svo búnu, ok eru þeir í fylkingar-arminum syðra. Ok nú leggr Eiríkr frá þaðan skip sitt, þat er hann er á sjálfr, ok Sveinn bróðir hans öðru skipi, ok fara þeir nú brœðrnir ok leggja nú at Búa, ok berjast við hann, ok geta rètta fylking sína, ok eigi betr. En Hákon jarl berst við Sigvalda meðan; en þá er Eiríkr kemr aptr í fylkingar-arminn syðra, þá hefir Vagn á gjört mikinn bug á liði Eiríks, ok hafa látið undan sígast, ok þá hafa sundrskila orðit skipin Eiríks, ok hafa þeir Vagn gengit þar í gegnum fylking, ok lagt svo fast at þeim. Ok nú verðr Eiríkr reiðr mjök, er hann sèr þetta, ok leggr nú Járnbarðann at harðfengliga at skeiðinni þeirri, er Vagn stýrði, ok stinga þeir nú saman stöfnum, ok berjast þeir nú af nýju, ok hefir eigi verit snarpari orrustan, en nú er. Ok þat

er nú frá sagt, at Vagn ok Áslákr hólmskalli hlaupa af skeið sinni ok á Járnbarðann Eiríks, ok gengr síðan með sínu borði hvorr þeirra, ok höggr Áslákr hólmskalli á tvær hendr, svo má at kveða, ok svo Vagn hit sama, ok svo ryðjast þeir nú um, at allt hrökkr liðit fyrir. Eiríkr sèr þat, at þessir menn eru svo úvægnir ok óðir, at eigi mun lengi hlýða svo búit, ok mun þurfa sem bráðast at leita ráða í. Áslákr er maðr sköllóttr, at því er sagt er, og hefir engan hjálm á höfði, etr fram berum skallanum um daginn, ok er heiðviðri á, ok bjart veðrit ok varmt, ok fara margir menn af klæðum fyrir hita sakir, ok hafa ekki nema herklæðin ein. Ok nú eggjar Eiríkr menn sína í móti þeim, ok ráða þeir í móti Ásláki hólmskalla, ok bera vopn á hann, höggva í höfuð honum bæði með sverðum ok öxum, ok þótti þeim, sem honum mundi eigi annat geigvænligra, þars hann hafði beran skallann fyrir; en þó er svo frá sagt, at vopnin hrjóta af upp af skallanum Ásláks, hvort sem þeir fœra í höfuð honum sverð eða öxar, ok beit ekki á, ok hrýtr úr skallanum við höggin. Ok nú er þeir sjá, at hann gengr fram hart, hvatki er þeir hafa at, ok ryðst hann um, höggr á báðar hendr, bæði títt ok hart ok stórt, ok fellir margan mann. Þat er nú frá sagt, at Vigfúss, son Víga-Glúms, tekr þat fangaráðs, at hann þrífr upp nefsteðja einn mikinn, er þar lá fram á þiljum á Járnbarðanum, ok þar hafði Vigfúss áðr hnoðit við sverðshjölt sín, er losnat höfðu, ok fœrir síðan steðjann í höfuð Ásláki hólmskalla, svo at þegar sökkr steðja-nefit;

en við því átti hann eigi gert, ok fellr hann niðr þegar dauðr. En Vagn gengr með borði öðru, ok ryðst um hit harðasta, höggr á tvær hendr, ok veitir mörgum manni skaða; ok er því ferr fram, þá hleypr þorleifr skúma í móti Vagni, ok lýstr til hans með kylfunni, ok kemr höggit á hjálminn uppi, ok springr fyrir þó undir, svo varð höggit mikit, ok hallast hann við, ok stakar nær at honum þorleifi við, ok jafnt í því, er hann stakaði, þá stakk hann sverðinu til hans þorleifs; ok síðan stiklar hann út af Járnbarðanum, ok kemr niðr standandi í skeið sína sjálfs, ok hefir engi verit snarpari í atsókninni, en nú var hann ok allir hans menn; en svo höfðu þeir Hólmskalli þó ruddan Járnbarðann fyrir Eiríki, at hann lèt mennina þangat ganga af öðrum skipum, þar til er hann var al-skipaðr, ok þótti honum eigi annat hlýða mega, ok tekst nú enn hin harðasta atlaga með þeim Vagni. Ok því næst sjá þeir Eiríkr, at Hákon faðir hans ok fylking hans var komin at landi, ok verðr nú á hvíld nokkur bardaganum.

Kap. 44. Nú hittast þeir feðgar allir saman ok talast við; þá mælti Hákon jarl: þat þykkjumst ek sjá, segir hann, at mjök tekr á oss at hallast bardaginn, ok var hvorttveggja þegar, at ek hugða til þess verst, at berjast við þessa menn, enda reynist mèr svo, at mèr þykkja engir vera þessum mönnum líkir, at eigi sè þessir menn verri viðreignar, ok þat kann ek sjá, at oss mun eigi svo búit hlýða, ef eigi er ráðs leitað, ok skulut þèr nú vera eptir með herinum; því at úvar-

ligt er, at höfðingjarnir allir fari frá liðinu, ef þeir leggja at, Jómsvíkingar, ok er þess aldri örvænt; en ek mun ganga á land upp með nokkura menn, ok sjá þá enn, hvat í gerist, segir Hákon jarl. Ok ferr jarl á land upp með nokkura menn, ok ferr norðr í eyna Primsigð; en þar var mörk mikil í eyjunni. Síðan gengr hann í rjóðr eitt, er í mörkinni var, ok leggst jarl þar niðr á knè-beð, ok biðst fyrir, ok horfir þó í norðr, ok mæltist nú fyrir, sem honum þótti vænligast, ok þar kemr nú bœnar-orðum hans, at hann skorar á fulltrúa sinn, Þorgerði Hörða-tröll; en hún daufheyrist við bœn jarls, ok þykkist hann þat finna, at hún mun honum reið orðin, ok býðr hann henni nú at þiggja af sèr ýmsa hluti í blótskap, ok vill hún ekki þiggja, ok þykkir honum all-úvænt horfa málit. Ok þar kemr því máli loks, at hann býðr fram mannblót; en hún vill þat ekki þiggja, er hann býðr henni í mannblótum. Nú þykkir jarli úvænkast sitt mál, ef hann fær eigi sefat hana, tekr nú ok eykr boðit við hana, ok þar kemr máli, at hann býðr henni alla menn aðra, nema sjálfan sik ok sonu sína, Eirík ok Svein. En jarl átti son þann, er Erlingr hèt, ok var 7 vetra gamall ok hinn efniligsti maðr. En þat verðr nú of síðir, at Þorgerðr þiggr af honum, ok kýss nú Erling son jarls. Ok nú er jarli þykkja heyrðar vera bœnir sínar ok áheit, þá þykkir honum vænkast um, ok lætr síðan taka sveininn, ok fær hann í hendr Skopta Kark, þræli sínum, ok veitir hann sveininum fjörlöst með þeima hætti, sem Hákon var vanr, ok hann kenndi honum

ráð til. Nú eptir þetta ferr jarl til skipa sinna, ok eggjar nú lið sitt allt at nýju: ok veit ek nú víst, segir hann, at vèr munum sigrast á þeim Jómsvíkingum, ok gangit nú fram at betr; því at nú hefi ek heitið til sigrs oss á þær systr báðar, Þorgerði ok Irpu, ok munu þær eigi bregðast mèr nú heldr en fyrr. Ok nú hefir hvíld verit á bardaganum, meðan jarl var í brautu, ok hafa þá enn hvorirtveggja búizt við orrustunni, sem vænligast þótti, meðan þessi dvöl var. Nú eptir þetta gengr jarl á skip, ok leggjast þeir nú at öðru sinni, ok er jarl nú í móti Sigvalda, ok gengr nú fram hit harðasta í trausti Hörðabrúðar ok Irpu; ok nú tekr veðrit at ylgjast í norðrit, ok dregr upp ský dökkt ok dimmt með hafinu, ok gengr upp með öllu skjótt; en þat var í þat mund dags, er tók út eyktina, ok dregr nú yfir skýit skjótt, ok fylgir þegar èl, ok þótti þeim sem þangat væri bæði eldingar ok reiðarþrumur, því allir Jómsvíkingar áttu at vega í gegn èlinu; en þetta èl var svo með miklum býsnum, ok veðrit þat er fylgdi, at ekki máttu sumir menn betr en fá staðizt; ok nú er menn höfðu áðr um daginn farit af klæðunum fyrir hita sökum, en nú var veðrit nokkut öðruvíss, ok tekr þeim nú at gnolla, ok er þó svo, at þeir sœkja bardagann frýjulaust. Þat er sagt, at Hávarðr höggvandi, förunautr Búa, sèr fyrstr manna, hvar Hörðabrúðr er í liði Hákonar jarls, ok margir sjá þat úfreskir menn, ok svo þeir, er eigi voru úfreskir; ok þat sjá þeir með, þá er líttað linaði èlinu, at ör fló, at því er

þeim þótti, af hverjum fingri flagðsins, ok varð ávallt maðr fyrir, svo at bana fèkk af. Ok nú segja þeir Sigvalda ok öðrum sínum fèlögum; ok nú tekr Sigvaldi til orða ok mælti, því at þeir Hákon sóttu þá bardagann sem þeir máttu, er èlinu laust á ok meðan þat hèlzt: eigi þykkir mèr, segir Sigvaldi, sem vèr eigim hèr við menn at berjast í dag, heldr við hin verstu tröll, ok mun þat þykkja nokkut mannvandara, at ganga vel í móti tröllunum, ok er þó einsætt at menn herðist við sem bezt. Þat er nú í frá sagt jarlinum Hákoni, at þá er hann finnr, at èlinu latar, ok eigi var jafn-ákaft, sem verit hafði, þá hèt hann enn á Þorgerði ákafliga ok systur hennar Irpu, ok telr hann þat til við hana ok þær, hversu mikit hann hefir til unnit, er hann hefir blótað syni sínum til sigrs sèr. Ok nú rökkr at èlinu annat sinni, ok í þessu èlinu öndverðu þá sèr Hávarðr höggvandi, at tvær konur eru á skipi Hákonar jarls, ok hafa eitt atferli báðar, jafnt sem hann hafði fyrr sèt til annarrar. Ok nú tekr Sigvaldi til orða ok mælti: nú vil ek brott flýja, segir hann, ok geri svo allir mínir menn, ok er nú því verr en fyrr, þá er ek gat um þetta, at vèr berjumst nú við tvö flögðin, er þá var eitt, enda skal nú eigi lengr við haldast; enda er þat til kostar, at eigi flýjum vèr fyrir mönnunum, þótt vèr haldim undan; ekki strengdum vèr þess heit, at berjast við tröll. Ok nú snýr Sigvaldi undan skipi sínu, ok kallaði á þá Vagn ok Búa, at þeir skyldu undan flýja sem harðast. Ok nú í því bili, er Sigvaldi hafði frá flotanum leyst skip sitt,

ok hann kallaði á þá Búa ok Vagn, þá hleypr þorkell miðlangr af skipi sínu ok á skipit Búa, ok höggr þegar til Búa, ok berr þetta nú all-bráðum (at). Hann höggr af honum vörina ok hökuna alla niðr í gegnum, svo at þat fèll þegar niðr í skipit, ok fuku tennrnar úr Búa við höggit, þat er hann fèkk. þá mælti Búi, er hann fèkk sárit: vesna mun hinni dönsku þykkja at kyssa oss, segir hann, í Borgundarhólmi, þótt vèr komim enn þangat þessu næst. Búi höggr í mót til þorkels, en hált var á skipinu, er blóðigt var, ok fellr hann þorkell í skjaldrinna, er hann vildi forða sèr við högginu, ok kemr nú höggit á hann miðjan, þorkel, ok höggr Búi hann í sundr í tvo hluti út við skipsborðit. Ok þegar eptir þetta þá tekr Búi gull-kistur sínar, í sína hönd hvora, ok hleypr síðan fyrir borð með kisturnar báðar, ok kemr hvorki upp síðan, svo at menn sæi, kisturnar nè hann. þat segja sumir menn, þá er Búi steig upp á borðit, ok ætlaði at ganga fyrir borð, sem hann gerði síðan, at hann hafi mælt þessum orðum: fyrir borð, allir Búa liðar! segir hann, ok þá þegar stígr hann fyrir borðit. Nú er þar til at taka, er Sigvaldi dregst út frá flotanum, ok gáir eigi þess, er Búi er fyrir borð genginn, ok kallar nú á þá Vagn ok Búa, at þeir skyldi flýja sem hann.... þat er sagt, at Sigvalda var orðit kalt í èlinu, ok hleypr hann til ára, ok vill láta orna sèr, en annarr maðr sezt við stjórnina; ok er Vagn ... sèr Sigvalda, þá fleygir hann spjóti til hans, ok ætlaði, at hann sæti enn við

stjórnina, en Sigvaldi var þá þó við árar, ok hlaut sendinguna sá, er stýrði. Ok þá er Vagn fleygði af hendi spjótinu, þá mælti hann til Sigvalda, at hann skyldi fara manna armastr. En þorkell háfi, bróðir Sigvalda, ferr í brott þegar, er Sigvaldi var farinn, ok hafði sex skip, ok svo Sigurðr kápa, því at Búi bróðir hans var þá fyrir borð genginn, ok var þá ekki hans at bíða, ok þykkist nú hvorrtveggi þeirra hafa efnt sína heitstrenging, þorkels ok Sigurðar, ok fara þeir nú allir, þar til er þeir koma heim til Danmerkr, ok höfðu í brott með sèr fjögur skip ok tuttugu; en allt þat, er af komst þeim skipum, er eptir voru, þá hlaupa þeir allir upp á skeiðina Vagns, ok verjast þar allir saman hit hvatligsta, allt þar til er myrkva tók, en þá sleit bardaganum, ok stóðu þá enn upp mjök margir menn á skeiðinni Vagns, ok varð þeim Hákoni jarli dagfátt til at leita um skipin, hvat lífvænt væri eða lífs, ok lètu vörðu á halda um nóttina, at engi maðr skyldi komast af skipunum þeirra um nóttina, Jómsvíkinga, ok tóku frá reiðin öll frá skipunum. Ok er þetta var at gert, þá róa þeir Hákon jarl til lands, ok skjóta yfir sik skjöldum, ok þykkjast nú eiga sigri at hrósa. Nú síðan vega þeir hagl-kornin, ok reyna svo ágæti þeirra systra, þorgerðar ok Irpu, ok þykkir vel reynast; ok er þat frá sagt, at eyri vægi eitt-hvert hagl-kornit, ok vógu þeir í skálum. Ok nú eptir þetta þá eru bundin sár manna, ok vaka þeir of nóttina, Hákon jarl sjálfr ok Guðbrandr úr Dölum.

Frá Vagni.

Kap. 45. Nú er at segja frá þeim Vagni ok Birni hinum brezka, at þeir rœða um með sèr, hvat þeir skulu til ráða taka: ok er annat-tveggja til, segir Vagn, at vera hèr á skipunum, þar til er dagar, ok láta þá taka oss hèr höndum, ok er sá úkjörligr; en hinn er annarr, at leggja til lands ok gera þeim þat illt, er vèr megum, ok leita síðan at koma oss undan at forða oss. Þat ráða þeir nú úr allir saman, at þeir taka siglutrèit ok rána, ok fara af skipinu, ok flytjast þar á, ok eru saman 80 manna, ok flytjast á trjánum í myrkrinu, ok vildu til landsins flytjast, ok komast í sker eitt, ok þóttust þá komnir á meginland, ok voru þá farnir margir mennirnir mjök, ok þar lètu 10 menn líf sitt um nóttina, þeir er sárir voru, en 70 lifðu eptir, ok voru þó margir raun-mjök þrekaðir, ok verðr nú ekki farit lengra; eru þar of nóttina. Þat er nú ok frá sagt, þá er Sigvaldi hafði undan flúit, at þá tók af èlit ok eldingar ok reiðarþrumur allar, ok varð eptir þat veðrit kyrt ok kalt; ok svo er nú ok um nóttina, er þeir Vagn eru í skerinu, þar til er dagr er, ok allt til þess er ljóst er orðit. Þat er sagt, þá er skammt er til dags, at þeir menn jarls eru þá enn at binda sár sín, ok hafa at verit alla nóttina, frá því er þeir lögðu at landi; ok olli þat því, at fjöldi manna var sárr orðinn; en þó höfðu þeir nú lokit mjök svo. En nú eptir þetta þá heyra þeir, at strengr gellr út á skipi, ok flýgr ör af skipi því, er Búi hefir á verit, ok kemr undir hönd honum Guðbrandi, frænda jarls, svo at

hann þarf eigi fleira, ok er hann þegar dauðr, ok þykkir jarli ok öllum þeim þetta vera hinn mesti skaði, ok taka þeir at búa of lík hans, svo sem þeim sýnist, því at þar voru engi önnur efni at. þess er ok við getið, at maðr einn stóð hjá tjalds-dyrunum; þat var þorleifr skúma; ok þá er Eiríkr gekk inn í tjaldit, þá spyrr Eiríkr: hví stendr þú hèr, segir hann, eða hví ertu þannig yfirlits, sem þú sèr at bana kominn, eða hvort ertu sárr, þorleifur? segir hann. Eigi munda ek vita, segir hann, at blóðrefillinn Vagns Ákasonar kæmi við mik í gær líttað, þá er ek laust hann kylfuhöggit. Jarl mælti þá: illa hefir þinn faðir þá haldit út á landinu, segir hann, ef þú skalt nú deyja . . . . Ok nú fellr þorleifr skúma niðr dauðr eptir þetta.

Kap. 46. Ok þegar er ljóst var orðit um morguninn, þá fara þeir jarl at kanna skipin, ok koma á þat skip, er Búi hafði átt, ok vildu allra-helzt verða varir við, hverr skotið hafði um nóttina, ok þótti þeim sá maðr ills verðr vera. Ok er þeir koma á skipit, þá finna þeir þar einn mann, þann er íendr var ok litlu meirr; en þar var Hávarðr höggvandi, er verit hafði fylgdarmaðr Búa, en hann var þó sárr mjök, svo at fœtrnir báðir voru höggnir undan honum fyrir neðan knè. En þeir Sveinn Hákonarson ok þorkell leira ganga þangat at honnm; ok er þeir koma þar, þá spurði Hávarðr: hvernig er, sveinar! segir hann, hvort kom hèðan nokkur sending af skipinu í nótt þangat á land til yðar, eða engi? þeir svara: kom at vísu, segja þeir, eða hvort hefir þú því valdit? Ekki er

þess at dylja, segir hann, at ek senda yðr, eða hvort varð nokkurum manni mein at, er örin nam staðar? þeir svara: bana fèkk sá af, segja þeir, er fyrir varð. Vel er þá, segir hann, eða hverr varð fyrir, maðrinn? Guðbrandr hvíti, segja þeir. Já, segir hann, þess varð nú eigi auðit, er ek vildag helzt; jarli hafða ek ætlat; en þó skal nú vel yfir láta, er nokkurr var fyrir, sá er yðr þótti skaði at. Eigi er á at líta, segir þorkell leira, drepum þenna hund sem skjótast, ok höggr síðan til hans, ok þegar hlaupa til aðrir at bera vopn á hann, ok saxa hann, þar til er hann hefir bana. Spurt höfðu þeir hann áðr at nafni, ok sagði hann til sín hit sanna. Ok nú fara þeir síðan til lands inn, er þeir höfðu þetta at gert, ok sögðu jarli deili á, hvern þeir höfðu drepit; sögðu þat eigi meðal-farbauta vera, ok þat eitt kváðust þeir á finna á hans orðum, at eigi mundi skaplyndit um bœta. Nú eptir þetta þá sjá þeir, hvar menn eru á skerinu mjök margir saman, ok biðr jarl nú fara eptir þeim ok taka þá höndum gjörvalla ok fœra sèr, ok lèzt hann vildu ráða fyrir lífi þeirra. Nú gengu menn jarls á eitt skip ok reru út til skersins, ok var þar bæði um þá menn, er fyrir voru, at fáir voru vel lið-fœrir, bæði fyrir sára sakir ok kulda, enda er ekki frá því sagt, at nè einn maðr verðist; voru þeir nú allir þar handteknir af jarlsmönnum, ok fluttir til lands á fund jarls, ok voru þeir þá saman 70 manna. Ok eptir þetta lèt jarl leiða þá á land upp, Vagn ok hans fèlaga, ok eru nú reknar hendr þeirra á bak aptr, ok bundinn hverr hjá öðrum með einum streng, ok

eigi þyrmsamliga. En jarl ok hans menn brjóta upp vistir, ok setjast til matar, ok ætlar jarl þá í œrnu tómi um daginn at höggva þessa menn alla, Jómsvíkinga, ok þeir höfðu nú höndum á komit. Ok áðr þeir settist til matar, þá voru skip þeirra Jómsvíkinga flutt at landi, ok svo fjárhlutr, ok var fèit til stanga borit, ok skipti Hákon jarl ok hans lið fènu með sèr gjörvöllu ok svo vopnum þeirra, ok þykkjast þeir nú alls kostar hafa unninn mikinn sigr, er þeir hafa fèit allt, en höndlat þá Jómsvíkinga, en elta suma í brott, en þat þó mestr hluti, er drepinn er, ok gambra þeir nú hit mesta. Ok nú er þeir jarl eru mettir, þá ganga þeir út úr herbúðunum, ok fara þangat til, er þeir eru, bandingjarnir, ok er þat sagt, at þorkell leira væri til ætlaðr at höggva þá alla. þeir hafa áðr orð við þá Jómsvíkinga, ok spyrja, hvort þeir væri menn svo harðir, sem frá þeim var sagt; en þeir Jomsvíkingar svara þeim engu um þetta, svo at hèr sè frá sagt.

Er Jómsvíkingar voru drepnir.

Kap. 47. Frá því er nú at segja þessu næst, at nú eru menn leystir úr strengnum nokkurir, þeir er sárir eru mjök; en þeir Skopti ok aðrir þrælar hafa varðveitta þá, ok haldit strengnum. En nú er menn-irnir voru leystir, þá gera þeir þat at, þrælarnir, at þeir snúa vöndu í hár þeim Jómsvíkingum; ok eru nú leiddir fram fyrst sárir menn (þrír) með þessum búningi, ok gengr þorkell síðan at þeim, ok höggr höfuð af hverjum þeirra, ok mælti síðan við fèlaga

sína, ok spyrr, ef honum hefði nokkut brugðit við þessa sýslu, svo at þeir fyndi þat; því at þat er mál manna, segir hann, at öllum mönnum bregði við, ef þrjá menn höggva hvern eptir annan. En Hákon jarl svarar honum: ekki sjám vèr þèr brugðit hafa við þetta, segir jarl, en þó sýndist mèr þèr áðr brugðit. Nú er leiddr úr strenginum hinn fjórði maðr, ok snúinn vöndr í hár þeim, ok leiddr til þangat, er Þorkell hjó þá. Þessi maðr er enn sárr mjök; ok er hann kemr þar, þá mælti Þorkell við hann, áðr hann veitti honum tilræði, ok spurði, hversu hann hygði til bana síns. En hann svarar: gott hygg ek til bana míns, segir hann; þat mun mèr verða, sem mínum föður, at ek mun deyja; ok nú eptir þetta þá höggr Þorkell höfuð af þessum manni, ok lauk svo hans æfi. Nú er leystr úr strenginum hinn fimmti maðr, ok leiddr þangat; ok er hann kemr þar, þá segir Þorkell leira: hvern veg er þèr um at deyja? Hann segir: eigi man ek þá lög Jómsvíkinga, ef ek kvíði við bana, eða mæla ek æðru-orð; eitt sinn skal hverr deyja. Höggr Þorkell þann. Nú ætla þeir at spyrja hvern þeirra, áðr þeir sè drepnir, ok reyna svo liðit, hvort svo sè fræknt, sem sagt er, ok þykkir þá reynt, ef engi mælir æðru-orð. Þá var til leiddr hinn sètti maðr, ok snúinn vöndr í hár. Þorkell segir með sama hætti. Honum kveðst gott þykkja at deyja við góðan orðstír; en þú, Þorkell! munt lifa við skömm. Höggr hann þenna. Þá er þangat leiddr hinn sjaundi, ok spyrr Þorkell eptir vanda. Ek hygg all-gott til at deyja, en þú högg

mik skjótt; ek held á týgilknífi, því at vèr höfum átt opt um at rœða, Jómsvíkingar, hvort maðr vissi nokkut, ef hann væri all-skjótt höggvinn, þá er höfuðit væri af; en þat mun til merkis, at ek mun vísa fram knífinum, ef ek veit nokkut, ella mun hann niðr falla. Þorkell höggr þann, ok fauk af höfuðit, en knífrinn fèll niðr. Þá var tekinn hinn átti maðr, ok spurði Þorkell eptir vanda. Hann kveðst gott til hyggja; ok þá er honum þótti, sem skammt mundi at bíða: hrútr! segir hann. Þorkell stöðvaði höggit, ok spurði, hví honum yrði þetta á munni. Hann segir: þó mun eigi of skipat til ánna, þeirra er þèr nefndut í gær, jarlsmenn, þá er þèr fengut áverka. Manna armastr! segir Þorkell, ok lætr skjalla honum höggit. Þá var leystr hinn níundi maðr. Þorkell segir eptir vanda. Hann segir: gott hygg ek til bana míns, sem allir vorir fèlagar, en ek vil eigi láta mik höggva sem sauð, heldr vil ek sitja fyrir, en þú högg framan í andlit mèr, ok hygg at vandliga, hvort ek blöskra nokkut; því at vèr höfum þar opt átt um at rœða. Nú er svo gert, at hann sitr fyrir, en Þorkell gengr at framan, ok höggr í andlit honum, ok blöskrar hann eigi, nema sigu saman augu þá er dauðinn fór á. Þá var til leiddr hinn tíundi maðr, ok spyrr Þorkell enn. Hann segir: þat vil ek, at þú bíðir meðan ek bjarga brókum mínum. Þat skal veita þèr, segir Þorkell. Ok er hann hafði þat gert, mælti hann: margt verðr annan veg en maðrinn ætlar: ek hugða at koma í rekkju hjá Þóru Skagadóttur, konu jarls, ok hristi fèlagann, kippir

upp síðan brókunum. Hákon jarl mælti: högg þenna sem tíðast, sjá hefir lengi illt haft í hug. Höggr þorkell þann. þá var leiddr til maðr úngr, sá hefir hár mikit ok gult sem silki. þorkell spyrr eptir vanda. Hann segir: lifat hefi ek nú hit fegrsta; þeir hafa nú látið líf fyrir skömmu, er mèr þykkir ekki í veitt at lifa; en eigi vil ek, at mik leiði þrælar til höggs, heldr sá maðr, er eigi er verri drengr en þú, ok mun sá úvandfenginn, ok haldi hárinu fram frá höfðinu ok hnykki höfðinu, at hárit verði eigi blóðigt. Hirðmaðr einn gengr til, ok tekr hárit ok vefr um hönd sèr; en þorkell reiðir at sverðit, ok ætlar at veita honum þat tilræði, er hann bað, at höggva hann hart ok skjótt, ok höggr hann til. En þessi hinn úngi maðr, er hann heyrir hvininn af högginu, þá hnykkir hann hart höfðinu, ok bar þar þannig til, at sá hlýtr höggit, er honum hèlt, ok höggr þorkell af honum, hirðmanninum, hendrnar báðar í ölbogabótum; en hann sprettr upp, hinn úngi maðr, ok bregðr á gaman-mál, ok mælti: hverr á sveina hendr í hári mèr? Hákon jarl tekr þá til orða ok mælti: stór-úfarir gerast nú, segir hann, of menn þessa, er eptir eru í strengnum, ok taki sem skjótast ok drepi, ok hefir hann þó miklu slysi á oss komit, ok er einsætt, at þeir sè drepnir allir sem skjótast, er eptir eru, því at miklu eru menn þessir óðinndælli, en vèr fáim við þeim sèt, ok hafa eigi ofsögur verit frá sagðar þeirra garpskap ok herði. Eiríkr tók nú til orða ok svarar föður sínum: vita viljum vèr nú, faðir! segir hann, hverir mennirnir sè, áðr drepnir sè allir; eða

hvat heitir þú, hinn úngi maðr? segir Eiríkr. Sveinn heiti ek at nafni, segir hann. Hvers son ertu, Sveinn! segir Eiríkr, eða hvert er kynferði þitt? Búi digri heitir faðir minn, segir hann, ok var Vesetason úr Borgundarhólmi, ok em ek danskr at kyni. Hversu gamall maðr ertu? segir Eiríkr. Ef ek líð yfir þenna vetrinn, segir hann, þá em ek átján vetra gamall at aldri. En þú skalt ok yfir líða vetrinn, segir Eiríkr, ef vèr megum ráða, ok skal þik eigi drepa; ok tekr Eiríkr hann nú í frið, ok lætr hann nú vera í sveit með sèr ok sínum mönnum. Ok er Hákon jarl sèr þetta, þá tekr hann til orða ok mælti: eigi veit ek nú, segir hann, hversu þú ætlar til, ef þú vilt þenna manninn undan þiggja, er oss hefir svo mikla skömm ok háðúng gjörva, sem þessi hinn úngi maðr, er vèr höfum verst af hlotið, en þó kann ek eigi þat sjá, at ek muna sœkja eptir manninum í hendr þèr, ok muntu nú ráða verða at sinni. Ok nú verðr svo búit at vera, sem Eiríkr vill. Ok nú mælti Hákon jarl við þorkel leiru: högg enn mennina sýsliga, segir hann. Eiríkr svarar: eigi skal nú höggva mennina, segir hann, fyrr en ek hefi áðr haft orð við þá, ok vil ek vita hverr hvergi sè.

Er Vagni voru grið gefin.

Kap. 48. þá er maðr enn leystr úr strenginum á því mælinu, ok hefir strengrinn brugðizt líttað of fœtr honum, svo at festi nokkut. þessi maðr er mikill vexti ok vænn, úngr at aldri ok hinn vaskligsti. þor-

kell spyrr hann, hversu hann hygði til at deyja. Gott hygg ek til þess, segir hann, ef ek gæta áðr enda heitstrenging mína. Eiríkr jarl mælti: hvert er nafn þitt, segir hann, eða hver er sú heitstrenging þín, er þú vildir áðr einkum at fram kæmi, áðr en þú lètir líf þitt? Hann svarar: Vagn heiti ek, segir hann, ok em ek son Áka Pálnatókasonar af Fjóni; svo er mèr til kennt. Hvers strengdir þú heit, Vagn! segir Eiríkr, þess, er þèr kveðst þá þykkja gott at deyja, ef hún væri fram komin ok efnd eptir því sem þú vildir? Þess strengda ek heit, segir Vagn, at ek skylda kominn í rekkju Ingibjargar, dóttur Þorkels leiru, án hans ráði ok allra hennar frænda, ef ek kæma í Norveg. Ek skal því renna, segir Þorkell; ganir at honum, ok höggr til hans tveim höndum; en Björn hinn brezki spyrndi til Vagns fœti sínum, svo at hann fèll um. Þorkell höggr yfir Vagn, ok steypist við, en sverðit varð honum laust ok kom á strenginn, ok varð Vagn lauss; spratt hann þá upp ok greip sverðit, ok hjó Þorkel leiru banahögg. Þá mælti Vagn: nú hefi ek enda hálfa heitstrenging mína, ok uni ek nú við sýnu betr. Hákon jarl mælti þá: láti hann eigi lausan ok drepi hann sem tíðast. Eiríkr jarl mælti: eigi skal hann heldr drepa en mik. Hákon jarl segir: eigi þurfum vèr nú til at hlutast, er þú vilt einn ráða. Eiríkr jarl mælti: gott er mannkaup í Vagni, ok sýnist mèr keypt vel, at hann sè í stað Þorkels leiru. Tekr Eiríkr jarl nú við Vagni. Þá mælti Vagn: því at eins þykkir mèr betra at lifa, at þeim sè grið gefin, öllum

vorum fèlögum, ella farim vèr eina för allir. Eiríkr jarl segir: ek mun nú hafa orð við þá, ok fyrir tek ek eigi at gera þetta. Þá gengr Eiríkr jarl at Birni hinum brezka, ok spurði hann at nafni. Hann sagði. Jarl mælti: ertu sá Björn, er bezt sóttir manninn í höll Sveins konúngs? eða hvat áttir þú at oss sœkja, gamall maðr ok hvítr fyrir hæru? er þat sannast at segja, at öll strá vildu oss stanga; eða viltu þiggja líf at oss? Björn segir: þiggja vil ek, ef Vagn fóstri minn er undan þeginn, ok allir þeir, er eptir lifa. Þat skal nú veita þèr, ef ek má ráða. Eiríkr jarl biðr nú föður sinn, at þeim sè nú grið gefin, Jómsvíkingum, sem eptir eru. Hákon jarl bað hann ráða. Voru þeir nú leystir, ok tryggðir veittar.

IV. Af SNORRI STURLUSON.

(Saga af Ólafi hinum helga).

Frá lands-deild í Svíþjóð ok lögum.

Kap. 76. Í Svíþjóð var þat lands-siðr, meðan heiðni var þar, at höfuð-blót skyldi vera at Uppsölum at gói; skyldi þá blóta til friðar ok sigrs konúngi sínum, ok skyldu menn þangat sœkja um allt Svíaveldi; skyldi þar þá ok vera þing allra Svía. Þar var ok þá markaðr ok kaupstefna, ok stóð viku. En er kristni var í Svíþjóð, þá hèlzt þar þó lög-þing ok markaðr.

En nú, síðan er kristni var alsiða í Svíþjóð, en konúngar afræktust at sitja at Uppsölum, þá var færðr markaðrinn ok hafðr kyndilmessu; hefir þat haldizt alla tíð síðan, ok er nú hafðr eigi meiri en þrjá daga; er þar þing Svía, ok sækja þeir þar til um allt land. Svíaveldi liggr í mörgum hlutum; einn hlutr er Vestra-Gautland, ok Vermaland ok Markir, ok þat, er þar liggr til, ok er þat svo mikit ríki, at undir þeim biskupi, er þar er yfir, eru ellefu hundruð kirkna. Annarr hlutr lands er Eystra-Gautland; þar er annarr biskupsdómr; þar fylgir nú Gotland ok Eyland, ok er þat allt saman miklu meira biskups-veldi. Í Svíþjóð sjálfri er einn hlutr lands, er heitir Suðrmannaland; þat er einn biskupsdómr. Þá heitir Vestmannaland eða Fjaðryndaland; þat er einn biskups-dómr. Þá heitir Tíundaland hinn þriði hlutr Svíþjóðar. Þá heitir hinn fjórði Áttandaland. Þá er hinn fimmti Sjáland, ok þat er þar liggr til, hit eystra með hafinu. Tíundaland er bezt ok göfgast byggt í Svíþjóð; þangat lýtr til allt ríkit; þar eru Uppsalir; þar er konúngs-stóll, ok þar er erkibiskups-stóll, ok þar er við kenndr Uppsala-auðr; svo kalla Svíar eign Svía-konúngs, kalla Uppsala-auð. Í hverri þeirri deild landsins er sitt lögþing ok sín lög um marga hluti; yfir hverjum lögum er lögmaðr, ok ræðr hann mestu við bœndr; því at þat skulu lög vera, er hann ræðr upp at kveða. En ef konúngr, eða jarl, eða biskupar fara yfir landit, ok eigu þing við bœndr, þá svarar lögmaðr af hendi bónda, en þeir fylgja honum allir, svo at varla þora ofreflismenn at

koma á alþingi þeirra, ef eigi lofa bœndr ok lögmaðr; en þar lögin skilr á, þá skulu öll hallast til móts við Uppsala-lög; ok allir lögmenn skulu vera undirmenn þess lögmanns, er á Tíundalandi er.

Frá þorgný lögmanni.

Kap. 77. þá var á Tíundalandi sá lögmaðr, er þorgnýr hèt; faðir hans er nefndr þorgnýr þorgnýsson. þeir langfeðgar höfðu verit lögmenn á Tíundalandi um margra konúnga æfi. þorgnýr var þá gamall; hann hafði um sik mikla hirð; hann var kallaðr vitrastr maðr í Svíaveldi; hann var frændi Rögnvalds jarls ok fóstrfaðir hans.

Frá Rögnvaldi ok þorgný lögmanni.

Kap. 79. Rögnvaldr jarl kom einn dag at kveldi til búa þorgnýs lögmanns; þar var bœr mikill ok stórkostligr; voru þar margir menn úti; þeir fögnuðu vel jarli, ok tóku við hestum þeirra ok reiða. Jarl gekk inn í stofuna; var þar inni fjölmenni mikit; þar sat í öndvegi maðr gamall; engan mann höfðu þeir Björn sèt jafn-mikinn; skeggit var svo sítt, at lá í knjám honum, ok breiddist um alla bringuna; hann var vænn maðr ok göfugligr. Jarl gekk fyrir hann ok heilsaði honum. þorgnýr fagnar honum vel, ok bað hann ganga til sætis þess, er hann var vanr at sitja í. Jarl settist öðrum megin gegnt þorgný. þeir dvöldust þar nokkurar nætr, áðr jarl bar upp eyrindi sín; bað hann, at þeir þorgnýr skyldu ganga í málstofu. þeir Björn

förunautar gengu þannig með jarli. Þá tók jarl til máls, ok sagði frá því, at Ólafr Norvegs-konúngr hafði senda menn sína austr þannig til frið-gerðar; talaði ok um þat langt, hvert vandræði Vestr-Gautum var at því, er úfriðr var þaðan til Norvegs; hann sagði frá því, at Ólafr Norvegs-konúngr hafði þangat senda menn, ok þar voru þá sendimenn konúngs, ok hann hafði þeim því heitið, at fylgja þeim á fund Svía-konúngs; ok hann sagði, at Svía-konúngr tók þessu máli svo þúngt, at hann lèt engum manni hlýða skyldu, at ganga með þessu máli. Nú er svo, fóstri! segir jarl, at ek verð eigi einhlítr at þessu máli; hefi ek nú fyrir því sótt á þinn fund, ok vætti ek þar heilla ráða ok trausts þíns. En er jarl hætti sínu máli, þá þagði Þorgnýr um hríð; en er hann tók til máls, mælti hann: undarliga skiptist þèr til, girnist at taka tignarnáfn, en kunnit yðr engi forráð eða fyrirhyggju, þegar er þèr komit í nokkurn vanda; hví skyldir þú ei hyggja fyrir því, áðr þú hètir þeirri ferð, at þú hefir eigi ríki til þess, at mæla í mót Ólafi konúngi; þykkir mèr þat eigi úvirðiligra, at vera í búanda-tölu, ok vera frjáls orða sinna, at mæla slíkt er hann vill, þótt konúngr sè hjá. Nú mun ek koma til Uppsala-þings, ok veita þèr þat lið, at þú mælir þar úhræddr fyrir konúngi, slíkt er þèr líkar. Jarl þakkaði honum vel þessi heit, ok dvaldist hann með Þorgný, ok reið með honum til Uppsala-þings; var þar all-mikit fjölmenni; þar var Ólafr konúngr með hirð sinni.

Frá Uppsala-þingi.

Kap. 80. Hinn fyrsta dag, er þing var sett, sat Ólafr konúngr á stóli, ok þar hirð hans umhverfis; en annan veg á þinginu sátu þeir á stóli einum Rögnvaldr jarl ok Þorgnýr, ok sat þar fyrir þeim hirð jarls ok húskarla-sveit Þorgnýs; en á bak stólinum stóð bónda-múgrinn, ok allt umhverfis í hring. Sumir fóru á hæðir ok hauga, at heyra þaðan til. En er töluð voru eyrindi konúngs, þau sem siðr var til at mæla á þingum, ok er því var lokit, þá stóð upp Björn stallari hjá stóli jarls, ok mælti hátt: Ólafr konúngr sendi mik hingat þess eyrindis, at hann vill bjóða Svía-konúngi sætt, ok þat landskipti, sem at fornu fari hefir verit milli Norvegs ok Svíþjóðar. Hann mælti hátt, svo at Svía-konúngr heyrði gerva; en fyrst er konúngr heyrði nefndan Ólaf konúng, þá hugði hann, at sá mundi reka nokkut eyrindi; en er hann heyrði rætt um sætt ok landaskipti milli Svíþjóðar ok Norvegs, þá skildi hann af hverjum rifjum rísa mundi; þá hljóp hann upp ok kallaði hátt, at sá maðr skyldi þegja, ok kvað slíkt ekki tjá mundu. Björn settist þá niðr. En er hljóð fèkkst, þá stóð Rögnvaldr jarl upp ok mælti: hann sagði frá orðsending Ólafs digra ok sættarboðum við Ólaf Svía-konúng, ok frá því, at Vestr-Gautar sendu Ólafi konúngi öll orð til, at sætt skyldi gera við Norvegs-konúng; taldi hann upp, hvert vandræði Vestr-Gautum var at því, at missa þeirra hluta allra af Norveg, er þeim var árbót í, en í annan stað at sitja fyrir áhlaupum þeirra ok hernaði, ef Norvegs-konúngr

safnaði her saman ok herjaði á þá. Jarl sagði ok, at Ólafr Norvegs-konúngr hafði menn þangat sent þeirra eyrinda, at hann vill biðja Ingigerðar dóttur hans. En er jarl hætti at tala, þá stóð upp Ólafr Svía-konúngr; hann svarar þúngliga um sættina, en veitti jarlinum átölur þúngar ok stórar um dirfð þá, er hann hafði gert grið ok frið við hinn digra mann, ok lagt við hann vináttu, taldi hann sannan at landráðum við sik, kvað þat makligt, at Rögnvaldr jarl væri rekinn úr ríkinu, ok sagði, at allt slíkt hlaut hann af áeggjan Ingibjargar konu sinnar, ok kvað þat verit hafa úsnjallasta ráð, er hann skyldi fengit hafa at girndum slíkrar konu. Hann talaði langt ok hart, ok sneri þá enn tölunni á hendr Ólafi digra. En er hann settist niðr, þá var fyrst hljótt.

Tala Þorgnýs lögmanns.

Kap. 81. Þá stóð upp Þorgnýr; en er hann stóð upp, þá stóðu upp allir bændr, þeir er áðr höfðu setið, ok þustu at allir, þeir er í öðrum stöðum höfðu verit, ok vildu hlýða til hvat Þorgnýr mælti; var þá fyrst gnýr mikill af fjölmenni ok vopnum; en er hljóð fèkkst, þá mælti Þorgnýr: annan veg er nú skaplyndi Svía-konúnga, en fyrr hefir verit. Þorgnýr föður-faðir minn mundi Eirík Uppsala-konúng Eymundarson, ok sagði þat frá honum, at meðan hann var á lèttasta aldri, at hann hafði hvert sumar leiðangr úti, ok fór til ýmissa landa, ok lagði undir sik Finnland ok Kyrjali,

Eystland ok Kúrland, ok víða um austr-lönd; ok mun enn sjá þær jarð-borgir, ok önnur stórvirki, þau er hann gerði; ok var hann ei svo mikillátr, at eigi hlýddi hann mönnum, ef skylt áttu við hann at ræða. Þorgnýr, faðir minn, var með Birni konúngi langa æfi; var honum hans siðr kunnigr; stóð um æfi Bjarnar hans ríki með styrk miklum, en engum þurð; var hann dæll sínum vinum. Ek má muna Eirík konúng hinn sigrsæla, ok var ek með honum í mörgum herförum; jók hann ríki Svía, en varði harðfengiliga; var oss gott við hann ráðum at koma. En konúngr þessi, er nú er, lætr engan mann þora at mæla við sik, nema þat eina, er hann vill vera láta; ok hefir hann þar við allt kapp, en lætr skattlönd sín undan sèr ganga af eljanleysi ok þrekleysi; hann girnist þess at halda Norvegs-veldi undir sik, er engi Svía-konúngr hefir þat fyrr ágirnzt, ok gerir þat mörgum manni úró. Nú er þat vili vor búandanna, at þú, Ólafr konúngr! gerir sætt við Ólaf digra, Norvegs-konúng, ok giptir honum dóttur þína, Ingigerði. En ef þú vilt vinna aptr undir þik ríki þau í Austrvegi, er frændr þínir ok foreldri hafa þar átt, þá viljum vèr allir fylgja þèr þar til. Með því at þú vilt eigi hafa þat, er vèr mælum, munum vèr veita þèr atgöngu, ok drepa þik, ok þola þèr eigi úfrið ok úlög; hafa svo gert hinir fyrri foreldrar vorir; þeir steyptu fimm konúngum í eina keldu á Múlaþingi, er áðr höfðu upp fyllzt ofmetnaðar, sem þú við oss; seg nú skjótt hvern kost þú vilt upp taka. Þá gerði lýðrinn þegar vopna-brak ok gný mikinn. Kon-

úngrinn stendr þá upp, ok mælti, segir, at allt vill hann vera láta, sem bœndr vilja; segir, at svo hafi gert allir Svía-konúngar, at láta bœndr ráða með sèr öllu því, er þeir vildu. Staðnaði þá kurr bóndanna. En þá töluðu höfðingjar, konúngr ok jarl ok Þorgnýr, ok gera þá frið ok sátt af hendi Svía-konúngs eptir því, sem Norvegs-konúngr hefir áðr orð til send; var á því þingi þat ráðit, at Ingigerðr, dóttir Ólafs konúngs, skyldi vera gipt Ólafi konúngi Haraldssyni; seldi konúngr jarli í hendr festar hennar, ok fèkk honum í hendr allt sitt umboð um þann ráðahag; ok skildust þeir á þinginu at svo loknum málum. En er jarl fór heim, þá hittust þau Ingigerðr konúngs-dóttir, ok töluðu sín í milli um þetta mál. Hún sendi Ólafi konúngi slæður af pelli, gullsaumaðar mjök, ok silkiræmur. Fór jarl aptr í Gautland ok Björn með honum. Björn dvaldist þar litla stund, ok fór hann þá aptr í Norveg með föruneyti sínu. Ok er hann hitti Ólaf konúng, ok sagði honum eyrindis-lok þau, sem voru, þá þakkaði konúngr honum vel ferðina, ok sagði, sem var, at Björn hafði gæfu til borit, at koma fram eyrindinu í úfriði þessum.

V. Af BRENNU-NJÁLS-SAGA.

Frá Kára ok þorgeiri.

Kap. 147. þeir Kári Sölmundarson ok þorgeirr skorargeirr riðu þenna dag austr yfir Markarfljót ok svo austr til Seljalandsmúla; þá fundu þeir konur nokkurar; þær kenndu þá ok mæltu til þeirra: minna gemsit þit en þeir Sigfúss-synir, en þó farit þit úvarliga. þorgeirr mælti: hví er ykkr svo statt til Sigfúss-sona, eða hvat vitið þit til þeirra? þeir voru í nótt at Raufarfelli, sögðu þær, ok ætluðu í kveld í Mýdal, ok þótti okkr gott, er þeim var ótti at ykkr, ok spurðu, nær þit mundit heim koma. þá fóru þeir leið sína ok keyrðu hestana. þorgeirr mælti: hvat skulum vit ætla okkr, eða hvat er þèr næst skapi? vilt þú, at vit ríðim eptir þeim? Kári svarar: eigi mun ek þess letja; en hitt mun ek ekki á kveða, því at þat kann opt at verða, at þeir lifa langan aldr, er með orðum eru vegnir; en veit ek hvat þú munt þèr ætla; þú munt ætla þèr átta menn, ok er þat þó minna en þat, er þú vannt þá sjau í Sjauskorum, ok fórt í festi ofan til þeirra; en yðr frændum er svo háttað, at þèr vilit yðr allt til ágætis gera; nú mun ek eigi minna at gera, en vera hjá þèr til frásagnar; skulum vit nú ok tveir einir eptir ríða, því at ek sè, at þú hefir svo til ætlat. Síðan riðu þeir austr hit efra ok komu ekki í Holt, því at þorgeirr vildi ekki, at bræðrum

hans mætti um kenna, hvat sem í gerðist. Þeir riðu þá austr til Mýdals; þar mættu þeir manni nokkurum, ok hafði torfhrip á hrossi. Hann tók til orða: of fámennr ert þú nú, Þorgeirr fèlagi! Hvat er nú í því? segir Þorgeirr. Því, segir sjá, at nú bæri veiði í hendr; hèr riðu um Sigfúss-synir, ok munu sofa í allan dag austr í Kerlingardal, því at þeir ætluðu ekki lengra í kveld, en til Höfðabrekku. Síðan riðu þeir leið sína austr á Arnarstakks-heiði, ok er ekki at segja frá ferð þeirra, fyrr en þeir koma til Kerlingardals-ár; áin var mikil; riðu þeir nú upp með ánni, því at þeir sá þar hross með söðlum; þeir riðu nú þangat til, ok sá, at þar sváfu menn í dæl nokkurri, ok stóðu spjót þeirra ofan frá þeim. Þeir tóku spjótin frá þeim ok báru út á ána. Þorgeirr mælti: hvort viltu at vit vekim þá? Kári svarar: eigi spurðu þessa af því, at eigi hafir þú þetta áðr ráðit með þèr, at vega eigi at liggjandi mönnum ok vega skammarvíg. Síðan æptu þeir á þá; vöknuðu þeir þá allir ok þrifu til vopna sinna; þeir rèðu eigi á þá fyrr en þeir voru vopnaðir. Þorgeirr skorargeirr hleypr þar at, sem fyrir var Þorkell Sigfúss-son; í þessu hljóp maðr at baki honum, ok fyrr en hann gæti unnit Þorgeiri nokkurn geig, þá reiddi Þorgeirr tveim höndum öxina Rimmugýgi ok rak í höfuð þeim öxar-hamarinn, er at baki honum stóð, svo at haussinn brotnaði í smá-mola. Drepinn er þessi, sagði Þorgeirr; fèll hann þegar ok var dauðr; en er hann reiddi fram öxina, hjó hann á öxl Þorkeli, ok klauf frá ofan alla höndina. Í móti Kára rèð Mörðr

Sigfúss-son ok Sigmundr Lambason ok Lambi Sigurðarson; hann hljóp at baki Kára, ok lagði til hans spjóti. Kári fèkk sèt hann ok hljóp upp við lagit, ok brá í sundr við fótunum, kom þá lagit í völlinn, en Kári hljóp á spjót-skaptið ok braut í sundr; hann hafði spjót í annarri hendi, en annarri sverð, en engan skjöld; hann lagði hinni hœgri hendi til Sigmundar Lambasonar, kom lagit í brjóstið, ok gekk spjótið út um herðarnar; fèll hann þá ok var þegar dauðr; hinni vinstri hendi hjó hann til Marðar, ok hjó á mjöðmina, ok tók hana í sundr ok svo hrygginn; fèll hann áfram, ok þegar dauðr. Eptir þat snerist hann á hæli, svo sem skapt-kringla, ok at Lamba Sigurðarsyni; en hann fèkk þat eitt fanga-ráðit, at hann tók á rás undan. Nú sneri þorgeirr í móti Leiðólfi sterka, ok hjó hverr til annars jafn-snemma, ok varð svo mikit högg Leiðólfs, at af tók skildinum, þat er á kom. þorgeirr hafði höggvit tveim höndum með öxinni Rimmugýgi, ok kom hin eptri hyrnan í skjöldinn, ok klofnaði hann í sundr; en hin fremri hyrnan tók viðbeinit ok í sundr, ok reist ofan í brjóstið á hol. Kári kom at í því ok rak undan Leiðólfi fótinn í miðju lærinu; fèll Leiðólfr þá ok var þegar dauðr. Ketill úr Mörk mælti: renna munum vèr til hesta vorra, ok megum vèr ekki við haldast fyrir ofreflis-mönnum þessum. þeir runnu þá til hesta sinna ok hljópu á bak. þorgeirr mælti: viltu at vit eltim þá, ok munum vit enn geta drepit þá nokkura. Sá ríðr síðast, segir Kári, at ek vil eigi drepa, en þat er Ketill úr Mörk, því at vit eigum

systr tvær; en honum hefir farit þó bezt í málum vorum áðr. Stigu þeir þá á hesta sína, ok riðu þar til er þeir komu heim í Holt; lèt þorgeirr þá brœðr sína fara austr í Skóga, því at þeir áttu þar annat bú; ok því at þorgeirr vildi eigi, at brœðr hans mætti kalla griðníðinga; hafði þorgeirr þar þá mann-margt, svo at aldri var þar færra vígra karla en 30; var þar þá gleði mikil; þótti mönnum þorgeirr mjök hafa vaxit ok framit sik, ok báðir þeir Kári; höfðu menn í minnum mjök eptirreið þeirra, er þeir riðu tveir at fimmtán mönnum, ok drápu þá fimm, en renndu þeim tíu, er undan komust. Nú er frá Katli at segja, at þeir riðu sem mest máttu þeir, til þess er þeir komu heim til Svínafells, ok sögðu sínar farir eigi slèttar. Flosi kvað slíks at von, ok er þetta viðvaran, segir hann; skulut þèr nú aldri svo fara síðan. Flosi var allra manna glaðastr ok beztr heima at hitta; ok er svo sagt, at honum hafi flestir hlutir höfðingligast gefnir verit; var hann heima um sumarit ok svo um vetrinn. En um vetrinn eptir jól kom Hallr af Síðu austan ok Kolr son hans. Flosi varð feginn komu hans; töluðu þeir opt um málaferlin; sagði Flosi nú, at þeir hefði mikit afráð goldit þegar. Hallr kvaðst nærgætr orðit hafa málum þeirra. Flosi spurði hann þá ráðs, hvat honum þætti þá líkast. Hallr svarar: þat legg ek til ráðs, at þú sættist við þorgeir, ef kostr er, ok mun hann þó vera vandr at allri sætt. Ætlar þú þá lokit vígunum? segir Flosi. Eigi ætla ek þat, segir Hallr, en við færri er þá um at eiga, ef Kári er einn; en ef þú sættist

eigi við þorgeir, þá verðr þat þinn bani. Hverja sætt skulum vit bjóða honum? segir Flosi. Hörð mun yðr sú þykkja, segir Hallr, er hann mun þiggja; því at eins mun hann sættast vilja, nema hann gjaldi ekki fyrir þat, er hann hefir afgert, en taki bætr fyrir Njál ok sonu hans at sínum þriðjúngi. Hörð sætt er þat, segir Flosi. Ekki er þèr sjá sætt hörð, segir Hallr, því at þú átt ekki vígs-mál eptir Sigfúss-sonu, ok eigu brœðr þeirra vígs-mál eptir þá, en Hámundr halti eptir son sinn; en þú munt nú ná sættum við þorgeir, því at ek mun ríða til með þèr, ok mun þorgeirr mèr nokkurnig vel taka; en engi þeirra, er mál þessi eigu, munu þora at sitja í búum sínum í Fljótshlíð, ef þeir eru utan sætta, því at þat verðr þeirra bani; ok er þat at vonum við skaplyndi þorgeirs. Var nú sent eptir Sigfúss-sonum, ok báru þeir þetta mál upp við þá; ok lauk svo þeirra rœðum af fortölum Halls, at þeim þótti svo allt, sem hann talaði um fyrir þeim, ok vildu gjarna sættast. Grani Gunnarsson mælti ok Gunnarr Lambason: sjálf-rátt er oss, ef Kári er einn eptir, at hann sè eigi úhræddari við oss, en vèr við hann. Ekki er svo at mæla, segir Hallr, ok mun yðr verða sár-keypt við hann at eiga; munut þèr mikit afráð gjalda áðr lýkr með yðr. Síðan hættu þeir talinu.

Sættargerð við þorgeir skorargeir.

Kap. 148. Hallr af Síðu ok Kolr son hans ok þeir sjau saman riðu vestr yfir Lómagnúps-sand, ok svo vestr yfir Arnarstakks-heiði, ok lèttu eigi fyrr en

þeir komu í Mýdal; þar spurðu þeir at, hvort þorgeirr mundi heima í Holti; en þeim var sagt, at hann mundi heima vera. þeir spurðu hvert Hallr ætlaði at fara? þangat í Holt, sagði hann. þeir sögðu hann mundu hafa gott eyrindi. Dvaldist hann þar nokkura stund ok áðu; eptir þat tóku þeir hesta sína ok riðu á Sólheima um kveldit, ok voru þar um nóttina. En um daginn eptir riðu þeir í Holt. þorgeirr var úti ok svo Kári ok menn þeirra, því at þeir kenndu ferð Halls; hann reið í blárri kápu, ok hafði litla öxi silfrrekna í hendi. En er þeir komu í túnit, gekk þorgeirr í móti honum, ok tók hann af baki, ok minntust þeir Kári báðir við hann, ok leiddu hann í milli sín í stofu inn ok settu hann á pall í hásæti, ok spurðu hann margra tíðinda; var hann þar um nóttina. Um morguninn eptir vakti Hallr til við þorgeir um sættina, ok sagði hverjar þeir buðu honum, ok talaði þar um mörgum fögrum orðum ok góðgjarnligum. þorgeirr svarar: kunnigt má þèr þat vera, at ek vilda engum sættum taka við brennu-menn. Allt var þat annat mál, segir Hallr, þèr vorut þá vígreiðir; hafit þèr nú ok mikit at gert um manndráp síðan. Svo mun yðr þykkja, segir þorgeirr; en hverja sætt bjóðit þèr Kára? Boðin mun honum sættin, sú er sœmilig er, segir Hallr, ef hann vill sættast. Kári mælti: þess vil ek biðja þik, þorgeirr! at þú sættist, því at þinn hlutr má ekki verða betri en góðr. Illt þykkir mèr at sættast ok skiljast við þik, nema þú takir slíka sætt sem ek, segir þorgeirr. Eigi vil ek þat, segir Kári, at sættast, en

þó kalla ek, at vit hafim hefnt brennunnar, en sonar míns kalla ek vera úhefnt, ok ætla ek mèr þat einum, slíkt sem ek fæ at gert. En þorgeirr vildi eigi fyrr sættast, en Kári sagði á úsátt sína, ef hann sættist eigi; handsalaði þorgeirr þá Flosa grið ok hans mönnum til sáttarfundarins, en Hallr önnur í móti, er hann hafði tekit af Flosa og Sigfúss-sonum. En áðr þeir skildust gaf þorgeirr Halli gullhring ok skarlats-skikkju, en Kári silfrmen, ok voru á gullkrossar þrír. Hallr þakkaði þeim vel gjafirnar, ok reið í brott með hinni mestu sœmd; lètti hann eigi fyrr, en hann kom til Svínafells; tók Flosi vel við honum. Hallr segir Flosa allt frá eyrindum sínum, ok svo frá viðrœðum þeirra þorgeirs, ok svo þat, at þorgeirr vildi eigi fyrr sættast, en Kári sagði á úsátt sína, ef hann sættist eigi, en Kári vildi þó eigi sættast. Flosi mælti: fám mönnum er Kári líkr, ok þann veg vilda ek helzt skapfarinn vera, sem hann er. þeir Hallr dvöldust þar nokkura hríð; síðan riðu þeir vestr at ákveðinni stundu til sáttarfundarins, ok fundust at Höfðabrekku, sem mælt hafði verit með þeim; kom þorgeirr þá til móts við þá vestan at; töluðu þeir þá um sætt sína; gekk þá allt eptir því, sem Hallr hafði sagt. þorgeirr sagði fyrir sættina, at Kári skyldi þar vera jafnan, ef hann vildi, skulu hvorigir öðrum þar illt gera at heima mínu; ek vil ok ekki eiga at heimta at sèrhverjum þeirra; ek vil, at Flosi einn varði við mik, en hann heimti at sveitúngum sínum, ok vil ek at sú gjörð haldist öll, er gjör var á þingi um brennuna; vil ek, Flosi! at

þú gjaldir mèr þriðjúng minn úskerðan. Flosi gekk skjótt at þessu öllu. þorgeirr gaf hvorki upp utanferðir nè hèrað-sektir. Nú riðu þeir Flosi ok Hallr austr heim. Hallr mælti þá til Flosa: efndu vel, mágr! sætt þessa, bæði utanferð þína ok suðrgönguna ok fègjöld, muntu þá þykkja röskr maðr, þótt þú hafir ratað í stórvirki þetta, ef þú innir röskliga af hendi alla hluti. Flosi kvað svo vera skyldu. Reið Hallr nú heim austr, en Flosi reið heim til Svínafells, ok var heima síðan.

Er Kári kemr til Bjarnar í Mörk.

Kap. 149. þorgeirr skorargeirr reið heim af sáttarfundinum. Kári spurði hvort saman gengi sættin? þorgeirr sagði, at þeir voru sáttir at fullu. Kári tók hest sinn ok vildi í braut ríða. Eigi þarftu í braut at ríða, segir þorgeirr, fyrir því, at þat var skilt í sætt vora, at þú skyldir hèr vera jafnan, er þú vildir. Kári mælti: ekki skal svo vera, mágr! því at þegar ef ek veg víg nokkut, þá munu þeir þat mæla, at þú sèrt í ráðum með mèr, ok vil ek þat eigi; en þat vil ek, at þú takir við handsölum á fè mínu, ok eignir ykkr Helgu Njálsdóttur, konu minni, ok dœtrum þremr, mun þat þá ekki upp tekit af þeim sökudólgum mínum. þorgeirr játaði því, sem Kári vildi heitt hafa; tók þorgeirr þá handsölum á fè Kára. Síðan reið Kári í braut; hann hafði hesta tvo ok vopn sín ok klæði, ok nokkut lausafè í gulli ok silfri. Kári reið nú vestr fyrir Seljalandsmúla ok upp með Markarfljóti ok svo

upp í þórsmörk; þar eru þrír bœir, er í Mörk heita allir. Á miðbœnum bjó sá maðr, er Björn hèt, ok var kallaðr Björn hvíti; hann var Kaðalsson, Bjálfasonar. Bjálfi hafði verit leysingi Ásgerðar, móður Njáls ok Holta-þóris. Björn átti þá konu, er Valgerðr hèt; hún var þorbrandsdóttir, Ásbrandssonar; móðir hennar hèt Guðlaug, hún var systir Hámundar, föður Gunnars frá Hlíðarenda; hún var gefin til fjár Birni, ok unni hún honum ekki mikit, en þau áttu gnógt í búi. Björn var maðr sjálf-hœlinn, en húsfreyju hans þótti þat illt; hann var skygn ok skjótr á fœti. þangat kom Kári til gistingar, ok tóku þau við honum báðum höndum; var hann þar um nóttina. En um morguninn mælti Kári til Bjarnar: þat vilda ek, at þú tœkir við mèr; þykkjumst ek hèr vel kominn með þèr; vilda ek, at þú værir í ferðum með mèr, er þú ert maðr skygn ok frár; enda ætla ek, at þú munir öruggr til áræðis. Hvorki frý ek mèr, segir Björn, skygnleiks nè áræðis, eða nokkurrar karlmennsku; en því muntu hingat kominn, at nú mun fokit í öll skjól; en við áskorun þína, Kári! segir Björn, þá skal ek ekki gera þik líkan hversdags-mönnum; skal ek víst verða þèr at liði í öllu því, sem þú beiðir. Húsfreyja hans mælti: tröll hafi þitt hól, sagði hún, ok skrum, ok skyldir þú eigi mæla ykkr tál báðum ok hègóma í þessu; en gjarna vil ek veita Kára mat ok aðra góða hluti, þá er ek veit, at honum má gagn at verða; en á harðræði Bjarnar skaltu ekki treysta, því at ek uggi, at þèr verði at öðru en hann segir. Björn mælti: opt hefir þú

veitt mèr ámæli, en ek treysti mèr svo vel, þótt ek koma í raun um þat, at ek mun fyrir engum á hæl hopa; er hèr raun til, at því leita fáir á mik, at engir þora. Þar var Kári nokkura stund á laun, ok var þat á fárra manna viti; ætla menn nú, at Kári mun riðinn norðr um land, á fund Guðmundar hins ríka; því at Kári lèt Björn þat segja nábúum sínum, at hann hefði fundit Kára á förnum vegi, ok hann riði þaðan upp á Goðaland, ok svo norðr á Gásasand, ok síðan til Guðmundar hins ríka norðr á Möðruvöllu; spurðist þat þá um allar sveitir.

Frá Flosa ok brennumönnum.

Kap. 150. — — — Nú er at segja frá Sigfússsonum, at þeir segja Flosa, at þeir vilja ríða vestr í Fljótshlíð at skipa til búa sinna, ok hafa þaðan vöru ok slíkt annat, sem þeir þyrfti; er nú eigi Kára at varast, segja þeir, ef hann er fyrir norðan land, sem sagt er. Flosi svarar: eigi veit ek um sögur slíkar, hvat satt er sagt um ferðir Kára; þykkir mèr þat opt rjúfast, er skemmra er at frètta en slíkt; ér þat mitt ráð, at þèr farit margir saman ok skilist lítt, ok verit um yðr sem varastir; skaltu nú ok, Ketill úr Mörk! muna draum þann, er ek sagða þèr, ok þú batt, at vit skyldim leyna; því at margir eru þeir í förinni með þèr, er kallaðir voru. Ketill mælti: allt mun þat sínu fram fara um aldr manna, sem ætlat er fyrir áðr; en gott gengr þèr til vörunar þinnar. Töluðu þeir nú ekki um fleira. Síðan bjuggust þeir Sigfúss-synir, ok

menn með þeim, þeir sem til voru ætlaðir; þeir voru átta saman; riðu þeir þá í braut, ok áðr en þeir fóru, minntust þeir við Flosa; hann bað þá vel fara, ok kvað þá eigi mundu sjást optarr suma, er í brott riðu; en þeir lètu eigi letjast; riðu þeir nú leið sína. Flosi mælti, at þeir skyldu taka vöru hans í Meðallandi, ok flytja austr, ok svo í Landsbroti ok Skógahverfi. Síðan riðu þeir til Skaptártúngu, ok svo á fjall, ok fyrir norðan Eyjafjallajökul ok ofan í Goðaland, ok svo ofan í skóga í þórsmörk. Björn úr Mörk gat sèt manna-reiðina, ok fór þegar til fundar við þá; þar kvöddu hvorir aðra vel. Sigfúss-synir spurðu at Kára Sölmundarsyni. Fann ek Kára, segir Björn, ok var þat nú fyrir mjök löngu; reið hann þaðan norðr á Gásasand ok ætlaði til Guðmundar hins ríka, ok þótti mèr nú, sem hann mundi heldr óttast yðr; þóttist hann nú mjök einmani. Grani Gunnarsson mælti: meirr skyldi hann þó síðarr óttast oss; mun hann svo fremi vita, at hann kæmi í kast við oss; hræðumst vèr hann nú alls ekki, er hann er einn síns liðs. Ketill úr Mörk bað hann þegja ok hafa engi stóryrði frammi. Björn spurði nær þeir mundi aptr. Nær viku munum vèr dveljast í Fljótshlíð, sögðu þeir; sögðu þeir honum hvenær þeir mundu á fjall ríða. Skildu þeir við þetta. Riðu nú Sigfúss-synir til búa sinna, ok urðu heima-menn þeirra þeim fegnir; voru þeir þar nær viku. Björn kemr nú heim ok finnr Kára, ok sagði honum allt um ferðir Sigfúss-sona ok fyrirætlan þeirra. Kári kvað hann hafa sýnt í þessu mikla trúligleika við

sik. Björn mælti: þat ætlaða ek hættara nokkurum manni en mèr, ef ek hèta trausti mínu eða umsjá, at þeim skyldi mun í fara. Húsfreyja hans mælti: fyrr væri illa, en þú værir drottins-sviki. Kári dvaldist þar sex nætr síðan.

Frá Kára ok Birni.

Kap. 151. Kári talar nú við Björn: vit skulum ríða austr um fjall ok ofan í Skaptártúngu, ok fara leyniliga um þingmanna-sveit Flosa, því at ek ætla at koma mèr utan austr í Álptafirði. Björn mælti: þetta er hættu-för mikil, ok munu fáir hug til hafa, nema þú ok ek. Húsfreyja mælti: ef þú fylgir Kára illa, þá skalt þú þat vita, at aldri skaltu koma í mína rekkju síðan, skulu frændr mínir gera fjárskipti með okkr. Þat er líkara, húsfreyja! segir hann, at fyrir öðru þurfi ráð at gera, en þat beri til skilnaðar okkars, því at ek mun bèra mèr vitni, hverr garpr eða afreksmaðr ek em í vopnaskipti. Þeir ríða nú um daginn á fjall fyrir norðan jökul, ok aldri almanna-veg, ok ofan í Skaptártúngu, ok fyrir ofan bœi alla til Skaptár, ok leiddu hesta sína í dœl nokkura; en þeir voru á njósn, ok höfðu um sik búit, at þá mátti eigi sjá. Kári mælti til Bjarnar: hvat skulum vit til taka, ef þeir ríða hèr ofan at okkr af fjallinu? Munu eigi tveir til, segir Björn, annathvort at ríða undan norðr með brekkunum, ok láta þá ríða um fram, eða bíða, ef nokkurir dveljast eptir, ok ráða þá at þeim. Margt töluðu þeir um

þetta, ok hafði Björn í sínu orði hvort: at hann vildi flýja sem harðast, eða hitt, at hann vildi bíða ok taka í móti, ok þótti Kára at þessu all-mikit gaman. þeir Sigfúss-synir riðu heiman þann dag, sem þeir höfðu sagt Birni. þeir komu í Mörk ok drápu þar á dyr ok vildu finna Björn; en húsfreyja gekk til dyra ok heilsaði þeim; þeir spurðu þegar at Birni. Hún segir, at hann var riðinn ofan undir Eyjafjöll ok austr undir Seljalandsmúla, ok svo austr í Holt; því at hann á þar fjárheimtur, sagði hún. þeir trúðu þessu, ok vissu, at Björn átti þar fè at heimta; riðu síðan austr á fjall, ok lèttu eigi fyrr, en þeir komu í Skaptártúngu, ok riðu ofan með Skaptá, ok áðu þar sem þeir Kári ætluðu; skiptu þeir þá liði sínu. Ketill úr Mörk reið austr í Meðalland ok átta menn með honum; en hinir lögðust niðr til svefns, ok urðu eigi fyrr við varir, en þeir Kári komu at þeim. þar gekk nes lítið í ána fram, gekk Kári þar í fram ok bað Björn standa at baki sèr, ok hafa sik eigi all-mjök frammi; en ger mèr gagn, slíkt er þú mátt. Hitt hafða ek ætlat, segir Björn, at hafa engan mann at hlífiskildi mèr; en þó er nú þar komit, at þú munt ráða verða; en með vitsmunum mínum ok hvatleika má ek þó verða þèr at gagni, en úvinum okkrum ekki úskeinisamr. þeir stóðu nú upp allir, ok hljópu at þeim, ok varð skjótastr Móðúlfr Ketilsson, ok lagði spjóti til Kára. Kári hafði skjöldinn fyrir sèr, ok kom þar í lagit ok festi í skildinum. Kári snarar þá skjöldinn svo fast, at brotnaði spjótið; hann brá þá sverði sínu ok hjó til Móð-

úlfs; hann hjó í móti, ok kom sverðit Kára í hjaltið ok stökk af í braut á úlfliðinn Móðúlfi, ok tók af höndina, ok fèll hún niðr ok svo sverðit, hljóp þá sverðit Kára á síðuna Móðúlfi ok í millum rifjanna; fèll Móðúlfr þá ok var þegar dauðr. Grani Gunnarsson þreif spjót ok skaut at Kára, en Kári skýtr niðr við skildinum, svo at fastr stóð í vellinum, en tók með hinni vinstri hendi spjótið á lopti, ok skaut aptr at Grana, ok tók þegar skjöld sinn hinni vinstri hendi. Grani hafði skjöld fyrir sèr, kom spjótið í skjöldinn ok gekk þegar í gegnum ok kom í lærit Grana fyrir neðan smáþarmana ok þar í gegnum ok svo í völlinn, ok komst hann eigi af spjótinu, fyrr en fèlagar hans drógu hann af, ok hjuggu um hann í dœl nokkurri með hlífum. Maðr einn skauzt at, ok ætlaði at höggva fót undan Kára, ok komst á hlið honum. Björn hjó af þessum manni höndina ok skauzt aptr síðan at baki Kára, ok fengu þeir honum engan geig gervan. Kári slæmdi til þessa manns sverðinu ok hjó hann í sundr í miðju. Þá hljóp Lambi Sigurðarson at Kára ok hjó til hans með sverði. Kári brá við flötum skildinum, ok beit ekki á. Kári lagði til hans sverðinu fyrir neðan brjóstið, svo at út gekk meðal herðanna; varð þat hans bani. Þá hljóp at Kára Þorsteinn Geirleifsson, ok ætlaði á hlið Kára. Hann fèkk sèt Þorstein ok slæmdi til hans sverðinu um þverar herðarnar, svo at í sundr tók manninn. Litlu síðarr hjó hann mann banahögg, Gunnar úr Skál, góðan bónda. Björn hafði særða þrjá menn,

þá er ætlat höfðu til at vinna á Kára, ok var þó aldri svo frammi, at honum væri nein raun í, varð hann ok ekki sárr, ok hvorgi þeirra fèlaga, á fundinum, en þeir voru allir sárir, er undan komust; hljópu þeir þá á hesta sína, ok hleyptu út á Skaptá, sem mest máttu þeir, ok urðu svo hræddir, at þeir komu hvergi til bœja, ok hvergi þorðu þeir at segja tíðindin. þeir Kári œptu at þeim, er þeir hleyptu undan; þeir riðu austr í Skógahverfi, ok lèttu eigi fyrr, en þeir komu til Svínafells. Flosi var eigi heima, er þeir komu þar, ok var því þaðan ekki eptir leitað. Öllum þótti þeirra ferð hin svívirðiligsta. Kári reið í Skál ok lýsti þar vígum þessum á hendr sèr; sagði hann þar lát húsbúanda ok þeirra fimm, ok sár Grana, ok kvað betra mundu, at fœra hann til húss, ef hann skyldi lifa. Björn kvaðst eigi nenna at drepa hann, ok kvað hann þó þess makligan. En þeir, er svöruðu, kváðu fá fúnat hafa fyrir honum. Björn kvað nú kost vera, at fúnaði svo margir af Síðumönnum, sem hann vildi. þeir sögðu þá illa vera. þeir Kári ok Björn riðu þá í braut.

Frá Kára ok Birni.

Kap. 152. Kári spurði Björn: hvat skulum vit nú til ráða taka? skal ek nú reyna vitsmuni þína. Björn svaraði: hvort þykkir þèr undir því mest, at vit sèm sem vitrastir? Já, sagði Kári, svo er víst. þá er skjótt til ráða at taka, segir Björn, vit skulum ginna þá alla sem þussa, ok skulum vit láta sem vit

munim ríða norðr á fjall; en þegar leiti berr á milli vor, þá skulum vit snúa ofan með Skaptá, ok felast, þar sem okkr þykkir vænligast, meðan leitin er sem áköfust, ef þeir ríða eptir. Kári mælti: svo munum vit gera, ok hafða ek þetta ætlat áðr. Svo mun þèr reynast, sagði Björn, at ek em ekki hjátækr meirr í vitsmunum, eigi síðr en í harðræðum. Þeir Kári riðu nú, sem þeir höfðu ætlat, ofan með Skaptá. Þá fèll áin sum í landsuðr; sneru þeir þá ofan með miðkvíslinni, ok lèttu eigi fyrr, en þeir komu í Meðalland, ok á mýri þá, er Kringlumýrr heitir; þar er hraun allt umhverfis. Kári mælti þá við Björn, at hann skyldi gæta hesta þeirra, ok vera á varðhaldi, en mèr gerir svefn-höfugt. Björn gætti hestanna, en Kári lagðist niðr, ok svaf all-skamma stund, áðr en Björn vakti hann; hann hafði þá leidda saman hestana, ok voru þar hjá þeim. Björn mælti þá til Kára: all-mjök þarftu þó mín til; mundi sá nú hafa hlaupit í braut frá þèr, er eigi væri jafn-vel hugaðr, sem ek em, því at nú ríða hèr úvinir þínir at þèr, ok skalt þú svo við búast. Kári gekk þá undir hamar-skúta nokkurn. Björn mælti: hvar skal ek nú standa? Kári svarar: tveir eru nú kostir fyrir höndum: sá er annarr, at þú standir at baki mèr ok hafir skjöldinn at hlífa þèr með, ef þèr kemr hann at nokkuru gagni; hinn er annarr, at þú stigir á hest þinn ok ríðir undan sem þú mátt mest. Þat vil ek eigi, segir Björn, heldr þar margt til þess; þat fyrst, at vera kann, at nokkurar skæðar túngur taki svo til orða, at ek renna frá þèr fyrir hugleysi,

ef ek ríð í braut; hinn er annarr, at ek veit hver veiðr þeim mun þykkja í mèr, ok munu ríða eptir mèr tveir eða þrír, en ek verð þèr þá þó at engu gagni eða liði; vil ek heldr standa hjá þèr, ok verjast meðan auðit verðr. Þá var eigi langt at bíða, áðr reknir voru klyfja-hestar fram um mýrina, ok fóru þar með þrír menn. Kári mælti: þessir sjá okkr eigi. Látum við þá um ríða, segir Björn. Síðan riðu þeir um fram; en hinir sex riðu þá at fram, ok hljópu þegar af baki allir senn ok sneru at þeim Kára. Fyrst hleypr at þeim Glúmr Hildisson, ok lagði til Kára með spjóti. Kári snerist undan á hæli, ok missti Glúmr hans, ok kom lagit í bjargit. Björn sèr þat, ok hjó þegar spjótið af skapti fyrir Glúmi. Kári hjó til Glúms höllum fœti, ok kom sverðit á lærit, ok tók undan fótinn uppi í lærinu, ok dó Glúmr þegar. Þá hljópu fram at Kára Þorbrands-synir, Vebrandr ok Ásbrandr. Kári hljóp at Vebrandi ok rak sverðit í gegnum hann; en síðan hjó hann báða fœtr undan Ásbrandi. Í þessi svipan urðu þeir sárir báðir, Kári ok Björn. Þá hljóp at Kára Ketill úr Mörk ok lagði til hans spjóti. Kári brá upp við fœtinum ok kom spjótið í völlinn. Kári hljóp á spjóts-skaptið ok braut í sundr. Kári þreif Ketil höndum. Björn hljóp þá at ok vildi vega hann. Kári mælti: láttu vera kyrt; ek skal gefa Katli grið; ok þótt svo verði, at ek eiga vald á lífi Ketils, þá skal ek hann aldri drepa. Ketill svarar engu ok reið í braut eptir fèlögum sínum ok sagði þeim, er eigi vissu áðr tíðindin. Þeir segja hèr-aðs-mönnum tíðindin. Hèraðs-menn gerðu þegar her-

hlaup mikit, ok fóru þegar með öllum vatn-föllum, ok svo langt norðr á fjall, at þeir voru þrjú dœgr í leitinni; en síðan sneru þeir aptr til heimila sinna. En Ketill ok þeir fèlagar riðu austr til Svínafells, ok sögðu þar tíðindin. Flosi tók lítt á þeirra ferð, ok kvað þó eigi víst, hvort hèr næmi staðar; er Kári engum manni líkr, þeim sem nú er á Íslandi.

VI. Af HÓMERS ÓDYSSEIFS-DRÁPA,

(Oversat af Dr. Sveinbjörn Egilsson).
(IX, 105—566).

Síðan hèldum vèr áfram ferðinni, hryggir í huga, og komum að landi hinna ofstopafullu og lagalausu Kyklópa, sem í trausti til hinna ódauðlegu guða hvorki gróðursetja nokkura plantan með höndum sínum, nè plœgja jörðina; því hjá þeim vex allt þetta ósáið og óplœgt, hveiti og bygg og víntrè, er bera vín í stórum berjum, og regnskúrir Seifs veita því vöxt og viðgang. Hvorki hafa þeir stefnur nè lög, heldur búa þeir í víðum hellum á tindum hárra fjalla, og ræður hver þeirra yfir börnum sínum og konum, en skipta sèr ei mjög hverir um aðra. Þar fyrir framan höfnina í Kyklópalandi liggur lítil ey, ekki all-nærri, og ekki heldur mjög langt undan landi, hún er skógi vaxin; þar er ógrynni af villigeitum, því þær styggjast þar

ekki af mannaferðum; þar koma heldr ekki veiðimenn, sem vanir eru að fá hrakninga í skógum, þá þeir fara yfir fjallatindana. Hvorki er ey þessi urin af hjörðum, nè plægingum, heldur er hún ávallt óbyggð af mönnum, ósáin og óplægð, og er þar að eins hagbeit fyrir hinar kumrandi geitur; því Kyklópar hafa engin hlýrroðin skip, og engir eru þar skipasmiðir; því væru þeir þar, mundu þeir smíðað geta þóptusterk skip, er farið gætu til mannabyggða og aflað allskonar nauðsynja, er menn eru vanir að sækja yfir haf á skipum, hverir til annara; mundu og þeir hinir sömu yrkt geta þessa hina byggilegu ey; því ekki er eyjan kostalaus, og mundi hún geta af sèr gefið allskonar ársgróða; liggja þar engjar fram með sjávarbökkunum, votlendar og mjúklendar, og mættu þar víntrè verða sífrjó; þar mætti og verða slètt akurlendi, og mundi æ mega upp skera næsta hávaxinn akur á hverju misseri, því jarðvegurinn niðri fyrir er mjög svo feitur. Þar er höfn með góðri lendingu, og þarf þar ekki skipi að festa, hvorki stjóra að kasta, nè skutfestar á land bera; þarf ekki annað en renna skipum að og bíða svo um hríð, þar til er skipverjar vilja á burt halda, og á kemur blásandi byr. En í hafnarmynninu rennur fram skær vatnslind undan helli nokkurum, og vaxa þar aspir umhverfis. Hèr lögðum vèr að landi, og vísaði einhver guð oss leið í náttmyrkrinu; því svo var dimmt, að ekki varð sèð frá sèr; var þykk þoka umhverfis skipin, en máni skýjum hulinn, og náði ekki að lýsa á lopti; gat því enginn eygt eyjuna, og ekki sáum

vèr hinar stóru bárur, er þær veltust að ströndinni, fyr en hin þóptusterku skip voru lent. En er skipin voru lent, tókum vèr niður öll seglin, og stigum sjálfir á land í fjörunni, og þegar vèr höfðum tekið á oss náðir, biðum vèr lýsingar. En er hin árrisula, rósfingraða Morgungyðja kom í ljós, tókum vèr að reika um sjálfa eyjuna, og fannst oss mikið um. Landvættirnar, dætur Seifs ægisskjalda, höfðu rekið fjallgeiturnar á fætur, svo skipverjar gætu fengið sèr dagverð; tókum vèr þá bjúga boga og langskept spjót, er á skipunum voru, skiptum liði voru í þrjár sveitir, og skutum dýrin; gaf guð, að oss varð vel til veiða. Tólf skip voru í för minni, og hlotnaðist hverju þeirra níu geitur, en tíu völdu þeir úr af óskiptu handa mèr einum saman. Þannig sátum vèr þá allan daginn til sólseturs að veizlu, og höfðum nóg kjöt og ljúffengt vín; var enn ekki upp gengið það hið rauðleita vín, er var á skipunum; því þá vèr tókum hina helgu borg Kíkona, hafði hver af oss ausið gnógt víns á leirker. Vèr litum land Kyklópa, er þar var í grennd, sáum reykinn, og heyrðum málróm þeirra, og sauða-jarminn og geita-kumrið. En er sól var runnin og rökkur á komið, lögðum vèr oss til svefns á sjávarströndinni. En er hin árrisula, rósfingraða Morgungyðja kom í ljós, setti eg þing, og mælti í áheyrn allra: mínir kæru fèlagar! þèr skuluð nú vera hèr eptir, en eg ætla að fara með skip mitt og lagsmenn mína, og vita, hverir menn þetta eru, hvort þeir eru ofstopamenn, villimenn og ójafnaðarmenn, eða gestrisnir menn og

guðhræddir. Að því mæltu steig eg á skip, og bað förunauta mína fara upp í og slá skutfestum. Þeir gengu þegar á skip og settust á þópturnar; og þegar hver var kominn í rúm sitt, lustu þeir árum hinn gráa sæ. En er vèr vorum komnir í þenna stað, er skammt var í burtu, þá sáum vèr á útskaga nokkurum, fram við sjóinn, háan helli, þakinn lárviði; þar lá margt fè, bæði sauðfè og geitfè; þar var byggður umhverfis hár garður af jarðföstum klettum, stórum grenitrjám og hálaufguðum eikum. Sá var heldur stórvaxinn, er í þessum helli bjó; hann var einn sèr úti í haga með fè sitt langan veg þar frá, og kom ekki til annara, heldur var útaf fyrir sig, óbilgjarn í huga; hann var furðulega stórvaxinn, og ekki líkur mennskum manni, heldur skógvöxnum tindi hárra fjalla, sem mœnir einstakur upp yfir aðra hnúka. Nú bað eg hina aðra dyggu förunauta mína að vera þar eptir hjá skipinu, og gæta þess, en valdi tólf hraustustu lagsmenn mína, og gekk af stað. Eg hafði með mèr geitbelg með dökkleitu, sœtu víni. Það vín hafði mèr gefið Maron Evanþesson, hofgoði Apollons, verndargoðs Ismarusborgar, fyrir það að vèr gáfum honum grið og syni hans og konu, og lètum hann njóta þess, að hann bjó í skógarlundi Febuss Apollons. Gaf hann mèr þá fagrar gjafir; hann gaf mèr sjö vættir af velskírðu gulli, hann gaf mèr skaptker úr alsilfri, og þar á ofan gaf hann mèr sœtt vín, er hann hafði látið á ekki færri en tólf leirker; það var óblandað vín og hinn ágætasti drykkur. Enginn á heimili hans, hvorki þrælar nè ambáttir,

vissi af þessu víni, utan hann sjálfur og kona hans og ráðskonan; bæri svo við, að þau drykkju þetta hunangsœta, rauðleita vín, þá var hann því vanur, að koma tuttugu mælum vatns í eitt fullt drykkjarker víns, og lagði þó sœtan, himneskan ilminn upp af skaptkerinu, og mundi þá víst ekki auðgert, að halda sèr frá að bergja á því. Af þessu víni hafði eg með mèr stóran belg fullan, og svo nesti í leðurmal, því eg átti allajafna von á því, að þangað mundi að bera rammefldan mann og trylltan, er hvorki mundi vita af sannsýni nè lögum að segja. Vèr gengum í skyndi til hellisins, og hittum ekki hellisbúann heima; var hann úti í haga með sitt feita fè, og hèlt því þar á beit. Þá vèr komum í hellinn, sáum vèr margt nýstárlegt: ostgrindurnar svignuðu af ostunum; krœrnar voru troðfullar af lömbum og kiðum; því sèrhvað var byrgt útaf fyrir sig, hið snemmborna sèr, miðaldra lömbin sèr, og enn nýbæringarnir í öðru lagi; allar kirnur, sem hann mjólkaði í, flutu í mysu, bæði byttur og dallar; var það allt haglega til búið. Nú báðu förunautar mínir mig fyrst, að vèr skyldum taka nokkura osta, og fara svo þaðan; þar næst, að vèr skyldum hleypa kiðunum og lömbunum út úr krónum og reka þau í skyndi ofan til hins örskreiða skips, og sigla svo yfir hið salta vatn. En því var ver og miður, að eg fór ekki að ráðum þeirra; mig langaði til að sjá hellisbúann, og vita, hvort hann mundi vilja veita mèr nokkurar gestgjafir; og átti þó svo að fara, að fèlögum mínum yrði lítil tilhlökkun að sjá hann. Vèr

kveiktum nú eld, og færðum goðunum fórnir, tókum svo sjálfir nokkura osta og átum; sátum vèr nú þar inni, og biðum hans, unz hann kom með fèð úr haganum. Hann bar stóra byrði af þurum viði, til þess að kveikja þar við eld að náttverði. Hann kastaði byrðinni niður fyrir utan hellinn, og varð af dynkur mikill; varð oss þá felmt við, og hrukkum undan inn í hellinn. Hann rak nú allt mylka fèð inn í hinn víða helli, en skildi eptir geldfèð úti, hrútana og hafrana, fyrir utan hinn háa hellisgarð. Síðan hóf hann upp mikinn og þúngan hellustein, og lagði fyrir hellismunnann; ekki mundu tveir og tuttugu sterkir vagnar með fjórum hjólum hafa fært þann stein úr stað. Slíkt feiknarlegt hellubjarg lagði hann fyrir dyrnar. Síðan settist hann, og mjólkaði ærnar og hinar kumrandi geitur; fór hann rètt að öllu, og kom hverju lambi á spenann. Hann hleypti helming hinnar hvítu mjólkur, lèt ólekjuna í riðna vandlaupa, og geymdi handa sèr; en helminginn setti hann upp í kirnur, til þess að taka þar af handa sèr að drekka, og til kvöldverðar sèr. En er hann hafði af lokið búverkum sínum, þá kveikti hann upp eld, kom hann þá auga á oss, og spurði: þèr aðkomumenn! hverir eruð þèr, og hvaðan siglið þèr vota vega? farið þèr að erindum nokkurum, eða hvarflið þèr ráðlauslega um hafið, sem víkingar, þeir eð flakka um kring, hætta lífi sínu, og gjöra illt útlendum mönnum? þannig mælti hann, en oss varð felmt við, því oss brá við að heyra þessa ógurlegu rödd, og að sjá slíka ófreskju. Ei að síður svaraði eg

honum og sagði: vèr erum Akkear, og höfum hrakizt hingað frá Trójuborg fyrir ýmsum veðrum yfir hið mikla sjávardjúp; vèr ætluðum heim til vor, en komumst aðra leið, og aðra farvegu; mun Seifur hafa viljað haga þessu svo. Vèr erum menn Agamemnons Atreifssonar, er nú gengur mestur orðrómur af í veröldu, fyrir þá sök, að hann hefir lagt í eyði slíka höfuðborg, og lagt að velli marga menn. En nú erum vèr komnir að knjám þínum og leitum líknar, og biðjum, að þú gefir oss einhverja gestgjöf, eða veitir oss einhvern greiða, eins og gestfèlaga er siður til. Óttastu guðina, góður maður! því vèr erum komnir á þínar náðir; en Seifur er verndari gesta, hann leiðbeinir hinum heiðvirðu gestum, og er hefnigoð allra nauðleitamanna og gesta. Svo mælti eg, en hann svaraði mèr aptur í grimmum hug: heimskur ertu, gestur! eða þú ert langt að kominn, er þú ræður mèr að óttast eða forðast guðina. Kyklópar skeyta ekki um Seif ægisskjalda, nè um hina sælu guði; vèr erum þeim langt yfirsterkari. Ekki mun eg vægja þèr nè fèlögum þínum, til að forðast reiði Seifs, nema mèr bjóði svo hugur um. Seg mèr nú, hvar lentir þú hinu traustsmíðaða skipi þínu, þá þú komst? Lentir þú við útstrandir, eða hèr nálægt? það vil eg vita. þetta sagði hann til að freista mín; en hann fèkk ei dulizt fyrir mèr, því eg vissi margt; talaði eg þá til hans aptur vèlafullum orðum: Posídon landaskelfir rak skip mitt upp að klettum, og braut það fyrir mèr, og hrakti það upp að nesi nokkuru við takmörk lands yðvars; hafði veður borið það

utan af hafi, en eg komst lífs af með þessum, sem hèr eru. Svo mælti eg, en hann var í svo grimmu skapi, að hann svaraði mèr engu, heldur stökk upp og lagði hendur á lagsmenn mína, greip tvo af þeim, eins og hvolpa, og sló þeim niður við, svo að heilinn lá úti og hraut á jörðina; síðan limaði hann þá í sundur, bjó þá sèr til matar og át þá, eins og fjallaljón, og leifði hvorki innifli nè kjöt eða hin mergjuðu bein. Þá vèr litum þessar grimmu aðfarir, höfðum vèr engin önnur sköpuð ráð, en vèr fórnuðum grátandi höndum til Seifs. En er risinn hafði etið mągafylli sína á mannaholdi og drukkið óblandaða mjólk þar á ofan, lagðist hann endilangur um þveran hellinn milli kindanna. Þá kom mèr það stórræði í hug, að bregða hinu bitra sverði, er hèkk við hlið mèr, ganga að honum, og leggja því fyrir brjóst honum, þar sem lifrin liggur við þyndina. En mèr datt annað í hug, sem aptraði mèr; það var það, að vèr hefðum þá sjálfir beðið þar vísan bana, þar eð vèr ekki mundum hafa orkað að fœra burt með handafli þann hinn þúnga stein, er hann hafði lagt fyrir hellismunnann. Biðum vèr því svo búnir til þess er lýsa tók, og undum illa hag vorum. En er hin árrisula, rósfingraða Morgungyðja kom í ljós, kveikti hann upp eld, og mjólkaði hið fríða fè, fór hann rètt að öllu, og kom hverju lambi á spena. En er hann hafði lokið búverkum sínum, þá þreif hann enn tvo menn, og bjó þá sèr til matar; og er hann var mettur, rak hann hið feita fè út úr hellinum, en tók áður frá hinn mikla hellustein, og

varð honum ekki mikið fyrir því; lagði hann síðan fyrir aptur, líkt og þá maður leggur lok yfir örvamæli. Risinn blístraði þá hátt, og stökkti hinu feita fè upp til fjalls. Eg var eptir, og bjó það í skapi mèr, að gera honum eitthvað til meins, og leita við að hefna mín, ef Atena vildi mèr sœmdar unna. Kom mèr þá eitt ráð til hugar, sem mèr þótti vænlegast. Hjá einni krónni lá stór kylfa, sem risinn átti, hún var úr viðsmjörsviði og grasgrœn; hafði hann höggvið hana upp og ætlaði að þurka, til að hafa í hendi sèr. Oss virtist, þá vèr litum á kylfuna, sem hún mundi vera eins stór og siglutrè úr stórum tvítugærum byrðingi haffœrum; svo var hún löng og gild, að því er oss leizt til. Eg fór til og hjó svo sem svaraði faðmslöngum bút af kylfunni, fèkk hann fèlögum mínum, og bað þá telgja. þeir slèttu hann, en eg fór til og gjörði hann oddhvassan, tók síðan og sveið broddinn í loganda eldi, fól hann svo í mykju, er þar lá mikil og þykk um allan hellinn, og bjó vel um. Síðan bað eg þá að hlutast um, hver til þess vildi verða með mèr, að fœra staurinn á lopt, og snúa honum í auga risans, þegar sœtur svefn rynni á hann. Nú hlutu fjórir menn, þeir er eg mundi sjálfur til hafa kosið, en eg var sjálfur kjörinn fimmti maður með þeim. Um kvöldið kom hellisbúinn úr haganum með hið lagðfagra fè; hann rak nú þegar hinn feita fènað allan saman inn í hinn víða helli, og skildi ekkert eptir fyrir utan hinn háa hellisgarð, annaðhvort af því hann hefir grunað eitthvað, eða einhver guð hefir boðið honum

það. Síðan tók hann hinn mikla hellustein og lagði fyrir dyrnar, settist svo og mjólkaði ærnar og hinar kumrandi geitur, hafði hann rètt lag á öllu, og kom hverju lambi á spena. En er hann hafði lokið búverkum sínum, þreif hann enn tvo menn, og bjó til matar sèr. Eg gekk þá til risans með skál í hendi, fulla af dökkleitu víni, og sagði við hann: tak við, risi! og drekk vín á eptir mannakjötið, er þú hefir etið; skaltu nú fá að smakka, hvað góður þessi drykkur er, sem skip vort hefir haft að geyma. Annars kom eg með þetta vín þèr til dreypifórnar, í þeirri von, að þú mundir miskuna þig yfir mig, og veita mèr fararbeina heim; en þú lætur sem óður maður, svo að ekki er lengur við vært. Hví mundi nokkur maður úr víðri veröldu vilja hèr eptir koma á þinn fund, þú hinn grimmi seggur! þar sem þú fremur slík vonzkuverk? Svo mælti eg, en hann tók við skálinni, og drakk í botn; þótti honum hinn sæti drykkur ákaflega góður, bað mig um aptur í henni, og sagði: gef mèr enn í skálinni, vinur! og seg mèr nú, hvað þú heitir, skal eg þá gefa þèr þá gestgjöf, sem þèr skal þykja vænt um. Hin kornfrjóva jörð hjá Kyklópum ber vín í stórum berjum, og regnskúrir Seifs láta þau dafna; en þessi drykkur er sem afrás ódáins-feitar og ódáinsvíns. Svo mælti hann, en eg gaf honum aptur hið skæra vín. þrisvar færði eg honum að drekka, og þrisvar drakk hann í botn af heimsku sinni. En er vínið tók að svífa á risann, þá talaði eg til hans blíðum orðum og sagði: spyrðu mig, risi! að mínu alkennda

heiti? eg skal segja þèr satt frá því, en þú gef mèr gestgjöf nokkura, eins og þú hèzt mèr. Nafn mitt er Enginn, og Engin kallar mig móðir mín, og faðir minn og allir vinir mínir. Svo mælti eg, en hann svaraði mèr aptur af grimmum hug: eg skal eta hann Engin síðastan, þegar eg er búinn áður að ljúka við alla förunauta hans; þetta skal vera gestgjöfin þín. Í því hann sagði þetta, valt hann á bak aptur, og datt uppílopt, lá svo og beygði út á hlið sinn digra svíra; greip hann þá svefninn, er sigrar allt; gaus þá vínið upp úr kverkunum, og mannakjöts-bitarnir; en hann var að æla, of-drukkinn af víninu; þá tók eg staurinn og rak hann í eymyrju, unz hann varð brennheitur; hughreysti eg með orðum alla lagsmenn mína, svo enginn skyldi verða ragur og renna. En er viðsmjörsviðar-staurinn, enn þótt hann væri glænýr, var orðinn næsta hvítglóandi, og við sjálft lá, að í honum mundi kvikna, þá tók eg hann úr glóðinni, og bar hann þar að, sem risinn lá; en lagsmenn mínir stóðu umhverfis, og blès guð nú miklu áræði í brjóst oss; þeir tóku viðsmjörsviðar-staurinn, og hleyptu oddmjóa endanum inn í augað, en eg vóg mig upp á efra endann, og hringsneri staurnum. Eins og þegar einhver smiður borar skipatimbur með stórviðarbor, en sveinar hans, sem standa undir niðri, halda í streng beggja vegna, og hringsnúa rennibornum, svo hann hleypur viðstöðulaust: eins tókum vèr hinn oddbrennda staur, og hringsnerum honum í auga risans, var staurinn glóðheitur,

og flaut blóðið upp með honum öllu megin. Hvarmarnir og brýrnar alstiknuðu af svælunni, meðan sjáaldrið brann; sauð þá í augnatóptinni af eldinum. það var viðlíka og þegar járnsmiður herðir stóra bolöxi eða handöxi, og bregður henni í kalt vatn, svo hún suðar hátt við, því það er það, sem gefur járninu hörkuna aptur; eins sauð í auganu, þegar viðsmjörsviðar-staurinn stóð í gegnum það. Risinn öskraði þá ógurlega hátt, svo að glumdi í öllum hellinum; en vèr urðum hræddir og stukkum burtu. Síðan kippti hann staurnum al-löðrandi í blóði út úr auganu, og þeytti honum frá sèr af hendi, því hann þoldi ekki við. Hann kallaði nú hástöfum á þá Kyklópa, sem bjuggu í grennd við hann í hellum, hèr og hvar um fjalla-hæðirnar. En er þeir heyrðu ópið, komu þeir úr sinni átt hver, námu staðar hjá hellinum og spurðu hvað að honum gengi: hvað er þèr svo mjög að angri, Polyfemus! er þú æpir svo hátt á náttarþeli, og heldur vöku fyrir oss? Hvort vill nokkur ræna þig fè þínu að óvilja þínum? eða vill nokkur drepa þig með vèlum eða ofríki? Hinn sterki Polyfemus svaraði þeim inni í hellinum: Enginn drepur mig, góðir vinir! með vèlum, og ekki með ofríki. þeir svöruðu honum með skjótum orðum, og sögðu: fyrst svo er, að þú ert einn, og enginn veitir þèr ofríki, þá sækir þig víst einhver sjúkleikur frá hinum mikla Seifi, og hjá honum verður ekki komizt. Er þèr því bezt að heita á hinn voldugа Posídon, föður þinn, þèr til hjálpar. þannig mæltu þeir, í því þeir gengu burt, en hjarta mitt hló

í mèr, að nafn mitt og ráðsnilli mín skyldi hafa gabbað þá svo. Risinn stundi nú af sárum kvölum, þreifaði fyrir sèr með höndunum, og tók steininn frá dyrunum, settist svo í dyrnar, breiddi út báðar hendurnar, og ætlaði að handsama hvern, sem út gengi með fènu; hefir hann líklega gert sèr í lund, að eg mundi vera svo heimskur. En eg hugsaði mig um, hvað tiltækilegast mundi, ef eg mætti eitthvert ráð hitta til að frelsa fèlaga mína frá dauða og sjálfan mig; beitti eg þá öllum vèlum og allri minni ráðkænsku, með því um lífið var að tefla, því nú var oss mikill háski búinn. það ráð, sem eg hugsaði að bezt mundi duga, var þetta: þar voru þriflegir sauðir, ullarmiklir, fríðir og föngulegir, þeir voru mórauðir; eg tók þrjá og þrjá af þeim, og batt þá saman í kyrrþey með harðsnúnum víðitágum, sem risinn lá á, tröllið það, er af engri sanngirni vissi. Sauðurinn, sem í miðið var, bar einn mann, en hinir tveir gengu sínu megin hvor, og geymdu fèlaga minna; báru svo þrír sauðir hvern mann. Nú var þar einn hrútur, sem var láng-fèlegastur af öllum sauðunum; eg greip ofan í bakið á þessum hrút, vatt mèr undir kvið hans, hèlt mèr fast með báðum höndum í ullarreifið, og hèkk þar svo í bugðu þolinmóður. þannig biðum vèr, þó oss væri óhægt, þar til er lýsa tók.

En er hin árrisula rósfingraða Morgungyðja kom í ljós, ruddust sauðirnir út í hagann, en ærnar, sem voru ómjólkaðar, jörmuðu í kvíunum, því júgrin voru

farin að stálma. Þegar sauðirnir voru staðnir upp, tók eigandinn, þjakaður af sárum kvölum, á bökum þeirra allra; en á því varaði hann sig ekki, heimskinginn, að mennirnir voru bundnir undir kviði hinna loðnu sauða. Síðast sauðanna kjagaði hrúturinn út; var hann þúngur á sèr af reifinu og svo af mèr, með öllu ráðbrugginu, sem í mèr var. Hinn sterki Polyfemus tók á honum og mælti til hans: hvað kemur til, hrússi minn! að þú fer núna síðastur af fènu út úr hellinum? þú ert þó ekki vanur því endrarnær að ganga aptastur af sauðunum; fyrstur ertu vanur að fara út í hagann til að bíta hið blómfagra gras, og skálmar þá stórum; fyrstur ertu vanur að koma til hinna rennandi árstrauma, og fyrstur viltu koma aptur heim á kvíabólið á kvöldin. Nú þar á móti ertu síðastur allra. Víst muntu sakna auga húsbónda þíns, er hinn vondi maður, Enginn, blindaði með aðstoð sinna örmu fèlaga, eptir það hann hafði gjört mig ölvaðan; grunar mig þó, að hann muni enn ei undan ógæfunni sloppinn. Ef þú hefðir hyggju, eins og eg, og gætir mælt við mig og sagt mèr til, hvort hann hefir hlaupið í felur úr krummum mèr, þá skyldi eg slá honum svo niður við, að heilinn úr honum skyldi hrjóta víðs vegar um hellinn, og þá mundi lètta á hjarta mínu þeim kvölum, sem vesalmennið, hann Enginn, hefir bakað mèr. Að því mæltu sleppti hann hrútnum út. En þegar við vorum komnir skammt frá hellinum og garðinum, losaði eg mig fyrst undan hrútnum, og leysti síðan fèlaga mína. Síðan rákum vèr hina hábeinóttu mörv-

uðu sauði af stað í skyndi, og urðum vèr opt að fara fyrir þá, áður vèr komumst til skipsins. Urðu fèlagar vorir fegnir að sjá oss, er undan höfðum sloppið bananum, en hörmuðu hina með kveinstöfum. En eg bandaði þeim með augna-brúnunum, og bannaði þeim að hljóða upp yfir sig, bað eg þá varpa hinum lagðfögru sauðum skyndilega upp í skipið, og sigla yfir hið salta vatn. Gengu þeir þá þegar á skip, og settust á þópturnar, og þegar hver var kominn í rúm sitt, lustu þeir árum hinn gráa sæ. En er eg var kominn svo langt frá landi, sem mál mátti nema, þá talaði eg þessum sáryrðum til risans: þèr varð ekki að því, risi minn! að sá maður væri nein bleyða, sem þú ázt mennina fyrir með ofbeldi í hinum víða helli; og heldur en ekki hafa þèr í koll komið illverk þín, grimmdarseggurinn! er þú sveifst ekki að eta þá menn, sem voru til gistingar í híbýlum þínum, og því hefir Seifur og aðrir guðir hefnzt á þèr. Svo mælti eg, en hann varð við þetta enn afarreiðari; hann reif upp stóran fjallshnúk, og kastaði, og kom niður fyrir framan hið stafnbláa skip; ylgðist sjórinn við, er bjargið kom niður, en apturkast straumöldunnar utan af hafinu bar skipið skjótt til lands, og rak það upp að fjörunni. Eg greip þá langan fork og stjakaði út, en bandaði skipverjum með höfðinu, og bað þá taka til ára og herða sig, svo vèr kæmumst úr þessum háska. Lètu þeir nú fallast á árar, og sóttu róðurinn. En er vèr vorum komnir tvöfalt lengra en áður fram á sundið, þá ætlaði eg að tala til risans, en skipverjar löttu mig þess, hver

úr sínu rúmi, og sögðu við mig með blíðum orðum: hví viltu, ofurhugaði maður! egna þenna tryllta mann? hann sendi oss nú sendingu lengst út á sjó, ok rak skipið aptur til lands, svo vèr hèldum víst að vèr mundum hafa þar bana; og ef hann hefði heyrt einhvern af oss kalla eða tala, þá hefði hann hausbrotið oss, og mölvað skipið með hinu tindótta bjargi; svo langt kastar hann. Þannig mæltu þeir, og gátu þó ei aptrað stórhuga mínum. Talaði eg þá aptur til risans í reiðum hug: ef einhver dauðlegra manna spyr þig, risi! hví svo hafi illa orðið, að þú hafir misst sjónar á auga þínu, þá seg, að Ódysseifur hafi blindað þig, borgabrjótur, Laertesson, er heima á í Ítöku. Svo mælti eg, en hann hljóðaði upp yfir sig, og svaraði: mikil ósköp! sannarlega koma fram á mèr fornar spár. Hèr var ágætur og mikill spámaður, að nafni Telemus Evrymusson; hann var allra manna forspáastur, og sagði Kyklópum spár allt fram á ellidaga. Hann kvað allt þetta mundu síðar fram við mig koma, að eg mundi sjónar missa af völdum Ódysseifs nokkurs, og bjóst eg ávallt við, að hingað mundi koma einhver mikill maður og fríður og vel að þreki búinn, en nú hefir lítilmenni, vesalmenni og þrekleysingur blindað mig, og þó gert mig ölvaðan áður. En heyr nú, Ódysseifur! kom hingað til mín, eg skal veita þèr gestgjafir, og heita á hinn fræga Landaskelfi, að hann greiði för þína, því eg em hans son, og hann er faðir minn; hann mun fá læknað mig, ef hann svo vill, eða enginn ella, hvorki hinna sælu guða nè dauðlegra manna.

Svo mælti hann, en eg svaraði honum og sagði: eg vildi eg væri eins viss um að geta svipt þig önd og lífi, og sent þig til Hadesar heimkynnis, eins og eg er viss um það, að jafnvel Landaskelfir læknar ekki auga þitt. Svo mælti eg, en hann fórnaði höndum til hins stirnda himins, og hèt á hinn volduga Posídon: bláhærði guð! sè það satt, að eg sè þinn son, og þú faðir minn, þá veit mèr það, að Ódysseifur borgabrjótur nái ei heim að komast; en ef honum á auðið verða að sjá vini sína, og komast til síns velbyggða húss og föðurjarðar sinnar, þá gef, að hann missi áður allra förunauta sinna, komist seint heim með illan leik á annara manna fari, og sæki illa að heima. Þannig baðst hann fyrir, og heyrði hinn bláhærði guð bæn hans. Síðan tók hann upp aptur miklu stærri stein, sveiflaði honum í hring, og henti, og tók á heljarafli sínu; kom steinninn skammt fyrir aptan hið stafnbláa skip, og lá við sjálft, að hann lenti í stýrishælnum; hljóp brim í sjóinn, þegar bjargið kom niðr, en aldan hratt skipinu áfram og rak það upp að landi. En er vèr komum til eyjarinnar, þar sem hin önnur þóptusterku skip lágu öll saman, sátu fèlagar vorir grátandi í kringum skipin, og þráðu eptir oss. Og er vèr komum þar, lentum vèr skipinu við sandinn, og stigum á land í fjörunni, tókum sauði risans upp úr hinu rúmgóða skipi, og lögðum til hlutskiptis, svo allir bæru jafnan hlut frá borði. En þegar fènu var skipt, gerðu mínir fagurbrynhosuðu fèlagar mèr það virðíngarmark, að þeir gáfu mer hrútinn einum; fórnfærði eg hann í

fjörunni Seifi Kronussyni, svartskýjaguði, er yfir öllu ræður, og brenndi eg lærleggina. En Seifur hirti ekki um blótið, heldur lagði hug á það, að öll mín þóptusterku skip og mínir dyggu förunautar skyldu tortýnast. Þannig sátum vèr þá allan daginn til sólseturs að veizlu, og höfðum gnógt kjöt og ljúffengt vín. En er sól var runnin og rökkur á komið, lögðum vèr oss til svefns á sjávarströndinni. En er hin árrisula, rósfingraða Morgungyðja kom í ljós, þá eggjaði eg förunauta mína, og bað þá stíga á skip og slá skutfestum. Þeir stigu þegar á skip og settust á þóptурnar, og þegar hver var kominn í rúm sitt, lustu þeir árum hinn gráa sæ. Hèldum vèr nú áfram ferðinni, harmþrúngnir af missi fèlaga vorra, en þó fegnir því, að vèr sluppum úr lífsháskanum.

ORDREGISTER*).

að, *see* at.
aðfarir, *Fl., Hu., Fremgangsmaade.*
aðkomumaður, -manns, *Fl.* -menn, *Ha., Fremmed.*
aðstoð, -ar, *Hu., Bistand.*
af, *Fko., af, fra, om.*
afar-reiður, -reið, -reitt, *To., meget vred.*
afæta, -u, *Fl.* -ur, *Hu., (egentlig Sump, som ikke kan fryse til).* 30^{25} *om Mænd: en som ikke lader sig böie, en som bider fra sig.*
afgera, -geri, -gerði, -gert, *Gjo., forbryde sig.*
afhús, -húss, *Fl.* -hús, *I., Sidehus.*
afl, -s, *Fl.* öfl, *I., Kræfter.*
afla, afla, aflaði, aflat, *forskaffe sig, erhverve sig, tilveiebringe, (med Ej.).*
afráð, -s, *I., Afbræk.*
afrás, -ar, *Hu., Aflöb.*
afreksmaðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha., Helt.*
afrækja, -ræki, -rækti, -rækt, *Gjo., forsömme;* 63^{2} *holde op med.*
aka, ek, ók, ekit, *Gjo., age.*
akarn, -s, *I., Agern.*
akur, -s, *Fl.* akrar, *Ha., Ager.*
akurlendi, -s, *Fl.* -lendi, *I., Agerland, Plöieland.*
al-búinn, -búin, -búit, *To., ganske færdig.*
aldr, -s, *Fl.* aldrar, *Ha., (Alder) Tid.*
aldri, *Bo., aldrig.*
al-kenndur, -kennd, -kennt, *To., som er alle bekjendt, berömt.*
alla-jafna, *Bo., stedse.*
al-löðraudi, *To., heelt besudlet.*
all-bráðum, *Bo., meget hurtig.*
all-fagr, -fögr, -fagrt, *To., ret smuk;* 15^{28} ekki allfögr, *ikke videre smuk.*
all-fjarri, *Bo., temmelig langt borte, vel langt borte.*
all-góðr, -góð, -gott, *To., ret god.*
all-harðr, -hörð, -hart, *To., temmelig voldsom.*
al-ljóss, -ljós, -ljóst, *To., fuldkommen lys;* er al-ljóst var orðit, *da det var blevet ganske lyst (om Morgenen).*
all-lítill, -lítil, -lítið, *To., temmelig lille, ret ubetydelig.*
all-mikill, -mikil, -mikit, *To., ret megen, ret stor.*
all-mjök, *Bo., temmelig meget.*
all-nærri, *Bo., temmelig nær;*

---

*) *Den Bogstavrække, som jeg her fölger, er denne:* a, ö, á, æ, b, d, ð, e, f, g, h, i, í, k, l, m, n, o, ó, œ, p, r, s, t, þ, u, y, ú, ý, v.

eigi allnærri, *ikke saa ganske nær ved.*
allr, öll, allt, *To., al;* allt til hafsins, *lige til Havet;* með öllu, *ganske.*
allra-helzt, *Bo.,* (helzt *höieste Grad af* heldr) *frem for alt, især.*
all-skammr, -skömm, -skammt, *To., ikke ret lang, temmelig kort.*
all-skjótr, -skjót, -skjótt, *To., meget hurtig.*
allskonar, *Bo., alskens, alleslags.*
all-sterkr, -sterk, -sterkt, *To., temmelig stærk;* 23[10] allsterkt hús, *stærkt, solid bygget Huus.*
all-stórr, -stór, -stórt, *To., ret stor.*
all-stórum, *Bo., temmelig vældigen;* 8[23] svelgr all-stórum, *sluger vældige Slurke.*
all-úvænn, -úvæn, -úvænt, *To., temmelig slet.*
almannavegr, -ar, *Fl.* -vegir, *Ha., Alfarvei.*
al-mæltr, -mælt, -mælt, *To., almindelig sagt ell. fortalt;* 36[16] almælt tíðindi, *almindelige Nyheder.*
alsiða, *To., Hu., almindelig vedtagen.*
alsilfur, -s, *uden Fl., allene brugt i den Talemaade:* úr alsilfri, *af puure Sölv.*
al-skipaðr, -skipuð, -skipat, *To., fuld besat.*
al-stikna, -stikna, -stiknaði, -stiknat, *Gjo., brændes ganske, steges.*
al-þingi, -s, *Fl.* -þingi, *I., Alting, almindeligt Ting.*
alvarliga, *Bo., alvorligen.*
ambátt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Slavinde.*
andast, andast, andaðist, andazt, *Gjo. i Lidef., döe.*
andlit, -s, *Fl.* andlit, *I., Ansigt.*
angur, -s, *uden Fl., I., Sorg, Bekymring.*
annaðhvort, *Bo., enten.*
annarr, önnur, annat, *To., anden, den ene.*
annarr-hvorr, önnur-hvor, annat-hvort, *To., den ene af to.*
annarr-tveggja, önnur-tveggja, annat-tveggja, *To.,* =annarr-hvorr.
annars, *Bo., ellers.*
annast, annast, annaðist, annazt, *Gjo. i Lidef., see til, sörge for.*
aptan, aptans, *Fl.* aptnar, *Ha., Aften.*
aptari, *höiere Grad,* aptastur, *höieste Grad (dannet af Biordet* aptr), *den bageste (af to); den sidste i Rækken.*
aptr, *Bo., tilbage, igjen.*
aptra, aptra, aptraði, aptrað, *Gjo., afholde, forhindre.*
aptrkoma, -u, *Hu., Tilbagekomst.*
apturkast, -s, *I., Tilbageslag (—kast), Tilbagefald.*
armr, örm, armt, *To., arm, ussel.*
at, *Bindeo., at, paa det at, for at.*
at, *Fho. 1) med Hensynsf., til, indtil, om:* at kveldi, *om Aftenen. 2) med Ej., hos.*
atfangadagr, -s, *Fl.* -dagar,

Ha., Dagen för Jul, Nytaar, Paaske eller Pintse.
atferli, -s, *uden Fl., Adfærd, Maneer.*
atganga, -göngu, *uden Fl., Hu., Angreb, Anfald.*
atkoma, -u, *Hu., Ankomst, Tilkomst.*
atlaga, -lögu, *Fl.* -lögur, *Hu., Angreb (i Söslag).*
at-róðr, -s, *uden Fl., Angreb til Sös. — 2)* 42[1], *det at roe hen til et Sted.*
atsókn, -ar, *Hu., Angreb.*
auð-gerður, -gerð, -gert, *To., let at gjöre; for det meste i Talemaaden:* þat er auðgert, *det er let at gjöre.*
auðigr, auðig, auðigt, *To., rig, formuende.*
auðit, *dannet som I. af en Tf., bestemt af Skjæbnen (jævnf. Dansk: Öde);* þess verðr auðit, *det hændes, det lykkes;* honum varð þess auðit, *det lykkedes ham.*
auð-sènn, -sèn, -sèt, *Tf., som er let at see; mest i Intetkjönnet:* þat er auðsèt, *det er let at see.*
auðveldliga, *Bo., letteligen, uden Vanskelighed.*
auð-vitaðr, -(vituð), -vitað, *Fho., let at begribe, öiensynlig; mest i Talemaaden:* þat er auðvitað, *det forstaaer sig.*
auga, auga, *Fl.* augu, *I., Öie.*
auga-brún, -ar, *Fl.* augna-brýr, *Hu., Öienbryn.*
augna-tópt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Öiehule.*
auka, eyk, jók, aukit, *Gjo., foröge, formere, forstörre.*
ausa, eys, jós, ausit, *Gjo., öse, pompe Vand ud af et Skib.*
austr, -s, *uden Fl., Öst 2) som Bo., öster, imod Öst.*
austr, -ar, *Fl.* austrar, *Ha., Ösen, Ösning. 2) Vand som kommer ind i et Skib.*
austr-land, -s, *mest i Fl.* -lönd, *Landene östen for Östersöen.*
austr-vegr, -vegs, *uden Fl., Österleden.*

öðruvíss, *Bo., anderledes.*
öl, -s, *Fl.* öl, *I., Öl; berusende Drik.*
ölboga-bót, -ar, *Fl.* -bœtr, *Hu., Fordybningen inden paa Armen i Albueböjningen.*
ölvaður, ölvuð, ölvað, *To., drukken, beruset, beskjenket.*
önd, andar, *Fl.* andir, *Hu., Aand, Sjel.*
öndvegi, -s, *Fl.* öndvegi, *I., (Höisæde) det ypperste Sæde ved Bordet.*
öndverðr, öndverð, öndvert, *To., egenl. den modvendende, lige overfor staaende; om Tiden: det nærmeste, förste;* öndverðan vetr, *tidlig om Vinteren.*
ör, örvar, *Fl.* örvar, *Hu., Piil.*
ör-skreiður, -skreið, -skreitt, *To., (om Skibe) hurtig löbende, som seiler hurtigt.*
öruggr, örugg, öruggt, *To., uden Frygt, som ikke frygter.*
örva-mælir, -mælis, *Fl.* -mælar, *Ha., Pilekogger.*
örvahönd, -handar, *uden Fl., (Keithaand), som Binavn: keithaandet.*

ör-vænt, *To. i I., det hvorom intet Haab er.*
öskra, öskra, öskraði, öskrat, *Gjo., bröle, vraale..*
ösp, aspar, *Fl.* aspir, *Hu., Æspetræ.*
öx, öxar, *Fl.* öxar, *Hu., Öxe.*
öxar-hamarr, -hamars, *Fl.* -hamrar, *Ha., Öxehammer.*
öxl, axlar, *Fl.* axlir, *Hu., Axel, Skulder.*

á, *Fho., der styrer Hensynsformen og Gjenstandsformen, paa.*
á, ær, *Fl.* ær, *Hu., Hunfaar, (see* ær).
á, ái, áði, áð, *Gjo., bede, gjöre Ophold paa Reiser.*
á, ár, *Fl.* ár, *Hu., Aa, Flod.*
áðr, *Bo., för, i Forveien.*
áeggjan, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Tilskyndelse.*
á-fengr, -feng, -fengt, *To., stærk, berusende.*
áfram, *Bo., fremad, forover.*
ágæti, -s, *Fl.* ágæti, *I., Berömmelse.* — 52^{24}, *Ypperlighed, Magt.*
ágætr, -gæt, -gætt, *To., fortræffelig.* — 29^{5} *berömt.*
á-girnast, -girnist, -girntist, -girnzt, *Gjo., tragte efter, hige efter.*
áheit, -s, *Fl.* áheit, *I., Löfter til Guderne, Guders Paakaldelse.*
áheyrn, -ar, *uden Fl., Hu., Paahör.*
áhlaup, -s, *Fl.* áhlaup, *I., Angreb, Overfald.*
ákafi, -kafa, *uden Fl., Iver.*
ákafliga, *Bo., ivrigen.* — *2) meget, særdeles;* ákafliga stórr, *særdeles stor.*
ákafr, áköf, ákaft, *To., ivrig.*
ákall, -s, *uden Fl., Paakalden, Tilraab, Tiltale.*
ákveðinn, -kveðin, -kveðit, *Tf., bestemt, berammet.*
álar-endi, -enda, *Fl.* -endar, *Ha., Ende paa en Öl, eller Læderrem.*
áliðinn, -liðin, -liðit, *Tf., (om Tiden) næsten forlöben;* at áliðnum degi, *da Dagen heldede.*
ámæla, -mæli, -mælti, -mælt, *Gjo., dadle, bebreide, skjænde paa.*
ámæli, -s, *I., Bebreidelse, Dadlen.*
án, *Fho. (med H. og E.), uden.*
ár, -ar, *Fl.* -ar, *Hu., Aare (til at roe med).*
áræði, -s, *uden Fl., Mod, Dristighed.*
árbót, -ar, *Hu., Forögelse i Velstand, Bekvemmelighed.*
ár-risull, -risul, -risult, *To., som staaer tidlig op om Morgenen.*
árs-gróði, -gróða, *Ha., (Aarsgröde), Afgröde.*
ár-straumur, -straums, *Fl.* -straumar, *Ha., Flodström, Flod, Flodvand.*
ásáttr, -sátt, -sátt, *To., enig om.*
áskoran, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Opfordring.*
ásmegin, -s, *uden Fl., I., guddommelig Kraft.*
áss, áss, *Fl.* æsir, ása, *Ha., As (Benævnelse paa de gamle nordiske Guder).*
átala, átölu, *(mest i) Fl.* átölur,

Hu., Bebreidelse, Irettesættelse.
átján, *Talo., atten.*
átt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Kant, Verdenskant.*
átta, *Talo., otte.*
átti, átta, átta, *Talo., ottende.*
ávallt, *Bo., stedse, hele Tiden.*
áverki, áverka, *Fl.* áverkar, *Ha., Saar, Hug, Slag.*

æ, *Bo., stedse.*
æðru-orð, -s, *Fl.* -orð, *I., Klage, Jamren.*
æfi, *uden Böin., uden Fl., Levetid.*
ægis-skjaldi, -skjalda, *uden Fl., Ha., et af Sevs Tilnavne* (*αἰγίοχος*).
æla, æli, ældi, ælt, *Gjo., spye, kaste op.*
ær, ær, *Fl.* ær, *Hu.,* (*en anden Form er* á) *Hunfaar.*
ætla, ætla, ætlaði, ætlat, *Gjo., agte, have i Sinde, beslutte;* at ætlast fyrir, *foresætte sig.* 9[15] mun sá mestr ætlaðr, *er den bestemt störst.* — 2) *troe, mene.*
ætlan, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Mening.* — 2) *Bestemmelse;* hafa ætlan á um ferðina, *lægge Plan til Reisen.*

baggi, bagga, *Fl.* baggar, *Ha., Bylt.*
bak, -s, *Fl.* bök, *I., Bag, Ryg.* 20[18] á bak jólunum, *efter Jul.*
baka, baka, bakaði, bakat, *Gjo., forvolde.*
bana-högg, -s, *uden Fl., I. Banehug, Banesaar.*
bana-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha., Banemand.*
banda, banda, bandaði, bandat, *Gjo., vinke, give Tegn.*
bandingi, bandingja, *Fl.* bandingjar, *Ha., Fange.*
bani, bana, *uden Fl., Ha., Bane, Död.* — 2) *med Fl.* -ar, *Banemand.*
banna, banna, bannaði, bannat, *Gjo., forbyde.*
bardagi, -daga, -dagar, *Ha., Slag, Feldtslag.*
barn, -s, *Fl.* börn, *I., Barn.*
batna, batna, batnaði, batnat, *Gjo., bedres, bedre sig. For det meste med H.:* bónda-dóttur var batnat, *var kommen sig.*
báðir, báðar, bæði, *Sto. i Fl., begge.*
bára, báru, *Fl.* bárur, *Hu., Bölge, Vove.*
bátr, báts, *Fl.* bátar, *Ha., Baad, Skibsbaad.*
bein, -s, *Fl.* bein, *I., Been.*
beini, beina, *uden Fl., Ha., Opvartning for Reisende.*
beinn, bein, beint, *To., lige, snorlige.*
beit, -ar, *uden Fl., Græsgang;* halda á beit, *lade græsse.*
beita, beiti, beitti, beitt, *Gjo., anvende, bruge.*
bekkr, bekkjar, *Fl.* bekkir, *Ha., Bænk.*
belgur, belgjar, *Fl.* belgir, *Ha., Bælg.*
ber, -s, *Fl.* ber, *I., Bær.*
bera, ber, bar, borit, *Gjo., bære, före. Upersonl. med G. drive;* bar þá austr, *drev de öster paa.* — 2) *bære* (*Frugter*). — 3) bera til,

hænde sig; 81[16] at þat beri til skilnaðar okkars, *at det bliver Aarsagen til vor Skilsmisse.* 34[4] berast at, *komme paa.* 15[20] ef þèr berist þetta fyrir, *hvis I opföre eder saaledes imod hverandre.* — 4) 74[16] bera upp, *tale om, foreslaae. Tillægsf.* berandi, *til at bære, som kan bæres;* 9[10] berandi borð á horninu, *Hornet kun saa fuldt, at man kunde bære det uden at spilde.*

bergja, bergi, bergði, bergt, *Gjo., smage paa.*

berja, ber, barði, barit, *Gjo., slaae. I Lideformen:* berjast, *slaaes, kæmpe.*

berserkr, berserkjar, *Fl.* berserkir, *Ha., Kjæmpe, Berserk.*

berserks-gangr, -gangs, *uden Fl., Ha., Berserkegang.*

betri, betri, betra, *höiere Grad af* góðr.

beygja, beygi, beygði, beygt, *Gjo., böie, krumme.*

biðja, bið, bað, beðit, *Gjo., bede, önske;* biðja konu, *beile til, frie til.* biðjast fyrir, *bede til Guderne.*

bil, -s, *Fl.* bil, *I., (egentlig: Mellemrum), Öieblik;* í því bili, *i det Oieblik.*

bila, bila, bilaði, bilat, *Gjo., svigte.*

bilt, *formet som I. af et To., og bruges kun i den Talemaade:* verða bilt við, *blive overrasket, besippet.*

binda, bind, batt, bundit, *Gjo., binde, forbinde (Saar).*

birta, birti, birti, birt, *Gjo., bekjendtgjöre, vise.*

biskup, -s, *Fl.* -ar, *Ha., Biskop.*

biskups-dómr, -dóms, *Fl.* -dómar, *Ha., Bispeembede, Bispedömme.*

biskups-veldi, -s, *Fl.* -veldi, *I., Bispedömme.*

biti, bita, *Fl.* bitar, *Ha., Bid, Mundfuld.*

bitur, bitur, biturt, *To., skarp, hvas.*

bíða, bíð, beið, beðit, *Gjo. med Ej., bie, vente.* — 2) *med G., lide, taale;* bíða elli, *blive gammel;* bíða úsigr, *lide Nederlag.*

bíta, bít, beit, bitið, *Gjo., bide.*

bjarg, -s, *Fl.* björg, *I., Klippe, stor Steen.*

bjarga, bjarga *og* berg, bjargaði *og* barg, bjargat *og* borgit, *Gjo., bjerge, redde.*

bjartr, björt, bjart, *To., lys, klar.*

bjóða, býð, bauð, boðit, *Gjo., byde, indbyde, tilbyde.* 9[21]: býðr upp hornit, *giver Hornet fra sig.*

bjúgur, bjúg, bjúgt, *To., krum, kroget.*

blöskra, blöskra, blöskraði, blöskrat, *Gjo., forskrækkes, forvirres ved Frygt.*

bláhærður, *To., blaahaaret, et af Posidons Tilnavne* (κυανοχαῖτης).

blár, blá, blátt, *To., blaa.*

blása, blæs, blès, blásit, *Gjo., blæse, aande;* blásandi byr, *god Vind, Medbör.*

bleyða, bleyðu, *Fl.* bleyður, *Hu., feig Usling.*

blinda, blinda, blindaði, blindat, *Gjo., blinde, gjöre blind.*

blíðr, blíð, blítt, *To., blid, venlig.*
blístra, blístra, blístraði, blístrað, *Gjo., flöite, pibe.*
blóðigr, blóðig, blóðigt, *To., blodig, bestænket med Blod.*
blóðrefill, -refils, *Fl.* -reflar, *Ha., Klingespids.*
blómfagur, -fögur, -fagurt, *To., med smukke Blomster.*
blót, -s, *Fl.* blót, *I., Offer til hedenske Guder.*
blóta, blóta, blótaði, blótað, *Gjo., offre til hedenske Guder.*
blótskapr, -skapar, *uden Fl., Ha., hedensk Gudsdyrkelse.*
boð, -s, *Fl.* boð, *I., Tilbud.* — 2) *Gilde, Gjestebud.*
bogi, boga, *Fl.* bogar, *Ha., Bue.*
bol-öxi, -axar, *Fl.* -axir, *Hu., Bulöxe.*
bora, bora, boraði, borat, *Gjo., bore.*
borð, -s, *Fl.* borð, *I., Bord.* 2) *Skibsbord;* at ganga fyrir borð, *springe over Bord.* 3) *Rum;* berandi borð, *see under* bera.
borg, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Borg, Fæstning.*
borga-brjótur, -brjóts, *Ha., Borg-Forstyrrer, Ulyssis Tilnavn* (πτολιπόρθιος).
borghlið, -s, *Fl.* -hlið, *I., Borgport, Stadsport.*
botn, -s, *Fl.* -ar, *Ha., Bund;* drakk í botn, *drak ud til Bunds.* — 2) *Det inderste af en Fjord eller Vig.*
ból, -s, *Fl.* ból, *I., Gaard paa Landet* (*Boel*).
bónda-dóttir, -dóttur, *Fl.* -dœtr, *Hu., Bondedatter, Husbondens Datter.*
bónda-múgr, -múgs, *uden Fl. Ha., Bonde-Hob.*
bót, -ar, *Fl.* bœtr, *Hu., Böder.*
bœn, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Bön.*
bœnar-orð, -s, *Fl.* -orð, *I., Bön.*
bœr, bœjar, *Fl.* bœir, *Ha., Gaard, Bondegaard.* — 2) *By, Stad.*
bœta, bœti, bœtti, bœtt, *Gjo., forbedre.*
bragð, -s, *Fl.* brögð, *I., kunstige Bevægelser i Brydning.*
braka, braka, brakaði, brakat, *Gjo., brage, knage.*
braut *og* brautu, *Bo., bort, borte.*
bráða-bugr, -bugs, *uden Fl., Ha.;* gjöra bráða-bug at, *haste med.*
bráðr, bráð, brátt, *To., hurtig, hastig;* vonum bráðara, *ret snart* (*egentlig: hurtigere end man kunde vente*).
bregða, bregð, brá, brugðit, *Gjo., vikle;* hefir strengrinn brugðizt of fœtr honum. 2) *svinge;* brá á lopt, *svingede* (*Mjölnir*); bregða sverði, *trække blank;* bregða fyrir höggin, *afparere;* bregða sundr fótunum, *svinge ud med Benene;* bregða í vatn, *stikke ned i Vand.* — 3) *bevæge sig hurtig;* bregða við, *berede sig hurtig.* — 4) *forandre, svigte;* þeir sögðust eigi ætla þessu at bregða, *de forsikkrede at de ikke vilde forandre denne Aftale;* munu þær eigi bregðast mèr, *de vil ikke svigte mig.*
breiða, breiði, breiddi, breitt,

Gjo., *udbrede;* breiðast, *udbrede sig.*
breiðr, breið, breitt, *To.*, *bred.*
brekka, brekku, *Fl.* brekkur, *Hu.*, *Brink*, *Bakke.*
brenna, brenni, brenndi, brennt, *Gjo.*, *brænde*, *opbrænde.*
brenna, brennu, *Fl.* brennur, *Hu.*, *Brand*, *Ildebrand.*
brenn-heitur, -heit, -heitt, *To.*, *brændende hed.*
brennu-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Brandstifter*, *Mordbrænder; saaledes kaldtes de, som brændte Njál inde.*
brezkr, brezk, brezkt, *To.*, *som er fra Bretland*, *brittisk.*
brim, -s, *Fl.* brim, *I.*, *Brænding.*
bringa, bringu, *Fl.* bringur, *Hu.*, *Bringe*, *Bryst.*
brjóst, -s, *Fl.* brjóst, *I.*, *Bryst.*
brjóta, brýt, braut, brotið, *Gjo.*, *bryde*, *brække*, *nedrive;* brjóta upp vopn sín, *fremtage sine Vaaben.*
broddr, brodds, *Fl.* broddar, *Ha.*, *Braad*, *Spids.*
brotna, brotna, brotnaði, brotnat, *Gjo.*, *brækkes*, *sönderbrydes.*
brott, *Bo.*, *bort*, *borte.*
bróðir, bróður, *Fl.* brœðr, *Ha.*, *Broder.*
brók, -ar, *Fl.* brœkr, *Hu.*, *Beenklæder.*
brynja, brynju, *Fl.* brynjur, *Hu.*, *Brynje*, *Harnisk.*
brún, -ar, *Fl.* brýnn (brýr), *Hu.*, *Öienbryn.*
brúnölfi, *To.*, *som trækker Öienbrynene sammen.*
bugða, bugðu, *Fl.* bugður, *Hu.*, *Bugt*, *Krumning.*
bugr, bugs, *Fl.* bugar, *Ha.*, *Böien*, *Krumning;* gjöra bug á fylkingu, *bringe Slagordenen til at vige.*
burt *og* burtu, *Bo.*, *bort*, *borte.*
bygg, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Byg.*
byggð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Böigd*, *beboede Steder;* þar var byggð mikil, *der var et stort Böigdelav.*
byggilegur, -leg, -legt, *To.*, *beboelig.*
byggja, byggi, byggði, byggt, *Gjo.*, *bygge.* — 2) *beboe.*
byrði, byrðar, *Fl.* byrðar, *Hu.*, *Byrde*, *det man bærer eller kan bære.*
byrðingr, byrðings, *Fl.* byrðingar, *Ha.*, *Transport-Skib.*
byrgja, byrgi, byrgði, byrgt, *Gjo.*, *indelukke.*
byrja, byrja, byrjaði, byrjat, *Gjo.*, *begynde.*
byrr, byrjar, *Fl.* byrir, *Ha.*, *Bör*, *Medvind.*
bytta, byttu, *Fl.* byttur, *Hu.*, *Bötte*, *Kar.*
byttu-austr, -austrar, *Ha.*, *Ösen med Bötter.*
bú, bús, *Fl.* bú, *I.*, *Gaard paa Landet*, *Landbrug.*
búa, bý, bjó, búit, *Gjo.*, *boe*, *have Ophold.* — 2) *gjöre færdig*, *udruste*, *lave;* búa um, *berede Leje;* við meiðingum var búit, *der var Fare for Beskadigelser.* — 3) sverð búit, *et smukt udstyret Sværd.* — 4) búast við (102[20]), *belave sig paa.*
búanda-tala, -tölu, *uden Fl.*, *Hu.:* vera í búanda tölu, *være i Böndernes Tal*, *henregnes til Bondestanden.*

búandi, búanda, *Fl.* búendr, *Ha., Bonde, Husbond.*
búinn, búin, búit, *To., færdig, udrustet; jævnf.* búa.
búningr, búnings, *Fl.* búningar, *Ha., Klædedragt, Klædning.*
bútur, búts, *Fl.* bútar, *Ha., Træstump.*
búverk, *Fl., I., de daglige Sysler i Huusholdningen, især ved Madlavning.*
býr, býjar, *Fl.* býir, *Ha., By, Stad.*
býsn, *Fl., I., Under, Vidunder.*

dafna, dafna, dafnaði, dafnat, *Gjo., trives.*
daga, dagar, dagaði, dagat, *upers. Gjo., dages.*
dagan, -ar, *uden Fl., Hu., Dagbrækning, Daggry.*
dag-fätt, *To., som alene bruges i I. med H. i Talemaaden:* verða dagfätt, *overrumples af Mörket.*
dagr, dags, *Fl.* dagar, *Ha., Dag.*
dag-verðr, -verðar, *Fl.* -verðir, *Ha., Davre.*
dallur, dalls, *Fl.* dallar, *Ha., Bötte.*
dalr, dals, *Fl.* dalir, *Ha., Dal.*
danskr, dönsk, danskt, *To., dansk.*
dauð-drukkinn, -drukkin, -drukkit, *To., ganske beruset.*
dauði, dauða, *uden Fl., Ha., Död.*
dauðlegur, -leg, -legt, *To., dödelig.*
dauðr, dauð, dautt, *To., död.*
daufheyrast, -heyrist, -heyrðist, -heyrzt, *Gjo. i Lidef., blive tunghör;* hún daufheyrist við bæn jarls, *hun ændser ikke Jarlens Bön.*
dökk-leitur, -leit, -leitt, *To., mörkladen.*
dökkr, dökk, dökkt, *To., mörk, sort.*
dæll, dæl, dælt, *To., god at komme til rette med.*
dælu-austr, -austrar, *Ha., Pompning.*
deild, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Del, Deling.*
deili, *Fl., I., Særkjende;* vita deili á, *kjende;* segja deili á, *beskrive, forklare.*
detta, dett, datt, dottið, *Gjo., falde;* mèr datt í hug, *det faldt mig ind.*
deyja, dey, dó, dáit, *Gjo., döe.*
digr, digr, digrt, *To., tyk, med Hensyn til Omfang.*
dimmr, dimm, dimmt, *To., mörk.*
dirfð, -ar, *uden Fl., Hu., Dristighed.*
djúpr, djúp, djúpt, *To., dyb.*
dóttir, dóttur, *Fl.* dætr, *Hu., Datter.*
dœgr, -s, *Fl.* dœgr, *I., halvt Dögn, 12 Timers Tid.*
dœl, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., en liden Dal.*
draga, dreg, dróg, dregit, *Gjo., drage, trække;* draga undan, *udsætte.*
draumr, draums, *Fl.* draumar, *Ha., Dröm.* 35² vöknuðu eigi við góðan draum, *vaagnede ved en slet Dröm (bleve ubehagelig overraskede).*
drekka, drekk, drakk, drukkit, *Gjo., drikke.*

drengiliga, *Bo.*, *mandigen*, *kjækt.*
drengr, drengs, *Fl.* drengir, *Ha.*, *Mand af Mod.*
dreng-skapr, -skapar, *uden Fl.*, *Mod og mandig Tænkemaade.*
drepa, drep, drap, drepit, *Gjo.*, *dræbe*; drap hljóð úr honum, *han blev taus.* — 2) *slaae;* drepa á dyr, *banke paa Dören.*
dreypifórn, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Drikoffer.*
drífa, dríf, dreif, drifit, *Gjo.*, *drive*, *stimle sammen.*
drottins-sviki, -svika, *Fl.* -svikar, *Ha.*, *Forræder*, *en som forraader sin Herre.*
drykkja, drykkju, *Fl.* drykkjur, *Hu.*, *Drikken*, *Drikkegilde.*
drykkjar-ker, -s, *Fl.* -ker, *I.*, *Drikkekar.*
drykkju-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Dranker.*
drykkr, drykkjar, *Fl.* drykkir, *Ha.*, *Drik.*
duga, dugi, dugði, *Gjo.*, *hjelpe;* dugi nú hverr sem má, *lad nu Enhver gjöre hvad han kan.*
duna, dunar, dunaði, dunat, *upersonl. Gjo.*, *dundre.*
dyggur, dygg, dyggt, *To.*, *tro.*
dylja, dyl, duldi, dulit, *Gjo.*, *dölge*, *fordölge*, *skjule.*
dynkur, dynkjar, *Fl.* dynkir, *Ha.*, *Knald.*
dyr, *Fl.*, *Hu.* og *I.*, *Dör* (*Aabningen*).
dysja, dysja, dysjaði, dysjat, *Gjo.*, *begrave*, *nedgrave.*
dýr, -s, *Fl.* dýr, *I.*, *et Dyr.*
ýdr-ligr, -lig, -ligt, *To.*, *prægtig*, *pragtfuld*, *herlig.*
dvöl, dvalar, *Fl.* dvalir, *Hu.*, *Ophold*, *Töven.*
dvelja, dvel, dvaldi, dvalit, *Gjo.*, *dvæle*, *töve*, *opholde sig;* dvelja ferðinni, *udsætte Reisen;* honum dvelst aptrkoman, *han nöler med at komme tilbage.*

efla, efli, efldi, eflt, *Gjo.*, *understötte*, *forstærke.*
efna, efni, efndi, efnt, *Gjo.*, *holde sit Löfte.*
efni, -s, *Fl.* efni, *I.*, *Æmne*, *Materialier.*
efniligr, -lig, -ligt, *To.*, *haabefuld.*
efri, efra, *höjere Grad*, *To.*, *hvortil ingen förste Grad findes: höiere oppe*, *övre. Deraf höieste Grad:* efstr, efst, efst, *höiest*, *överst.*
eg, *see* ek.
eggja, eggja, eggjaði, eggjat, *Gjo.*, *opmuntre*, *tilskynde.*
egna, egni, egndi, egnt, *Gjo.*, *opirre*, *tirre.*
ei, = eigi.
eiga, eigu, *Fl.* eigur, *Hu.*, *Eiendom.*
eiga, á, átti, átt, *Gjo.*, *eie*, *besidde;* eiga undir sèr, *formaae;* eiga um at tala, *have en Gjenstand til Omtale*, *tale om;* eiga vígsmál, *være lovlig Sagsöger i en Drabssag.* — 2) *at burde;* vildi ekki starfa þat, sem hann átti at skipi at gjöra, *vilde ikke arbeide hvad han burde*, *paa Skibet.*
eigi, *Bo.*, *ei*, *ikke.*

eign, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Eiendom.*
eigna, eigna, eignaði, eignat, *Gjo.*, *tilskrive, tillægge.*
eik, -ar, *Fl.* eikr, *Hu.*, *Egetræ; Træ, som staaer paa Roden.*
ein-hlítr, -hlít, -hlítt, *Gjo.*, *som kan hjelpe sig selv, som ikke behöver andres Bistand.*
einkum, *Bo.*, *fornemmeligen, i Særdeleshed.*
ein-mani, -mana, *To.*, *alene, uden Fölge eller Venner.*
einn, ein, eitt, *Talord*, *een; alene.*
einn-hverr, -hver, -hvert, *een, nogen.*
ein-sær, -sæ, -sætt, *To.*, *klar, öiensynlig.*
einskipi, -skipa, *To.*, *som har blot eet Skib.*
ein-stakur, -stök, -stakt, *To.*, *som staaer for sig, ene staaende.*
eira, eiri, eirði, eirt, *Gjo.*, *lade i Fred, skaane;* eira engu, *skaane Intet.*
ek, *Sto.*, *jeg.*
él, -s, *Fl.* él, *I.*, *Byge.*
elding, -ar, *Fl.* -ar, *Hu.*, *Lynild.*
eldr, elds, *Fl.* eldar, *Ha.*, *Ild.*
eljan-leysi, -s, *uden Fl.*, *Utaalmodighed, Ustadighed.*
ella, *Bo.*, *ellers.*
ellefu, *Talord*, *elleve.*
elli, *kun i Et.*, *uböieligt*, *Hu.*, *Alderdom.*
ellidagar, *Fl.*, *Ha.*, *Alderdom, höi Alder.*
elta, elti, elti, elt, *Gjo.*, *forfölge;* hafa eltan úr ríki, *have jaget ud af Riget.*

en, *Bindeo.*, *men.*
en, *Bindeo.*, *heller end.*
enda, endi, enti, ent, *Gjo.*, *udföre et Löfte.* — 2) *i Lidef.* endast: *være tilstrækkelig, strække til.*
enda, *Bindeo.*, *men — ogsaa;* enda skal ek ekki, *men jeg skal heller ikke.*
endi (endir), enda, *Fl.* endar, *Ha.*, *Ende; Slutning.*
endi-langr, -löng, -langt, *To.*, *langs over eller igjennem;* fyrir endi-langan Norvég, *fra (over) hele Norge.* — 2) *henstrakt i sin hele Længde;* lagðist endi-langr, *strakte sig hen saa lang han var.*
endir, *see* endi.
endrarnær, *Bo.*, *ellers, paa andre Tider.*
engjar, *Fl.*, *Hu.*, *Enge, Græsmarker.*
enn, *Bo.*, *endnu.*
eptir, *Fho.*, *bagefter, tilbage;* lèt hann þar eptir hafra, *lod han Bukke(ne) blive der tilbage.* — 2) *efter, overeensstemmende med;* eptir því sem þú vildir, *efter din Villie.*
eptir-reið, -ar, *Hu.*, *Riden bagefter, Forfölgelse til Hest.*
eptri, eptri, eptra, *höiere Grad uden tilsvarende förste Grad* (*af* aptr): *bagest af to.*
er, *Sto.*, *som.*
er, *Bindeo.*, *da, naar.*
erfi, -s, *I.*, *Arveöl, Begravelsesgilde.*
erfiði, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Arbeide, Möisommeligheder.*
erfiðr, erfið, erfitt, *To.*, *möisom, besværlig.*

erindi, -s, *Fl.* erindi, *I.*, *Ærende, jævnf.* eyrindi.
erkibiskups-stóll, -stóls, *Fl.* -stólar, *Ha.*, *Erkebispesæde.*
eta, et, át, etið, *Gjo.*, *æde, spise.*
etja, et, atti, att, *Gjo.*, *sætte frem, drive frem, hidse.*
ey, -jar, *Fl.* -jar, *Hu.*, *Ö.* (*jævnf.* eyja).
eyði, *I.*, *i Talemaaden:* leggja í eyði, *lægge i Öde, ödelægge.*
eygja, eygi, eygði, eygt, *Gjo.*, *öine.*
eyja, eyju, *Hu.*, *Ö* (*jævnf.* ey).
eyjar-skeggi, -skeggja, *Fl.* skeggjar, *Ha.*, *Öbo.*
eykt, -ar, *Fl.* ir, *Hu.*, *Ögt, Tidsrum af 3 Timer* (*især fra Kl.* $1\frac{1}{2}$—$4\frac{1}{2}$ *e. m.*); er tók út eyktina, *dengang Ögten hældede, henimod Klokken 4.*
ey-myrja, -myrju, *Hu.*, *Æmmer, gloende Aske.*
eyrindi, -s, *Fl.* eyrindi, *I.*, *Hverv, Ærende, Forretning;* reka eyrindi, *udföre et Hverv.* — 2) *Aandedræt;* er hann þraut eyrindit, *da han ikke længere kunde taale at holde Aandedrættet tilbage; jævnf.* erindi.
eyrindis-lok, *Fl.*, *I.*, *Udfaldet af et Hverv.*
eyrir, eyris, *Fl.* aurar, *Ha.*, *Unse i Vægt.*
eystri, eystra, *To.*, *höiere Grad uden tilsvarende förste Grad: östligere.*

faðms-langr, -löng, -langt, *To.*, *af en Favns Længde.*
fagna, fagna, fagnaði, fagnat, *Gjo.*, *glædes, blive glad; modtage med Glæde;* spyrr, hverjum hann fagnaði svo alvarliga, *spörger hvem han modtog med en saa overvættes Glæde.*
fagnaðr, fagnaðar, *uden Fl.*, *Ha.*, *Glæde.* — 2) *festlig Modtagelse, Beværtning.*
fagr, fögr, fagrt, *To.*, *fager, smuk.*
fagur-bryn-hosaðr, *To.*, *med fagre Beenskinner* (*Achæernes Tilnavn:* εὐκνήμις).
fall, -s, *Fl.* föll, *I.*, *Fald.*
falla, fell, fèll, fallit, *Gjo.*, *falde.*
fang, -s, *Fl.* föng, *I.*, *Tag,* (*Bryden, Kamp*). —2) *Leilighed.* — 3) *Gods.*
fanga-ráð, -s, *I.*, *Raad, Udvei.*
far, -s, *Fl.*, för, *I.*, *Skib, Skibsleilighed.*
far, -s, *Fl.* för, *I.*, *Spor;* at fornu fari, *tilforn.*
fara, fer, fór, farit, *Gjo.*, *fare, reise, skride til en Handling;* fara úsæmd, *blive til Skamme;* fara með, *behandle;* fara með úspektir, *gjöre Uroligheder;* honum hefir bezt farit, *han har opfört sig bedst.* — fara af klæðum, *tage Klæderne af.* — farinn: á förnum vegi, *paa Reisen, underveis;* voru farnir mennirnir mjök, *vare meget udmattede.*
farar-beini, -beina, *Ha.*, *Gjestfriheds Tjenester, som ydes Reisende.*
farar-efni, *Fl.*, *I.*, *Reisepenge.*
far-vegur, -vegar, *Fl.* -vegir, *Ha.*, *Vei* (*egentl. Flodleie*).

fastmæli, *Fl.*, *I.*, *fast, bestemt Aftale;* binda með fastmælum, *gjöre en bestemt, fast Aftale.*
fastr, föst, fast, *To., fast.*
fata-búr, -s, *Fl.* -búr, *I.*, *Magazinhuus, Fadebuur.*
föður-faðir, -föður, *Fl.* -feðr, *Ha.*, *Farfader.*
föður-jörð, -jarðar, *Fl.*, -jarðir, *Hu.*, *Fædreland.*
föngu-legur, -leg, -legt, *To.*, *anseelig, udmærket af Væxt og Skjönhed.*
för, farar, *Fl.* farir, *Hu.*, *Reise;* hann átti skip í förum, *han eiede et Skib, som gik paa Handelsreiser.* — Tólf skip voru í för minni, *jeg havde 12 Skibe med.*
föru-nautr, -nautar, *Fl.* -nautar, *Ha.*, *Reisekammerat.*
föru-neyti, -s, *uden Fl.*, *Fölge, Fölgeskab.*
fä, fæ, fékk, fengit, *Gjo.*, *faae, erholde;* fá náttstað, *erholde Natteleie.* — 2) *formaae;* fékk eigi upp lokit, *kunde ikke lukke op;* einhvern þann, er Útgarða-Loki fær til, *en eller anden, som U. kunde formaae dertil;* fékkst þat eigi af þeim, *de var ikke at formaae dertil.* — 3) *virke paa;* fær á þá drykkrinn, *Drikken stiger dem i Hovedet.* — 4) *give, overrække;* fær Þór í hönd, *overrækker Thor.* — 5) *give sig af med, kæmpe imod;* fáist Þórr við hana, *lad Thor pröve Kræfter med hende.*
fá-mennr, -menn, -mennt, *To.*, *som har faa omkring sig;* vér áttum heldr fámennt áðr, *för vare vi temmelig faa.*
fár, fá, fátt, *To.*, *faa.*
fá-talaðr, -töluð, -talat, *To.*, *ordknap.*
fé, fjár, *Fl.* fé, *Penge, Gods.* — 2) *Kvæg, især Faar.*
feðgar, *Fl.*, *Ha.*, *Fader og Sön.*
feginn, fegin, fegit, *To.*, *glad.*
feiknar-legur, -leg, -legt, *To.*, *frygtelig stor, meget stor.*
fégjald, -s, *Fl.* -gjöld, *I.*, *Pengeböder.*
feitur, feit, feitt, *To.*, *fed.*
fela, fel, fal *og* fól, falit *og* fólgit, *Gjo.*, *skjule, fjæle.*
fé-lag, -s, *Fl.* -lög, *I.*, *Selskab, Staldbroderskab.*
félagi, -laga, *Fl.* -lagar, *Ha.*, *Kammerat, Staldbroder.* — 2) *det mandlige Lem.*
fé-lauss, -laus, -laust, *To.*, *blottet for Penge.*
fé-legur, -leg, -legt, *To.*, *smuk (om Faar).*
fella, felli, felldi, fellt, *Gjo.*, *fælde, kaste omkuld; dræbe.*
felmt, *To.*, *I.*, *med H. i Talemaaden:* verða felmt við, *blive forskrækket ved.*
felur, *Fl.*, *Hu.*, *Skjul;* hlaupa í felur, *skjule sig.*
fé-munir, *Fl.*, *Ha.*, *Gods, Formue.*
féna, fénar, fénaði, fénat, *upersonl. Gjo.*, *med H.*: fénaði þér nú, *der tjente du noget.*
fénaður, fénaðar, *uden Fl.*, *Ha.*, *Kvæg.*
ferð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Reise.*
fer-skeyttr, -skeytt, -skeytt, *To.*, *firkantet.*

festa, festi, festi, fest, *Gjo.*, *fæste, gjöre fast.*
festr, festar, *Fl.* festar, *Hu.*, *Reeb, Toug.* — 2) *i Fl.*, *Trolovelsespant, Trolovelse.*
feta, feta, fat, fetað (fatið?), *Gjo.*, *trine;* hann fat af því heim, *han fandt derved hjem.*
fimmtán, *Talord, femten.*
fimmti, fimmta, fimmta, *Talo.*, *femte.*
fingr, -s, *Fl.* fingr, *Ha.*, *Finger.*
finna, finn, fann, fundit, *Gjo.*, *finde, træffe.* — 2) *indsee, bemærke, blive vaer.* — 3) 15[22] finna at, *bebreide, laste, udsætte paa.*
fjall, -s, *Fl.* fjöll, *I.*, *Bjerg.*
fjalla-hæðir, *Fl.*, *Hu.*, *Höie, smaae Bjerge.*
fjalla-ljón, -s, *Fl.* -ljón, *I.*, *Löve som opholder sig paa Bjerge.*
fjall-geit, -ar, *Fl.* -geitur, *Hu.*, *Vildged.*
fjalls-hnúkur, -hnúks, *Fl.* -hnúkar, *Ha.*, *Bjergspids, Klippe.*
fjallatindar, *Fl.*, *Ha.*, *Bjergtinde, Bjergspidser.*
fjand-skapr, -skapar, *uden Fl.*, *Fjendskab.*
fjara, fjöru, *Fl.* fjörur, *Hu.*, *Strand, Strandbred.*
fjarri, *Bo.*, *fjærnt, langt borte.*
fjöðr, fjaðrar, *Fl.* fjaðrir, *Hu.*, *Fjær.* — 2) *Spidsen paa et Spyd.*
fjöldi, fjölda, *Ha.*, *Mængde.*
fjölmenni, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Mængde Folk eller Tropper.*
fjör-löstr, -lastar, *Ha.*, *Död.*
fjöru-grjót, -s, *uden Fl.*, *Stenene i Stranden.*
fjár-heimting, -ar, *Fl.* -ar, *Hu.*, *Pengefordring.*
fjár-hlutr, -hlutar, *Fl.* -hlutir, *Ha.*, *Penge, Gods.*
fjár-missa, -missu, *Hu.*, *Pengetab, Formuestab.*
fjár-skipti, -s, *Fl.* -skipti, *I.*, *Formues Deling.*
fjórði, fjórða, fjórða, *Talo.*, *fjerde.*
fjórir, fjórar, fjögur, *Talo.*, *fire.*
fjúk, -s, *Fl.* fjúk, *I.*, *Snefog.*
fjúka, fýk, fauk, fokit, *Gjo.*, *fyge, blæse bort;* nú mun fokit í öll skjól, *nu ere alle Tilflugtsteder lukkede, nu gives ingen Hjelp mere;* — Gr. lèt fjúka í kvidlinga, *Gr. gik da lös paa dem med Spotteviser;* — fuku tennrnar úr, *Tænderne flöi ud af Munden.*
flagð, -s, *Fl.* flögð, *I.*, *Jætinde, Trold.*
flakka, flakka, flakkaði, flakkat, *Gjo.*, *vanke om, flakke omkring.*
flatr, flöt, flatt, *To.*, *flad;* bregða við flötum skildinum, *sætte det flade Skjold imod, afparere med det flade Skjold.*
flá, flæ, fló, flegit, Gjo., *flaae.*
flest-allr, -öll, -allt, *To.*, *flest;* flestöll vopn, *de fleste af deres Vaaben.*
flestr, flest, flest, *To.*, *de fleste.*
fleygja, fleygi, fleygði, fleygt, *Gjo.*, *kaste.*
fleymingr, -s, *Ha.*, *Vanken hid og did;* 23[14] fór undan í fleymingi, *retirerede hid og did.*

fljóta, flýt, flaut, flotið, *Gjo.*, *flyde;* allar kirnur flutu í mysu, *alle Bötter flöd over af Valle.*

fljúga, flýg, flaug *og* fló, flogit, *Gjo.*, *flyve.*

floti, flota, *Fl.* flotar, *Ha.*, *Flaade.*

flœðar-urð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Steendynge i Stranden.*

flytja, flyt, flutti, flutt, *Gjo.*, *flytte, före.*

flýja, flý, flúði, flúit, *Gjo.*, *flygte.*

flýta, flýti, flýtti, flýtt, *Gjo.*, *haste, skynde.*

for-beini, -beina, *Ha.*, = beini.

forða, forða, forðaði, forðat, *Gjo.*, *unddrage fra Fare;* at forða sér, *undflye;* at forðast, *unddrage sig.*

foreldrar, *Fl.*, *Ha.*, *Forældre; Forfædre.*

foreldri, -s, *I.*, *Forældre; Forfædre.*

forkur, forks, *Fl.* forkar, *Ha.*, *en Fork, en Stang.*

for-maður, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Formand, Anförer.*

forn, forn, fornt, *To.*, *gammel.*

for-ráð, -s, *Fl.* -ráð, *I.*, *Opsyn.* — 2) *Fremsyn, Plan for Fremtiden;* kunnit yðr engi forráð eða fyrirhyggju, *I forstaae ikke at lægge fornuftige Planer for Fremtiden.*

forsjá, forsjár, *uden Fl.*, *Hu.*, *Forsyn, Forsynlighed.* — 2. *Bestyrelse.*

for-spár, -spá, *To.*, *forudvidende, forudsigende.*

fortölur, *Fl.*, *Hu.*, *Overtalelser.*

fólk, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Folk.*

fórn, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Offer.*

fórna, fórna, fórnaði, fórnat, *Gjo.*, *offre.* — 2) 94[10] vèr fórnuðum höndum til Seifs, *vi hævede Hænderne til Sevs.*

fórn-færa, -færi, -færði, -fært, *Gjo.*, *offre.*

fóstra, fóstru, *Fl.* fóstrur, *Hu.*, *Fostermoder.*

fóstr-faðir, -föður, *Fl.* -feðr, *Ha.*, *Fosterfader.*

fóstri, fóstra, *Fl.* fóstrar, *Ha.*, *Fosterfader.* — 2) *Fostersön.*

fót-hvatr, -hvöt, -hvatt, *To.*, *rapfodet.*

fótr, fótar, *Fl.* fœtr, *Ha.*, *Fod.*

fœra, fœri, fœrði, fœrt, *To.*, *före, flytte;* fœra aptr, *give tilbage.*

fœri, -s, *Fl.* fœri, *I.*, *Leilighed.*

fœrr, fœr, fœrt, *To.*, *i Stand til;* sem þú ert til fœrr, *som du formaaer.*

fram, *Bo.*, *frem.*

frama, frama, framaði, framat, *Gjo.*, *forfremme.*

framan, *Bo.*, *fortil;* fyrir framan, *udenfor.*

framganga, -göngu, *uden Fl.*, *Tapperhed i Krig.*

frammi, *Bo.*, *fremme.*

frá, *Forho.*, *fra, bort fra;* segja frá, *berette.*

frár, frá, frátt, *To.*, *rask til Fods.*

frá-sögn, -sagnar, *Fl.* -sagnir, *Hu.*, *Fortælling.*

frægð, -ar, *uden Fl.*, *Hu.*, *Berömmelse, Berömmelighed.*

frægur, fræg, frægt, *To.*, *berömt.*

frændi, frænda, *Fl.* frændr, *Ha.*, *Frænde, Slægtning.*
freista, freista, freistaði, freistað, *Gjo.*, *pröve, friste.*
frelsa, frelsa, frelsaði, frelsat, *Gjo.*, *frelse, redde.*
frelsingi, frelsingja, *Fl.* frelsingjar, *Ha.*, *en Frigiven.* — *2) en Fri.*
fremi, *Bo.*, *egentlig fremme* (= framarliga); svo fremi, *saa bedst.*
fremja, frem, framdi, framit, *Gjo.*, *udföre, udöve, begaae.*
fremri, fremra, fremra, *höiere Grad af* fram, *To.*, *den forreste eller förste af to.*
frètt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Tidende.*
frètta, frètti, frètti, frètt, *Gjo.*, *spörge, fritte.* — *2) höre, faae at vide.*
friðgerð, -ar, *Hu.*, *Fredslutning.*
friðliga, *Bo.*, *fredeligen.*
friðr, friðar, *uden Fl.*, *Ha.*, *Fred.*
fríðr, fríð, frítt, *To.*, *smuk, skjön.*
frjáls, frjáls, frjálst, *To.*, *fri;* vera frjáls orða sinna, *have Talefrihed.*
frækn, *To.*, *tapper, modig.*
frýja, frýja (frý), frýjaði (frýði), frýjat, *Gjo.*, *frakjende en (et Fortrin), dadle;* 78[18] hvorki frý ek mèr skygnleiks nè áræðis, *jeg frakjender mig selv hverken Skarpsynethed eller Modighed;* er hvorigum sóknar at frýja nè framgöngu, *ingen af Parterne fortjente at dadles med Hensyn til deres Tapperhed.*
frýju-laust, *formet som I. af et To.*, *dadelfrit, uden at trænge til Opæggelse.*
frum-vaxti, -vaxta, *To.*, *moden, fuldvoxen.*
fugl, -s, *Fl.* -ar, *Ha.*, *Fugl.*
fullr, full, fullt, *To.*, *fuld.* — *2) fuldkommen;* þeir voru sáttir at fullu, *de vare fuldkommen forligte.*
fulltrúi, -trúa, *Fl.* -trúar, *Ha.*, *Skytspatron, Skytsgud eller Gudinde.*
fundr, fundar, *Fl.* fundir, *Ha.*, *Sammenkomst.* — *2) Sammentræf til Kamp.*
furðulega, *B.*, *forunderligen.*
fylgdar-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *H.*, *Fölgesvend.*
fylgja, fylgi, fylgdi, fylgt, *Gjo.*, *fölge, ledsage, understötte.*
fylking, -ar, *Fl.* -ar, *Ha.*, *Slagorden.*
fylkingar-armr, -arms, *Fl.* -armar, *Ha.*, *en Flöi af Slagordenen.*
fylkja, fylki, fylkti, fylkt, *Gjo.*, *opstille en Krigshær i Slagorden.*
fylla, fylli, fyllti, fyllt, *Gjo.*, *fylde.*
fyrir, *Forho.*, *for, istedenfor.* — *2) för, foran.* — 3) þú ert miklu minni fyrir þèr, *du er langt mindre for dig, langt fra ikke saa stærk.*
fyrir-ætlan, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Bestemmelse, Forsæt.*
fyrir-hyggja, -hyggju, *uden Fl.*, *Hu.*, *Forsigtighed.*
fúna, fúna, fúnaði, fúnat, *Gjo.*, *raadne.*
fúss, fús, fúst, *To.*, *villig.*
fýsa, fýsi, fýsti, fýst, *Gjo.*,

tilskynde. — *2) upersonligen med G.: have Lyst til.*

gabba, gabba, gabbaði, gabbat, *Gjo., skuffe, gjække.*
gagn, -s, *Fl.* -gögn, *I., Gavn, Nytte.*
gagnvart, *Bo., ligeoverfor.*
gala, gel, gól, galat, *Gjo., gale;* 32[16] gala at um eitthv., *tale til en om Noget, paaskynde Noget.*
gamall, gömul, gamalt, *To., gammel.*
gaman, -s, *uden Fl., I., Gammen, Spög.*
gaman-mál, -s, *Fl.* -mál, *I., Skjemt, Spög.*
gambra, gambra, gambraði, gambrat, *Gjo., gjöre sig lystig, gjöre Löier.*
gana, gani, gandi, ganat, *Gjo., löbe uforsigtig frem.*
ganga, geng, gekk, gengit, *Gjo., gaae;* 2[14] gekk af honum móðrinn, *Vreden gik over hos ham;* 98[17] spurðu hvað að honum gengi, *spurgte hvad der feilede ham (gik ad ham);* 15[11] veðrit gekk upp at eins, *Stormen tiltog vedvarende.*
gang-rúm, -s, *Fl.* -rúm, *I., Forstue, Gang, Corridor.*
garðr, garðs, *Fl.* garðar, *Ha., Gjærde.* — *2) Gaard;* eigi ertu svo af garði gjörr, *ikke er du saaledes udstyret hjemmefra.* Nú væri guð í garði ok góð jól, *nu havde vi Gud i Gaarde og god Jul (ordsproglig Talemaade: nu havde vi Held med os).*
garpr, garps, *Fl.* garpar, *Ha., Helt, Kjæmpe.*
garp-skapr, -skapar, *uden Fl., Ha., Heltemod, Tapperhed.*
göfigr, göfig, göfigt, *(sammentrukken Form:* göfgr *o.s.v.), To.; fornem, af fornem Slægt.*
göfugligr, -lig, -ligt, *To., anseelig, ærværdig.*
gá, gái, gáði, gáð, *Gjo., lægge Mærke til.*
gæfa, gæfu, *uden Fl., Hu., Lykke, Held.*
gæfu-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha., en Lykkens Yndling.*
gær, *Bo.,* í gær, *igaar.*
gær-kveld, *I., kun i Talemaaden:* í gærkveldi *(Hensynsf.), i gaar Aftes.*
gæta, gæti, gætti, gætt, *Gjo., give Agt paa, passe paa.*
gefa, gef, gaf, gefit, *Gjo., give;* gefa upp, *give efter;* 18[1] gaf sér ekki at honum, *bröd sig ikke om ham. Upersonl. med G.:* þegar byr gaf, *da Vinden blev gunstig; ogsaa absolute:* (þat) gefr, *Veiret bliver gunstigt;* 15[20] mun oss aldri vel gefa, *Veiret vil aldrig blive os gunstigt.*
gegn, *Fho. med H.,* í gegn, *imod.*
gegnt, *Fho. med H., lige overfor.*
gegnum, *Fho. med G.,* í gegnum, *i gjennem.*
geigr, geigs, *uden Fl., Ha., Frygt for Skade.* — *2) Skade, Beskadigelse.*
geigvænligr, -lig, -ligt, *To., frygtelig, farlig.*
geit, -ar, *Fl.* geitr, *Hu., Ged.*

geitakumur, -s, *uden Fl.*, *Gedernes Brægen.*
geit-belgur, -belgjar, *Fl.* -belgir, *Ha.*, *Bælg af Gedeskind.*
geit-fè, -fjár, *Fl.* -fè, *I.*, *Gedehjord.*
geld-fè, -fjár, *Fl.* -fè, *I.*, *Flok af golde Faar.*
gemsa, gemsa, gemsaði, gemsat, *Gjo.*, *drive Spög.*
gera, geri, gerði, gert, *Gjo.*, *gjöre;* 9[16] gera af sèr, *vise sig (fra en fordeelagtig Side);* 47[1] við því átti hann eigi gert, *der var han ikke belavet paa;* 25[19] veðr gjörði kalt, *Veiret blev koldt.*
gerva, *Bo.*, *nöie*, *tydelig* (= gjörla).
gest-fèlagi, -fèlaga, *Fl.* -fèlagar, *Ha.*, *Gjesteven.*
gest-gjöf, -gjafar, *Fl.* -gjafir, *Hu.*, *Gjesteskænk.*
gest-risinn, -risin, risið, *To.*, *gjestmild.*
gestr, gests, *Fl.* gestir, *Ha.*, *Gjest.*
geta, get, gat, getið, *Gjo.*, *omtale.* — 2) geta (til), *gjette*, *mene.*
geyma, geymi, geymdi, geymt, *Gjo.*, *gjemme*, *forvare.*
gildr, gild, gilt, *To.*, *tyk*, *med Hensyn til Omfang.* — 2) *stor*, *betydelig;* 26[21] gild verk, *store Bedrifter.*
ginna, ginni, ginnti, ginnt, *Gjo.*, *narre.*
gipta, gipti, gipti, gipt, *Gjo.*, *gifte bort*, *give til Ægte.*
girnast, girnist, girntist, girnzt, *Gjo. i Lidef.*, *önske*, *være begjærlig efter.*
girnd, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Önske*, *Begjærlighed;* er hann skyldi fengit hafa at girndum slíkrar konu, *at han skulde have faaet fat i en saadan Kone.*
gisting, -ar, *Fl.* -ar, *Hu.*, *Overnatten paa et Sted.*
gjald, -s, *Fl.* gjöld, *I.*, *Betaling;* 15[9] taka gjöld á sjálfum sèr, *undgjelde.*
gjalda, geld, galt, goldit, *Gjo.*, *betale*, *yde.*
gjalla, gell, gall, gollit, *Gjo.*, *gjalde*, *hvine.*
gjarna, *Bo.*, *gjerne.*
gjöf, -gjafar, *Fl.* gjafir, *Hu.*, *Gave*, *Skjenk*, *Foræring.*
gjöra, gjöri, gjörði, gjört, *Gjo.*, *see* gera.
gjörla *Bo.*, *nöie.*
gjörvallr, gjörvöll, gjörvallt, *To.*, *heel*, *al.*
gjálfr, -s, *I.*, *Sqvulpen;* *i Digtersproget: Söen.*
gjósa, gýs, gaus, gosit, *Gjo.*, *sprudle op*, *kastes op*, *flyde opaf.*
glaðr, glöð, glatt, *To.*, *glad.*
glaumr, glaums, *uden Fl.*, *Ha.*, *Larm*, *Stöi;* 28[17] hèr er nú glaumr mikill ok fjölmenni, *her er nu en stor Larm og Folkemængde.*
glöggr, glögg, glöggt, *To.*, *tydelig.*
glæ-nýr, -ný, -nýtt, *To.*, *ganske frisk eller ny.*
gleði, *uden Böining*, *uden Fl.*, *Hu.*, *Glæde.*
gleði-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *en munter*, *jovial Mand.*
glotta, glotti, glotti, glottað, *Gjo.*, *smaalee*, *grine.*
glóð, -ar, *Fl.* -ir (og glœðr),

Hu., Glöd.
glóð-heitur, -heit, -heitt, *To., gloende hed.*
gluggi (gluggr), glugga (gluggs), *Fl.* gluggar, *Ha., Vindue.*
glymja, glym, glumdi, glumit, *Gjo. gjenlyde.*
gnolla, gnollar, gnollaði, gnollat, *upersonl. Gjo. med H.*: 49[23] tekr þeim þá at gnolla, *begynde at zittre (af Kulde).*
gnógt, -ar, *Fl.* gnógtir, *Hu., Overflödighed.*
gnógur, gnóg, gnógt, *To., nok; jævnf.* nógur.
gnýr, gnýs, *Ha., Gny, Larm.*
góðgjarnligr, -lig, -ligt, *To., velvillig.*
góðr, góð, gott, *To., god; höiere Grad* betri, *höieste Grad* beztr. — 2) *let*; 2[25] til vista var eigi gott, *det var ikke let at skaffe Proviant tilveie.*
gói, *uden Böin., uden Fl., Hu., Maanedsnavn (en Deel af Febr. — Marts).*
gólf, -s, *Fl.* gólf, *I., Gulv.*
góz, *Fl.* góz, *I., Gods.*
grafa, gref, gróf, grafit, *Gjo., grave.* — *2) gaae dybt;* 15[27] at fegri sé vísan, ef grafin er, *naar man tænker dybere over den.*
gras, grass, *Fl.* grös, *I., Græs.*
gras-grœnn, -grœn, -grœnt, *To., græsgrön.*
gröf, grafar, *Fl.* grafir, *Hu., Grav;* 14[22] *Leie.*
grár, grá, grátt, *To., graa.*
gráta, græt, grèt, grátið, *Gjo., græde.*
grátr, gráts, *uden Fl., Ha., Graad.*

greiða, greiði, greiddi, greitt, *Gjo., fremskynde, befordre.* — *2) yde.*
greiði, greiða, *uden Fl., Ha., Hjelp, Hjelpsomhed.*
greni-trè, -très, *Fl.* -trè, *I., Grantræ.*
grenja, grenja, grenjaði, grenjat, *Gjo., skrige, bröle.*
grennd, -ar, *Hu., Nabolav.*
gres-járn, -s, *I., Jerntraad.*
grið, *Fl., I., Fred, Sikkerhed.*
grimmdar-seggur, *Fl.* -seggir, *Ha., grusom Mand.*
grimmur, grimm, grimmt, *To., grusom.*
grind, -ar, *Fl.* grindr, *Hu., Sprinkelværk, en Dör af Tralværk.*
gripr, grips, *Fl.* gripir, *Ha., kostbar Gjenstand;* 14[11] þat var all-góðr gripr, *det var en udmærket Kostbarhed.*
grípa, gríp, greip, gripit, *Gjo., gribe.*
gróður-setja, -set, -setti, -sett, *Gjo., plante, nedpode.*
gruna, gruna, grunaði, grunat, *Gjo., ane; ogsaa upersonl. med G.:* mik grunaði, *det anede mig.*
grunn, *Fl., I., Grund, Udgrunde.*
grunnr, grunn, grunnt, *To., grund, ikke dyb (om Vand).*
guð, -s, *Fl.* -ir, (*udtales* gvuð), *Ha., Gud.*
guð-hræddr, -hrædd, -hrætt, *To., gudfrygtig.*
gull, -s, *uden Fl., I., Guld.*
gull-hringr, -hrings, *Fl.* -hringar, *Ha., Guldring.*
gull-kista, -kistu, *Fl.* -kistur, *Hu., Pengekiste.*

gull-kross, -kross, *Fl.* -kross-ar, *Ha.*, *Kors af Guld.*
gull-saumaðr, -saumuð, -saumat, *To.*, *udsyet med Guld.*
gulr, gul, gult, *To.*, *guul.*
gunnelds-runnr, -runnar, *Fl.* runnar, *Ha.*, *digterisk Benævnelse, Kriger.*
gyrða, gyrði, gyrti, gyrt, *Gjo.*, *omgjorde.*

haf, -s, *Fl.* höf, *I.*, *Hav.*
hafa, hefi, hafði, haft, *Gjo.*, *have.*
haf-fœr, -fœr, -fœrt, *To.*, *som kan gaae over Have (om Skibe).*
hafnar-mynni, -s, *Fl.* -mynni, *I.*, *Havnemunding.*
haf-nest, -s, *I.*, *Proviant til Söes.*
haf-skip, -s, *Fl.* -skip, *I.*, *et stort Skib.*
hafr, -s, *Fl.* hafrar, *Ha.*, *Buk, Gjedebuk.*
hafr-staka, -stöku, *Fl.* -stökur, *Hu.*, *Bukkeskind.*
haga, haga, hagaði, hagat, *Gjo.*, *skikke, ordne.*
hag-beit, -ar, *uden Fl.*, *Hu.*, *Græsgang.*
haglega, *Bo.*, *med Konst, konstigen.*
hagl-korn, -s, *Fl.* -korn, *I.*, *Hagelkorn.*
hagr, hags, *Fl.* hagir, *Ha.*, *Tilstand. — 2) uden Fl.*, *Gavn, Fordeel.*
haka, höku, *Fl.* hökur, *Hu.*, *Hage.*
halda, held, hèlt, haldit, *Gjo.*, *holde, holde paa, holde hos sig; i Lideformen* haldast, hèlzt, *blive ved;* halda fram, *vedblive med;* haldast við, *holde sig, holde ud;* 51[12] illa hefir þinn faðir þá haldit út á landinu, *da har din Fader hist paa Landet (Island) været uheldig i at holde paa (Sönnen).*
halla, halla, hallaði, hallat, *Gjo.*, *helde;* 47[7] hallast hann við, *han heldede over til Siden;* tekr á oss at hallast bardaginn, *Slaget begynder at gaae os imod;* (lögin) skulu öll hallast til móts við Uppsalalög, *alle (Provindslovene) skulle rette sig efter de upsalske (Uplandsloven).*
hallar-gólf, -s, *I.*, *Hallens Gulv.*
hallr, höll, hallt, *To.*, *skraa, hældende;* höllum fœti, *staaende i en skraa, hældende Stilling.*
halltr, höllt, hallt, *To.*, *halt, lam.*
hamarr, hamars, *Fl.* hamrar, *Ha.*, *Hammer.*
hamar-skapt, -s, *Fl.* -sköpt, *I.*, *Hammerskaft.*
hamar-skúti, -skúta, *Fl.* -skútar, *Ha.*, *en forover hængende Klippe.*
hamars-muðr, (= munnr), -munns, *Fl.* -munnar, *Ha.*, *den spidse Ende af Hammeren.*
hamar-spor, -s, *Fl.* -spor, *I.*, *Spor af en Hammer, Hammerspor.*
handa, *Bo.*, *til, (egentl. Eief. i Fl.* af hönd, *Haand).*
hand-afl, -s, *I.*, *Haandkraft.*
handar-högg, -s, *I.*, *Afhug-*

ning af Haanden.
handar-stúfr, -stúfs, *Fl.* -stúfar, *Ha.*, *afstumpet Arm, Armstump.*
hand-öxi, -axar, *Fl.* -axir, *Hu.*, *Haandöxe.*
hand-sal, -s, *Fl.* -söl, *I.*, *Haandtag.*
hand-sala, -sala, -salaði, -salat, *Gjo.*, *love ved Haandtag.*
hand-sama, -sama, -samaði, -samat, *Gjo.*, *faae fat i.*
hand-taka, -tek, -tók, tekit, *Gjo.*, *fange.*
hang, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Krumning, Bugten paa et Dyrs Krop.*
hanga, hangi, hèkk, hangit, *Gjo.*, *hænge;* nokkurr hangir uppi fyrir (lygasögur), *nogen bliver hængt derfor.*
hann, *personl. Sto.*, *han.*
hanzki, hanzka, *Fl.* hanzkar, *Ha.*, *Handske.*
happ, -s, *Fl.* -höpp, *I.*, *Held, Lykketræf.*
harðfengi, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Tapperhed, Kjækhed.*
harðfengiliga, *Bo.*, *tappert, kjækt.*
harð-fengr, -feng, -fengt, *To.*, *kjæk, tapper.*
harðr, hörð, hart, *To.*, *haard, fast;* 10[27] því harðara er Þórr knúðist at fanginu, *jo fastere Thor tog fat under Brydningen;* hinn harðasti bardagi, *den haardeste Kamp;* ganga fram hit harðasta, *kæmpe drabeligen;* þeir höfðu harða útivist, *de havde en svær, möisommelig Söreise;* menn harðir, *haardföre Mænd.*
harð-snúinn, -snúin, -snúit, *To.*, *haardt (fast) sammensnoet, sammenflettet.*
harð-ræði, -s, *Fl.* -ræði, *I.*, *Haardförhed.*
harka, hörku, *Hu.*, *Haardhed.*
harma, harma, harmaði, harmat, *Gjo*, *græde, begræde.*
harm-þrúnginn, -þrúngin, -þrúngit, *To.*, *sorgbetynget.*
haugr, haugs, *Fl.* haugar, *Ha.*, *Höi.*
haus-brjóta, -brýt, -braut, -brotið, *Gjo.*, *knække Hjerneskallen.*
hauss, hauss, *Fl.* hausar, *Ha.*, *Hoved, Hjerneskal.*
höfðingi, höfðingja, *Fl.* höfðingjar, *Ha.*, *Hövding.*
höfðingliga, *Bo.*, *som det sömmer sig en Hövding.*
höfn, hafnar, *Fl.* hafnir, *Hu.*, *Havn.*
höfuð, -s, *Fl.* höfuð, *I.*, *Hoved.*
höfuð-blót, -s, *Fl.* -blót, *I.*, *Hoved-Offerfesten til hedenske Guder.*
höfuð-borg, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Hovedstad.*
högg, -s, *Fl.* högg, *I.*, *Hug.*
höggva, högg, hjó, höggvit, *Gjo.*, *hugge.* — 2) *henrette, dræbe;* 56[3] ætlar jarl at höggva þessa menn alla, *agter Jarlen at henrette alle disse Mænd:* takit þèr kýrnar ok höggvit út á skip vort, *tager Köerne og hugger dem ned i vort Skib.*
höll, hallar, *Fl.* hallir, *Hu.*, *Hal, Slot.*
hönd, handar, *Fl.* hendr, *Hu.*, *Haand;* til hægri handar,

paa höire Haand; mun þá betr hvorrartveggju handar, *vil det være bedre for begge Parter;* ef svo berr at hendi, *hvis det træffer sig saaledes;* kemr (örin) undir hönd honum, *(Pilen) træffer ham under Armen.*
höndla, höndla, höndlaði, höndlat, *Gjo., fange.*
hörfa, hörfa, hörfaði, hörfat, *Gjo., vige tilbage.*
há-beinóttur, -beinótt, -beinótt, *To., langbenet.*
háðúng, -ar, *Hu., Skam, Bespottelse.*
há-laufgaður, -laufguð, -laufgað. *To., med höie, lövbevoxne Grene.*
háleyskr, *To., fra Halogaland (Helgeland) i Norge.*
hálfr, hálf, hálft, *To., halv.*
hálf-rótildi, -s, *Fl.* -rótildi, *I., Rodkjevle.*
háll, hál, hált, *To., glat, slibrig.*
hár, há, hátt, *To., höi.*
hár, -s, *Fl.* hár, *I., Haar.*
háreysti, -s, *uden Fl., Stöi.*
há-sæti, -s, *Fl.* -sæti, *I., Höisæde.*
háski, háska, *Ha., Fare.*
hástöfum, *Bo., höit, lyt, lydeligen, med lydelig Röst.*
háttað, *Bif. af et ubrugel. Gjo.* hátta, *med H.:* yðr frændum er svo háttað, *I Frænder ere af den Sindsbeskaffenhed.*
háttr, háttar, *Fl.* hættir, *Ha., Maade, Adfærd.*
há-vaxinn, -vaxin, -vaxið, *To., höivoxen.*
hæð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Höi, Bakke.*
hæll, hæls, *Fl.* hælar, *Ha., Hæl;* snerist hann á hæli, *han dreiede sig paa Hælen.*
hæra, hæru, *Fl.* hærur, *Hu., graae Haar;* hvítr fyrir hæru, *ganske hvidhaaret.*
hætta, hætti, hætti, hætt, *Gjo., holde op med.* — *2) sætte i Fare, sætte paa Spil;* 92[26] hætta lífi sínu, *sætte sit Liv i Fare.*
hættu-för, -farar, *Fl.* -farir, *Hu., en farlig Reise.*
hèðan, *Bo., herfra.*
hefja, hef, hóf, hafit, *Gjo., hæve op, löfte op.* — *2) begynde.*
hefna, hefni, hefndi, hefnt, *Gjo., hævne; med H.: at tage Hævn over en; med Ei.* a) *gjengjelde en tilföiet Uret.* b) *hævne sig, tage Hævn over;* 101[18] hefir Seifur hefnzt á þèr, *Sevs har taget Hævn over dig.*
hefni-goð, -s, *Fl.* -goð, *I., den hævnende Gud.*
hègómi, -góma, *Ha., Ubetydelighed, Bagatel, intetsigende Tale.*
heiðni, *uden Böining, uden Fl., Hu., Hedendom.*
heiðr, heiðar, *Fl.* heiðar, *Hu., Hede, en Fjeldvei.*
heið-viðri, -s, *Fl.* -viðri, *I., klart og smukt Veir.*
heiðvirður, -virð, virt, *To., ærværdig.*
heili, heila, *Fl.* heilar, *Ha., Hjerne.*
heill, heil, heilt, *To., heel.* — *2) rask, frisk;* at Æsirnir bæði þá heila hittast, *at Aser-*

ne bad, de maatte træffes vel og lykkelig igjen; 29[24] ver hálfu at heilli, *hil dig for det;* 65[13] vætti ek þar heilla ráða, *venter jeg der gode Raad.*
heil-ræði, -s, *Fl.* -ræði, *I., godt Raad.*
heilsa, heilsa, heilsaði, heilsat, *Gjo., hilse paa.*
heim, *Bo., hjem.*
heima, heima, *uden Fl., I., Hjem.*
heima, *Bo., hjemme.*
heima-kona, -konu, *Fl.* -konur, *Hu., Husets Fruentimmer.*
heima-maðr, -manns, *Fl.*-menn, *Ha., Mand i Huset.*
heiman, *Bo., hjemme fra.*
heimili, -s, *Fl.* heimili, *I., Hjem, Huus.*
heim-kynni, -s, *Fl.* -kynni, *I., Hjem, Hjemstavn.*
heimr, heims, *Fl.* heimar, *Ha., Verden.*
heimska, heimsku, *uden Fl., Hu., Taabelighed.*
heimskingi, heimskingja, *Fl.* heimskingjar, *Ha., Taabe.*
heimskur, heimsk, heimskt, *To., taabelig, dum.*
heimta, heimti, heimti, heimt, *Gjo., kræve, fordre.*
heit, -s, *Fl.* heit, *I., Löfte;* þess strengi ek heit, *jeg gjör det höitidelige Löfte.*
heita, heiti, hèt, heitið, *Gjo., hedde. — 2) anraabe, paakalde. — 3) love;* 15[16] þeir heitast at steypa þèr fyrir borð, *de true med at kaste dig over Bord.*
heiti, -s, *Fl.* heiti, *I., Navn.*
heit-strenging, -ar, *Fl.* -ar, *Hu., et höitideligt Löfte.*
heit-strengja, -strengi, -strengdi, -strengt, *Gjo., love höitideligen.*
heldr, *Bo., heller. — 2) temmelig, vel meget. — Höieste Grad* helzt, *helst.*
helgur, helg, *To., hellig.*
heljar-afl, -s, *I., uhyre Kraft.*
hellir, hellis, *Fl.* hellar, *Ha., Grotte, Klippehule.*
hellis-búi, -búa, *Fl.* -búar, *Ha., En som boer i en Klippehule.*
hellis-garður, -garðs, *Fl.* -garðar, *Ha., Gjærde foran en Klippehule.*
hellis-munni, -munna, *Fl.* -munnar, *Ha., Mundingen af en Klippehule.*
hellu-bjarg, -s, *Fl.* -björg, *I., flad Klippesteen.*
hellu-steinn, -steins, *Fl.* -steinar, *Ha., flad Steen.*
helmingur, -ings, *Fl.* -ingar, *Ha., Halvdel.*
henda, hendi, henti, hent, *Gjo., kaste, slynge.*
hèr, *Bo., her.*
hèraðs-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha., En som er af samme Herred.*
hèrað-sekt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Forviisning fra Herredet.*
herbergi, -s, *Fl.* -bergi, *I., Herberge.*
her-búðir, *Fl., Hu., Leir.*
herða, herði, herti, hert, *Gjo., hærde, gjöre haard;* hann herði hendrnar at hamarskaptinu, *han knugede Hænderne om Hammerskaftet;* herða sik, *anstrænge Kræfterne;* 50[10] at menn herðist

við sem bezt, *at man anstrænger sig, gjör sit Bedste.*
herðar, *Fl., Hu., Skuldre.*
herði, *uböiel., uden Fl., Hu., Haardförhed.*
her-för, -farar, *Fl.* -farir, *Hu., Ledingstog.*
her-ferð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, = herför.
her-hlaup, -s, *Fl.* -hlaup, *I., Sammenstimlen til krigerisk Angreb.*
herja, herja, herjaði, herjat, *Gjo., hærje, gjöre et Ledingstog.*
her-klæði, *Fl., I., Krigsrustning.*
hernaðr, -aðar, *uden Fl., Ha., Krigstog.*
herr, hers, *Ha., Hær, Krigshær.*
her-saga, -sögu, *Fl.* -sögur, *Hu., Budskab om en fjendtlig Hærs Nærmelse.*
her-skip, -s, *Fl.* -skip, *I., Krigsskib.*
her-skjöldr, *Ha., for det meste i H. i Talemaaden:* at fara herskildi, *udöve Fjendtligheder, plyndre.*
hespa, hespu, *Fl.* hespur, *Hu., Haspe (for en Dör).*
hestr, hests, *Fl.* hestar, *Ha., Hest.*
heyja, hey, háði, háð, *Gjo., udföre.*
heyra, heyri, heyrði, heyrt, *Gjo., höre;* 48[25] er jarli þykkja heyrðar vera bœnir sínar, *da Jarlen tykkes, at hans Bönner ere hörte.*
himinn, himins, *Fl.* himnar, *Ha., Himmel.*
himneskur, himnesk, himneskt, *To., himmelsk.*
hingað, *Bo., hid, hidhen.*
hinn, hin, hit, *Kjo., den.*
hinn, hin, hitt, *Sto., hün, den anden.*
hirða, hirði, hirti, hirt, *Gjo., skjötte om, bryde sig om.*
hirð-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha., Hirdmand, Hofbetjent.*
hiti, hita, *Fl.* hitar, *Ha., Hede, Varme.*
hitta, hitti, hitti, hitt, *Gjo., hitte, finde, træffe;* hittast *(Lidef.) træffe sammen.* — 41[16] at þér hittið inn í voginn, *at I finder (Veien) ind i Bugten.*
hjalt, -s, *Fl.* hjölt, *I., Hjalte.*
hjarta, hjarta, *Fl.* hjörtu, *I., Hjerte.*
hjörð, hjarðar, *Fl.* hjarðir, *Hu., Hjord.*
hjörtr, hjartar, *Fl.* hirtir, *Ha., Hjort.*
hjá, *Fho. med H., hos.* — *2) i Sammenligning med.* — *3) som Bo.,* þótt konúngr sé hjá, *skjöndt Kongen er nærværende.*
hjálmr, hjálms, *Fl.* hjálmar, *Ha., Hjelm.*
hjálp, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Hjelp, Bistand.*
hjá-tœkr, -tœk, -tœkt, *To., ubehændig, uskikket til Noget.*
hjól, -s, *Fl* hjól, *I., Hjul.*
hjón, -s, *Fl.* hjón, *I., Tyende.*
hlaupa, hleyp, hljóp, hlaupit, *Gjo., löbe, rende.*
hleypa, hleypi, hleypti, hleypt, *Gjo., lade löbe:* (þeir) hleyptu út á Skaptá, sem mest máttu þeir, *de red ud i Skaptaaen, saa hurtigt de*

kunde. — 2) hann hleypti helming hinnar hvítu mjólkur, *han lod Halvdelen af den hvide Mælk löbe sammen.*

hlið, -ar, *Fl.* -ar, *Hu., Side.*

hlíf, -ar, *Fl.* -ar, *Hu., Forsvarsvaaben.*

hlífa, hlífi, hlífði, hlíft, *Gjo., skaane, beskytte.*

hlífi-skjöldr, -skjaldar, *Ha., beskyttende Skjold;* hafa (mann) at hlífiskildi, *bruge en anden til Skjold i Kampen, staae bagved.*

hlíta, hlíti, hlítti, hlítt, *Gjo., nöies med.*

hljóð, -s, *Fl.* hljóð, *I., Lyd.* — *2) i Et. Lyd, Stilhed.*

hljóða, hljóða, hljóðaði, hljóðat, *Gjo., skrige.*

hljóðr, hljóð, hljótt, *To., taus;* þá var hljótt, *da var tyst.*

hljóta, hlýt, hlaut, hlotið, *Gjo., faae, erholde.* — 2) *nödes til.*

hlotnast, hlotnast, hlotnaðist, hlotnazt, *Gjo. i Lidef. med H., tilfalde.*

hlœja, hlœ, hló, hlegit, *Gjo., lee.*

hluta, hluta, hlutaði, hlutað, *Gjo., kaste Lod om.* — 2) hlutast til (61[25]), *blande sig i noget.*

hluti, hluta, *Fl.* hlutar, *Ha., Deel.*

hlutr, hlutar, *Fl.* hlutir, *Ha., Ting.* — *2) Deel.*

hlut-skipti, -s, *Fl.* skipti, *I., Deling i Lodder.*

hlýða, hlýði, hlýddi, hlýtt, *Gjo., lytte til.* — *2) upersonl. med H.:* 65[10] lét engum manni hlýða skyldu, *sagde at det ikke kunde tillades Nogen;* 46[7] eigi mun hlýða svo búit, *det hjelper ikke, at Sagerne gaae saaledes.*

hlýðinn, hlýðin, hlýðit, *To., lydig.*

hlýr-roðinn, -roðin, -roðið, *To., rödmalet ved Stavnene (om Skibe, Homers μιλτοπάρηος).*

hnakki, hnakka, *Fl.* hnakkar, *Ha., Nakke, Baghoved.*

hnjóða, hnýð, hnauð, hnoðit, *Gjo., nette (Söm).*

hnykkja, hnykki, hnykkti, hnykkt, *Gjo., rykke, trække (i noget).*

hnúkur, hnúks, *Fl.* hnúkar, *Ha., Bjergspids.*

hof-goði, -goða, *Fl.* -goðar, *Ha., en hedensk Offerpræst.*

hol, -s, *Fl.* hol, *I., Hulhed (især Legemets Hulhed).*

hopa, hopa, hopaði, hopat, *Gjo., vige tilbage.*

horfa, horfi, horfði, horft, *Gjo., see.* — *2) vende (imod);* at í austr horfi botninn, *at det inderste af Fjorden vender imod Öst.* — 22[20] sem nú horfist á, *som det nu seer ud til.*

hól, -s, *uden Fl., I., Roes, Selvroes.*

hólm-ganga, -göngu, *Fl.*-göngur, *Hu., Holmgang, Tvekamp.*

hólmr, hólms, *Fl.* hólmar, *Ha., Holm, lille Ö;* at skora á hólm, *udfordre til Tvekamp.*

hólm-skalli, -skalla, *Ha., en Mands Tilnavn (= Holmskalde).*

hœfa, hœfir, hœfði, hœft, *uper-*

sonl. *Gjo., sömme, passe,* svo hœfir eigi, *det sömmer sig ikke.*
hœgri, hœgri, hœgra, *To., höire.*
hrakliga, *Bo., haanligen.*
hrakningur, hraknings, *Fl.* hrakningar, *Ha., Besværligheder.*
hraun, -s, *Fl.* hraun, *I., Lava, Lavastrækning.*
hraustr, hraust, hraust, *To., tapper.*
hrökkva, hrökk, hrökk, hrokkit, *Gjo., vige (hurtig) tilbage.*
hræddr, hrædd, hrætt, *To., bange, ræd.*
hræða, hræði, hræddi, hrætt, *Gjo., gjöre bange, skræmme.* — *2) i Lidef. blive bange, ræddes, forfærdes.*
hræðsla, hræðslu, *uden Fl., Hu., Frygt.*
hreifa, hreifi, hreifði, hreift, *Gjo., röre, bevæge.*
hrekja, hrek, hrakti, hrakit, *Gjo., drive;* vèr höfum hrakizt hingað, *vi ere drevne hid (ved Storme).*
hrinda, hrind, hratt, hrundit, *Gjo., stöde (bort);* 17³ var þá hrundit bátinum, *Baaden blev da sat ud.*
hringr, hrings, *Fl.* hringar, *Ha., Ring.*
hring-snúa, -sný, -sneri, -snúit, *Gjo., dreie rundt.*
hrista, hristi, hristi, hrist, *Gjo., ryste.*
hríð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., egentl. Byge.* — *2) et kort Tidslöb, en Stund;* litla hríð, *en stakket Stund.*
hrjóta, hrýt, hraut, hrotið, *Gjo., kastes voldsomt tilbage, springe tilbage;* vopnin hrjóta af upp, *Vaabnene springe tilbage (fra Skalden).* — 16²⁰ hrýtr úr skallanum við höggin, *ved Huggene ryger der af Skalden.*
hrjóta, hrýt, hraut, hrotið, *Gjo., snorke.*
hross, hross, *Fl.* hross, *I., Ros, Hest.*
hrósa, hrósa, hrósaði, hrósat, *Gjo., rose;* þykkjast nú eiga sigri at hrósa, *de meente at kunne glæde sig over Seiren.*
hrœra, hrœri, hrœrði, hrœrt, *Gjo., röre, bevæge.*
hryggr, hryggjar, *Fl.* hryggir, *Ha., Ryg, Rygrad.*
hryggur, hrygg, hryggt, *Fo., bedrövet, sorgfuld.*
hrússi, hrússa, *Fl.* hrússar, *Ha., et Kjælenavn* = hrútr.
hrútr, hrúts, *Fl.* hrútar, *Ha., Vædder.*
huga, huga, hugaði, hugat, *Gjo., betænke, overveie.*
hugaðr, huguð, hugat, *To., modig, uforsagt.*
hug-hreysta, -hreysti, -hreysti, -hreyst, *Gjo., tröste, opmuntre.*
hugi, huga, *Ha., Tanke, Sind.*
hugleysi, -s, *uden Fl., I., Modlöshed, Forsagthed.*
hugr, hugar, *Fl.* hugir, *Ha., Tanke, Sind.* — *2) Mod.*
hugsa, hugsa, hugsaði, hugsat, *Gjo., tænke.*
hunang-sœtur, -sœt, -sœtt, *To., honningsöd.*
hundr, hunds, *Fl.* hundar, *Ha., Hund.*
hundrað, -s, *Fl.* hundruð, *I., Hundrede.*

hurð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Dör (Dörlemmen).*
hyggja, hygg, hugði, *Gjo.*, *tænke, mene;* hyggja til (*med Ei.*), *tænke sig forud;* hyggja at, *betragte nöie.*
hyggja, hyggju, *uden Fl.*, *Hu.*, *Fornuft.*
hylja, hyl, huldi, hulit, *Gjo.*, *skjule.*
hyrna, hyrnu, *Fl.* hyrnur, *Hu.*, *Horn, Hage.*
hús, húss, *Fl.* hús, *I.*, *Huus.*
hús-bóndi, -bónda, *Fl.* -bœndr, *Ha.*, *Husbonde.*
hús-búandi, -búanda, *Fl.* -búendr, *Ha.*, = húsbóndi.
hús-freyja, -freyju, *Fl.* -freyjur, *Hu.*, *Huusmoder.*
hús-karl, -s, *Fl.*, -ar, *Ha.*, *Tjenestekarl.*
húskarla-sveit, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *en Flok Tjenestekarle.*
hýbýla-prúðr, -prúð, -prútt, *To.*, *som er god Vært.*
hvar, *Bo.*, *hvor.*
hvarfla, hvarfla, hvarflaði, hvarflat, *Gjo.*, *vanke omkring.*
hvarmur, hvarms, *Fl.* hvarmar, *Ha.*, *Öienlaag.*
hvass, hvöss, hvasst, *To.*, *stormfuld.*
hvatki, *Sto. i I.*, *hvadsomhelst.*
hvatleiki, -leika, *Ha.*, *Fyrighed, Raskhed.*
hvatligr, -lig, -ligt, *To.*, *rask, fyrig.*
hvatr, hvöt, hvatt, *To.*, *fyrig.*
hvattá, *sammentrukket for* hvat þá, *hvad da.*
hvatvetna, *Bo.*, *allesteds.*
hveiti, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Hvede.*
hvenær, *Bo.*, *hvornaar.*
hverfa, hverf, hvarf, horfit, *Gjo.*, *forsvinde.* — 2) hverfa aptr, *vende om (tilbage).*
hvergi, *Bo.*, *intetsteds.*
hvergi, *Sto.*, *hver for sig.*
hverr, hver, hvert, *Sto.*, *hvo.*
hversdags-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Hverdagsmand, en simpel Mand.*
hversu, *Bo.*, *hvorledes.* — 2) *hvor;* hversu gamall ertu, *hvor gammel er du.*
hvinr, hvins, *Fl.* hvinir, *Ha.*, *Smæld.*
hvirfill, hvirfils, *Fl.* hvirflar, *Ha.*, *Isse.*
hví, *Bo.*, *hvorfor.*
hvíld, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Hvile; Ophold.*
hvít-glóandi, *To.*, *hvidgloende.*
hvítna, hvítna, hvítnaði, hvítnat, *Gjo*, *blive hvid.*
hvítr, hvít, hvítt, *To.*, *hvid.*
hvolpur, hvolps, *Fl.* hvolpar, *Ha.*, *Hvalp, Hundehvalp.*
hvorgi, *Sto.*, = hvorigr.
hvorigr, hvorig, hvorigt, *Sto.*, *ingen af to.*
hvorki, *Bo.*, *hverken.*
hvorr-tveggja, (hvorr-tveggi), hvor-tveggja, hvort-tveggja, *Sto.*, *begge, enhver af to.*
hvort, *Bo.*, *i Spörgsmaal: om.*

illa, *Bo.*, *ilde, slet.*
illr, ill, illt, *To.*, *ond, slet; höiere Grad* verri, *værre, höieste Grad* verstr, *værst.*
ill-verk, -s, *Fl.* -verk, *I.*, *ond Gjerning.*
ill-virki, -virkja, *Fl.* -virkjar, *Ha.*, *Misdæder.*
ilmur, ilms, *Ha.*, *Vellugt.*

inn, *Bo.*, *ind;* 42^{25} þar inn frá, *der længere inde* (= *op i Landet*).
inna, inni, innti, innt, *Gjo.*, *egentl. yde;* 7^{16} ef hann skal þessa íþrótt inna, *hvis han skal udföre denne Idræt.* — 2) *yttre;* inna til um, *begynde at tale om, erindre om.*
innan, *Bo.*, *indvendig, indenfor;* fyrir innan eyna, *indenfor Öen, mellem Öen og Fastlandet.*
innan-bæjar, *Bo.*, *inde i Huset.*
innarr, *höiere Grad af* inni (*inde*), *længere inde;* innarr frá honum, *indenfor ham.*
innifli, *Fl.*, *I.*, *Indvolde.*

íendr, íend, íent, *To.*, *aandende, i Live;* mann, þann er íendr var ok litlu meirr, *en Mand, der netop aandede, men knapt mere.*
íslenzkr, íslenzk, íslenzkt, *To.*, *islandsk.*
ítr, ítr, ítrt, *To.*, *smuk.*
íþrótt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Idræt, Konst, Færdighed.*

jafn, jöfn, jafnt, *To.*, *lige;* eigi geri ek mèr alla menn jafna, *jeg gjör ikke alle til Ligemænd, jeg behandler ikke alle eens.*
jafnaðr, jafnaðar, *Ha.*, *Lighed;* til jafnaðar við aðra menn, *lige med Andre.*
jafnan, *Bo.*, *stedse.*
jafn-ákafr, -áköf, -ákaft, *To.*, *lige heftig.*
jafn-breiðr, -breið, -breitt, *To.*, *lige bred, lige bred med.*
jafn-langr, -löng, -langt, *To.*, *lige lang, lige lang med.*
jafn-leiki, *dannet som Bo.*, *lige Leeg;* 45^{14} mjök var jafnleiki með þeim, *de kæmpede temmelig lige.*
jafn-mikill, -mikil, -mikit, *To.*, *lige stor, lige stor med.*
jafn-snemma, *Bo.*, *lige tidlig, paa samme Tid.*
jafn-vel, *Bo.*, *lige godt.* — 2) *endog.*
jarð-borg, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Jordborg, Jordvold.*
jarð-fastr, -föst, -fast, *To.*, *jordfast, som sidder fast i Jorden.*
jarð-vegur, -vegar *og* vegs, *Ha.*, *Jordbund.*
jarl, -s, *Fl.* -ar, *Ha.*, *Jarl.*
jarls-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *en af Jarlens Folk.*
jarma, jarma, jarmaði, jarmat, *Gjo.*, *bræge.*
jörð, jarðar, *Fl.* jarðir, *Hu.*, *Jord.*
já, *Bo.*, *ja.*
járn, -s, *Fl.* járn, *I.*, *Jern.*
járn-smiður, -smiðs, *Fl.* -smiðir, *Ha.*, *Smed.*
játa, játa, játaði *og* játti, játað *og* játt, *Gjo.*, *bejae.*
jól, *Fl.*, *I.*, *Julefesten.*
jóla-veizla, -veizlu, *Fl.* -veizlur, *Hu.*, *Julegilde.*
júgur, -s, *Fl.* júgur, *I.*, *Yver.*

kaf, -s, *Fl.* köf, *I.*, *Dykken; den Tid en Svömmer tilbringer under Vandet;* hleypr á kaf, (*springer i Söen og*) *dykker under.*

kaldr, köld, kalt, *To.*, *kold.*
kalla, kalla, kallaði, kallat, *Gjo.*, *kalde, nævne.* — *2) raabe.*
kanna, kanna, kannaði, kannat, *Gjo.*, *randsage;* 37[10] kannast við, *vedkjendes;* — þat kannaða ek af (37[24]), *det erfarede jeg.*
kapp, -s, *Fl.* köpp, *I.*, *Iver;* — 2) 7[21] at hlaupa í köpp, *at löbe om Kap.*
kappi, kappa, *Fl.* kappar, *Ha.*, *Kjæmpe, Helt.*
karfi, karfa, *Fl.* karfar, *Ha.*, *en Art Skib.*
karl, -s, *Fl.* -ar, *Ha.*, *en Mand, Mandsperson.*
karlmannliga, *Bo.*, *mandigen, tappert.*
karl-mennska, -mennsku, *uden Fl.*, *Hu.*, *Mandighed, Tapperhed.*
kast, -s, *Fl.* köst, *I.*, *Kast;* 80[19] at hann kæmi í kast við oss, *hvis han kom i Kast med os.*
kasta, kasta, kastaði, kastað, *Gjo.*, *kaste.*
kaupa, kaupi, keypti, keypt, *Gjo.*, *kjöbe;* 14[25] eigi vildi hann ok kaupa af sèr, *heller ikke vilde han kjöbe sig fri.*
kaup-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Kjöbmand, Handelsmand.*
kaup-stefna, -stefnu, *Fl.* -stefnur, *Hu.*, *Marked.*
kögr-sveinn, -sveins, *Fl.* -sveinar, *Ha.*, *en Smaadreng, Pog.*
köpr-yrði, *Fl.*, *I.*, *pralende Tale, Brouten.*
köttr, kattar, *Fl.* kettir, *Ha.*, *Kat.*
kápa, kápu, *Fl.* kápur, *Hu.*, *Kappe.*
kátligr, -lig, -ligt, *To.*, *löierlig, pudseerlig.*
kátr, kát, kátt, *To.*, *glad.*
kærleikr, -leiks, *Fl.* -leikar, *Ha.*, *Venskab.*
kærr, kær, kært, *To.*, *kjær.*
kelda, keldu, *Fl.* keldur, *Hu.*, *Kjær, Sump.*
kenna, kenni, kenndi, kennt, *Gjo.*, *kjende.* — *2) mærke;* 2[5] kennir hann, at brotinu er lærleggrinn, *han mærker o.s.v.;* skipit kenndi niðr, *Skibet berörte Grunden;* kenndust þeir við, *de mærkede (ved at orientere sig).* — *3) lære, undervise.* — kenna við, *give Navn af (Noget);* kenna um, *give Skyld for.*
kerling, -ar, *Fl.*, -ar, *Hu.*, *Kjærling.*
ketill, ketils, *Fl.* katlar, *Ha.*, *Kjædel.*
keyra, keyri, keyrði, keyrt, *Gjo.*, *pidske, drive frem.*
kið, -s, *Fl.* kið, *I.*, *Kid.*
kind, -ar, *Fl.* kindr, *Hu.*, *Faar.*
kippa, kippi, kippti, kippt, *Gjo.*, *rykke i, trække.*
kirkja, kirkju, *Fl.* kirkjur, *Hu.*, *Kirke.*
kirna, kirnu, *Fl.* kirnur, *Hu.*, *Bötte.*
kista, kistu, *Fl.* kistur, *Hu.*, *Kiste.*
kjaga, kjaga, kjagaði, kjagat, *Gjo.*, *vralte (af Fedme).*
kjallari, kjallara, *Fl.* kjallarar

Ha., *Gjemmested for Drikkevarer (Kjelder).*
kjörinn, kjörin, kjörið, *Tf.*, *valgt, udkaaren.*
kjöt, -s, *I.*, *Kjöd.*
kjósa, kýs, kaus, kosit, *Gjo.*, *vælge, kaare.*
klæða, klæði, klæddi, klætt, *Gjo.*, *klæde paa, iföre Klæder; i Lidef.*, klæðast, *klæde sig paa.*
klæði, -s, *Fl.* klæði, *I.*, *Klæde, Klædningsstykke.*
klettur, kletts, *Fl.* klettar, *Ha.*, *Klippe, Klippestykke.*
kljúfa, klýf, klauf, klofit, *Gjo.*, *klöve.*
klofna, klofna, klofnaði, klofnat, *Gjo.*, *splittes ad, klöves.*
kló, -ar, *Fl.* klœr, *Hu.*, *Klo;* 15[5] *Haand (plebeiisk);* oss kólnar á klónum, *vi fryse paa Hænderne.*
klumba, klumbu, *Fl.* klumbur, *Hu.*, *Kölle.*
klyfja-hestr, -hests, *Fl.* -hestar, *Ha.*, *en belæsset Hest.*
knáliga, *Bo.*, *kjækt, mandigen.*
knè, -s, *Fl.* knè, *I.*, *Knæ.*
knè-beðr, -beðar, *Fl.* -beðir, *Ha.*, *Pude til at knæle paa.*
knífr, knífs, *Fl.* knífar, *Ha.*, *Kniv.*
knúa (knýja), ký, knúði, knúð, *Gjo.*, *drive frem;* knúast, *Lidef.*, *anstrænge sig;* 10[27] Þórr knúðist at fánginu, *Thor anstrængte sig ved Brydningen.*
knúi, knúa, *Fl.* knúar; *Ha.*, *en Kno.*
knútr, knúts, *Fl.* knútar, *Ha.*, *en Knude.*
kol, -s, *Fl.* kol, *I.*, *Kul;* 40[6] at köldum kolum, *til Aske.*
kollur, kolls, *Fl.* kollar, *Ha.*, *Isse;* 101[15] hafa þèr í koll komið illverk þín, *du har bödet for dine Forbrydelser.*
koma, komu, *Hu.*, *Ankomst.*
koma, kem, kom, komit, *Gjo.*, *komme;* koma á, *træffe, ramme;* — komast við, *at faae Leilighed til.* — *2) bringe hen;* koma undan, *bringe bort, befrie fra Fare;* komast undan, *undflye.*
kompán, -s, *Fl.* -ar, *Ha.*, *Staldbroder.*
kona, konu, *Fl.* konur, *Hu.*, *Fruentimmer.* — *2) Kone.*
konúngligr, -lig, -ligt, *To.*, *kongelig, som sömmer sig for en Konge.*
konúngr, konúngs, *Fl.* konúngar, *Ha.*, *Konge.*
konúngs-dóttir, -dóttur, *Fl.* -dœtr, *Hu.*, *Kongedatter.*
konúngs-stóll, -stóls, *Ha.*, *Kongens Residens.*
korn-frjór, -frjó, -frjótt, *To.*, *frugtbar paa Korn.*
korn-hlaða, -hlöðu, *Fl.* -hlöður, *Hu.*, *Kornlade.*
kostalaus, -laus, -laust, *To.*, *uden Herligheder.*
kostr, kostar, *Fl.* kostir, *Ha.*, *Betingelse, Leilighed, Udvei;* 39[10] fengist annarr betri kostr, *at der var en bedre Udvei;* 21[18] þess man lengi kostr, *dertil vil gives Leilighed nok.* — *2) Fortrin;* 50[24] enda er þat til kostar, *det forbedrer ogsaa Sagen.*
kólf-skot, -s, *I.*, *Pileskud, Pileskuds Afstand.*

kólna, kólna, kólnaði, kólnat, *Gjo.*, *kölnes, blive kold;* 15[5] *som upersonl. Gjo. med H.:* oss kólnar, *vi blive kolde.*
kraptr, kraptar, *Fl.* kraptar, *Ha., Kraft, Styrke.*
kring (kringum, í kringum), *Fho. med G., omkring.*
kristni, *uden Böin., uden Fl., Hu., Kristendom.*
kroppna, kroppna, kroppnaði, kroppnat, *Gjo., stivne af Kulde.*
kró, -ar, *Fl.* krœr, *Hu., et lidet Aflukke i en Faaresti.*
króka-spjót, -s, *Fl.* -spjót, *I., et Spyd med Hager.*
krókr, króks, *Fl.* krókar, *Ha., Hage.*
krumma, krummu, *Fl.* krummur, *Hu., (egentl. den krummede Haand) Haand.*
kuldi, kulda, *Fl.* kuldar, *Ha., Kulde.*
kumra, kumra, kumraði, kumrat, *Gjo., (om Geder) bræge*
kunna, kann, kunni, kunnat, *Gjo., kunne.*
kunnandi, *uden Böin., uden Fl., Hu., Kundskab.*
kunnigr, kunnig, kunnigt, *To., bekjendt.*
kurr, kurs, *uden Fl., Ha., Klage, Knurren.*
kurteisi, *uden Böin., uden Fl., Hu., Höflighed, Belevenhed*
kylfa, kylfu, *Fl.* kylfur, *Hu., Kölle.*
kylfu-högg, -s, *Fl.* -högg, *I., Hug af en Kölle.*
kyn, -s, *Fl.* kyn, *I., Slægt.*
kyndil-messa, -messu, *Fl.* -messur, *Hu., Kyndelmisse.*
kyn-ferði, -s, *Fl.* -ferði, *I., Slægt.*
kyrpingr, kyrpings, *Fl.* kyrpingar, *Ha., en som ikke taaler Kulde.*
kyrr, kyr, kyrt, *To., stille, rolig;* 86[24] láttu vera kyrt, *hold inde.*
kyrrþey, *Hu., allene i H. i Talemaaden* í kyrrþey, *i Stilhed.*
kyssa, kyssi, kyssti, kysst, *Gjo., kysse.*
kýll, kýls, *Fl.* kýlar, *Ha., Reisetaske, Vadsæk.*
kýr, kýr, *Fl.* kýr, *Hu., en Ko.*
kvöld, -s, *Fl.* kvöld, *I., Kvæld, Aften.*
kvöld-verðr, -verðar, *Fl.* -verðir, *Ha., Aftensmad.*
kveða, kveð, kvað, kveðit, *Gjo., sige;* kveða á um, *bestemme. — 2) digte.*
kveðja, kveðju, *Fl.* kveðjur, *Hu., Hilsen.*
kveðja, kveð, kvaddi, kvatt, *Gjo., hilse paa. — 2) tage Afsked.*
kveikja, kveiki, kveikti, kveikt, *Gjo., tænde.*
kvein-stafur, -stafs, *Fl.* -stafir, *Ha., Veeklagen.*
kveld, -s, *Fl.* kveld, *I., Kvæld, Aften.*
kverk, -ar, *Fl.* -ar, *Hu., Strube, Hals.*
kviðja, kviðja, kviðjaði, kviðjat, *Gjo., nægte om noget.*
kviðlingr, -lings, *Fl.* -lingar, *Ha., Riim, Vise.*
kviðr, kviðar, *Fl.* kviðir, *Ha., Bug, Mave.*
kvikna, kvikna, kviknaði, kviknat, *upersonl. Gjo. med Fho.*

í, *antændes;* 97[18] at í honum mundi kvikna, *at den blev antændt.*

kvisa, kvisa, kvisaði, kvisat, *Gjo., hviske.*

kvistr, kvists, *Fl.* kvistir, *Ha., Green af et Træ.*

kví, -ar, *Fl.* -ar, *Hu., Faaresti.*

kvía-ból, -s, *Fl.* -ból, *I., en aaben Plads omkring Faarestien.*

kviða, kvíði, kveið, kviðit, *Gjo., frygte, være bange for.*

lag, -s, *Fl.* lög, *I., Lag, Laug;* 43[4] í öðru lagi, *paa den anden Side;* 22[20] ráðast til lags með, *give sig i Selskab med.* — *2) Maade, Adfærd.* — *3) Stik med fældet Vaaben;* 21[18] hratt honum á lagit, *stödte ham ind paa Spydet.*

laga-laus, -laus, -laust, *To., lovlös, som ingen Lov agter.*

lagð-fagur, -fögur, -fagurt, *To., (om Faar) som har smuk Uld.*

lags-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha., Staldbroder.*

lamb, -s, *Fl.* lömb, *I., et Lam.*

land, -s, *Fl.* lönd, *I., Land.*

landa-skelfir, -skelfis, *Ha., et af Posidons Tilnavne: Jordrysteren* (ἐννοσίγαιος).

land-ráð, *Fl., I., Landsforræderi.*

lands-deild, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Inddeling af Landet.*

lands-siðr, -siðar, *Fl.* -siðir, *Ha., Landsskik.*

lands-skipan, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Landsbestyrelse.*

lands-skipti, -s, *uden Fl., I.,* = landsdeild.

landaskipti, *Fl., I., Landes Deling.*

land-skjálfti, -skjálfta, *Fl.* -skjálftar, *Ha., Jordskjælv.*

land-suðr, -s, *uden Fl., I., Sydost.*

land-vættr, -vættar, *Fl.* -vættir, *Hu., Vætte, et Lands Skytsaand.*

langa, langar, langaði, langat, *upersonl. Gjo. med G.:* mig langaði til, *jeg attraaede, önskede, jeg længtes efter.*

langfeðgar, *Fl., Ha., Forfædre.*

langr, löng, langt, *To., lang.*

lang-skeptr, -skept, -skept, *To., langskaftet.*

lata, latar, lataði, latað, *upersonl. Gjo. med H., aftage;* 50[11] élinu latar, *Bygen aftager.*

laufs-blað, -s, *Fl.* -blöð, *I., Löv, Blad paa et Træ.*

laun, *Fl., I., Lön, Belönning.*

laun, *I., Lön, bruges kun i Talemaaden* á laun, *i Löndom.*

launa, launa, launaði, launat, *Gjo., lönne, belönne.*

lausa-fé, -fjár, *Fl.* -fé, *I., Lösöre, Lösegods.*

lauss, laus, laust, *To., lös;* 10[29] varð Þórr þá lauss á fótum, *Thor begyndte at vakle;* 43[27] leika lauss við, *være udenfor (Slagordenen).*

lög, laga, *Fl., I., Love.*

lög-leysa, -leysu, *Fl.* -leysur, *Hu., Lovlöshed.*

lög-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Laugmand.*

lög-þing, -s, *Fl.* -þing, *I.*, *Laugthing.*

lágr, lág, lágt, *To.*, *lav*, *lille.*

lárviður, -viðar, *Fl.* -viðir, *Ha.*, *Laurbærtræ.*

láss, láss, *Fl.* lásar, *Ha.*, *Laas.*

lát, -s, *Fl.* lát, *I.*, *Död*, *Afgang.*

láta, læt, lèt, látið, *Gjo.*, *lade;* láta til, *at levere;* láta í haf, *seile til Havs;* láta (vel) yfir, *være fornöiet med;* láta yfir sèr, *at gjöre sig vigtig;* láta lítið um sik, *være tilbageholden;* at láta leikinn, *at tabe.* — *2) udlade sig med*, *yttre.* — látast, *i Lidef.*, *döe.*

lækna, lækna, læknaði, læknat, *Gjo.*, *læge*, *helbrede.*

læri, -s, *Fl.* læri, *I.*, *Laar.*

lær-leggr, -leggjar, *Fl.* -leggir, *Ha.*, *Laarbeen.*

læsa, læsi, læsti, læst, *Gjo.*, *laase*, *lukke.*

læti, *Fl.*, *I.*, (*egentlig Lader*) *Stöi.*

leður-malur, -mals, *Fl.* -malir, *Ha.*, *Madpose af Læder.*

leggja, legg, lagði, lagt (lagit), *Gjo.*, *lægge;* leggja at, *lægge til* (*for at angribe*)*;* leggja til, *bidrage til;* leggja sik fram, *anstrænge sig;* leggja fyrir, *med G.*, *befale forud;* leggja mötuneyti, *forene sig med Proviant.* — *2) fælde;* leggja með spjóti (*ogsaa* l. spjóti, *og absolute:* leggja) *fælde Spyd mod en anden.* — leggjast, *i Lidef.*, *lægge sig;* leggjast niðr, *lægge sig ned;* leggjast at, *angribe.*

leið, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Vei.*

leiða, leiði, leiddi, leitt, *Gjo.*, *lede*, *före;* 23^{9} þeir lètu þat leiðast, *de lod sig overtale dertil.*

leiðangr, -s, *Fl.* leiðangrar, *Ha.*, *Leding*, *Sötog.*

leiðar-vísir, -vísis, *Fl.* -vísar, *Ha.*, *Veiledning.*

leiðbeina, -beini, -beindi, -beint, *Gjo.*, *vise Vei*, *understötte en Reisende.*

leifa, leifi, leifði, leift, *Gjo.*, *lævne*, *lade tilbage.*

leika, leik, lèk, leikit, *Gjo.*, *lege.* — *2) behandle;* 37^{18} hart ertu leikinn, *du er haardt behandlet.* — 3) 43^{27} leika lauss við, *være udenfor* (*Slagordenen*).

leikr, leiks, *Fl.* leikar, *Ha.*, *Leeg;* 103^{12} með illan leik, *med stor Besværlighed.*

leira, leiru, *Hu.*, *Leerbund* (*især i Stranden*).

leirker, -s, *Fl.* -ker, *I.*, *Leerkar*, *Leerkrukke.*

leit, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Leden*, *Eftersögen.*

leita, leita, leitaði, leitað, *Gjo.*, *lede*, *söge;* leituðust fyrir, *fölte sig for;* leita undan, *söge at undflye;* fáir leita á mik, *Faae gjöre mig Fortræd.*

leiti, -s, *Fl.* leiti, *I.*, *Brink*, *Bakke.*

leki, leka, *Fl.* lekar, *Ha.*, *Læk.*

lekr, lek, lekt, *To.*, *læk.*

lenda, lendi, lenti, lent, *Gjo.*, *lande;* — *2) med Fho.* í,

træffe; 103[17] hann lenti í stýrishælunum, *den traf Roret.*
lending, -ar, *Fl.* -ar, *Hu., Landingssted.*
lendr, *To., kun i Ha.,* lendr maðr, *en som er forlehnet med Jordegods, en Lehnsmand.*
lengd, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Længde.*
lengi, *Bo., længe.*
lengstum, *Bo., som oftest.*
letja, let, latti, latt, *Gjo., fraraade.*
lètta, lètti, lètti, lètt, *Gjo., lette, löfte;* 100[24] þá mundi lètta á hjarta mínu þeim kvölum, *da vilde mit Hjertes Kvaler lindres.* — *2) holde op, standse.*
lèttr, lètt, lètt, *To., let;* 67[25] meðan hann var á lèttasta aldri, *medens han var i sin bedste Alder.*
leyna, leyni, leyndi, leynt, *Gjo., skjule, holde hemmelig.*
leyniliga, *Bo., lönligen.*
leysa, leysi, leysti, leyst, *Gjo., löse;* leysa hendr sinar, *gjöre sin Pligt.*
leysingi, leysingja, *Fl.* leysingjar, *Ha., en frigiven Slave.*
lið, -s, *uden Fl., I., Folk, især Krigsfolk.* — *2) Hjælp.*
liðfœrr, -fœr, -fœrt, *To., krigsdygtig.*
liði, liða, *Fl.* liðar, *Ha., Kammerat, Hjelper.*
lifa, lifi, lifði, lifat, *Gjo., leve.*
lifur, lifrar, *Fl.* lifrar, *Hu., Lever.*
liggja, ligg, lá, legit, *Gjo., ligge;* 36[3] hann liggr úti sex dœgr, *han ligger ude (i Skoven) sex Dögn;* 17[1] lágu á myrkr mikil, *der var stadig Tykning;* 103[18] lá við sjálft, *det var nær ved.*
lima, lima, limaði, limat, *Gjo., sönderlemme.*
lina, lina, linaði, linat, *Gjo., slappe, lindre; ogsaa upersonl. med H.,* 49[28] èlinu linaði, *Bygen aftog.*
list, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Idræt, Kunst.*
litast, litast, litaðist, litazt, *Gjo. i Lidef. med* um, *see sig om.*
líða, líð, leið, liðit, *Gjo., lide, skride frem.*
líf, -s, *uden Fl., I., Liv.*
líf-láta, -læt, -lèt, -látið, *Gjo., dræbe;* 30[21] fyrr en hann er líflátinn, *förend han er död.*
lífs-háski, -háska, *Ha., Livsfare.*
líf-tjón, -s, *uden Fl., I., Livstab, Död.*
líf-vænn, -væn, -vænt, *To., som kan leve, helbredelig.*
lík, -s, *Fl.* lík, *I., Liig.*
líka, líkar, líkaði, líkat, *Gjo., behage.*
líki, líka, *Fl.* líkar, *Ha., Lige, Mage.*
líkindi, *Fl, I., Sandsynlighed.*
líkvendi, líkvenda, = líkindi.
líkligr, -lig, -ligt, *To., sandsynlig.*
líkn, -ar, *Hu., Naade, Medlidenhed.*
líkr, lík, líkt, *To., liig, lignende.* — *2) sandsynlig;* 73[25] hvat honum þœtti þá líkast, *hvilke Raad han vilde give, hvad ham tyktes bedst at gjöre.*
líta, lít, leit, litið, *Gjo., see;*

mann-blót, -s, *Fl.* -blót, *I.*, *Menneskeoffring.*
mann-dráp, -s, *Fl.* -dráp, *I.*, *Manddrab.*
mann-fagnaðr, -fagnaðar, *Ha.*, *Gjæstebud.*
mann-fjöldi, -fjölda, *Ha.*, *Menneskemængde, Menneskemasse.*
mann-hætta, -hættu, *Fl.* -hættur, *Hu.*, *Livsfare for Mennesker.*
mann-kaup, -s, *Fl.* -kaup, *I.*, *Mandsbytte, naar man tager en i en andens Sted.*
mann-margr, -mörg, -margt, *To.*, *mandstærk.*
mann-skæðr, -skæð, -skætt, *To.*, *farlig for Mennesker.*
manns-lið, -s, *uden Fl.*, *I.*, *en Mands Bistand.*
mann-val, -s, *Fl.* -völ, *I.*, *udvalgte Folk.*
mann-vandr, -vönd, -vant, *To.*, *vanskelig;* 50[8] mun þat þykkja nokkut mannvandara, *det vil synes noget vanskeligere Opgave.*
margr, mörg, margt, *To.*, *mange.*
mark, -s, *Fl.*, -mörk, *I.*, *Mærke.* — *2) Mærkelighed.*
markaðr, markaðar, *Fl.* markaðir, *Ha*, *Marked.*
mata, mata, mataði, matað, *Gjo.*, *made; i Lidef.*, matast, *spise.*
mat-búa, -bý, -bjó, -búit, *Gjo.*, *tillave Mad.*
matr, matar, *Fl.* matar, *Ha.*, *Mad.*
mat-sveinn, -sveins, *Fl.* -sveinar, *Ha.*, *Kok.*
mölva, mölva, mölvaði, mölvat, *Gjo.*, *brække.*
mörk, markar, *Fl.* merkr, *Hu.*, *Skov.*
mörvaðr, mörvuð, mörvað, *To.*, *fed (om Faar).*
mötuneyti, -s, *I.*, *Fællesskab med Hensyn til Madforraad.*
mágr, mágs, *Fl.* mágar, *Ha.*, *Svoger.*
mál, -s, *Fl.* mál, *I.*, *Tale, Sprog.* — *2) Fortælling.* — *3) Sag.* — *4) Tid;* 5[9] mál at sofa, *Tid at sove.*
málaferli, *Fl.*, *I.*, *Retssager.*
mál-hreifr, -hreif, -hreift, *To.*, *munter, snaksom.*
máligr (málgr), málig, máligt, *To.*, *snaksom.*
mál-rómur, -róms, *Fl.* -rómar, *Ha.*, *Stemme.*
mál-stofa, -stofu, -stofur, *Hu.*, *Talestue.*
máni, mána, *Fl.* mánar, *Ha.*, *Maane.*
mánuðr, mánaðar, *Fl.* mánuðir, *Ha.*, *Maaned.*
máttr, máttar, *Fl.* mættir, *Ha.*, *Magt, Kraft.*
mæla, mæli, mælti, mælt, *Gjo.*, *(mæle) sige, tale;* 39[23] þeir höfðu mælt mót með sèr, *de havde aftalt at mödes;* 29[15] mæl þú eigi minna um en ek, *sig ikke mindre end jeg.*
mæli, -s, *Fl.* mæli, *I.*, *Tidspunct.*
mælir, mælis, *Fl.* mælar, *Ha.*, *Maal, Maalstörrelse.*
með, *Fho. med H.*, *med, tilligemed;* 11[24] at þú hefðir svo mikinn krapt með þèr, *at der boede i dig saa megen Kraft.* — *2) langsmed.*
meðal-farbauti, -bauta, *Fl.*

-bautar, *Ha.*, *en middelmaadig Karl.*
meðan, *Bo.*, *imedens.*
mega, má, mátti, mátt, *Gjo.*, *kunne, formaae.*
megin, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Styrke, Kraft.*
megin, *Bo.*, *til* (*den eller den*) *Side.*
megingjörð, -gjarðar, *Fl.* -gjarðir, *Hu.*, *Kraftgjord.*
meginland, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Fastland.*
meiðing, -ar, *Fl.* -ar, *Hu.*, *Beskadigelse.*
mein, -s, *Fl.* mein, *I.*, *Skade, Fortræd.*
meiri, meiri, meira, *höiere Grad af* mikill.
menuskur, mennsk, mennskt, *To.*, *menneskelig*, *af menneskelig Natur.*
mergjaður, mergjuð, mergjað, *To.*, *marvet.*
mergr, mergjar, *Ha.*, *Marv.*
merki, -s, *Fl.* merki, *I.*, *Mærke, Kjendemærke.* — *2) Fane.*
mettr, mett, mett, *To.*, *mæt.*
mið, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Midte; mest i G.* í miðit, *i Midten.*
miðaldri, -aldra, -aldra, *To.*, *middelaldrende.*
mið-bær, -bæjar, *Fl.* -bæir, *Ha.*, *den Gaard, som staaer i Midten.*
miðja, miðju, *Hu.*, *Midte.*
miðkvísl, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Arm af en Flod som ligger mellem andre.*
miðlangr, *To.*, *her et Tilnavn: egentl. den midielange, eller med lang Overkrop.*
miðnátt, -ar, *uden Fl.*, *Hu.*, *Midnat.*
miðnættis-skeið, -s, *I.*, *Midnatstid.*
miðr, mið, mitt, *To.*, *den mellemste;* í miðjum skálanum, *midt i Huset.*
miður, *Bo.*, *mindre;* 91[25] því var ver og miður, *desto værre.*
mikill, mikil, mikit, *To.*, *megen, stor; höiere Grad* meiri, *höieste Grad* mestr.
mikillátr, -lát, -látt, *To.*, *hovmodig, stolt, stormodig.*
mikilmannliga, *Bo.*, *höimodigen, mandigen.*
milli, *Fho. med Ei.*, *mellem;* í milli, *imellem.*
millum, *Fho. med Ei.*, *mellem.*
minn, mín, mitt, *Sto.*, *min.*
minnast, minnast, minntist, minnzt, *Gjo. i Lidef.*, *med Fho.* við, *kysse.*
minni, -s, *I.*, *Erindring.*
miskuna, miskuna, miskunaði, miskunat, *Gjo.*, *ynkes over, vise Barmhjertighed imod.*
missa, missi, missti, misst, *Gjo.*, *miste, tabe, gaae glip af.*
mis-sáttr, -sátt, -sátt, *To.*, *uenig.*
missætti, -s, *I.*, *Uenigheder, Tvistigheder.*
misseri, -s, *Fl.* misseri, *I.*, *et Halvaar.*
missir, missis, *Ha.*, *Tab, Skade.*
mjöðm, mjaðmar, *Fl.* mjaðmir, *Hu.*, *Hofte.*
mjög, = mjök.
mjök, *Bo*, *meget, overmaade;* 19[9] sat heima mjök til jóla, *var hjemme til henimod Jul.*
mjólk, -ur, *Hu.*, *Mælk.*

mjólka, mjólka, mjólkaði, mjólkat, *Gjo.*, *malke.*
mjúklendur, -lend, -lent, *To.*, *med blöd Jordbund.*
morgun, -s, *Fl.* morgnar, *Ha.*, *Morgen.*
morgungyðja, -gyðju, *Hu.*, *Morgengudinde.*
móðir, móður, *Fl.* mœðr, *Hu.*, *Moder.*
móðr, móðs, *uden Fl.*, *Ha.*, *Vrede.*
móðr, móð, mótt, *To.*, *stakaandet af Træthed, træt.*
mórauður, mórauð, mórautt, *To.*, *rödbrun, kastaniebrun (om Faar).*
mót, -s, *Fl.* mót, *I.*, *Möde;* ganga til móts við, *gaae i möde.*
mót, -s, *I.*, *Maade;* 29[7] með meira móti, *af Betydenhed, noget stort.*
mótgangr, -gangs, *uden Fl.*, *Fjendtligheder, Uvenskab.*
mœði, *uden Böin.*, *uden Fl.*, *Hu.*, *Træthed, Trangbrystighed.*
mœna, mœni, mœndi, mœnt, *Gjo.*, *rage (over).*
mœta, mœti, mœtti, mœtt, *Gjo.*, *möde; i Lidef.*, mœtast, *mödes.*
muna, man, mundi, munat, *Gjo.*, *huske, erindre.*
mund. *I.*, *Tidspunkt;* í þat mund dags, *paa den Tid af Dagen.*
munnr, munns, *Fl.* munnar, *Ha.*, *Mund;* hví honum yrði þat á munni, *hvorfor han sagde det.*
munr, munar, *Ha.*, *Forskjel;* 16[11] munr er at manns liði, *hver enkelt hjelper noget.*
munu (muudu), mun (man), mundi, *Gjo.*, *monne.*
mykja, mykju, *Hu.*, *Mög.*
mylkur, mylk, mylkt, *To.*, *som giver Melk.*
mynni, -s, *Fl.* mynni, *I.*, *Munding.*
myrkr, -s, *Fl.* myrkr, *I.*, *Mörke;* 17[1] lágu á myrkr mikil, *der var idelig tyk Taage.*
myrkr, myrk, myrkt, *To.*, *mörk.*
myrkva, myrkvar, myrkvaði, myrkvat, *upersonl. Gjo.*, *mörkne.*
mysa, mysu, *Hu.*, *Valle.*
mýrr, mýrar, *Fl.* mýrar, *Hu.*, *Morads.*

nafn, -s, *Fl.* nöfn, *I.*, *Navn.*
nagga, nagga, naggaði, naggat, *Gjo.*, *knurre, mumle.*
nauðleita-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *en Nödlidende.*
nauðsyn, -jar, *Hu.*, *Nödvendighed.* — 2) *i Fl.* nauðsynjar, *Nödvendighedsartikler.*
nauðuliga, *Bo.*, *med Nöd, med nöd og neppe;* nauðuliga staddir, *stædte i Nöd.*
naust, -s, *Fl.* naust, *I.*, *Huus, hvori man lader Skibe staae.*
ná, næ, náði, náð, *Gjo.*, *faae, erholde.*
nábúi, -búa, *Fl.* -búar, *Ha.*, *Nabo.*
náð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Naade;* 93[12] vér erum komnir á þínar náðir, *vi ere tyede til din Naade.* — 2) *i Fl.*, *Ro, Rolighed.*
nálægur, -læg, -lægt, *To.*, *nær.*

náliga, *Bo.*, *næsten.*
nátt, nætr, *Fl.* nætr, *Hu.*, *Nat.*
náttarþel, -s, *I.*, *Nattetid.*
nátt-ból, -s, *Fl.* -ból, *I.*, *Nattebo, Opholdssted om Natten.*
náttlangt, *dannet som I. af et To.*, *Natten over.*
nátt-myrkr, -s, *Fl.* -myrkr, *Nattens Mörke, Natmulm.*
nátt-staðr, -staðar, *Fl.* -staðir, *Ha.*, *Natteleie.*
náttverðr, -verðar, *Fl.* -verðir, *Ha.*, *Nadvere, Aftensmad.*
nær, *Bo.*, *nærmere.* — *2) nær ved, henved.*
nærgætr, -gæt, -gætt, *To.*, *forudseende, en som gjetter heldigen om det tilkommende.*
nær-staddr, -stödd, -statt, *To.*, *nærværende.*
næst, *Bo.*, *næst;* því næst, *der næst.*
næsta, *Bo.*, *meget, storligen.*
né, *Bindeo.*, *ikke heller;* né einn, *ingen.*
neðan, *Bo.*, *neden;* fyrir neðan, *neden for.*
nefna, nefni, nefndi, nefnt, *Gjo.*, *nævne.*
nef-steði, -steðja, *Fl.* -steðjar, *Ha.*. *en Ambolt som er spids til Enden.*
neita, neita, neitaði *og* neitti, neitað *og* neitt, *Gjo.*, *nægte, benægte.* — *2) afslaae.*
nema, nem, nam, numit, *Gjo.*, *tage, bemægtige sig;* nema staðar, *standse;* 101[11] svo langt frá landi, sem mál mátti nema, *saa langt fra Land, som man kunde höre en tale.*
nenna, nenni, nennti, nennt, *Gjo.*, *nænne, gide.*
nes, ness, *Fl.* nes, *I.*, *Næs.*
nest, -s, *I.*, *Mundforraad til Reiser.*
nest-baggi, -bagga, *Fl.* -baggar, *Ha.*, *Madbylt.*
nesti, -s, *I.*, = nest.
neytr, neyt, neytt, *To.*, *brugbar, duelig.*
niðr, *Bo.*, *ned.*
níð, -s, *I.*, *Forhaanelse.* — *2) Nidvise.*
níða, níði, níddi, nítt, *Gjo.*, *forhaane.* — *2) digte Nidviser om* en.
níðingr, níðings, *Fl.* níðingar, *Ha.*, *en Trolös, Nidding.*
níð-vísa, -vísu, *Fl.* -vísur, *Hu.*, *Nidvise.*
níu, *Talo.*, *ni.*
níundi, níunda, níunda, *Talo.*, *niende.*
njósn, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Speiden.*
njóta, nýt, naut, notið, *Gjo.*, *nyde, have Nytte af.*
nokkurnig, *Bo.*, *(sammentrukket for* nokkurn veg), *nogenledes; paa en eller anden Maade.*
nokkurr, nokkur, nokkurt, *Sto.*, *nogen, en.*
nokkurs-konar, *Bo.*, *nogenslags, en eller anden Slags.*
norðan, *Bo.*, *nordfra.*
norðr, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Nord.* — *2) som Bo.*, *imod Nord.*
norðr-hálfa, -hálfu, *uden Fl.*, *Hu.*, *den nordlige Verdensdeel, Europa.*
nógr, nóg, nóg, *To.*, *nok, tilstrækkelig.*
nótt, nætr, *Fl.* nætr, *Hu.*, = nátt.

nægr, næg, nægt, *To.*, *nok, tilstrækkelig;* 15^{28} þetta hefi ek ok nægst til, *dette er jeg ogsaa bedst forsynet med.*

nyrðri, nyrðri, nyrðra, *To.*, *höiere Grad af* norðr, *nordligere.*

nýbæringur, -bærings, *Fl.* -bæringar, *Ha.*, *et nyfödt Dyr.*

nýr, ný, nýtt, *To.*, *ny;* at nýju, *paa ny.*

nýstárlegur, -leg, -legt, *To.*, *sjelden, usædvanlig.*

nýta, nýt, nýtti, nýtt, *Gjo.*, *benytte;* 9^{25} ekki nýtir þú hèr af, *det bringer du ikke til Noget.* — nýtast, *Lidef.*, *blive til noget.*

nývaknaðr, -vöknuð, -vaknat, *Tf.*, *nyligen vaagnet.*

odd-brenndur, brennd, brennt, *Tf.*, *brændt i Spidsen.*

odd-hvass, -hvöss, -hvasst, *To.*, *skarp tilspidset.*

odd-mjór, -mjó, -mjótt, *To.*, *med en fiin, smal Spids.*

of, *Fho.*, *med G.*, *om.*

of, *Bo.*, *for, for meget.*

ofan, *Bo.*, *nedad, nedefter.*

ofbeldi, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Vold, Voldsomhed.*

of-drukkinn, -drukkin, -drukkit, *To.*, *altfor drukken.*

of-metnaðr, -metnaðar, *Ha.*, *Overmod, Hovmod.*

ofrefiis-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *en Voldsmand.*

ofríki, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Vold.*

ofsögur, *Fl.*, *Hu.*, *overdrevne Fortællinger;* hafa eigi ofsögur verit frá sagðar þeirra garpskap, *man har ikke overdrevet deres Tapperhed.*

ofstopa-fullur, -full, -fullt, *To.*, *fræk, voldsom.*

ofstopa-maður, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *en Voldsmand.*

ofur-hugaðr, -huguð, -hugat, *To.*, *heltemodig, en Vovehals.*

og, *Bindeo.*, = ok.

ok, *Bindeo.*, *og, ogsaa.*

okkarr, okkur, okkart, *Sto.*, *vor (om to).*

orð, -s, *Fl.* orð, *I.*, *Ord.* — *2) Bud, Budskab;* 27^{8} sendir hann orð þeim bræðrum, *han sendte Bud til Brödrene.*

orða-lag, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Maade at tale (tiltale) paa.*

orð-rómur, -róms, *uden Fl.*, *Ha.*, *Rygte.*

orðsending, -ar, *Fl.* -ar, *Hu.*, *Budskab.*

orðstírr, -tírs, *uden Fl.*, *Ha.*, *Rygte.*

orka, orka, orkaði, orkat, *Gjo.*, *formaae.*

orna, orna, ornaði, ornat, *Gjo.*, *varme, opvarme.*

ostgrind, -ar, *Fl.* -ur, *Hu.*, *Ostekæk.*

ostur, osts, *Fl.* ostar, *Ha.*, *Ost.*

óbilgjarn, -gjörn, -gjarnt, *To.*, *fræk, uregjerlig.*

óblandaður, óblönduð, óblandað, *To.*, *ublandet.*

óbyggður, óbyggð, óbyggt, *To.*, *ubeboet.*

óðinn-dæll, -dæl, -dælt, *To.*, *slem at komme til Rette med.*

óðr, óð, ótt, *To., afsindig, rasende.* — *2) ivrig, heftig.*
ódauðlegur, -leg, -legt, *To., udödelig.*
ódáinsfeiti, -feitar, *Hu., de Udödeliges Föde (ἀμβροσίη).*
ódáinsvín, -s, *I., de Udödeliges Drik (νέκταρ).*
ófreskja, ófreskju, *Fl.* ófreskjur, *Hu., Uhyre.*
ógæfa, ógæfu, *uden Fl., Hu., Ulykke, Uheld.*
ógrynni, -s, *I., umaadelig Mængde.*
ógurlega, *Bo., gyseligen, frygteligen.*
ógurlegur, -leg, -legt, *To., gyselig, frygtelig.*
óhægur, óhæg, óhægt, *To., umagelig, vanskelig;* þó oss væri óhægt, *uagtet vi ikke havde det mageligt.*
ójafnaðar-maður, -manns, *Fl.* -menn, *Ha., en Uretvis.*
óplægður, óplægð, óplægt, *To., uplöiet.*
ólekja, ólekju, *uden Fl., Hu., sammenlöben Mælk, opsat Mælk.*
ómjólkaður, ómjólkuð, ómjólkað, *To., umalket.*
ósáinn, ósáin, ósáið, *To., utilsaaet.*
óp, -s, *Fl.* óp, *I., Skrig.*
ósköp, *Fl., I., (egentl. Uskjæbne), rædsomt Tilfælde.*
óskiptur, óskipt, óskipt, *To., udeelt;* af óskiptu, *af det udelte Bytte.*
ótta, óttu, *uden Fl., Hu., Tiden fra Kl.* $1\frac{1}{2}$ *til* $4\frac{1}{2}$ *Formiddag; især Midpunktet af denne Tid, Klokken 3, (Otte).*

ótta, ótta, óttaði, óttað, *Gjo., forfærde; i Lidef., forfærdes.*
ótta-lauss, -laus, -laust, *To., som er uden Frygt.* — *2) som ikke medförer Frygt.*
ótti, ótta, *uden Fl., Ha., Frygt.*
óvilji, óvilja, *uden Fl., Ha., Uvillje, Ulyst.*

œpa, œpi, œpti, œpt, *Gjo., skrige, raabe;* síðan œptu þeir á þá, *de raabte paa dem.*
œrinn, œrin, œrit, *To., nok, tilstrækkelig;* flesta œrit stóra, *temmelig store.*

pallr, palls, *Fl.* pallar, *Ha., Bænk.*
pell, -s, *Fl.* pell, *I., et af Oldtidens kostbareste Töier.*
plantan, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Plante, Plantage.*
plœging, -ar, *Fl.* -ar, *Hu., Plöining.*
plœgja, plœgi, plœgði, plœgt, *Gjo., plöie.*

ragur, rög, ragt, *To., feig.*
ramm-efldur, -efld, -eflt, *To., uhyre stærk.*
rata, rata, rataði, ratað, *Gjo., geraade.*
rauð-leitur, -leit, -leitt, *To., rödagtig.*
rauðr, rauð, rautt, *To., röd.*
raun, -ar, *Fl.* raunir, *Hu., Forsög, Pröve.* — *2) Erfaring.*
raun-mjök, *Bo., i Sandhed.*
rödd, raddar, *Fl.* raddir, *Hu., Röst, Stemme.*

rökkur, -s, *Fl.* rökkur, *I.*, *Mörkning, Tusmörke, Skumring.*

rökkva, rökkr, rökkti, rökkt, *upersonl. Gjo.*, *mörknes.*

röskliga, *Ro.*, *mandigen.*

röskr, rösk, röskt, *To.*, *rask, tapper.*

rá, -ar, *Fl.* rár, *Hu.*, *Raa, Seilstang paa Masten.*

ráð, -s, *Fl.* ráð, *I.*, *Raad;* 81[16] gera ráð fyrir, *sætte som Mulighed, forberede sig paa.* — 2) *Raadighed;* 20[27] orða sinna á hverr ráð, *hver raader for sine Ord.*

ráða, ræð, rèð, ráðit, *Gjo.*, *raade, give Raad.* — 2) *bestemme, afgjöre;* hafir þú þetta áðr ráðit með þèr, *(at) du har bestemt dette hos dig selv;* förin er ráðin, *Reisen er bestemt;* ráðast til lags með, *gaae i Selskab med.* — 3) *raade, regjere, bestyre;* megak ráða, *hvis jeg maa raade;* ráða tiltektum sínum, *raade sine Foretagender;* ráða fyrir veizlunni, *forestaae Gildet.* — 4) ráða á og ráðast á, *angribe, overfalde;* ráddu til at heldr, *gjör saa meget hellere Forsög.*

ráða-gerð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, = ráðagjörð.

ráða-gjörð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Beraadslagning.*

ráða-hagr, -hags, *Fl.* -hagir, *Ha.*, *Giftermaal.*

ráð-brugg, -s, *Fl.* -brugg, *I.*, *Hovedbrud for at opfinde Raad.*

ráðkænska, -u, *uden Fl.*, *Hu.*, *Snedighed, Snildhed.*

ráðlauslega, *Bo.*, *i Raadvildhed.*

ráðligr, -lig, -ligt, *To.*, *raadelig.*

ráðskona, -konu, *Fl.* -konur, *Hu.*, *Huusholderske.*

ráð-snilli, *uden Böin.*, *uden Fl.*, *Hu.*, *Klogskab, Snildhed.*

ráns-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Ransmand, Röver.*

rás, -ar, *uden Fl.*, *Hu.*, *Löb, Löben.*

ræna, ræni, rænti, rænt, *Gjo.*, *rane, röve, plyndre.*

regn-skúr, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Regnbyge.*

reið, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Slæde.*

reiða, reiði, reiddi, reitt, *Gjo.*, *svinge;* 13[8] er hann skal fram reiða, *naar han skal slaae til (med Miölnir).*

reiðar-þruma, -þrumu, *Fl.* -þrumur, *Hu.*, *Torden.*

reiðast, reiðist, reiddist, reiðst, *Gjo.*, *vredes.*

reiði, *uden Böin.*, *uden Fl.*, *Hu.*, *Vrede.*

reiði, reiða, *Fl.* reiðar, *Ha.*, *Ridetöi.*

reiði, *Fl.* reiði, *I.*, *Takkelads.*

reiðr, reið, reitt, *To.*, *vred.*

reika, reika, reikaði, reikat, *Gjo.*, *vanke omkring.*

reipast, reipast, reipaðist, reipazt, *Gjo. i Lidef.*, *anstrænge sig.*

reka, rek, rak, rekit, *Gjo.*, *drive;* rekr aptr húsit, *smække Dören i;* eru nú hendr þeirra reknar á bak aptr, *deres Hænder blive bundne paa Ryggen.* — 2) reka eyrindi, *udföre et Hverv.*

rekkja, rekkju, *Fl.* rekkjur, *Hu.*, *Seng.*
renna, renn, rann, runnit, *Gjo.*, *rinde*, *flyde*. — *2) rende*, *löbe*. — *3) flygte*. — *4) om Solen*, *gaae ned*; en er sól var runnin, *men da Solen var gaaet ned*.
renna, renni, renndi, rennt, *Gjo.*, *lade löbe*; renna skipum að, *lande*. — *2) jage paa Flugt*. — *3) forhindre*; 61[14] ek skal því renna, *jeg skal forhindre det*.
renni-bor, -s, *Fl.* -borar, *Ha.*, *Drilbor*.
rètta, rètti, rètti, rètt, *Gjo.*, *rette*, *gjöre lige*; *udstrække*; rètta höndina, *udstrække Armen*; geta rètta fylking sína, *bringe i Orden*.
rèttr, rèttar, *Fl.* rèttir, *Ha.*, *stor Söe*.
reykur, reykjar, *Fl.* reykir, *Ha.*, *Rög*.
reyna, reyni, reyndi, reynt, *Gjo.*, *pröve*, *forsöge*. — *2) erfare*; 8[5] en nú mun reyna, *nu vil man faae at vide*.
rið, -s, *Fl.* rið, *I.*, *Trappe*.
rif, -s, *Fl.* rif, *I.*, *Ribbeen*.
risi, risa, *Fl.* risar, *Ha.*, *Rise*, *Jette*.
ríða, ríð, reið, riðit, *Gjo.*, *ride*.
ríða, ríð, reið, riðit, *Gjo.*, *flette*; 92[18] riðna vandlaupa, *flettede Kurve*.
rífa, ríf, reif, rifit, *Gjo.*, *rive*.
ríki, -s, *Fl.* ríki, *I.*, *Rige*; setti eptir til ríkis, *overdrog Regjeringen til*. — *2) Magt*; þú hefir eigi ríki til þess, *du har ikke Magt dertil*.
ríkis-stjórn, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Rigets Bestyrelse*.
ríkr, rík, ríkt, *To.*, *rig*, *mægtig*.
rísa, rís, reis, risit, *Gjo.*, *reise sig*; 66[19] af hverjum rifjum rísa mundi, *hvem der var Ophav dertil*.
rísta, ríst, reist, ristið, *Gjo.*, *riste*; 72[21] reist ofan í brjóstið á hol, *gjennemskar Brystet*.
rjóðr, -s, *Fl.* rjóðr, *I.*, *et aabent Sted i en Skov*.
rjúfa, rýf, rauf, rofit, *Gjo.*, *nedrive*; 79[20] þykkir mèr þat opt rjúfast, *tykkes mig at det ofte slaaer feil*.
róa, rœ, reri, róit, *Gjo.*, *roe*.
róðr, róðrar (róðrs), *Fl.* róðrar, *Ha.*, *Roen*, *Roning*.
rósfingruð, *To.*, *Hu.*, *Morgengudindens Tilnavn* (*ῥοδοδάκτυλος*).
rœða, rœði, rœddi, rœtt, *Gjo.*, *tale*.
rœða, rœðu, *Fl.* rœður, *Hu.*, *Tale*; *Samtale*.
ryðja, ryð, ruddi, rutt, *Gjo.*, *rydde*. — *2) bryde frem med Heftighed*; ryðjast um, *gaae tappert frem*.
rykkja, rykki, rykkti, rykkt, *Gjo.*, *rykke*, *trække*.
rúm, -s, *Fl.* rúm, *I.*, *Rum*, *Plads*.
rúm-góður, -góð, -gott, *To.*, *rummelig*.

saga, sögu, *Fl.* sögur, *Hu.*, *Fortælling*, *Historie*.
sakna, sakna, saknaði, saknat, *Gjo.*, *savne*.
salerni, -s, *Fl.* salerni, *I.*, *Vandhuus*.
saltr, sölt, salt, *To.*, *salt*.

saman, *Bo.*, *sammen, tilsammen.*
samdrykkja, -drykkju, *Fl.* -drykkjur, *Hu.*, *Drikkelag, Drikkegilde.*
samkeypi, -s, *uden Fl.*, *I.*, *(egentl. Samhandel) Samliv.*
samkunda, -kundu, *Fl.* -kundur, *Hu.*, *Forsamling, Gildeforsamling.*
samt, *Bo.*, *i Fællesskab.*
sam-þykkja, -þykki, -þykkti, -þykkt, *Gjo.*, *samtykke.*
sandur, sands, *Fl.* sandar, *Ha.*, *Sand, Strandbred, hvor der er Sand.*
sannarlega, *Bo.*, *sandeligen, visseligen.*
sann-fróðr, -fróð, -frótt, *To.*, *vel underrettet.*
sanngirni, *uden Böin.*, *uden Fl.*, *Hu.*, *Billighed.*
sannindi, *Fl.*, *I.*, *Sandhed;* segja með sannindum, *sige med Vished.*
sannr, sönn, satt, *To.*, *sand, sandfærdig.*
sannsýni, *uden Böin.*, *uden Fl.*, *Hu.*, *Billighed.*
sauða-jarmur, -jarms, *Ha.*, *Faarebrægen.*
sauð-fè, -fjár, *I.*, *Faar.*
sauðr, sauðar, *Fl.* sauðir, *Ha.*, *et Faar, især en Bede.*
sax, sax, *Fl.* söx, *I.*, *etslags kort Sværd.*
saxa, saxa, saxaði, saxat, *Gjo.*, *hakke, hugge i smaae Stykker.*
söðull, söðuls, *Fl.* söðlar, *Ha.*, *Sadel.*
sök, sakar, *Fl.* sakir, *Hu.*, *Sag.* — 2) fyrir sakir og fyrir sökum, *med Ei.*, *formedelst.*
sökkva, sökk, sökk, sokkit, *Gjo.*, *synke.*
sökkva, sökkvi, sökkti, sökkt, *Gjo.*, *sænke.*
söku-dólgr, -dólgs, *Fl.* -dólgar, *Ha.*, *en som man har Sag imod, en Fjende.*
sá, sú, þat, *Sto.*, *den, det.*
sár, -s. *Fl.* sár, *I.*, *Saar.*
sár-keyptr, -keypt, -keypt, *To.*, *dyrt kjöbt;* mun yðr verða sárkeypt við hann at eiga, *det vil komme Eder dyrt at staae, at kjæmpe med ham.*
sárliga, *Bo.*, *smerteligen.*
sárr, sár, sárt, *To.*, *saaret.* — 2) *smertefuld, smertende.*
sáryrði, *Fl.*, *I.*, *bidende Ord, Spottegloser.*
sátt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Forlig.*
sáttar-fundr, -fundar, *Fl.* -fundir, *Ha.*, *Sammenkomst for at slutte Fred og Forlig.*
sæll, sæl, sælt, *To.*, *salig, lykkelig.*
sæng, sængr, *Fl.* sængr, *Hu.*, *Seng.*
sær, sævar, *uden Fl.*, *Ha.*, *Söe.*
særa, særi, særði, sært, *Gjo.*, *saare.*
sæti, -s, *Fl.* sæti, *I.*, *Sæde.*
sætt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Forlig.*
sætta, sætti, sætti, sætt, *Gjo.*, *forlige; i Lidef.*, sættast, *forliges, gjöre Forlig.*
sættarboð, -s, *Fl.* -boð, *I.*, *Tilbud om Forlig, Fredstilbud.*
sættargerð, -ar, *Hu.*, *Forlig, Fredsslutning.*
sefa, sefa, sefaði, sefat, *Gjo.*, *formilde.*

seggur, seggs, *Fl.* seggir, *Ha.*, *en Mand (ofte i nedsættende Betydning).*
segja, segi, sagði, sagt, *Gjo.*, *sige, fortælle;* segja á, *bebude;* 76[4] Kári sagði á úsátt sína, *K. truede med sin Vrede.*
segl, -s, *Fl.* segl, *I.*, *Seil.*
seilast, seilist, seildist, seilzt, *Gjo. i Lidef.*, *udstrække Armen.*
seinað (seinat), *Tf.*, *I.*, *forsinket.*
seinn, sein, seint, *To.*, *seen, langsom.*
sekt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Straf, Afstraffelse (især Pengeböder og Forviisning).*
selja, sel, seldi, selt, *Gjo.*, *sælge.* — *2) overlevere.*
sem, *uböiel. Sto.*, *som.*
sem, *Bindeo.*, *som;* 17[19] sem hvatast, *saa hurtig som muligt.*
senda, sendi, sendi, sent, *Gjo.*, *sende;* senda orð, *sende Bud.*
sendi-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Sendebud.*
sending, -ar, *Fl.* -ar, *Hu.*, *en Sendelse.*
senn, *Bo.*, *paa engang.*
sèr-hverr, -hver, -hvert, *Sto.*, *hver for sig.* — *2) enhver.*
setberg, -s, *Fl.* -berg, *I.*, *en flad Klippe.*
setja, set, setti, sett, *Gjo.*, *sætte;* 17[17] setja fram (skip), *sætte (Skib) paa Söen; i Lidef.*, setjast, *sætte sig;* 5[16] Skrýmir settist upp, *Skr. reiste sig op.*
sètti, sètta, sètta, *Talo.*, *sjette.*
sex, *Talo.*, *sex.*
sextán, *Talo.*, *sexten.*
siðr, siðar, *Fl.* siðir, *Ha.*, *Skik, Brug, Sædvane.*
sigla, sigli, sigldi, siglt, *Gjo.*, *seile.*
siglinga-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Seiler, en som gjör Söreiser.*
siglu-trè, -três, *Fl.* -trè, *I.*, *Skibsmast.*
sigr, -s, *Ha.*, *Seier, Seiervinding.*
sigra, sigra, sigraði, sigrat, *Gjo.*, *seire, overvinde; i Lidef.*, sigrast á, *med H.*, *seire over en.*
sigr-sæll, -sæl, -sælt, *To.*, *seierrig, seiersæl.*
sik, *G. af 3. Pers. af det personl. Sto.*, *sig.*
silfr, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Sölv.*
silfr-men, -s, *Fl.* -men, *I.*, *Halssmykke af Sölv.*
silfr-rekinn, -rekin, -rekit, *To.*, *sölvbeslagen.*
silki, -s, *I.*, *Silke.*
silki-ræma, -ræmu, *Fl.* -ræmur, *Hu.*, *Silkebaand.*
sinn, sín, sitt, *Sto.*, *sin, sit.*
sinn, *Fl.* sinn, *I.*, *Gang;* einu sinni, *engang.*
sitja, sit, sat, setið, *Gjo.*, *sidde;* 21[9] ætla at sitja hèr um jólin, *agte at blive her i Julen.*
síð, *Bo.*, *silde;* *höiere Grad* síðarr, *senere;* *höieste Gr.* síðarst, *sidst.*
síða, síðu, *Fl.* síður, *Hu.*, *Side.*
síðan, *Bo.*, *siden, fra den Tid.*
síðari, síðari, síðara, *To.*, *höiere Gr.*, síðastr, *höieste*

Gr. (*af* síð), *sidste af to.*
síðir, *Bo.*, um síðir, *tilsidst.*
síðr, síð, sítt, *To.*, *sid, lang.*
síðr, *Bo.*, *desto mindre;* eigi at síðr, *ikke desto mindre, alligevel.*
sífrjór, -frjó, -frjótt, *To.*, *stedse frugtbar.*
siga, síg, seig (sèg), sigit, *Gjo.*, *falde ned, synke;* 45[6] hvorigir láta undan síga sín skip, *ingen af Parterne trak sine Skibe tilbage.*
sízt, *Bo.*, *höieste Gr.*, *mindst.*
sjaundi, sjaunda, sjaunda, *Talord, syvende.*
sjá, sè, sá, sèt, *Gjo.*, *see;* 13[20] sjá um með honum, *have Tilsyn med ham;* 22[1] sjáit þèr fyrir því, *sörg I for det;* 59[26] sjá við, *tage sig i vare for.*
sjá-aldur, -s, *I.*, *Öiesteen.*
sjálf-boðinn, -boðin, -boðit, *To.*, *velkommen.*
sjálf-hœlinn, -hœlin, -hœlit, *To.*, *pralende, broutende.*
sjálfr, sjálf, sjálft, *To.*, *selv.*
sjálf-ráðr, -ráð, -rátt, *To.*, *fri;* 74[20] sjálf-rátt er oss, *det staaer os frit for.*
sjár, sjávar, *Ha.*, *Sö.*
sjávar-bakki, -bakka, *Fl.* -bakkar, *Ha.*, *Strandbredden.*
sjávar-djúp, -s, *Fl.* -djúp, *I.*, *Dybet.*
sjávar-strönd, -strandar, *Fl.* -strendr, *Hu.*, *Sökyst.*
sjóða, sýð, sauð, soðit, *Gjo.*, *syde, koge.*
sjón, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Syn.*
sjón-hverfingar, *Fl.*, *Hu.*, *Gögleríer.*
sjúkleikr, -leiks, *Fl.* -leikar, *Ha.*, *Sygdom.*
sjúkr, sjúk, sjúkt, *To.*, *syg.*
skaði, skaða, *Fl.* skaðar, *Ha.*, *Skade, Tab.*
skalli, skalla, *Fl.* skallar, *Ha.*, *Skalde.*
skammar-víg, -s, *Fl.* -víg, *I.*, *Niddingsdrab.*
skammr, skömm, skammt, *To.*, *kort.*
skap, -s, *I.*, *Sind, Sindsbeskaffenhed;* hann var í svo grimmu skapi, *han var saa vred i Hu;* þat sama ætla ek þeim í skapi búa, *det samme troer jeg er deres Agt;* hvat er þèr næst skapi, *hvad er helst efter din Villie.*
skapaðr, sköpuð, skapað, *Tf.*, *skabt;* 91[10] höfðum vèr engin önnur sköpuð ráð, *vi havde ingen anden mulig Udvei.*
skapdeildar-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *en godmodig Mand.*
skap-farinn, -farin, -farit, *To.*, *som er af den Sindsbeskaffenhed.*
skap-lyndi, -s, *I.*, *Sind, Sindelag.*
skapt, -s, *Fl.* sköpt, *I.*, *Skaft, Haandgreb.*
skapt-ker, -s, *Fl.* -ker, *I.*, *et Kar med Skaft.*
skapt-kringla, -kringlu, *Fl.* -kringlur, *Hu.*, *en Kringle som dreies rundt paa en Axe.*
skara, skara, skaraði, skarat, *Gjo.*, *at fælde sammen;* 19[24] (skip) skarat skjöldum milli stafna, *besat med en tæt Række Skjolde langs med Skibsbordet paa begge Sider.*

skarlats-skikkja, -skikkju, *Fl.* -skikkjur, *Hu.*, *en Kappe af Skarlagen.*
skatt-land, -s, *Fl.* -lönd, *I.*, *Skatland, Provinds.*
sköllóttr, sköllótt, sköllótt, *To.*, *skaldet.*
skömm, skammar, *Fl.* skammir, *Hu.*, *Skam.*
skál, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Skaal.*
skálaglam, *I.*, *(et Tilnavn), Skaaleglam.*
skáld, -s, *Fl.* skáld, *I.*, *Skjald, Digter.*
skáli, skála, *Fl.* skálar, *Ha.*, *et Vaaningshuus.* — 2) *Sengehuus.*
skálma, skálma, skálmaði, skálmat, *Gjo.*, *tage lange Skridt.*
skæðr, skæð, skætt, *To.*, *farlig.*
skærr, skær, skært, *To.*, *klar.*
skegg, -s, *Fl.* skegg, *I.*, *Skæg.*
skeið, -ar, *Fl.* -ir, *et Slags Langskib.*
skeið, -s, *Fl.* skeið, *I.*, *Löb.* — 2) *Löbebane.*
skeiðs-endi, -enda, *Fl.* -endar, *Ha.*, *Löbebanens Ende.*
skemmd, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Vanære.*
skemtan, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Fornöielse, Tidsfordriv.*
sker, -s, *Fl.* sker, *I.*, *Skjær.*
skera, sker, skar, skorit, *Gjo.*, *skjære;* skera upp, *höste.* — 2) *slagte.*
skeyta, skeyti, skeytti, skeytt, *Gjo.*, *skjötte om, bryde sig om.*
skikkja, skikkju, *Fl.* skikkjur, *Hu.*, *en Kappe.*
skildiliga, *Bo.*, *sagtmodigen.*
skilja, skil, skildi, skilit, *Gjo.*, *skille, adskille;* skilja eptir, *lade tilbage.* — 2) *at skilles;* þeir skildu, *de skiltes ad; ogsaa i Lidef.*, vèr munum skiljast, *nu monne vi skilles.* — 3) *forstaae.*
skilnaðr, skilnaðar, *uden Fl.*, *Ha.*, *Skilsmisse.*
skip, -s, *Fl.* skip, *I.*, *Skib.*
skipa, skipa, skipaði, skipat, *Gjo.*, *ordne; besætte.*
skipan, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Beskikkelse, Bestemmelse.*
skipa-smiður, -smiðs, *Fl.* -smiðir, *Ha.*, *Skibsbygger.*
skipa-timbr, -s, *I.*, *Skibstömmer.*
skipbrot, -s, *I.*, *Skibbrud.*
skips-borð, -s, *Fl.* -borð, *I.*, *Skibsbord, Ræling.*
skipta, skipti, skipti, skipt, *Gjo.*, *skifte, dele;* svo at dægrum skipti, *i flere Dögn;* skiptast til, *at gaae til Værks;* skiptast um, *med G.*, *forandre sig til det Modsatte;* skipta sèr um, *bryde sig om, give sig af med.*
skip-veri, -verja, *Fl.* -verjar, *Ha.*, *en af Skibs-Mandskabet.*
skjalla, *Gjo.*, *beslægtet med* skella, *at smælde.*
skjald-rim, -ar, *Fl.* -ar, *Hu.*, *Fordybning langs med Skibsbordet, til at sætte Skjolde i.*
skjald-þili, -s, *Fl.* -þili, *I.*, *Brædevæg.*
skjöldr, skjaldar, *Fl.* skildir, *Ha.*, *Skjold.*
skjálfa, skelf, skalf, skolfit, *Gjo.*, *skjælve, ryste.*
skjól, -s, *Fl.* skjól, *I.*, *Skjul,*

Tilflugtssted.
skjóta, skýt, skaut, skotið, *Gjo., skyde.*
skjótfœri, -s, *I., Hurtighed.*
skjótleikr, -leiks, *uden Fl., Ha., Hurtighed.*
skjótr, skjót, skjótt, *To., hurtig.*
skora, skora, skoraði, skorat, *Gjo., fordre, æske;* 18[16] skoruðu á hólm göfga menn, *udfordrede fornemme Mænd til Tvekamp;* 32[13] skaltu skora við hann fast, *du skal opfordre ham kraftigen.*
skorar-geirr, -geirs, *Ha., et Tilnavn.*
skorta, skortir, skorti, skort, *upers. Gjo. med G., skorte, fattes.*
skotra, skotra, skotraði, skotrat, *Gjo., stöde hid og did.*
skógar-lundr, -lundar, *Fl.* -lundar, *Ha., en Lund.*
skógr, skógar, *Fl.* skógar, *Ha., Skov.*
skóg-vaxinn, -vaxin, -vaxit, *To., skovbevoxet.*
skrum, -s, *I., Praleri.*
skulu, skal, skyldi, *Gjo., skulde.*
skutfesti, -festar, *Fl.* -festar, *Hu., Fortöiningsredskab.*
skutil-sveinn, -sveins, *Fl.* -sveinar, *Ha., Mundskjænk.*
skut-stafn, -s, *Fl.* -ar, *Ha., Bagstavn.*
skygn, skygn, skygnt, *To., skarpsynet.*
skygnleikr, -leiks, *uden Fl., Ha., Skarpsynethed.*
skykkr, skykkjar, *Fl.* skykkir, *Ha., Bevægelse, Rystelse.*
skyldr, skyld, skylt, *To., skyldig, pligtig.*
skyndi, *I., Skyndsomhed, Hast.*
skyndiliga, *Bo., hurtigen, med Ilsomhed.*
skynsamliga, *Bo., skjönsomt, fornuftigen.*
skúma, skúmu, *Hu., et Tilnavn.*
ský, -s, *Fl.* ský, *I., Sky.*
slá, slæ, sló, slegit, *Gjo., slaae;* 21[24] sló á þær úhug miklum, *bleve de meget ængstede;* 90[2] slá skutfestum, *löse Fortöiningen;* 44[15] slæst Þorleifr í för með þeim, *begav Thorleif sig i deres Selskab.*
slátr, -s, *Fl.* slátr, *I., Kjöd af slagtet Kvæg.*
slæða, slæðu, *Fl.* slæður, *Hu., sid Kappe af fiint Töi.*
slæma, slæmi, slæmdi, slæmt, *Gjo., svinge.*
sleppa, slepp, slapp, sloppit, *Gjo., slippe bort.*
slètta, slètti, slètti, slètt, *Gjo., jævne.*
sléttr, slètt, slètt, *To., slet, jævn;* 73[14] sögðu sínar farir eigi sléttar, *berettede Reisens mindre heldige Udfald.*
slíkr, slík, slíkt, *To., slig, deslige.*
slíta, slít, sleit, slitið, *Gjo., slide. — 2) slutte, bringe tilende;* 31[13] slítr tali þeirra, *sluttes deres Samtale;* 34[12] þegar veizlunni er slitið, *da Gildet er til Ende.*
slys, -s, *Fl.* slys, *I., Uheld, Skade.*
smakka, smakka, smakkaði, smakkat, *Gjo., smage.*
smá-moli, -mola, *Fl.* -molar, *Ha., Smule, et lille Stykke.*
smán, -ar, *Hu., Skam, Vanære.*

småþarmar, *Fl.*, *Ha.*, *Tarme.*
smiðr, smiðs, *Fl.* smiðir, *Ha.*, *Smed, Kunstner.*
smíða, smíða, smíðaði, smíðat, *Gjo*, *smede*, *forrette Smedearbeide*, *forarbeide.*
smjúga, smýg, smaug, smogit, *Gjo.*, *krybe.*
snara, snara, snaraði, snarat, *Gjo.*, *dreie*, *skyde til Siden.*
snarpr, snörp, snarpt, *To.*, *skarp*, *heftig.* — 2) *tapper.*
snemma, *Bo.*, *tidlig*; snemma dags, *tidlig om Dagen.*
snemm-borinn, -borin, -borit, *To.*, *tidlig födt.*
snúa, sný, sneri, snúit, *Gjo.*, *snoe*, *dreie*, *vende*; snúast aptr, *vende sig om*: snúast til ferðar, *tiltræde Reisen.*
sofa, sef, svaf, sofit, *Gjo.*, *sove.*
sofna, sofna, sofnaði, sofnat, *Gjo.*, *sove ind*, *falde i Sövn.*
soltinn, soltin, soltið, *To.*, *sulten.*
sonr, sonar, *Fl.* synir, *Ha.*, *Sön.*
sókn, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Angreb.*
sól, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Sol.*
sólsetur, -s, *I.*, *Solens Nedgang.*
sóma, sómi, sómdi, sómt, *Gjo.*, *sömme.*
sómi, sóma, *uden Fl.*, *Ha.*, *Ære, Hæder.*
sœkja, sœki, sótti, sótt, *Gjo.*, *hente.* — 2) *söge hen til et Sted*; sœkja illa að, *komme i en ulykkelig Stund.* — 3) *anstrænge sig*; 49[24] sœkja bardagann, *kjæmpe med Anstrængelse*; sœkja at, *angribe.*
sœmd, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Ære, Hæder.*
sœmiligr, -lig, -ligt, *To.*, *sömmelig*, *anstændig.*
sœtur, sœt, sœtt, *To.*, *söd.*
spara, spara, sparaði, sparat, *Gjo.*, *spare*, *skaane.*
spölr, spalar, *Fl.* spelir, *Ha.*, *en enkelt Pæl i et Gitterværk.*
spá, spár, *Fl.* spár, *Hu.*, *Spaadom.*
spá-maður, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Spaamand, Prophet.*
speni, spena, *Fl.* spenar, *Ha.*, *Patte.*
spenna, spenni, spennti, spennt, *Gjo.*, *spænde.*
spjót, -s, *Fl.* spjót, *I.*, *Spyd.*
spjót-skapt, -s, *Fl.* -sköpt, *I.*, *Spydskaft.*
sporðr, sporðs, *Fl.* sporðar, *Ha.*, *Hale paa en Fisk.*
spretta, spretti, spretti, sprett, *Gjo.*, *sprætte*; spretti á knífi sínum, *slog paa med sin Kniv.*
spretta, sprett, spratt, sprottið, *Gjo.*, *springe (op).*
springa, spring, sprakk, sprúngit, *Gjo.*, *sprække*, *briste.*
spyrja, spyr, spurði, spurt, *Gjo.*, *spörge.* — 2) *spörge*, *erfare.*
spyrna, spyrni, spyrndi (sparn), spyrnt, *Gjo.*, *sparke.*
staddr, stödd, statt, *To.*, *stædt*, *værende paa et Sted.*
staðna, staðna, staðnaði, staðnat, *Gjo.*, *standse*, *holde op.*
staðr, staðar, *Fl.* staðir, *Ha.*, *et Sted*; nema staðar, *standse.* — 2) *Standsning, Ophold*;

verðr honum staðr á, *han standser (i Talen).*
stafn, -s, *Fl.* -ar, *Ha., Stavn.*
stafn-blár, -blá, -blátt, *To., med blaamalede Stavne.*
staka, staka, stakaði, stakat, *Gjo., vakle til Siden.*
stallari, stallara, *Fl.* stallarar, *Ha., Staller, Hofmarskalk.*
stamp-austr, -austrar, *Fl.* austrar, *Ha., Ösen med Bötter.*
standa, stend, stóð, staðit, *Gjo., staae;* standa upp, *staae op;* fá staðizt, *kunne staae.* — *2) vare;* (markaðr) stóð viku, *(Markedet) varede en Uge.*
stanga, stanga, stangaði, stangat, *Gjo., stange, stikke.*
starf, -s, *Fl.* störf, *I., Arbeide.*
starfa, starfa, starfaði, starfat, *Gjo., arbeide, sysle.*
starfi, starfa, *Ha.,* = starf.
staur, -s, *Fl.* -ar, *Ha., Stavre.*
stöðva, stöðva, stöðvaði, stöðvat, *Gjo., lade standse.*
stökkva, stökk, stökk, stokkit, *Gjo., springe;* 21²³ nú stukku fram konur allar, *nu löb alle Fruentimmerne ud.*
stökkva, stökkvi, stökkti, stökkt, *Gjo., fordrive, jage paa Flugt;* 95³ stökkti hinu feita fé upp til fjalls, *drev de fede Faar op til Fjelds.*
stöng, stangar, *Fl.* stengr, *Hu., Stang;* 56⁶ *Fanestang.*
stálma, stálmaði, stálmat, *Gjo., svulme (af Mælk — om Bryster og Yvre).*
steði, steðja, *Fl.* steðjar, *Ha., Ambolt.*
steðja-nef, -s, *Fl.* -nef, *I., den spidse Ende af Ambolten.*
stefna, stefna, *Fl.* stefnur, *Hu., Möde, Sammenkomst.*
stefna, stefni, stefndi, stefnt, *Gjo., stævne, sammenkalde.* — *2) tage Veien hen til et Sted.*
steiglingr, -lings, *Ha., fra Gaarden Steig paa Helgeland.*
steindr, steind, steint, *To., malet.*
steinn, steins, *Fl.* steinar, *Ha., Steen.*
sterkliga, *Bo., stærkt, kraftigen.*
sterkr, sterk, sterkt, *To., stærk.*
steypa, steypi, steypti, steypt, *Gjo., styrte.*
stikill, stikils, *Fl.* stiklar, *Ha., Hornspids, Stilk.*
stikla, stikla, stiklaði, stiklat, *Gjo., hoppe, springe.*
stilla, stilli, stillti, stillt, *Gjo., besnære.*
stinga, sting, stakk, stúngit, *Gjo., stikke.*
stirðr, stirð, stirt, *To., stiv, træt.*
stirndur, stirnd, stirnt, *To., stjernefuld.*
stíga, stíg, steig (stèg), stigit, *Gjo., stige;* steig heldr stórum, *tog lange Skridt.*
stjaka, stjaka, stjakaði, stjakat, *Gjo., stöde med en Stage.*
stjóri, stjóra, *Fl.* stjórar, *Ha., en Steen, som bruges til Anker.*
stjórn, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Bestyrelse, Regjering.*
stjórnsamr, -söm, -samt, *To.,*

som er dygtig Bestyrer.
stofa, stofu, *Fl.* stofur, *Hu., Stue.*
stóll, stóls, *Fl.* stólar, *Ha., Stol.*
stór-höggr, *To., Ha., som giver store Hug.*
stórhugi, -huga, *Ha., Mod, Dristighed.*
stórilla, *Bo., meget ilde.*
stórkostligr, -lig, -ligt, *To., meget stor.*
stórliga, *Bo., storligen, meget.*
stórmannliga, *Bo., saaledes som sömmer sig en Hövding.*
stórmenni, -s, *Fl.* -menni, *I., Kjæmpe. — 2) Hövding.*
stórr, stór, stórt, *To., stor.*
stór-ræði, -s, *Fl.* ræði, *I., stort Foretagende, stort Anslag.*
stórskip, -s, *Fl.* -skip, *I., stort Skib.*
stór-úfarir, *Fl., Hu., stor Ulykke, stort Uheld.*
stóryrði, *Fl., I., store, pralende Ord.*
stór-vaxinn, -vaxin, -vaxit, *To., stor af Væxt.*
stórviðar-bor, -s, *Fl.* -ar, *Ha., et stort Tömmermands-Bor.*
stór-virki, -s, *Fl.* -virki, *I., stor Bedrift*; 77[7] þótt þú hafir ratað í stórvirki þetta, *uagtet du er bleven indviklet i denne store Sag.*
strandhögg, -s, *Fl.* -högg, *I., Strandhug, Plyndring paa Kysterne.*
straum-alda, -öldu, *Fl.* -öldur, *Hu., Bölge, som fremkommer ved Strömgang.*
strönd, strandar, *Fl.* strendr, *Hu., Strand, Strandbred.*
strá, -s, *Fl.* strá, *I., Straa.*
stræti, -s, *Fl.* stræti, *I., Stræde, Gade.*
strengja, strengi, strengdi, strengt, *Gjo., (egentl. binde fast)*; strengja heit, *gjöre et höitideligt Löfte.*
strengr, strengs, *Fl.* strengir, *Ha., Stræng, Toug.*
strjúka, strýk, strauk, strokit, *Gjo., stryge, fare med Haanden hen over (noget).*
styðja, styð, studdi, stutt, *Gjo., understötte.*
styggja, styggi, styggði, styggt, *Gjo., fornærme, fortörne. — 2) gjöre sky*; *i Lidef.*, styggjast, *blive sky.*
styggr, stygg, styggt, *To., haard, bister. — 2) sky.*
styrjöld, styrjaldar, *Fl.* styrjaldir, *Hu., Krig.*
stýra, stýri, stýrði, stýrt, *Gjo., styre, sidde ved Roret.*
stýrilátr, -lát, -látt, *To., föielig.*
stýris-hæll, -hæls, *Fl.* -hælar, *Ha., den agterste Deel af Roret forneden.*
suða, suða, suðaði, suðat, *Gjo., syde, suse.*
suðr, -s, *uden Fl., I., Syden. — 2) som Bo., imod Syd.*
suðr-ganga, -göngu, *Fl.* -göngur, *Hu., en Reise til Rom.*
sumar, -s, *Fl.* sumur, *I., Sommer.*
sumr, sum, sumt, *To., nogle, somme.*
sund, -s, *Fl.* sund, *I., Sund.*
sundr-skili, -skila, -skila, *To., adskilt.*
sunnan, *Bo., söndenfra*; sunnan fyrir landit, *söndenfra langs med Landet.*

syðri, syðri, syðra, *To.*, *sydligere.*
systir, systur, *Fl.* systr, *Hu.*, *Söster.*
sýna, sýni, sýndi, sýnt, *Gjo.*, *vise*; *i Lidef.*, *synes, vise sig.*
sýnn, sýn, sýnt, *To.*, *synlig, som man kan see*; 32[3] sýnu minna, *betydeligt mindre.*
sýsla, sýslu, *Fl.* sýslur, *Hu.*, *Syssel*, *Forretning.*
sýsliga, *Bo.*, *rask, hurtig.*
svarfa, svarfa, svarfaði, svarfat, *Gjo.*, *drive.*
svartskýjaguð, *Ha.*, *et af Sevs Tilnavne* (κελαινεφής).
svæla, svælu, *Hu.*, *Ilddamp.*
svefn, -s, *uden Fl.*, *Ha.*, *Sövn.*
svefn-höfigr, -höfig, -höfigt, *To.*, *sövnbetynget*; mèr gerir svefnhöfigt, *jeg bliver sövnig.*
sveifla, sveifla, sveiflaði, sveiflat, *Gjo.*, *svinge.*
sveinn, sveins, *Fl.* sveinar, *Ha.*, *Svend, Dreng*; 15[4] þá kölluðu sveinar, *da raabte Skibsfolkene.*
sveinstauli, -staula, *Fl.* -staular, *Ha.*, *liden Dreng, Pusling.*
sveit, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Böigdelav.* — 2) *Flok, Afdeling.*
sveitúngi, sveitúnga, *Fl.* sveitúngar, *Ha.*, *en af samme Böigdelav.* — 2) *Kammerat.*
svelgja, svelg, svalg, solgit, *Gjo.*, *nedsvælge.*
sverð, -s, *Fl.* sverð, *I.*, *Sværd.*
sverðs-hjalt, -s, *Fl.* -hjölt, *I.*, *Hjaltet paa et Sværd.*
svigna, svigna, svignaði, svignat, *Gjo.*, *sveies, böies.*
svik, *Fl.*, *I.*, *Svig.*
svipan, -ar, *uden Fl.*, *Hu.*, *Öieblik.*
svipta, svipti, svipti, svipt, *Gj.*, *beröve.*
svipting, -ar, *Fl.* -ar, *Hu.*, *Svingning i Brydekamp.*
svíða, svíð, sveið, sviðit, *Gjo.*, *svie.*
svífa, svíf, sveif, svifit, *Gjo.*, *sveie*; 96[28] vínið tók að svífa á risann, *Vinen begyndte at virke paa Jetten*; svífast, *undsee sig ved.*
svíri, svíra, *Fl.* svírar, *Ha.*, *Hals.*
svívirðiligr, -lig, -ligt, *To.*, *skammelig.*
svo, *Bo.*, *saa, saaledes.*

taka, tek, tók, tekit, *Gjo.*, *tage, modtage*; taka við, *modtage*; taka af, *afskaffe*; taka upp, *optage, ogsaa begynde*; taka til, *bestemme*; 32[3] munda ek sýnu minna hafa af tekit, *jeg vilde have udtalt mig mindre bestemt*; taka vel (illa), *optage vel (ilde)*; taka á, *yttre sig om*; taka í móti, *gjöre Modstand*; taka út, *upers. med G.*, *hælde* (49[15]); taka af, *upers. med G.*, *ophöre* (53[18]); takast, *Lidef.*, *blive til noget.* — 2) *beröre*; 12[24] at jörðina tæki sporðr ok höfuð, *at Halen og Hovedet berörte Jorden.* — 3) *begynde.*
takmark, -s, *Fl.* -mörk, *I.*, *Grændse.*
tal, -s, *I.*, *Tale, Samtale.*
tala, tala, talaði, talat, *Gjo.*, *tale, sige.*
tala, tölu, *Fl.* tölur, *Hu.*, *Tale.*

— *2) Tal;* 19[27] Grettir hafði tölu á mönnum þessum, *Gr. talte disse Mænd.*
taumr, taums, *Fl.* taumar, *Ha., Tömme, Töile;* 39[15] at mèr akist þetta eigi í tauma, *at dette ikke slaaer mig feil.*
tönn, tannar, *Fl.* tennr, *Hu., Tand.*
tál, -s, *I., Svig, Bedrageri.*
tefla, tefli, tefldi, teflt, *Gjo., egentl. spille med Brikker,* 99[11] um lífið var at tefla, *der var om Livet at gjöre.*
telgja, telgi, telgdi, telgt, *Gjo., glatte med en Öxe.*
telja, tel, taldi, talit, *Gjo., tælle. — 2) sige.*
tengsl, *Fl., I., Baand, Toug;* 42[16] taka þegar skip sín úr tengslum, *löse strax Skibene fra hverandre.*
tignar-nafn, -s, *Fl.* -nöfn, *I., Hæderstitel.*
tígr, tigs, *Fl.* tigar, *Ha., en Tier.*
til, *Fho. med Ei., til.*
til-búnaðr, -búnaðar, *Ha., Tilberedelse, Forberedelse.*
tilföng, *Fl., I., det som udkræves til Noget, Omkostninger.*
tilhlökkun, -ar, *Hu., Glæde forud.*
tillag, -s, *Fl.* -lög, *I., Tilskud.*
tilræði, -s, *Fl.* -ræði, *I., Angreb med Vaaben.*
tilskipan, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Ordning.*
tilsýsla, -sýslu, *Fl.* -sýslur, *Hu., Foranstaltning.*
tiltekt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Foretagende.*
tiltækilegur, -leg, -legt, *To., raadelig.*
timbr-veggr, -veggjar, *Fl.* -veggir, *Ha., Tömmervæg.*
tindóttur, tindótt, tindótt, *To., pigget, besat med Spidser.*
tindr, tinds, *Fl.* tindar, *Ha., Tind, Spids.*
tíð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Tid.*
tíðindi, *Fl., I., Tidende, Nyheder.*
tíðr, tíð, títt, *To., hyppig. — 2) energisk. — 3)* títt, *det som forefalder;* 5[7] hvat er títt um þik, Þórr! *hvordan er det fat med dig, Thor.*
tíu, *Talo., ti.*
tíundi, tíunda, tíunda, *Talo., tiende.*
tjald, -s, *Fl.* tjöld, *I., Telt.*
tjalda, tjalda, tjaldaði, tjaldat, *Gjo. beklæde (Væggene) med Tæpper.*
tjaldsdyr, *Fl., Hu., Dören paa et Telt.*
tjá, tjái, tjáði, tjáð, *Gjo., yde. — 2) hjelpe. — 3) sige, fortælle.*
toga, toga, togaði, togat, *Gjo., trække.*
torfhrip, -s, *Fl.* -hrip, *I., et slags kistedannet Redskab af Træ, hvori Törv flyttes.*
torsóttr, -sótt, -sótt, *To., vanskelig at opnaae.*
tortýna, -týni, -týndi, -týnt, *Gjo., tilintetgjöre.*
tólf, *Talo., tolv.*
tóm, *uden Fl., I., Tid, Leilighed.*
traust, -s, *uden Fl., I., Tillid. — 2) Bistand, Sikkerhed.*
traust-smíðaður, -smíðuð, -smíðað, *To., stærkt bygget.*
tröll, -s, *Fl.* tröll, *I., Trold, Jette.*

trè, -s, *Fl.* trè, *I.*, *Træ.*
treysta, treysti, treysti, treyst, *Gjo.*, *sætte Tillid (til)*, *stole (paa).* — 2) 24[11] treysta nú á timbrveggina, *gik lös paa (rystede) Tömmervæggene.*
troð-fullr, -full, -fullt, *To.*, *propfuld.*
trog, -s, *Fl.* trog, *I.*, *Trug.*
tros, -s, *Fl.* tros, *I.*, *Affald.*
tryggð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Troskab.* — 2) *Fred, Sikkerhed.*
trylltr, tryllt, tryllt, *To.*, *vild som Trold.*
trúa, trúi, trúði, trúat, *Gjo.*, *troe, have Tillid til.*
trúligleikr, -leiks, *Fl.* -leikar, *Troskab.*
trúnaðar-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Fortrolig.*
tuttugu, *Talo.*, *tyve.*
tún, -s, *Fl.* tún, *I.*, *Hjemmemark.*
túnga, túngu, *Fl.* túngur, *Hu.*, *Tunge.*
týgil-knífr, -knífs, *Fl.* -knífar, *Ha.*, *Kniv til at bære i et Baand (om Halsen).*
týna, týni, týndi, týnt, *Gjo.*, *tabe, miste.*
tvöfalldr, -fölld, -fallt, *To.*, *dobbelt;* tvöfallt lengra, *dobbelt saa langt.*
tveir, tvær, tvau (tvö), *Talo.*, *to.*
tvíhenda, -hendi, -henti, -hent, *Gjo.*, *svinge med begge Hænder.*
tvítug-ærr, -ær, -ært, *To.*, *(Skib) som bliver roet med tyve Aarer.*

þaðan, *Bo.*, *derfra.*
þakka, þakka, þakkaði, þakkat, *Gjo.*, *takke.*
þangat, *Bo.*, *didhen.*
þannig, *Bo.*, *ad den Vei, did.* — 2) *saaledes.*
þar, *Bo.*, *der.*
þarfr, þörf, þarft, *To.*, *nyttig, gavnlig.*
þars (*sammentrukken Form for* þar es = þar er), *som Bo.*, *eftersom, efterdi.*
þattá, (*sammentrukket for* þat þá), *det da (= dette).*
þökk, þakkar, *Fl.* þakkir, *Hu.*, *Tak.*
þörfsamliga, *Bo.*, *skaansomt.*
þá, *Bo.*, *da.*
þegja, þegi, þagði, þagat, *Gjo.*, *tie.*
þeima, *Et.-H. af Sto.* sá, *(en sjeldnere Form)*, = *denne.*
þekja, þek, þakti, þakit, *Gjo.*, *tække, bedække.*
þesshàttar, *saadan, af det Slags.*
þessi, þessi, þetta, *Sto.*, *denne, dette.*
þeyta, þeyti, þeytti, þeytt, *Gjo.*, *kaste med Heftighed.*
þiggja, þigg, þág *og* þáði, þegit *og* þáð, *Gjo.*, *modtage;* 60[14] þú vilt þenna manninn undan þiggja, *du vil unddrage denne Mand.*
þiljur, *Fl.*, *Hu.*, *Dæk.*
þing, -s, *Fl.* þing, *I.*, *Ting, Forsamling.*
þingmannasveit, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Herred;* 81[9] þingmannasveit Flosa, *det Herred, hvor Fl. Undermænd boede.*
þjaka, þjaka, þjakaði, þjakat, *Gjo.*, *trykke, plage.*
þjónusta, þjónustu, *Hu.*, *Tje-*

neste, Opvartning.
þjónustu-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Tjener, Tyende.*
þjóta, þýt, þaut, þotið, *Gjo.*, *tude, bruse frem;* 34^5 þjóta á, *komme pludselig paa.*
þoka, þoku, *Fl.* þokur, *Hu.*, *Taage, Mörke.*
þola, þoli, þoldi, þolat, *Gjo.*, *taale, udholde;* 98^{12} hann þoldi ekki við, *han kunde ikke udholde Smerten.*
þolinmóður, -móð, -mótt, *To.*, *taalmodig.*
þora, þori, þorði, þorat, *Gjo.*, *(turde), vove.*
þópta, þóptu, *Fl.* þóptur, *Hu.*, *en Toft, Roerbænk.*
þóptu-sterkur, -sterk, -sterkt, *To.*, *(om Skib) forsynet med stærke Roerbænke.*
þótt, *Bindeo.*, *endskjöndt.*
þræll, þræls, *Fl.* þrælar, *Ha.*, *Træl.*
þreifa, þreifa, þreifaði, þreifat, *Gjo.*, *beföle, beröre;* 99^2 þreifaði fyrir sèr með höndunum, *fölte sig for med Hænderne.*
þrek, -s, *I.*, *Kraft, Styrke.*
þrekaðr, þrekuð, þrekat, *To.*, *udmattet.*
þrekleysi, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Svaghed, Kraftlöshed.*
þrek-leysingur, -leysings, *Fl.* -leysingar, *Ha.*, *Usling.*
þreyja, þreyi, þráði, þráð, *Gjo.*, *længes efter, savne.*
þreyta, þreyti, þreytti, þreytt, *Gjo.*, *trætte, gjöre træt.* — *2) anstrænge sig;* 6^{13} þeir þreyttu at komast inn, *de anstrængte sig for at komme ind;* 8^{13} þreyta drykkju við, *drikke omkap med.*
þriði, þriðja, þriðja, *Talo.*, *tredie.*
þriðjúngr, þriðjúngs, *Fl.* þriðjúngar, *Ha.*, *en tredie Deel.*
þriflegur, -leg, -legt, *To.*, *trivelig, ved godt Huld.*
þrisvar, *Bo.*, *tre Gange.*
þrífa, þríf, þreif, þrifit, *Gjo.*, *gribe, tage fat i.*
þrír, þrjár, þrjú, *Talo.*, *tre.*
þrjátíu, *Talo.*, *tredive.*
þrjóta, þrýt, þraut, þrotið, *Gjo.*, *være tilende, give tabt, svigte.*
þumlúngr, þumlúngs, *Fl.* þumlúngar, *Ha.*, *Tomme.* — 4^1 *Tommelfingeren paa en Handske.*
þunn-vangi, -vanga, *Fl.* -vangar, *Ha.*, *Kindbakke.*
þurðr, þurðar, *Ha.*, *uden Fl.*, *Mangel;* 12^{17} muntu sjá mega, hvern þurð þú hefir drukkit á sænum, *du vil kunne see, hvormeget du har udtömt af Söen.*
þurfa, þarf, þurfti, þurft, *Gjo.*, *behöve.* — *2) behöves.*
þurka, þurka, þurkaði, þurkat, *Gjo.*, *törre.*
þurr, þur, þurt, *To.*, *tör.*
þuss, þuss, *Fl.* þussar, *Ha.*, *en Jette.* — *2) Dumhoved.*
þykkja, þykki, þótti, þótt, *Gjo.*, *tykkes, synes;* 28^{14} þykkir lítið fyrir, *betænker sig kun lidet paa.*
þykkr, þykk, þykkt, *To.*, *tyk.*
þynd, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Mellemgulvet.*
þyrmsamliga, *Bo.*, *skaansomt.*
þyrsta, þyrstir, þyrsti, þyrst, *upers. Gjo. med G.*, *törste.*

þyrstr, þyrst, þyrst, *To.*, *törstig.*
þysja, þys, þusti, þust, *Gjo.*, *styrte frem.*
þúngliga, *Bo.*, *besværligen;* 67[5] hann svarar þúngliga um sættina, *han gjorde Vanskeligheder med Hensyn til Fredsslutningen.*
þúngr, þúng, þúngt, *To.*, *tung;* 65[10] konúngr tók þessu máli svo þúngt, at, *Kongen havde saa meget derimod, at, o. s. v.*
þverr, þver, þvert, *To.*, *tværs, som gaaer paa tværs;* 91[13] um þveran hellinn, *tværs over Hulen;* um þverar herðarnar, *tværs over Skuldrene.*
þverra, þverr, þvarr, þorrit, *Gjo.*, *udtörres, formindskes, aftage.*
þvers, *Bo.*, *tværs.*
þvílíkr, -lík, -líkt, *To.*, *deslige, saadan.*

ullar-mikill, -mikil, -mikit, *To.*, *uldrig.*
ullar-reifi, -s, *Fl.* -reifi, *I.*, *Ulden af et Faar.*
um, *Fho. med G.*, *om.* — *2) som Bo.*, *forbi.*
umbera, -ber, -bar, -borit, *Gjo.*, *bære over med.*
umboð, -s, *Fl.* -boð, *I.*, *Fuldmagt.*
umfangs-mikill, -mikil, -mikit, *To.*, *urolig, voldsom.*
umfram, *Bo.*, *forbi.*
umgangr, -gangs, *Ha.*, *Omsorg.*
umhverfis, *Bo.*, *rundt omkring.*
umsjá, -sjár, *uden Fl.*, *Hu.*, *Omsorg.*
una, uni, undi, unat, *Gjo.*, *være fornöiet med, tilfreds med.*
undan, *Fho. med H.*, *bort fra.*
undarliga, *Bo.*, *underligen.*
undir, *Fho. med H. og G.*, *under;* 36[17] lítil eru enn tíðindi undir förum mínum, *endnu har min Reise kun lidet at betyde;* 84[25] hvort þykkir þèr undir því mest, *synes du det er mest magtpaaliggende.*
undir-hlutr, -hlutar, *Fl.* -hlutir, *Ha.*, *Underdeel.*
undir-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *Undermand.*
undr, -s, *Fl.* undr, *I.*, *Under.*
unna, ann, unni, unnt, *Gjo.*, *ynde, holde af.* — *2) unde.*
unz, *Bo.*, *indtil.*
upp, *Bo.*, *op.*
upphaf, -s, *Fl.* -höf, *I.*, *Begyndelse, Ophav.*
upphafligr, -lig, -ligt, *To.*, *den förste, principale.*
uppílopt, *Bo.*, *med opvendt Ansigt.*
uppsjá, -sjár, *Hu.*, *Opsyn (et Tilnavn).*
urinn, urin, urit, *Tf.* (*af* erja), *(plöiet) oprodet.*
utan, *Bo.*, *udvendigen.* — *2) udenlands.* — *3) uden, foruden.* — *4) undtagen.*
utanferð, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Udenlandsreise.*
utarr, *Bo.*, *höiere Gr.*, utarst, *höieste Gr.* (*af* úti), *længere ude;* 1[11] utarr frá eldinum, *borte fra Ilden.*

ústerkligr, -lig, -ligt, *To., som har mindre kraftfuldt Udseende.*
úsýnn, -sýn, -sýnt, *To., tvivlsom, usandsynlig.*
út, *Bo., ud.*
útaf, *Bo., eensomt, for sig.*
útbyrðis, *Bo., udenbords. — 2) overbord.*
úthlaupa-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha., Röver.*
útibúr, -s, *Fl.* -búr, *I., Forraadskammer, som ligger adskilt fra andre Huse.*
útidyr, *Fl., Hu., Hoveddör.*
útiltœkiligr, -lig, -ligt, *To., ugjörlig, som ikke kan eller bör gjöres.*
útivist, -ar, *Fl.* -ir, *Hu., Seilads, den Tid som tilbringes paa en Söreise.*
útlagi, -laga, *Fl.* -lagar, *Ha., en Landsforviist.*
útlægr, -læg, -lægt, *To., forviist.*
út-lendur, -lend, -lent, *To., udenlandsk.*
útrauðr, útrauð, útrautt, *To., ufortröden.*
útrúligr, -lig, -ligt, *To., utrolig.*
útskagi, -skaga, *Fl.* -skagar, *Ha., Skage, Udkant af Landet.*
útströnd, -strandar, *Fl.* -strendr, *Hu., Udkant.*
úþarfr, -þörf, -þarft, *To., unyttig.*
úvandfenginn, -fengin, -fengit, *To., let at tilveiebringe.*
úvarliga, *Bo., uforsigtigen.*
úvarligr, -lig, -ligt, *To., uforsigtig.*
úvarr, -vör, -vart, *To., ikke belavet paa;* 34[11] á úvart, *uforvarendes.*
úvæginn, -vægin, -vægit, *To., uskaansom, haard.*
úvænkast, úvænkast, úvænkaðist, úvænkazt, *Gjo., forværres.*
úvinr, -vinar, *Fl.* -vinir, *Ha., Uven, Fjende.*
úvirðiligr, -lig, -ligt, *Gjo., uhæderlig.*

ýmiss, ýmis, ýmist, *To., adskillige (nu denne, nu hiin).*
ýmist, *Bo., vexelviis.*

vaðhorn, -s, *Fl.* -horn, *I.,* 33[2] þykkir mjök hafa í vaðhorni upp komit við S., *tykkes at have faaet godt Tag paa S.*
vaðmál, -s, *Fl.* -mál, *I., Vadmel.*
vagn, -s, *Fl.* -ar, *Ha., Vogn.*
vaka, vaki, vakti, vakat, *Gjo., vaage.*
vaka, vöku, *Fl.* vökur, *Hu., Vaagen;* 98[18] (þú) heldur vöku fyrir oss, *(du) forhindrer os fra at sove.*
vakna, vakna, vaknaði, vaknat, *Gjo., vaagne.*
vald, -s, *Fl.* völd, *I., Magt, Herredömme. — 2) i Fl. Foranledning, Foranstaltning;* 102[20] af völdum Ódysseifs nokkurs, *ved en vis Od.*
valda, veld, olli, valdit, *Gjo., foraarsage, være Aarsag i.*
vandi, vanda, *uden Fl., Ha., Sædvane.*
vandi, vanda, *Ha., vanskelig Stilling.*
vandlaupr, -laups, *Fl.* -laupar, *Ha., Kurv.*

vandliga, *Bo.*, *nöiagtigen, nöie.*
vandr, vönd, vant, *To.*, *vanskelig.* — *2) kræsen.*
vandræði, -s, *Fl.* -ræði, *I.*, *Vanskelighed, vanskelig Stilling.*
vangi, vanga, *Fl.* vangar, *Ha.*, *Kind.*
vanr, vön, vant, *To.*, *vant til;* vera vanr, *pleie.*
vanstilltr, -stillt, -stillt, *To.*, *hidsig, uregjerlig.*
vara, vara, varaði, varat, *Gjo.*, *tage i vare;* varast, *Lidef.*, *tage sig i Vare for.*
vara, varir, varði, *upers. Gjo. med G.*, *ane.*
vara, vöru, *Fl.* vörur, *Hu.*, *Vare.*
varða, varða, varðaði, varðat, *Gjo.*, *være ansvarlig for.*
varðhald, -s, *Fl.* -höld, *I.*, *Vagt, Udkig.*
varðveita, -veiti, -veitti, -veitt, *Gjo.*, *vogte, bevare.*
varla, *Bo.*, *neppe.*
varliga, *Bo.*, *neppe.*
varmr, vörm, varmt, *To.*, *varm.*
varningr, varnings, *Ha.*, *Varer.*
varpa, varpa, varpaði, varpat, *Gjo.*, *kaste.*
varr, vör, vart, *To.*, *vaer.* — *2) vaersom, forsigtig.*
vaskleikr, -leiks, *uden Fl.*, *Ha.*, *Tapperhed.*
vaskligr, -lig, -ligt, *To.*, *rask, modig af Udseende.*
vatn, -s, *I.*, *Vand.*
vatnfall, -s, *Fl.* -föll, *I.*, *Flod.*
vatnslind, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Kildevæld.*
vaxa, vex, óx, vaxit, *Gjo.*, *voxe, tiltage.* — *Tf.* vaxinn, *voxen.* — *2) bevoxet.*
völlr, vallar, *Fl.* vellir, *Ha.*, *Slette.* — *2) Jord;* leggja at velli, *strække en til Jorden.*
vöndr, vandar, *Fl.* vendir, *Ha.*, *en Vaand.*
vör (vörr), varar (varrar), *Fl.* varir (varrar), *Hu.*, *Læbe.*
vörn, varnar, *Fl.* varnir, *Hu.*, *Forsvar.*
vörun, -ar, *Fl.* varanir, *Hu.*, *Advarsel.*
vörðr, varðar, *Fl.* verðir, *Ha.*, *Vagt.*
vöxtr, vaxtar, *Fl.* vextir, *Ha.*, *Væxt.*
vægja, vægi, vægði, vægt, *Gjo.*, *skaane.*
vænka, vænka, vænkaði, vænkat, *upersonl. Gjo.*, *(ogsaa i Lidef.*, vænkast, *o. s. v.), tage en heldig Vending.*
vænliga, *Bo.*, *vel.*
vænligr, -lig, -ligt, *To.*, *fordelagtig;* 48[9] sem honum þótti vænligast, *som det syntes ham bedst.*
vænn, væn, vænt, *To.*, *som kan ventes el. haabes.* — *2) smuk, skjön.*
vænta, vænti, vænti, vænt, *Gjo.*, *vente.*
vært, *To. i I.*, *udholdeligt.*
vætt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *en vis Vægt (nu fem Lispund).*
vætta, vætti, vætti, vætt, *Gjo.*, *vente,* (= vænta).
veðr, -s, *Fl.* veðr, *I.*, *Veir.* — *2) Vind.*
vega, veg, vóg, vegit, *Gjo.*, *veie.* — *2) löfte, hæve;* 97[22] eg vóg mig upp á efra endann, *jeg svang mig op*

paa den överste Ende. — *3) kjæmpe;* vega at, *angribe.* — *4) dræbe;* vega víg, *slaae ihjel.*

vegna, *sammentr. Form for* vegana (vegr), *G. i Fl.;* 97[25] beggja vegna, *paa begge Sider.*

vegr, vegar, *Fl.* vegir, *Ha., Vei;* 42[22] á alla vega, *paa alle Kanter;* 6[21] annan veg, *anderledes.*

vegsamliga, *Bo., hæderligen.*

veiðar-efni, -s, *Fl.* -efni, *I., Udsigt til en heldig Fangst.*

veiði-maðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha., Jæger.*

veiðr, veiðar, *Fl.* veiðar, *Hu., Jagt.* — *2) Fangst;* 89[12] oss varð vel til veiða, *vi gjorde en god Fangst.*

veita, veiti, veitti, veitt, *Gjo., yde, vise, udvise;* 62[11] þat skal nú veita þèr, *det skal blive dig tilstaaet;* 59[6] mèr þykkir ekki í veitt at lifa, *jeg anseer ikke Livet for noget Gode.*

veizla, veizlu, *Fl.* veizlur, *Hu., Gilde, Gjestebud.*

vekja, vek, vakti, vakit, *Gjo., vække;* 75[16] vakti H. til við Þ., *H. slog ind paa i Samtalen med Þ.*

vel, *Bo., vel.*

vèl, -ar, *Fl.* -ar, *Hu., Svig, Bedrageri, Blændværk.*

vèlafullur, -full, -fullt, *To., bedragerisk, svigfuld.*

velborinn, -borin, -borit, *To., af god Herkomst.*

velbyggðr, -byggð, -byggt, *To., smukt bygget.*

velja, vel, valdi, valit, *Gjo., vælge.*

vel-kominn, -komin, -komit, *To., velkommen.*

vel-skírðar, -skírð, -skírt, *To., vel renset.*

velta, velt, valt, oltið, *Gjo., vælte omkuld.*

vera, er, var, verit, *Gjo., være.*

veröld, veraldar, *Fl.* veraldir, *Hu., Verden.*

verða, verð, varð, orðit, *Gjo., blive, skee;* 2[22] varð fyrir þeim mörk, *de kom til en Skov;* 50[1] varð maðr fyrir, *blev en Mand truffen;* 33[23] er vel við orðit, *optaget paa en ærefuld, hæderlig Maade.*

verðleikr, -leiks, *Fl.* -leikar, *Ha., Fortjeneste.*

verðr, verð, vert, *To., værdig, fortjent.* — *2) fortjenstfuld;* 12[19] eigi þótti mèr hitt minna vera vert, *det andet tyktes mig ikke mindre fortjenstfuldt;* 28[21] (er) mikils væri um vert, *som var af stor Betydenhed.*

verja, ver, varði, varit, *Gjo., forsvare, værge.*

verk, -s, *Fl.* verk, *I., Værk, Arbeide.*

verndar-goð, -s, *Fl.* -goð, *I., Skytsgud.*

verndari, verndara, *Fl.* verndarar, *Ha., Beskytter.*

verri, verri, verra, *To., höiere Gr.* (*af* vondr), verstr, *höieste Gr., værre, værst.*

vesal-menni, -s, *Fl.* -menni, *I., Usling, jammerlig Karl.*

vesna, vesna, vesnaði, vesnat, *Gjo., blive værre, forværres.*

vestr, -s, *uden Fl., I., Vest.* — *2) som Bo., imod Vest.*

vetr, vetrar, *Fl.* vetr, *Ha.*, *Vinter;* 48[22] 7 vetra gamall, *7 Aar gammel.*

vetrnátta-skeið, -s, *I.*, *Tidsrummet ved Vinterens Begyndelse.*

við, *Fho. med G. og H.*, *ved.*

viðbein, -s, *Fl.* -bein, *I.*, *Kravebeen.*

viðbúinn, -búin, -búit, *To.*, *beredt til, belavet paa.*

viðgangur, -gangs, *uden Fl.*, *Ha.*, *Tiltagen.*

viðlika, *Bo.*, *omtrent som.*

viðreign, -ar, *Hu.*, = viðskipti.

viðræða, -ræðu, *Fl.* -ræður, *Hu.*, *Samtale.*

viðskipti, *Fl.*, *I.*, *Mellemværende.*

viðsmjörs-viður, -viðar, *Fl.* -viðir, *Ha.*, *Olietræ.*

viðstöðulaust, *Bo.*, *dannet som I. af et To.*, *uden Ophold, uden Standsning.*

viðar, viðar, *Fl.* viðir, *Ha.*, *Ved, Tömmer.*

viðvórun, -ar, *Fl.* -varanir, *Hu.*, *Advarsel.*

vika, viku, *Fl.* vikur, *Hu.*, *Uge.* — *2) en Sö-Miil.*

villi-eldr, -elds, *Fl.* -eldar, *Ha.*, *vild Ild.*

villi-geit, -ar, *Fl.* -geitr, *Hu.*, *en Vildged.*

villimaðr, -manns, *Fl.* -menn, *Ha.*, *en Vildmand.*

vinátta, vináttu, *Hu.*, *Venskab.*

vinda, vind, vatt, undit, *Gjo.*, *dreie;* vinda segl, *sætte Seil til;* 99[22] vatt mèr undir kvið hans (hrútsins), *svang mig under Vædderens Bug.*

vinna, vinn, vann, unnit, *Gjo.*, *udföre;* vinna til, *udföre for at erholde Noget;* vinna geig, *gjöre Skade;* vinna á, *bibringe Saar.* — *2) vinde, overvinde.* — *3) i Lidef.*, vinnast til, *strække til.*

vinr, vinar, *Fl.* vinir, *Ha.*, *Ven.*

vinsæll, -sæl, -sælt, *To.*, *vennesæl, yndet.*

vinstri, vinstri, vinstra, *To.*, *venstre.*

virða, virði, virti, virt, *Gjo.*, *ansee, agte;* virðr mikils, *meget agtet.*

virðiligr, -lig, -ligt, *To.*, *hæderlig.*

virðingar-mark, -s, *Fl.* -mörk, *I.*, *Hæderstegn.*

virkt, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Lykke, Held.*

viss, viss, visst, *To.*, *vis.*

vist, -ar, *Fl.* -ir, *Hu.*, *Mad.*

vit, -s, *uden Fl.*, *I.*, *Vid, Forstand.* — *2) Vidende.*

vita, veit, vissi, vitað, *Gjo.*, *vide.* — *2) vende imod.*

vitni, -s, *Fl.* vitni, *I.*, *Vidne;* bera vitni, *vidne.*

vitr, vitr, vitrt, *To.*, *viis, klog.*

vitsmunir, *Fl.*, *Ha.*, *Klogskab.*

víðitág, -ar, *Fl.* -ar, *Hu.*, *Vidje.*

víðr, víð, vítt, *To.*, *vid, rummelig.*

víg, -s, *Fl.* víg, *I.*, *Drab.*

vígja, vígi, vígði, vígt, *Gjo.*, *vie.*

vígr, víg, vígt, *To.*, *krigsdygtig.*

víg-reiðr, -reið, -reitt, *To.*, *oprört i Sindet af Kamplyst.*

vígsmál, -s, *Fl.* -mál, *I.*, *Drabssag.*

TRYKFEIL.

Pag.	3[8]	innar *f.* innarr.
—	5[8]	og *f.* ok.
—	7[26]	fóthatari *f.* fóthvatari.
—	26[23]	*sættes* , *efter* orkat.
—	31[21]	; *f.* :
—	41[27]	vi *f.* við.
—	98[18]	æpa *f.* œpa.
—	101[17]	ylgðist *f.* ylgdist.
—	106a[37]	*puure f. pure.*
Pag.	114a[5]	*skal tilföies Ha., efter Fl.,*
—	114a[44]	ýdrligr *f.* dýrligr.
—	118a[32]	*skal tilföies Ha., efter Fl.,*
—	120b[19]	*H., f. Ha.,*
—	130b[19]	*Fo. f. To.*
—	142a[24]	*skal tilföies Ha., efter Fl.,*

